

ספר מרתונים שאלונים

בית הספר רייסמן
בית הספר האינטרנטי הראשון להכנה לבחינות הלשכה

תוכן עניינים

1	מרתון דיני ראיות
18	מרתון סדר דין פלילי
31	מרתון דיני מעצרים
37	מרתון בתי משפט
49	מרתון סדר דין אזרחי
63	מרתון הוצאה לפועל
76	מרתון אתיקה מקצועית
94	מרתון חוקתי וחוקי יסוד
103	מרתון דיני חוזים
116	מרתון דיני נזיקין
126	מרתון דיני עבודה
136	מרתון דיני תאגידים
152	מרתון עונשין וענישה
171	מרתון דיני ירושה
182	מרתון דיני משפחה
193	מרתון דיני קניין

מרתון דיני ראיות

1. בתביעה אזרחית בנוזיקין אמור להעיד בבית המשפט עד בעל מוגבלות שכלית. בית המשפט התרשם כי מסירת העדות בדרך הרגילה עלולה לפגוע בעד. לדעת בית המשפט הסדרי ההעדה הקבועים בחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית) התשס"ו-2005, עשויים לפתור את הבעיה. העד מסכים לכך אך הצדדים מתנגדים.

מה הדין?

- א. החוק הנ"ל חל בהליכים פליליים בלבד, ולכן אי אפשר להחיל הסדרים מתוכו בהליכים אזרחיים.
- ב. החוק הנ"ל חל בהליכים פליליים בלבד, לכן אי אפשר להחיל הסדרים מתוכו בהליכים אזרחיים אלא בהסכמת הצדדים.
- ג. החוק הנ"ל חל בהליכים פליליים בלבד, ולכן אי אפשר להחיל הסדרים מתוכו בהליכים אזרחיים אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ד. החוק הנ"ל חל גם בהליכים אזרחיים, לפי העניין ובשינויים המחויבים.

2. דוד היה עד לאירוע שבו התפרץ איתן לבית עסק. בסמוך לאחר האירוע אמר דוד לשלמה כי זיהה את איתן כמי שביצע את המעשה, אולם בחקירתו במשטרה טען דוד כי כלל לא נכח בזירת האירוע והדברים שמסר לשלמה אינם נכונים. איתן הועמד לדין. דוד הוא עד במשפט.

מה הדין?

- א. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד באשר לזהות המבצע תהא קבילה כראיה לאמיתות תוכנה.
- ב. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד לא תהיה קבילה כראיה לאמיתות תוכנה אם דוד יעמוד בעדותו במשפט על כך שלא נכח בזירת האירוע.
- ג. עדותו של שלמה לגבי אמרתו של דוד לא תהיה קבילה כראיה לאמיתות תוכנה מאחר שלא מדובר במעשה אלימות.
- ד. עדותו של שלמה לבי אמרתו של דוד באשר לזהות המבצע תהא קבילה כראיה לאמיתות תוכנה, אולם אי אפשר להרשיע את איתן על סמך עדות זו אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

3. נגד משה הוגש כתב אישום בעבירה של קבלת דבר במרמה. במסגרת ניהול פרשת התביעה מעוניינת המאשימה להגיש את הודיית משה שנקלטה בהאזנת סתר כדין לשיחה בין משה ואשתו, וזאת באמצעות העד שהקליט את השיחה.

מה הדין?

- א. השיחה בין משה ואשתו אינה קבילה מטעמי חיסיון.
- ב. השיחה בין משה ואשתו אינה קבילה משום שבמשפט פלילי אין בן זוג כשיר להעיד לחובת בן זוגו.
- ג. השיחה בין משה ואשתו קבילה בכפוף להוכחת תקינות הליך ההקלטה ועמידה בתנאי קבילותה של עדות הודיית נאשם.
- ד. השיחה בין משה ואשתו קבילה בכפוף לבחירת משה להעיד בפרשת ההגנה.

4. דבורה נפלה קורבן לתקיפה מינית. דבורה היא אדם עם מוגבלות כמשמעה בחוק. התביעה מבקשת שלא להעיד את דבורה ולהסתפק בעדותה בפני החוקרת המיוחדת. התביעה הגישה שתי עדויות מומחים שלפיהן מתן עדות גם בתנאים מקלים "תהיה קשה עד בלתי אפשרית ועלולה להסב נזק חמור לשלמותה הנפשית ולתפקודה של דבורה ואף לחייה". עמדה זו לא נסתרה גם בחקירת המומחים בבית המשפט.

מה הדין?

- א. אפשר להסתפק בעדותה של דבורה בפני החוקרת המיוחדת לצורך הרשעה.
- ב. אפשר להסתפק בעדותה של דבורה בפני החוקרת המיוחדת ובדבר מה נוסף לצורך הרשעה.
- ג. נדרש סיוע לעדותה של דבורה בפני החוקרת המיוחדת לצורך הרשעה.
- ד. יש צורך להעיד את דבורה, ואי אפשר להרשיע על יסוד עדותה בפני החוקרת המיוחדת.

5. מדינת ישראל מנהלת נגד משה חקירה בחשד לעבירות של הלבנת הון. במסגרת החקירה ביקשה המדינה צו להמצאת מסמכים המפרטים את סכום שכר הטרחה ששילם משה לבא כוחו יעקב, ואת חשבוניות המס בגין תשלומיו. משה ובא כוחו טוענים לחסיון המסמכים.

מה הדין?

- א. משה ויעקב צודקים. מדובר במסמכים שהוחלפו בין עורך דין ללקוח ולכן חוסים תחת חיסיון ואין לגלותם אלא אם משה ויתר על החיסיון.
- ב. משה ויעקב אינם צודקים. אין מדובר במסמכים הנוגעים לשירות המקצועי שמעניק עורך הדין ללקוח, והם אינם בעלי קשר ענייני לשירות זה, ולכן ככלל אינם חוסים תחת חיסיון.
- ג. משה ויעקב צודקים. מדובר במסמכים החוסים תחת חובת הסודיות של עורך הדין ללקוח, גם אם המסמכים אינם מוגנים על ידי החיסיון. חובת הסודיות רחבה יותר מחיסיון עורך דין-לקוח, ולכן אין לאפשר את גילויים.
- ד. משה ויעקב אינם צודקים. הגם שמדובר במסמכים החוסים תחת חיסיון עורך דין-לקוח מדובר בחיסיון יחסי שבית המשפט רשאי להסירו.

6. נגד אביב, פקיד עירייה, הוגשו שני כתבי אישום נפרדים. כתב האישום הראשון מייחס לאביב עבירה של עדות שקר בגין עדות שמסר במשפט תעבורה בנוגע לתאונה שבה היה מעורב עם מני. במהלך המשפט מוסר מני עדות מפלילה נגד אביב. כתב האישום השני מייחס לאביב קבלת שוחד מערן, קבלן בניין, כדי שיזרז הליכי שינוי ייעוד בשטח שבו ערן מבקש לבנות. בין התביעה לבין ערן נחתם הסכם עד מדינה.

מה הדין?

- א. הרשעתו של אביב בעבירה של עדות שקר טעונה תוספת ראייתית מסוג חיזוק. הרשעתו של אביב בשוחד טעונה תוספת ראייתית מסוג סיוע.
- ב. הרשעתו של אביב בשני כתבי האישום טעונה תוספת ראייתית מסוג סיוע.
- ג. הרשעתו של אביב בעבירה של עדות שקר טעונה תוספת ראייתית מסוג סיוע. הרשעתו של אביב בשוחד אינה טעונה תוספת ראייתית.
- ד. הרשעתו של אביב בעבירה על עדות שקר אינה טעונה תוספת ראייתית. הרשעתו של אביב בשוחד טעונה תוספת ראייתית מסוג חיזוק.

7. יובל ואיילה הם שותפים עסקיים. יובל נשוי כדין לדינה, אחותה של איילה. זה כמה שבועות שדינה חושדת ביובל כי הוא גונב כספים מאיילה. דינה הגישה תלונה על כך במשטרה, ולאחר חקירה הוגש כתב אישום נגד יובל בגין עבירת הגנבה. דינה היא עדה במשפט.

מה הדין?

- א. דינה אינה כשרה להעיד נגד יובל מכיוון שזהו משפט פלילי העוסק בעבירות רכוש.
- ב. דינה כשרה להעיד נגד יובל, אך אי אפשר לכפות עליה להעיד נגדו.
- ג. דינה כשרה להעיד נגד יובל ואפשר לכפות עליה להעיד נגדו.
- ד. דינה אינה כשרה להעיד נגד יובל, אולם אם תיקרא להעיד לטובתו יהיה עליה להשיב לשאלות שהתשובה עליהן עשויה לפגוע ביובל.

8. נגד יואב הוגש כתב אישום בגין ביצוע מעשים מגונים ברמי (התיק הראשון), שלו מוגבלות שכלית, וכתב אישום נוסף בגין ביצוע מעשים מגונים בעמג'ד (התיק השני), שלו מוגבלות נפשית. רמי ועמג'ד הם עדי התביעה היחידים (בנפרד) בכל אחד מהתיקים. טרם מתן עדותם מצא בית המשפט כי אי אפשר להזהירם לומר את האמת, מאחר שאינם מסוגלים להבין את החובה לומר את האמת, ולכן לא הזהירם.

מה הדין?

- א. אי אפשר להרשיע את יואב בשני התיקים אלא אם יימצא בחומר הראיות דבר לחיזוק בכל אחד מהתיקים בנפרד.
- ב. אי אפשר להרשיע את יואב בתיק הראשון אלא אם יימצא בחומר הראיות דבר לחיזוק, אולם אפשר להרשיעו בתיק השני ללא צורך בכל תוספת ראייתית שהיא.
- ג. אי אפשר להרשיע את יואב בתיק השני אלא אם יימצא בחומר הראיות דבר לחיזוק, אולם אפשר להרשיעו בתיק הראשון ללא צורך בכל תוספת ראייתית שהיא.
- ד. אפשר להרשיע את יואב בשני התיקים ללא צורך בכל תוספת ראייתית שהיא.

9. יוכבד, בת 12, נחקרה על ידי חוקר ילדים בחשד שאברהם ביצע בה עבירת פציעה. עם סיום גביית העדות מיוכבד החליט חוקר הילדים שלא להרשות את עדותה בבית המשפט. כמה חודשים מאוחר יותר, בטרם החל המשפט נגד אברהם, החליט חוקר הילדים לאפשר ליוכבד להעיד במשפט. הוריה של יוכבד סברו שהחלטת חוקר הילדים בעניין זה שגויה.

מה הדין?

- א. חוקר הילדים לא היה רשאי לשנות את החלטתו ולהרשות את עדותה של יוכבד. עם זאת, החלטת חוקר הילדים בעניין זה היא סופית ואין דרך להשיג עליה.
- ב. חוקר הילדים רשאי היה לשנות את עמדתו ולהרשות את עדותה של יוכבד. החלטתו בעניין זה יכולה להיבחן מחדש בהוראת בית המשפט בידי חוקר ילדים בכיר.
- ג. חוקר הילדים רשאי היה לשנות את החלטתו באשר לאפשרות שיוכבד תעיד במשפט. החלטתו היא סופית ואין דרך להשיג עליה.
- ד. חוקר הילדים רשאי היה לשנות את החלטתו ולהרשות את עדותה של יוכבד. החלטתו בעניין זה יכולה להיבחן מחדש בהוראת בית המשפט בידי חוקר ילדים בכיר, רק לפי בקשתם של יוכבד או הוריה.

10. לבית משפט השלום בטבריה הוגש כתב אישום בעבירת קבלת דבר במרמה. התביעה מעוניינת להוכיח את טענותיה באמצעות שתי הודעות דואר אלקטרוני (מסרים אלקטרוניים) ששלח הנאשם במועדים שונים. ההודעה הראשונה נושאת חתימה אלקטרונית מאובטחת, ואילו ההודעה השנייה נושאת חתימה אלקטרונית מאושרת.

מה הדין?

- א. שתי ההודעות קבילות במשפט.
- ב. ההודעה הראשונה קבילה במשפט, אך ההודעה השנייה אינה קבילה במשפט.
- ג. ההודעה השנייה קבילה במשפט, אך ההודעה הראשונה אינה קבילה במשפט.
- ד. שתי ההודעות אינן קבילות במשפט.

11. אסף איים על יוסי ותקף אותו באמצעות סכין. מיד לאחר התקיפה פונה יוסי לבית החולים, שם מיד גבה שוטר את אמרתו לפני שאבדה הכרתו והוא נפטר. נגד אסף התקיים הליך משפטי. על סמך אמרת יוסי לשוטר, עדותו של עד ראייה לאירוע, וכן התעודה הרפואית שהוצאה, הרשיע בית המשפט את אסף בעבירת הריגה וכן בעבירת איומים.

מהו המשפט הנכון?

- א. כל העדויות היו קבילות, אך אמרתו של יוסי הייתה טעונה דבר לחיזוקה, לשם הרשעה בעבירת הריגה.
- ב. אמרתו של יוסי לא הייתה קבילה, ולא היה אפשר להרשיע בעבירת הריגה רק על בסיס עדות עד הראייה והתעודה הרפואית.
- ג. אמרתו של יוסי לא הייתה קבילה, ואפשר היה להרשיע בעבירת הריגה רק על בסיס עדות עד הראייה והתעודה הרפואית.
- ד. כל העדויות היו קבילות לשם הרשעה בכל העבירות.

12. ריצ'רד, תושב ארצות הברית, תבע את דנית בגין נזקי גוף שנגרמו כאשר התגורר בשכירות בדירה בישראל שבבעלותה של דנית. עם כתב התביעה הגיש ריצ'רד חוות דעת של רופא מומחה מארצות הברית, אשר ביצע את האבחון והטיפול בו בארצות הברית. חוות הדעת אומתה על ידי עורך דין בארצות הברית.

מה הדין?

- א. חוות דעת של רופא שנעשתה מחוץ לישראל ואומתה על ידי עורך דין במקום נתינתה קבילה, ובלבד שהרופא יתייצב לחקירה נגדית.
- ב. חוות דעת של רופא שנעשתה מחוץ לישראל ואומתה על ידי עורך דין במקום נתינתה אינה קבילה.
- ג. חוות דעת של רופא שנעשתה מחוץ לישראל ואומתה על ידי עורך דין במקום נתינתה קבילה, כשיש עליה אישור נציג קונסולרי או דיפלומטי של ישראל על כך שהחתימה ראויה לאמון ושלפי דיני מקום עריכת חוות הדעת צפוי הרופא לעונש אם שיקר בחוות דעתו.
- ד. חוות דעת של רופא שנעשתה מחוץ לישראל ואומתה על ידי עורך דין במקום נתינתה קבילה, ובלבד שלעורך הדין הסמכה לאמת חוות דעת על פי הדין המקומי במקום נתינתה, ושלפי דיני מקום עריכת חוות הדעת צפוי הרופא לעונש אם שיקר בחוות דעתו.

13. שר הביטחון הביע את דעתו בתעודה חתומה בידו שמסירת ראייה מסוימת המצויה בידי התביעה עלולה לפגוע בביטחון המדינה. אתה סנגור המייצג את הנאשם בתיק, וברצונך להביא לגילוי הראייה.

מה הדין?

- א. עליך להגיש בקשה לגילוי ראייה לבית המשפט הדן בתיק. הבקשה תידון בדלתיים סגורות, ולשם החלטה בה רשאי השופט להורות שהראייה תוצג בפניו.
- ב. עליך להגיש בקשה לגילוי ראייה לבית המשפט העליון. הבקשה תידון בדלתיים סגורות, ולשם החלטה בה רשאי השופט הדן בבקשה להורות שהראייה תוצג בפניו.
- ג. עליך להגיש בקשה לגילוי ראייה לבית המשפט הדן בתיק. הבקשה תידון באופן פומבי, אולם אם השופט ירצה שהראייה תוצג בפניו יורה על סגירת הדלתות וייתן צו איסור פרסום.
- ד. עליך להגיש בקשה לגילוי ראייה לבית המשפט העליון. הבקשה תידון באופן פומבי, אולם אם ירצה השופט שהראייה תוצג בפניו יורה על סגירת הדלתות וייתן צו איסור פרסום.

14. נגד רינה הוגש כתב אישום, במסגרתו נטען כי רינה ביצעה עבירה של תקיפה כאשר סטרה לשכנתה אפרת. אפרת, המתלוננת, העידה מטעם התביעה. בן זוגה של רינה העיד במשפט לזכותה של אשתו, הנאשמת, כעד מטעם ההגנה. בזמן החקירה שכנגד מטעם התביעה העיד בן זוגה של רינה כי כשעה לאחר האירוע המתואר בכתב האישום פגש בשכנה נוספת, שרית, אשר הייתה בהלם וסיפרה לו שראתה שרינה סטרה לאפרת. הודעתה של שרית לעניין מה שראתה ותחושת ההלם שחשה הוגשה הן בהסכמת התובע והן בהסכמת בא כוחה של רינה מבלי ששרית העידה.

מה הדין?

- א. אי אפשר להשתמש בעדותו של בן זוגה של רינה לעניין הפגישה עם שרית כראייה להוכחת אשמתה של רינה משום שמדובר בעדות בן זוגה של הנאשמת. אפשר להשתמש בהודעתה של שרית אם הוסכם שההודעה תשמש כראייה לאמיתות תוכנה.
- ב. אפשר להשתמש בעדותו של בן זוגה של רינה לעניין הפגישה עם שרית לאחר האירוע כראייה להוכחת אשמתה של רינה. אפשר להשתמש בהודעתה של שרית אם הוסכם שההודעה תשמש כראייה לאמיתות תוכנה.
- ג. אפשר להשתמש בעדותו של בן זוגה של רינה לעניין הפגישה עם שרית לאחר האירוע כראייה להוכחת אשמתה של רינה. אי אפשר להשתמש בהודעתה של שרית לעניין זה מאחר ששרית איננה עדה במשפט.
- ד. אי אפשר להשתמש בעדותו של בן זוגה של רינה לעניין הפגישה עם שרית כראייה להוכחת אשמתה של רינה משום שמדובר בעדות בן זוגה של הנאשמת. אי אפשר להשתמש בהודעתה של שרית לעניין זה מאחר ששרית איננה עדה במשפט.

15. אורי הורשע בעבירה של ניסיון לרצח. במסגרת גזר הדין בהליך הפלילי קבע בית המשפט המחוזי כי אורי ניסה לרצוח את אביו על רקע של התעללות מתמשכת מצד אביו ויש להתחשב בכך לעניין העונש שיש להטיל עליו. כעת אביו של אורי תובע אותו בתביעה אזרחית נזיקית לשם קבלת פיצוי על הנזק שנגרם לו בשל ביצוע העבירה על ידי אורי. אורי מבקש להגיש כראייה במסגרת ההליך האזרחי את גזר הדין שניתן בהליך הפלילי כדי להוכיח אשם תורם של אביו בגרימת הנזק.

מה הדין?

- א. אפשר להגיש את גזר הדין, והממצאים והמסקנות שבו יהיו קבילים במשפט האזרחי כראייה לכאורה לאמור בהם, שכן אורי הורשע במשפט הפלילי והוא בעל דין בהליך האזרחי.
- ב. אי אפשר להגיש את גזר הדין כראייה, שכן ממצאים ומסקנות שבגזר הדין לא יהיו קבילים במשפט האזרחי כראייה לכאורה לאמור בהם.
- ג. אפשר להגיש את גזר הדין כראייה, ובלבד שתוצאתו הסופית תהא קבילה במשפט האזרחי כראייה לכאורה לאמור בה.
- ד. אי אפשר להגיש את גזר הדין כראייה מאחר שאביו של אורי לא היה בעל דין במשפט הפלילי.

16. מנשה עומד לדין באשמה שביצע שוד בסניף דואר. גיא בן ה-11 שאינו בר אחריות פלילית בשל גילו, שראה את מנשה מבצע את השוד, הוא העד היחיד מטעם התביעה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להרשיע את מנשה על סמך עדותו של גיא, אך העדות טעונה סיוע.
- ב. בית המשפט רשאי להרשיע את מנשה על סמך עדותו של גיא אם מצא בחומר הראיות דבר לחיזוקה.
- ג. בית המשפט רשאי להרשיע את מנשה על סמך עדותו של גיא, אך העדות טעונה דבר מה נוסף.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להרשיע את מנשה על סמך עדותו של גיא.

17. עינב תבעה את עמיחי בנוזיקין בגין נזק גוף שגרם לה באופן אישי. בית המשפט מצא את עדותה של עינב מהימנה וקיבל את התביעה על סמך עדות זו בלבד.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לקבל את התביעה רק ע"ס עדותה של עינב, ובלבד שיפרט בהחלטתו מה הניע אותו להסתפק בעדות זו.
- ב. ביהמ"ש רשאי לקבל את התביעה רק ע"ס עדותה של עינב, רק אם היה בחומר הראיות דבר לחיזוקה.
- ג. ביהמ"ש רשאי לקבל את התביעה רק ע"ס עדותה של עינב אם הזהיר את עצמו שמדובר בעדות יחידה.
- ד. בשום מקרה בית המשפט לא היה רשאי לקבל את התביעה רק על סמך עדותה של עינב.

18. במסגרת בירור חשדות פליליים נגד יעל מסרה יערה הודעה במשטרה. כעת, במהלך המשפט המתנהל נגד יעל, אשר אינה מיוצגת על ידי עורך דין, ביקש הפרקליט מטעם המדינה לזמן את יערה להעיד. ואולם התברר כי יערה שוהה בימים אלה מחוץ לישראל ואין אפשרות למוצאה, ולכן ביקש הפרקליט להגיש את הודעתה במשטרה מבלי שתעיד במשפט.

מה הדין?

- א. ביהמ"ש רשאי לקבל את הודעתה של יערה במשטרה. די בכך שהשתכנע כי אינה בארץ לתת עדותה.
- ב. ביהמ"ש רשאי לקבל את הודעתה של יערה במשטרה אם יעל נתנה הסכמתה לכך, ובלבד שהודעה אינו שנוי במחלוקת.
- ג. ביהמ"ש רשאי לקבל את הודעתה של יערה במשטרה. די בכך שהשתכנע כי היא מסרבת להגיע ארצה.
- ד. ביהמ"ש רשאי לקבל את הודעתה של יערה במשטרה אם שוכנע כי אמצעי פסול שימש אותה להניא ממסירת העדות.

19. דני בן ה-12 נחקר בגין חשד לביצוע עבירת אלימות שהחוקר לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים) חל עליה. חוקר הילדים החליט לתעד את החקירה בהקלטה קולית. מיד עם תחילת המשפט טען סנגורו של דני כי תיעוד החקירה לא נערך כדין. עוד טען כי התביעה סירבה לבקשתו להעתיק את קלטת החקירה אף שהיא מחויבת לכך.

איזה מבין המשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. על חוקר הילדים היה לתעד את חקירתו של דני בווידאו, אלא אם דני סירב לכך או שלא הייתה אפשרות סבירה לעשות כן. משתיעד החוקר את החקירה בהקלטה קולית חייב היה התובע להעבירה לידי הסנגור.
- ב. שיקול הדעת לגבי אופן תיעוד החקירה נתון בידי חוקר הילדים, ולכן רשאי היה לתעד את החקירה בהקלטה קולית. הסנגור אינו זכאי להעתיק את קלטת החקירה אלא בהוראת בית המשפט.
- ג. על חוקר הילדים היה לתעד את חקירתו של דני בווידאו אלא אם דני סירב לכך, או שלא הייתה אפשרות סבירה לעשות כן. הסנגור אינו זכאי להעתיק את קלטת החקירה אלא בהוראת בית המשפט מטעמים מיוחדים שיפרט.
- ד. שיקול הדעת לגבי אופן תיעוד החקירה נתון בידי חוקר הילדים, ולכן החוקר רשאי היה לתעד את החקירה בהקלטה קולית. משתיעד את החקירה בהקלטה קולית חייב היה התובע להעביר את ההקלטה לידי הסנגור.

20. במהלך חקירתו במשטרה בחשד לעבירות כלכליות שבוצעו בחברה שבה הוא משמש חשב, מסר גדעון לחוקרת יונית כי אור, מנכ"ל החברה, ניסה להזיח למסור עדות שקר, ודבריו נרשמו. במשפט שנוהל נגד השניים העידה יונית שגדעון אכן אמר את הדברים בעדותו, במסגרת פרשת ההגנה הכחיש גדעון שהדברים נאמרו. בהכרעת הדין קבע בית המשפט כי מתן האמרה הוכח במשפט.

מה הדין?

- א. דבריו של גדעון במשטרה קבילים כראיה לאמיתות התוכן נגד גדעון ונגד אור.
- ב. דבריו של גדעון במשטרה אינם קבילים כראיה נגד שני הנאשמים.
- ג. דבריו של גדעון במשטרה קבילים כראיה לאמיתות התוכן נגד גדעון אך לא נגד אור.
- ד. דבריו של גדעון במשטרה קבילים כראיה לאמיתות התוכן נגד אור אך לא נגד גדעון.

21. זבולון הורשע בבית משפט לתעבורה ונקבע כי הוא אחראי לתאונה שפגעה בדני. פסק הדין המרשיע הפך חלוט. דני וחברת הביטוח של דני הגישו יחדיו תביעה נגד זבולון ונגד חברת הביטוח שלו, לתשלום נזקיו של דני. זבולון וחברת הביטוח שלו מיוצגים באופן נפרד על ידי עורכי דין שונים. במהלך התביעה הגיש עורך הדין של דני וחברת הביטוח שלו בקשה להגשת הכרעת הדין בבית המשפט לתעבורה כראיה. בא כוחה של חברת הביטוח של זבולון טען כי הכרעת הדין איננה מחייבת את חברת הביטוח של זבולון, שעה שזו לא הייתה צד להליך הפלילי, אלא את זבולון בלבד.

מה הדין?

- א. אפשר להגיש את הכרעת הדין כראיה מוחלטת לאמור בממצאים ובמסקנות המפורטים בה נגד חברת הביטוח של זבולון.
- ב. אפשר להגיש את הכרעת הדין כראיה לכאורה לאמור בממצאים ובמסקנות המפורטים בה נגד חברת הביטוח של זבולון.
- ג. אי אפשר להגיש את הכרעת הדין כראיה כלשהי לאמור בממצאים ובמסקנות המפורטים בה נגד חברת הביטוח של זבולון, מאחר שזו הרשעה בבית משפט לתעבורה ולא בבית משפט שלום או מחוזי.
- ד. אי אפשר להגיש את הכרעת הדין כראיה כלשהי לאמור בממצאים ובמסקנות המפורטים בה נגד חברת הביטוח של זבולון, שעה שזו לא הייתה צד להליך הפלילי.

22. שני תבעה את חברת "מוצרי תינוקות בע"מ" בטענה שמכרה לה מוצר מקולקל. חברת "מוצרי תינוקות בע"מ" טענה כי היא רק המשווקת של המוצר. בית המשפט דחה את הטענה וקבע כי מאחר ששמה של חברת "מוצרי תינוקות בע"מ" הוא השם היחיד המופיע על אריזת המוצר יש לראות בה יצרן שלו.

מה הדין?

- א. בית המשפט לא היה רשאי לקבוע כאמור מכיוון שכיתוב על אריזה של מוצר הוא עדות מפי השמועה.
- ב. בית המשפט היה רשאי לקבוע כאמור מכיוון שבמקרה ששמו של המשווק הוא השם היחיד המופיע על האריזה הוא מנוע מלטעון כי הוא אינו היצרן.
- ג. בית המשפט לא היה רשאי לקבוע כאמור מכיוון שכיתוב שם חברה על אריזה של מוצר הוא ראייה לכאורה בלבד כי היא זו שייצרה אותו.
- ד. בית המשפט היה רשאי לקבוע כאמור זולת אם גילתה החברה את זהות היצרן לפני שהוסמך לכך משנדרשה לעשות כן.

23. נגד מנחם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת רצח ועבירות תקיפה נוספות. התיק נקבע לשמיעה במותב של שלושה שופטי בית המשפט המחוזי. עם תחילת המשפט הגיש בא כוח המאשימה תעודות חיסיון "לטובת הציבור", לפי סעיף 45 לפקודת הראיות, באשר לחומרי החקירה המפורטים באותן תעודות. בא כוחו של מנחם הגיש עתירה לגילוי ראיה.

איזה מבין המשפטים הבאים נכון?

- א. את העתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף זה ישמע שופט של בית המשפט העליון בדלתיים סגורות, ובנוכחות באי כוח הצדדים.
- ב. את העתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף זה ישמע שופט של בית המשפט העליון בדלתיים סגורות, ורשאי הוא לקבל הסברים מבא כוח המאשימה או מנציג אחר מטעם היועץ המשפטי לממשלה, גם שלא בנוכחות הסגור, וכן רשאי הוא לדרוש לראות את הראיה.
- ג. את העתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף זה ישמע המותב הדן בתיק בדלתיים סגורות ורשאי הוא לקבל הסברים מבא כוח המאשימה או מנציג אחר מטעם היועץ המשפטי לממשלה, גם שלא בנוכחות הסגור, וכן רשאי המותב לדרוש לראות את הראיה.
- ד. את העתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף זה ישמע המותב הדן בתיק בדלתיים סגורות, ורשאי הוא לקבל הסברים מבא כוח המאשימה או מנציג אחר מטעם היועץ המשפטי לממשלה, גם שלא בנוכחות הסגור, אולם אין המותב רשאי לדרוש לראות את הראיה.

24. יוסי תבע את איתי על נזק שנגרם לו במסגרת קטטה ביניהם. איתי ביקש להגיש את פסק הדין בהליך הפלילי שהתקיים בנוגע לקטטה, שבמסגרתו זוכה, כראיה לכך שאין לו אחריות אזרחית כלפי יוסי.

מה הדין?

- א. אי אפשר להגיש כראיה כאמור פסק דין מזכה שניתן בהליך פלילי.
- ב. אפשר להגיש כראיה כאמור פסק דין מזכה שניתן בהליך פלילי.
- ג. אפשר להגיש כראיה כאמור פסק דין מזכה שניתן בהליך פלילי רק אם הזיכוי לא היה מחמת הספק.
- ד. אפשר להגיש כראיה כאמור פסק דין מזכה שניתן בהליך הפלילי, אך בית המשפט ייתן לה משקל מופחת.

25. אלון הואשם שתקף את רוני. רוני העיד כי אלון התנפל עליו ותקף אותו ללא כל סיבה נראית לעין. במסגרת חקירתו הנגדית הציג סנגורו של אלון פרסום שהעלה רוני לרשת חברתית באינטרנט, שבו הוא מתגאה שהוא זה שתקף את אלון, ואלון רק ניסה להתגונן מפניו. רוני אישר כי הוא זה שכתב את הדברים, אך טען כי לא התכוון אליהם ברצינות וכי מדובר בבדיחה.

מה הדין?

- א. אפשר לקבל את הפרסום שהעלה רוני לאינטרנט כראיה לאמיתות תוכנו, ובנסיבות העניין מדובר בראייה קבילה.
- ב. אי אפשר לקבל את הפרסום שהעלה רוני לאינטרנט כראיה לאמיתות תוכנו, שכן פרסומים באינטרנט אינם ראיה קבילה בבית משפט.
- ג. אפשר לקבל את הפרסום שהעלה רוני לאינטרנט כראיה לאמיתות תוכנו רק אם יש בראיות שהוצגו בפני בית המשפט דבר מה לחיזוקו.
- ד. אי אפשר לקבל את הפרסום שהעלה רוני לאינטרנט כראיה לאמיתות תוכנו מאחר שמדובר בעדות מפי השמועה.

26. ראובן הואשם שאנס את שרה. שרה העידה בחקירה ראשית כי ראובן אנס אותה בלילה. לאחר מכן, בחקירה נגדית, סיפרה שרה כי ראובן אנס אותה בשעות היום. ראובן הציג אליבי לגבי מקום הימצאו בשעות היום, וסנגורו ביקש לזכותו. בית המשפט קבע כי שרה כנראה התבלבלה כאשר אמרה שהאונס אירע בשעות היום וקבע כי הוא אירע בלילה, כפי שסיפרה שרה במסגרת חקירתה הראשית. על בסיס זה הרשיע בית המשפט את ראובן.

מה הדין?

- א. בית המשפט לא היה רשאי לקבוע כי שרה נאנסה בלילה מאחר ששרה העידה דברים סותרים בנקודה זו.
- ב. בית המשפט היה רשאי לקבוע כי שרה נאנסה בלילה אף ששרה העידה דברים סותרים בנקודה זו.
- ג. בית המשפט לא היה רשאי לקבוע כי שרה נאנסה בלילה מאחר ששרה העידה דברים סותרים בנקודה זו, ולא הובאו ראיות נוספות שיתמכו בעדותה לעניין הזמן שבו אירע האונס.
- ד. בית המשפט היה רשאי לקבוע כי שרה נאנסה בלילה אף ששרה העידה דברים סותרים בנקודה זו, רק מאחר שמדובר בעדות של קורבן עבירת מין.

27. משה מואשם בגרימת מוות ברשלנות בעקבות תאונת דרכים באמצעות רכבו. עיקר טענת התביעה היא כי משה היה מודע לליקויים ברכבו, שעליהם עודכן על ידי בעל המוסך שבו מטופל רכבו, אך משה נמנע מלתקן את הליקויים. בעל המוסך הלך לעולמו ממחלה קשה. אין חולק כי ליקויים אלו שהיו ברכב במועד הרלוונטי הם שגרמו למותו של המנוח. במהלך משפטו עלה משה להעיד להגנתו ונדרש על ידי התובע, בחקירתו הנגדית, להציג את הצעת המחיר שהגיש לו בעל המוסך ובה פירוט הליקויים. בא כוחו של משה טען כי משה איננו צריך לספק ראיה זו לתביעה.

מה הדין?

- א. משה חייב להציג את הצעת המחיר.
- ב. משה חייב להציג את הצעת המחיר אם מצא בית המשפט כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה.
- ג. משה אינו חייב להציג את הצעת המחיר מאחר שלא הוא עורך המסמך.
- ד. משה אינו חייב להציג את הצעת המחיר מאחר שיש בה הודיה בעובדה שהיא יסוד מיסודותיה של עבירה שהוא מואשם בה.

28. מיכאל בן ה-15 היה העד היחיד לעבירות המין שביצע אביו משה ביעל, בתו של משה. במשפט המתנהל נגד משה בגין עבירות המין החליט בית המשפט כי מיכאל יעיד מחוץ לאולם בית המשפט, וללא נוכחותו של משה, מחשש שמסירת העדות בנוכחותו של משה עלולה לפגוע במיכאל.

מה הדין?

- א. מיכאל אינו כשר להעיד נגד משה.
- ב. מיכאל כשר להעיד נגד משה. הרשעת משה על סמך עדותו היחידה של מיכאל טעונה פירוט מה הניע את בית המשפט להסתפק בעדות זו.
- ג. מיכאל כשר להעיד נגד משה. הרשעת משה על סמך עדותו היחידה של מיכאל טעונה סיוע.
- ד. מיכאל כשר להעיד נגד משה. הרשעת משה על סמך עדותו היחידה של מיכאל אינה טעונה תוספת ראייתית או פירוט.

29. דני, ילד בן 10, היה עד לרצח. התביעה מבקשת להעיד את דני נגד הנאשם, ברשות חוקר ילדים.

מי רשאי להיות נוכח באולם בית המשפט בשעת גביית עדותו של דני, באין הוראה אחרת של בית המשפט?

- א. השופט וחוקר הילדים בלבד.
- ב. התובע, הנאשם, חוקר הילדים וגם עורך דינו של הנאשם, ובלבד שהשופט התיר לעורך דינו של הנאשם להיות נוכח.
- ג. התובע, עורך דינו של הנאשם, חוקר הילדים וגם הנאשם, ובלבד שהשופט התיר לנאשם להיות נוכח.
- ד. התובע, הנאשם, עורך דינו של הנאשם, חוקר הילדים, וכל מי שהשופט התיר לו להיות נוכח.

30. חמדה מכינה פסטה בביתה ומשווקת אותה לחנויות. חמדה ארזה את הפסטה בקופסאות קרטון שאותן לקחה מסופרמרקט ועליהן סימן מסחר של חברת "ספגטי", שאף היא עוסקת בייצור ובשיווק של פסטה. בעל מסעדה שרכש את הפסטה של חמדה מצא אותה פגומה. בעל המסעדה תבע בגין נזקי את חברת "ספגטי".

מה הדין?

- א. נטל ההוכחה כי מדובר בפסטה של "ספגטי" הוא על בעל המסעדה.
- ב. קיימת חזקה בדין, שאינה חלוטה, שלפיה "ספגטי" היא יצרנית הפסטה. נטל ההוכחה להפריך את החזקה מוטל על כתפיה של "ספגטי".
- ג. קיימת חזקה חלוטה בדין, שלפיה בנסיבות העניין "ספגטי" היא יצרנית הפסטה. "ספגטי" לא תוכל להביא ראיות להפרכת החזקה.
- ד. אם "ספגטי" לא עתרה לצירופה של חמדה כנתבעת בהליך, נטל ההוכחה יוטל על כתפיה.

31. נפתלי הואשם בעבירה של תרמית בניירות ערך בתאגיד בנקאי. לצורך הגנתו ביקש נפתלי צו המורה לבנק לאפשר לו לבדוק ולהעתיק את התנועות השונות הרשומות ברשומה מוסדית של הבנק.

מה הדין?

- א. בית משפט רשאי ליתן צו מסוג זה בלי להזמין את הבנק לדיון, ובלבד שהצו יומצא לבנק 3 ימים לפני הזמן שבו יש לקיים את הצו.
- ב. בית משפט רשאי ליתן צו מסוג זה בלי להזמין את הבנק לדיון, ובלבד שהצו יומצא לבנק 3 ימים לפני הזמן שבו יש לקיים את הצו, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.
- ג. בית משפט אינו רשאי ליתן צו מסוג זה בלי להזמין את הבנק לדיון.
- ד. בית משפט אינו רשאי ליתן צו מסוג זה.

32. אשר, הנאשם בעבירת גנבה, הוא אביו של גד. התובע במשפטו של אשר מבקש להגיש אמרה בכתב של גד שניתנה מחוץ לבית המשפט כראיה לאמיתות תוכנה בהליך פלילי, מאחר שאף שגד אינו עד במשפט הרי שלטענת התובע עולה מנסיבות העניין כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את גד מלתת את העדות.

מה הדין?

- א. התובע רשאי להגיש את אמרתו של גד כראיה לאמיתות תוכנה רק אם גד הוא עד במשפט.
- ב. התובע רשאי להגיש את אמרתו של גד כראיה לאמיתות תוכנה אם שוכנע בית המשפט כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את גד מלתת את העדות.
- ג. התובע אינו רשאי להגיש את אמרתו של גד כראיה לאמיתות תוכנה גם אם שוכנע בית המשפט כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את גד מלתת את העדות.
- ד. התובע אינו רשאי להגיש את אמרתו של גד כראיה לאמיתות תוכנה אלא אם שני הצדדים הסכימו להגשתה.

33. ציון עומד לדין פלילי באשמת מתן שוחד. בכתב האישום נטען כי ציון נתן לאהרון, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, סכום כסף כדי שיאשר את בקשתו של ציון להיתר בנייה. אהרון הוא עד במשפטו של ציון. במהלך עדותו של אהרון מסר אהרון גרסה שאינה עולה בקנה אחד עם דברים המתועדים בזיכרון דברים שרשם שוטר על שיחה ששמע בין אהרון לבין אחד מחברי הוועדה המקומית. השוטר שתיעד את השיחה העיד על נסיבות רישום פרטי השיחה. התביעה מבקשת להגיש את זיכרון הדברים כראיה. ציון מתנגד.

מה הדין?

- א. זיכרון הדברים אינו קביל כראיה, משום שהשוטר לא הקליט את השיחה במכשיר הקלטה.
- ב. זיכרון הדברים אינו קביל כראיה, משום שאהרון לא ידע שדבריו מתועדים.
- ג. זיכרון הדברים יהיה קביל כראיה רק אם השימוש בו יוגבל לעצם אמירת הדברים בלבד.
- ד. זיכרון הדברים קביל כראיה.

34. במסגרת הליך פלילי הגישה התובעת תעודת חיסיון לטובת הציבור שעליה חתום השר לביטחון הפנים. השופטת שדנה בתיק העיקרי דחתה עתירה לגילוי ראיה.

האם פעלה השופטת במסגרת סמכותה?

- א. השופטת הדנה בתיק העיקרי אינה רשאית לדון בעתירה לגילוי ראיה.
- ב. השופטת הייתה צריכה לדחות את העתירה על הסף בשל חוסר סמכות עניינית.
- ג. השופטת פעלה במסגרת סמכותה, אולם היא חייבת לפסול את עצמה מלהמשיך ולדון בתיק העיקרי.
- ד. השופטת פעלה במסגרת סמכותה.

35. במסגרת תביעה משפטית שמנהל גיל נגד רשות העתיקות בגין חפירות שבוצעו בשטחו, הוא מגיש פרוטוקול רשמי של ישיבת דירקטוריון הסוכנות היהודית, שממנו עולה לטענתו כי חל איסור על ביצוע חפירות במקום. הפרוטוקול מלווה בתעודת עובד ציבור החתומה על ידי מנכ"ל הסוכנות היהודית, שערך את הפרוטוקול. רשות העתיקות מבקשת לחקור בבית המשפט את מנכ"ל הסוכנות היהודית.

מה הדין?

- א. התעודה תתקבל כראיה לאמיתות תוכנו של הפרוטוקול. בית המשפט ייעתר לבקשת רשות העתיקות לחקור את מנכ"ל הסוכנות היהודית.
- ב. התעודה תתקבל כראיה לעצם קיומו של הרישום בפרוטוקול. בית המשפט לא ייעתר לבקשת רשות העתיקות לחקור את מנכ"ל הסוכנות היהודית.
- ג. התעודה תתקבל כראיה לאמיתות תוכנו של הפרוטוקול. בית המשפט רשאי להיעתר לבקשת רשות העתיקות לחקור את מנכ"ל הסוכנות היהודית.
- ד. התעודה תתקבל כראיה לעצם קיומו של הרישום בפרוטוקול. בית המשפט ייעתר לבקשת רשות העתיקות לחקור את מנכ"ל הסוכנות היהודית.

36. עופר וצביקה, העובדים ככלכלנים בבית השקעות, הורשעו בגנבת כספי לקוחות, ונגזרה עליהם שנת מאסר בפועל. על פסק הדין לא הוגש ערעור. לאחר כמה חודשים הגישו הלקוחות תובענה אזרחית אחת נגד יהודה, מנהל בית ההשקעות, בטענה לאחריות שילוחית למעשיהם של עופר וצביקה. יהודה לא הואשם בפלילים. אחד הלקוחות ביקש להגיש את פסק הדין המרשיע כראיה נגד יהודה.

מה הדין?

- א. הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי יהיו קבילים בהליך האזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם. יהודה יהיה רשאי להגיש ראיות לסתור מטעמו.
- ב. הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי לא יהיו קבילים בהליך האזרחי כראיה לכאורה לאמור בו.
- ג. הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי יהיו קבילים בהליך האזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם. יהודה לא יהיה רשאי להגיש ראיות לסתור מטעמו אלא ברשות בית המשפט, מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין.
- ד. הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי לא יהיו קבילים בהליך האזרחי כראיה לכאורה לאמור בו אלא ברשות בית המשפט ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

37. נמרוד, קבלן בניין, הגיש תביעה נגד כרמל, בעלת דירה בתל אביב, ובמסגרתה טען כי נכרת ביניהם חוזה בעל פה וכי כרמל הפרה את החוזה. בעדותו טען נמרוד כי ביצע בשביל כרמל עבודות בנייה בשווי 500,000 ש"ח בהתאם לחוזה, וכי היא לא שילמה לו את שכרו. בעדותה הודתה כרמל כי נכרת ביניהם חוזה בעל פה אך הכחישה כי נמרוד ביצע עבודות כלשהן בפועל. מלבד עדויותיהם של נמרוד וכרמל לא הוגשו ראיות נוספות.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לקבל את התביעה על יסוד עדותו היחידה של נמרוד, ובלבד שינמק מה הניע אותו להסתפק בה. חובת ההנמקה נדרשת במקרה זה גם לעניין עצם כריתת החוזה וגם לעניין העבודות שבוצעו.
- ב. בית המשפט רשאי לקבל את התביעה על יסוד עדותו היחידה של נמרוד, ובלבד שינמק מה הניע אותו להסתפק בה. חובת ההנמקה במקרה זה נדרשת רק לעניין החלק בעדותו של נמרוד שעוסק בעבודות שבוצעו.
- ג. בית המשפט אינו רשאי לקבל את התביעה על יסוד עדותו היחידה של נמרוד אם אין לצדה תוספת ראייתית שתשמש לה כחיזוק.
- ד. בית המשפט אינו רשאי לקבל את התביעה על יסוד עדותו היחידה של נמרוד אם אין לצדה תוספת ראייתית שתשמש לה כסיוע.

38. ישי הוזמן למתן עדות מטעם התביעה במשפט פלילי. בית המשפט קיבל חוות דעת מומחה ולפיה ישי סובל מפיגור שכלי, ומתן העדות בבית משפט עלול לפגוע בו. לנוכח האמור החליט בית המשפט לפטור את ישי ממתן עדות בפניו ולקבל כראיה את אמרתו של ישי, אשר נגבתה על ידי חוקר מיוחד ותועדה בתיעוד קולי. כן העיד בפני בית המשפט החוקר המיוחד שגבה את אמרתו של ישי בדבר נסיבות גביית האמרה. בחקירתו העיד החוקר המיוחד כי הוא נוהג לתעד את כל החקירות שהוא מבצע בכתב ובתיעוד קולי בלבד, וכך נהג גם בעניינו של ישי.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לקבל את אמרת החוץ של ישי רק אם השתכנע שאין בדחיית מועד מתן העדות בזמן סביר כדי למנוע את הפגיעה בישי. בית המשפט אינו רשאי להרשיע את הנאשם על בסיס אמרת החוץ בלבד אלא אם תימצא לה תוספת ראייתית מסוג סיוע.
- ב. בית המשפט רשאי לקבל את אמרת החוץ של ישי. בית המשפט אינו רשאי להרשיע את הנאשם על בסיס אמרת החוץ של ישי אלא אם תימצא לה תוספת ראייתית מסוג חיזוק.
- ג. בית המשפט רשאי לקבל את אמרת החוץ של ישי. בית המשפט אינו רשאי להרשיע את הנאשם על בסיס אמרת החוץ של ישי אלא אם תימצא לה תוספת ראייתית מסוג סיוע.
- ד. בית המשפט אינו רשאי לקבל את אמרת החוץ של ישי.

39. נגד ג, עובד מערכת בתי המשפט, הוגש כתב אישום. התביעה מבקשת להוכיח את מועדי העסקתו של ג בעדותו של מנהל בתי המשפט שהוא שופט מכהן. מנהל בתי המשפט מבקש להגיש תעודת עובד ציבור מטעמו, בהיעדר חשש לעיוות הדין ובכפוף לזכותו של ג לחקור חקירה נגדית במידת הצורך.

מה הדין?

- א. התביעה אינה רשאית להגיש תעודת עובד ציבור חתומה בידי מנהל בתי המשפט, מאחר שהוא שופט מכהן ואיננו עובד מדינה.
- ב. התביעה אינה רשאית להגיש תעודת עובד ציבור חתומה בידי מנהל בתי המשפט אלא באישור נשיא בית המשפט העליון.
- ג. התביעה רשאית להגיש תעודת עובד ציבור בחתימת מנהל בתי המשפט, ובלבד שיינתן אישור היועץ המשפטי לממשלה.
- ד. התביעה רשאית להגיש תעודת עובד ציבור בחתימת מנהל בתי המשפט, הגם שהוא שופט מכהן.

40. אברהם הועמד לדין בחשד לביצוע עבירה של התקהלות אסורה, שעונשה שנת מאסר. במהלך הדיון, ולאחר שאברהם פיטר את עורך דינו, ביקש התובע להגיש את הודייתו של אברהם במשטרה בביצוע העבירה וכן תצהיר בכתב של מקבל ההודיה, שבו הוא מפרט את נסיבות גביית ההודיה ומצהיר כי ההודיה הייתה חופשית ומרצון.

האם אפשר להגיש את הודייתו של אברהם בביצוע העבירה במשטרה?

- א. אפשר להגיש את הודייתו של אברהם במשטרה ללא תנאי.
- ב. אפשר להגיש את הודייתו של אברהם במשטרה רק לאחר שהשופט יסביר לו את זכותו לחקור את נותן התצהיר, ואברהם יאשר שההודיה הייתה חופשית ומרצון וכי קרא את ההודיה והוא מוותר על חקירת המצהיר.
- ג. אפשר להגיש את הודייתו של אברהם במשטרה בהתאם לשיקול דעת השופט, לנוכח נסיבות מתן ההודיה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות אברהם במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט.
- ד. אי אפשר להגיש את הודייתו של אברהם במשטרה מאחר שאברהם איננו מיוצג ועל השופט למנות לו סנגור תחילה.

41. לאחר ששלגייה נגסה בתפוח המורעל שנתנה לה אמה החורגת, היא גססה, אך לא ידעה ולא האמינה שהיא גוססת עד שנפטרה. בזמן שגססה שוחחה עם שבעה משותפיה לדירה, לקראת סוף השיחה סיפרה שקיבלה את התפוח מאימה החורגת, ולאחר מכן נפטרה בפתאומיות. נגד האם החורגת הוגש כתב אישום בעבירת הרצח בכוונה תחילה.

מה הדין?

- א. עדותם של השותפים לדירה קבילה כראיה לאמיתות התוכן.
- ב. עדותם של השותפים לדירה אינה קבילה כראיה לאמיתות התוכן, מכיוון ששלגייה כלל לא ידעה ולא האמינה שהיא גוססת.
- ג. עדותם של השותפים לדירה אינה קבילה כראיה לאמיתות התוכן, מכיוון ששלגייה לא סיפרה על כך בהזדמנות הראשונה.
- ד. עדותם של השותפים לדירה אינה קבילה כראיה לאמיתות התוכן, מכיוון שהמקור לעדות היא בתה של הנאשמת, שממילא לא הייתה כשרה להעיד נגד הנאשמת לו הייתה עדיין בחיים.

42. דוד ובת שבע הם ידועים בציבור המנהלים משק בית משותף. אוריה הגיש תובענה אזרחית נגד דוד בעוולת הגנת הפרטיות, והזמין את בת שבע להעיד נגד דוד בעניין זה. בת שבע התייצבה לדיון.

מה הדין?

- א. בת שבע אינה כשרה להעיד נגד דוד.
- ב. בת שבע כשרה להעיד נגד דוד, אך אי אפשר לכפות אותה להעיד נגדו.
- ג. בת שבע כשרה להעיד נגד דוד, אך היא זכאית לשמור על זכות השתיקה.
- ד. בת שבע כשרה להעיד נגד דוד ואפשר לכפות אותה להעיד נגדו.

43. משה הורשע בבית המשפט המחוזי בעבירות על פקודת מס הכנסה (נוסח חדש).
האם פסק הדין המרשיע יהיה קביל כראיה בהליך אזרחי שנקטה רשות המיסים בשל חבות במס? להלן 4 אפשרויות, שרק אחת מהן אינה נכונה. סמנו את התשובה שאינה נכונה.

- א. כן, ובלבד שמשה הוא בעל דין בהליך אזרחי.
- ב. כן, אלא אם כן משה הורשע במסגרת הסדר טיעון ולא לאחר ניהול הליך הוכחות.
- ג. כן, ואפשר להגיש ראייה לסתור רק ברשות בית המשפט מטעמים שיירשמו וכדי למנוע עיוות דין.
- ד. כן, ובמקרה שבו אשתו של משה היא בעלת דין בהליך אזרחי.

44. יעקב עומד לדין באשמת גניבה במהלך המשפט מבקשת התביעה לזמן עדות את הכומר עזרא, אשר יעקב התוודה בפניו במסגרת הליך דתי של וידוי על ביצוע הגניבה. דתם של יעקב והכומר עזרא המוכרת בישראל כדין, אוסרת על הכומר עזרא לגלות את הדברים שמסר לו יעקב במסגרת הווידוי.

- א. בית המשפט רשאי להורות לכומר עזרא למסור עדות על הדברים שאמר לו יעקב בוידוי מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ב. הכומר עזרא רשאי לוותר על החיסיון ולמסור עדות על הדברים שאמר יעקב בוידוי.
- ג. בית המשפט רשאי להורות ליעקב לוותר על החיסיון מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובמצב כזה חובה על הכומר עזרא למסור עדות על הדברים שאמר לו יעקב בוידוי.
- ד. יעקב רשאי לוותר על החיסיון מיוזמתו בלבד, ובמצב כזה חובה על הכומר עזרא למסור עדות על הדברים שאמר לו יעקב בוידוי.

45. דורון גנב מוצר מחנות. דורון סיפר לרעייתו (בת זוגתו כדין) על כך, והיא החליטה לגמול אותו מהרגל זה, לכן הגישה נגדו תלונה במשטרה על הגניבה. בגניבה לא היה מעורב כל רכיב של אלימות, ורעייתו של דורון אינה נפגעת העבירה. בעקבות התלונה הוגש כתב אישום בעבירות הגניבה של דורון. התביעה, מבקשת להזמין את רעייתו להעיד לחובתו במשפט הפלילי.

מה הדין?

- א. היא אינה כשרה להעיד לחובתו ואי אפשר לכפות אותה להעיד לחובתו.
- ב. היא כשרה להעיד לחובתו אך אי אפשר לכפות אותה להעיד לחובתו.
- ג. היא אינה כשרה להעיד לחובתו אך אפשר לכפות עליה להעיד לחובתו מנימוקים מיוחדים שיירשמו.
- ד. היא כשרה להעיד לחובתו ואפשר לכפות אותה להעיד לחובתו.

46. יורם נחקר במשטרה כחשוד בעבירת הזיוף בידי החוקר יצחק. יצחק רשם בכתב את האמרות מפיו של יורם. בשום שלב יורם לא הודה במיוחס לו. בסיום החקירה הוגש נגד יורם כתב אישום בעבירה זו, שהיא מסוג "עוון". התביעה מעוניינת להגיש את האמרות שרשם יצחק כראיה לאמיתות תוכן באמצעות יצחק.

מה הדין?

- א. האמרות קבילות כראיה לאמיתות תוכן, רק אם השתכנע בית המשפט כי הן נמסרו באופן חופשי ומרצון.
- ב. האמרות קבילות כראיה לאמיתות תוכן.
- ג. האמירות אינן קבילות כראיה לאמיתות תוכן מאחר שאין בהן הודאה.
- ד. האמרות אינן קבילות כראיה לאמיתות תוכן בעבירה זו אלא אם יורם מיוצג והסנגור הסכים לכך.

47. בועז הגיש תביעה אזרחית נגד מיכאל. מיכאל חולה במחלת נפש. הראיה היחידה במשפט היא עדותו של צד ג' שלא נסתרה בחקירה נגדית.

מה הדין?

- א. אפשר לחייב את מיכאל על פי דעתו של צד ג' בלבד.
- ב. אפשר לחייב את מיכאל על פי עדותו של צד ג' בלבד, אך על בית המשפט לפרט בהחלטתו מה הניע אותו להסתפק בעדות זו.
- ג. אי אפשר לחייב את מיכאל על פי עדותו של צד ג' בלבד אלא מטעמים מיוחדים שירשמו.
- ד. אי אפשר לחייב את מיכאל על פי עדותו של צד ג' בלבד אלא בכפוף להמצאת אישור כשירות של מיכאל מטעם הפסיכיאטר המחוזי.

48. רועי ומאור הם ילדים בני 13. רועי נקרא לעדות במשפט פלילי המתנהל נגד אביו, בחשד שזה רצח עובר אורח לאחר ויכוח בין השניים. רועי נכח במעמד הרצח. מאור נקרא לעדות במשפט פלילי המתנהל נגד אחיו, בחשד שזה ביצע עבירות מין באחותם. מאור לא נכח בעת ביצוע עבירות המין.

מה הדין?

- א. עדותם של רועי ושל מאור טעונה רשות של חוקר ילדים.
- ב. עדותו של רועי טעונה רשות חוקר ילדים. עדותו של מאור אינה טעונה רשות של חוקר ילדים.
- ג. עדותם של רועי ומאור אינה טעונה רשות של חוקר ילדים.
- ד. עדותו של רועי אינה טעונה רשות של חוקר ילדים. עדותו של מאור טעונה רשות של חוקר ילדים.

49. אהרון מגדל פטריות למאכל תחת שם המסחר "פטריות השבוע" המופיע על גבי האריזה. משה תבע את אהרון בבית המשפט לתביעות קטנות בטענה שהפטריות שרכש באמצעות אחת מרשתות השיווק גרמו לו הרעלת מזון קשה ונזקים ממוניים עקיפים (אובדן השתכרות ועוד). אהרון טוען כי לא מדובר בפטריות שהוא גידל וארז, אלא מתחזה עשה שימוש בשמו המסחרי "פטריות השבוע".

מה הדין?

- א. על משה להוכיח שמדובר בפטריות שאהרון גידל וארז.
- ב. על משה להוכיח שמדובר בפטריות שאהרון גידל וארז אלא אם יוכיח שהפטריות מורעלות.
- ג. על אהרון להוכיח שלא מדובר בפטריות שהוא גידל וארז אלא אם המדובר בפטריות שחלפו למעלה מ-6 שבועות ממועד גידולן.
- ד. על אהרון להוכיח שלא מדובר בפטריות שהוא גידל וארז.

50. במסגרת חקירת משטרה נדרשו שוטרים לבצע חיפוש פנימי בגופו של חשוד. החשוד סירב לביצוע החיפוש, והמשטרה פנתה לבית המשפט בבקשה שיתיר לה לבצע את החיפוש בניגוד להסכמתו. בית המשפט קיבל את הבקשה, והמשטרה ערכה את החיפוש בניגוד לרצונו של החשוד. לאחר זאת, הוגש נגד החשוד כתב אישום, ובמהלך המשפט טענה הפרקליטות כי הסירוב לביצוע החיפוש משמש חיזוק לראיות התביעה.

מה הדין?

- א. הסירוב לביצוע החיפוש הפנימי במקרה המתואר אינו יכול לשמש חיזוק לראיות התביעה במקרה זה משום שהחיפוש התבצע בסופו של דבר.
- ב. סירוב לביצוע חיפוש פנימי אינו יכול לשמש חיזוק לראיות התביעה.
- ג. סירוב לביצוע חיפוש פנימי תמיד יכול לשמש חיזוק לראיות התביעה.
- ד. הסירוב לביצוע החיפוש הפנימי במקרה המתואר יכול לשמש חיזוק לראיות התביעה רק אם החשוד הואשם בסופו של דבר בביצוע עבירה מסוג פשע.

51. בתחילת פרשת ההגנה במשפט פלילי המתנהל נגד דניאל ונגד יוסף, הודיע בא כוחו של דניאל כי מרשו החליט שלא להעיד להגנתו. בעצת בא כוחו, החליט יוסף להעיד להגנתו, אך כשנשאל בחקירתו הנגדית בנוגע למעורבותו באחת העבירות שיוחסו לו, סירב להשיב בטענה כי תשובתו לשאלה עשויה להפלילו.

מה הדין?

- א. הימנעותו של דניאל מלהעיד לא תשמש תוספת לראיות נגדו. יוסף רשאי שלא להשיב לשאלה שנשאל, אך הדבר ישמש חיזוק לראיות נגדו.
- ב. הימנעותו של דניאל מלהעיד עשויה לשמש סיוע לראיות נגדו. בנתוני השאלה לא היה יוסף רשאי להימנע מלהשיב לשאלה שנשאל.
- ג. הימנעותו של דניאל מלהעיד עשויה לשמש חיזוק לראיות נגדו. יוסף רשאי שלא להשיב לשאלה שנשאל, אך הדבר ישמש סיוע לראיות נגדו.
- ד. הימנעותו של דניאל מלהעיד לא תשמש תוספת לראיות נגדו. בנתוני שאלה לא היה יוסף רשאי להימנע מלהשיב לשאלה שנשאל.

מרתון סדר דין פלילי

1. נגד גדי הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום המייחס לו עבירה שהיא בסמכות שופט דן יחיד. במסגרת דיון מקדמי בכתב האישום ניסה השופט לגשר בין הצדדים בהסכמתם. הליך הגישור לא צלח. לאחר שהסתיים הדיון המקדמי החליט גדי להודות בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון עם המאשימה, שהותיר את שאלת העונש להכרעת בית המשפט. הצדדים ביקשו להגיש את הסדר הטיעון לאישורו של אותו שופט.

מה הדין?

- א. השופט אינו רשאי להמשיך בניהול התיק בפניו מכיוון שישב כשופט מגשר במסגרת הדיון המקדמי והדיון בכתב האישום לא הסתיים במסגרת הדיון המקדמי.
- ב. השופט רשאי להמשיך בניהול התיק מכיוון שניתנה הכרעת דין ובכך הסתיים הדיון בכתב האישום במסגרת הדיון המקדמי.
- ג. השופט אינו רשאי להמשיך בניהול התיק בפניו ועליו להעבירו עם פרוטוקול הדיון לשופט אחר לשם מתן גזר דין.
- ד. לאור השלב שבו מצוי הדיון חובה על השופט להמשיך בניהול התיק עד סיומו.

2. נגד שמואל הוגש כתב אישום בעבירה מסוג עוון. שמואל לא התייצב לדיון הראשון בעניינו למרות שזומן כדין, לכן הוציא לו בית המשפט צו הבאה שלא כלל הוראות בדבר שחרורו בערובה. משטרת ישראל עצרה את שמואל לפי צו ההבאה.

מה הדין?

- א. על המשטרה להביא את שמואל בפני בית המשפט בתוך 24 שעות לכל היותר.
- ב. על המשטרה להביא את שמואל בפני בית המשפט בתוך 48 שעות לכל היותר.
- ג. על המשטרה להביא את שמואל בפני בית המשפט בלא דיחוי.
- ד. המשטרה אינה נדרשת להביא את שמואל בפני בית המשפט, אלא רק להבטיח את התייצבותו לדיון בכתב האישום בעניינו.

3. בית המשפט קבע בעת המשפט כי הנאשם אינו כשיר לעמוד בדיון לפי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, תשנ"א-1991.

מה הדין?

- א. בית המשפט יפסיק את ההליכים נגד הנאשם מטעמים מיוחדים שיירשמו; אולם אם ביקש הסנגור לברר את אשמתו של הנאשם יברר בית המשפט את האשמה.
- ב. בית המשפט רשאי להפסיק את ההליכים נגד הנאשם; אולם אם ביקש הסנגור לברר את אשמתו של הנאשם יברר בית המשפט את האשמה.
- ג. בית המשפט יפסיק את ההליכים נגד הנאשם; אולם אם ביקש הסנגור לברר את אשמתו של הנאשם יברר בית המשפט את האשמה, ורשאי הוא לעשות כן אף מיוזמתו מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ד. בית המשפט רשאי להפסיק את ההליכים נגד הנאשם; אולם אם ביקש הסנגור לברר את אשמתו של הנאשם יברר בית המשפט את האשמה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

4. בדעת בית המשפט להטיל על שירה צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס, אך היא לא נוכחת בדיון.
מה הדין?

- א. לא יינתן הצו אלא בנוכחותה או בנוכחות סגורה, או אם בתחילת המשפט צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא הוזמן.
- ב. לא יינתן הצו אלא בנוכחות או בנוכחות סגורה, או אם ניתנה לה הזמנת התייצבות ובה תאריך המשפט.
- ג. לא יינתן הצו אלא בנוכחותה או אם סגורה ציין בפניה כי אפשר להטיל על אי-התייצבותה מאסר במקום קנס.
- ד. לא יינתן הצו אלא בנוכחותה או בנוכחות סגורה, או אם בהזמנה למשפט צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.

5. דני הועמד לדין בעבירת שוד, שהיא עבירה מסוג פשע. דני הגיש ליועץ המשפטי לממשלה בקשה לעכב את ההליכים המשפטיים נגדו בהתבסס על מצבו הרפואי. היועץ המשפטי לממשלה קיבל את הבקשה והורה על עיכוב ההליכים. לאחר 3 שנים מתברר שהמסמכים הרפואיים שצירף דני לבקשה הם מסמכים מזויפים. התביעה מעוניינת לחדש את ההליכים נגד דני.
מה הדין?

- א. התובע רשאי לבקש מבית המשפט לחדש את ההליכים נגד דני. ההליכים יחודשו אם יקבל בית המשפט את הבקשה.
- ב. התובע רשאי לבקש מבית המשפט לחדש את ההליכים נגד דני אם קיבל את הסכמת היועץ המשפטי לממשלה לכך. ההליכים יחודשו אם יקבל בית המשפט את הבקשה.
- ג. אי אפשר להורות עוד על חידוש ההליכים, שכן חלפו 3 שנים ממועד ההחלטה על עיכוב ההליכים.
- ד. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להורות על חידוש ההליכים.

6. שרית נעצרה בחדש לביצוע עבירות מס והלבנת הון (עבירות מסוג פשע) והייתה נתונה במעצר עד כשבוע לאחר שהוגש כתב האישום נגד בגין עבירות אלה. לאחר שהסתיימה שמיעת פרשת התביעה טען סנגורה של שרית כי הגשת כתב האישום נגדה עומדת בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, מאחר שלא ניתנה לה אפשרות לפנות לתביעה בטרם הגשת כתב האישום בבקשה להימנע מהגשתו.
מה הדין?

- א. לצורך העלאת הטענה האמורה על הסנגור לקבל את רשות בית המשפט; לגופה של הטענה אכן היה על התביעה לאפשר לשרית להעלות טענותיה בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום.
- ב. לצורך העלאת הטענה האמורה על הסנגור לקבל את רשות בית המשפט; לגופה של הטענה לא הייתה התביעה חייבת לאפשר לשרית להעלות טענותיה בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום.
- ג. לצורך העלאת הטענה האמורה אין הסנגור נדרש לקבל את רשות בית המשפט; לגופה של הטענה אכן היה על התביעה לאפשר לשרית להעלות טענותיה בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום.
- ד. לצורך העלאת הטענה האמורה אין הסנגור נדרש לקבל את רשות בית המשפט; לגופה של הטענה לא הייתה התביעה חייבת לאפשר לשרית להעלות טענותיה בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום.

7. צחי הורשע בבית משפט השלום בעבירת תקיפת סתם שעונשה המירבי הוא שנתיים מאסר. בית המשפט גזר עליו שנת מאסר בפועל. צחי סבור שהעונש שנגזר עליו הוא חמור מדי, לכן הגיש ערעור על חומרת העונש. התביעה לא הגישה ערעור על גזר הדין. בית המשפט המחוזי שדן בערעור סבור שבמקרה זה לא היה מדובר בתקיפה אלא בחבלה חמורה שעונשה המירבי הוא 3 שנות מאסר, ובית המשפט הודיע לצחי על כך בתחילת הדיון בערעור.

מה הדין?

- א. בית המשפט המחוזי רשאי להרשיע את צחי בעבירת החבלה החמורה ולגזור עליו 3 שנות מאסר.
- ב. בית המשפט המחוזי רשאי להרשיע את צחי בעבירת החבלה החמורה ולגזור עליו שנתיים מאסר.
- ג. בית המשפט המחוזי רשאי להרשיע את צחי בעבירת החבלה החמורה ולהותיר את עונשו על שנת מאסר אחת.
- ד. בית המשפט המחוזי אינו רשאי להרשיע את צחי בעבירת החבלה החמורה ואינו רשאי להחמיר בעונשו.

8. פרקליטות המחוז קיבלה לרשותה את חומרי החקירה בעבירות פשע ועוון שביצע דוד. עם קבלת החומרים שלחה הפרקליטות הודעה לדוד בדואר רשום על קבלת החומר לרשותה. לא התקבל אישור מסירה להודעה. לדוד טענה משפטית שהוא סבור שיכולה להוביל לאי הגשת כתב האישום נגדו.

מה הדין?

- א. ההודעה לא הומצאה כדין לדוד משום שאין בידי התביעה את חתימתו על אישור מסירה. על כן אל לדוד לעשות דבר משום שאי אפשר להגיש כתב אישום נגדו ללא המצאה כדין.
- ב. על דוד לפנות לפרקליטות המחוז בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה ולנמק מדוע אין להגיש כתב אישום נגדו.
- ג. על דוד לפנות לפרקליטות המחוז בתוך 45 ימים מיום קבלת ההודעה ולנמק מדוע אין להגיש כתב אישום נגדו.
- ד. לא היה מקום להמציא הודעה לדוד משום שהוא חשוד גם בעבירות פשע וגם בעבירות עוון.

9. אבי חשוד בהלבנת הון אך טרם הוגש נגדו כתב אישום. דני הוא אזרח ארצות הברית החשוד שהעביר לאבי כספים בניגוד לחוק. דני הגיע לארץ לביקור, ועם נחיתתו עיכבה אותו המשטרה לחקירה. הפרקליטות סבורה כי עדותו של דני חיונית לבידור אשמתו של אבי אך חוששת שמפאת היותו של דני תושב חוץ, יהיה קושי להביאו לעדות במקרה שיוגש נגד אבי כתב אישום. לפיכך פנתה הפרקליטות בבקשה לבית המשפט כי ישמע את עדותו של דני כבר כעת.

האם בית המשפט מוסמך להיעתר לבקשה?

- א. לא, בית המשפט אינו רשאי לשמוע עדויות נגד אדם שטרם הוגש נגדו כתב אישום.
- ב. לא, בית המשפט רשאי לשמוע עדויות נגד אדם שטרם הוגש נגדו כתב אישום רק כאשר ישנו חשש שעדים יימנעו מלהעיד אמת במשפט בשל לחץ או איומים שיופנו כלפיהם.
- ג. כן, בית המשפט רשאי לשמוע עדויות נגד אדם שטרם הוגש נגדו כתב אישום אם יש יסוד סביר להניח שאי אפשר יהיה לשמוע אותן במהלך המשפט.
- ד. כן, בית המשפט רשאי לשמוע עדויות נגד אדם שטרם הוגש נגדו כתב אישום אם הוא סבור שיהיה בכך כדי לייעל את ההליך.

10. תובע כהגדרתו בסעיף 12א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982, הציע לחשוד בעבירות מרמה את ההסדר לסגירת תיק ("הסדר מותנה") הבא: החשוד יודה בעובדות המהוות את העבירה, יתרום 25,000 ש"ח לאגודה למלחמה בסרטן והתיק נגדו ייסגר בעילה של נסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות לפתיחה בחקירה.

מה הדין?

- א. אי אפשר לחתום על ההסדר למרות שעילת הסגירה נכונה, כי אין זיקה עניינית בין התנאי - מלחמה בסרטן - ובין העבירה שבוצעה.
- ב. אי אפשר לחתום על ההסדר למרות שעילת הסגירה נכונה, כי הסכום שנקבע חורג מהסכום המרבי שתובע רשאי לסכם עליו עם חשוד במסגרת הסדר לסגירת תיק.
- ג. אי אפשר לחתום על ההסדר כי החשוד צריך להודות בביצוע העבירה ולא רק בעובדות, ועילת הסגירה צריכה להיות סגירה בהסדר.
- ד. אי אפשר לחתום על ההסדר כי התנאי של תרומה לאגודה למלחמה בסרטן אינו מנוי ברשימת התנאים שבחוק, וכי עילת הסגירה צריכה להיות סגירה בהסדר.

11. נגד רפאל הוגש לבית משפט השלום כתב אישום בגין עבירה מסוג פשע שעונשה המרבי הוא 7 שנות מאסר. בתום הישיבה הראשונה נדחה המשך הדיון למועד אחר ונקבע לשמיעת עדי המאשימה. בית המשפט הזהיר בהחלטתו, שעותק ממנה נמסר לנאשם, כי יהיה רשאי לדון גם בהיעדר הנאשם אם לא יתייצב לדיון הבא. רפאל לא התייצב לדיון הבא. התובע דרש לשמוע את העדים מטעמו, בהיעדר הנאשם.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לשמוע את עדויות העדים שהתייצבו בהיעדרו של הנאשם.
- ב. בית המשפט אינו רשאי לדון בהיעדרו של הנאשם מאחר שמדובר בעבירה שהעונש המרבי עליה הוא 7 שנות מאסר.
- ג. בית המשפט רשאי לשמוע את עדויות העדים שהתייצבו בהיעדרו של הנאשם, בתנאי שהנאשם מיוצג על ידי סגור באותה ישיבה.
- ד. בית המשפט אינו רשאי לשמוע את עדויות התביעה בהיעדרו של הנאשם מאחר שקיימת אפשרות שהתובע יבקש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל אם יורשע.

12. נגד אפרת הוגש כתב אישום בעבירה מסוג עוון. לאחר חודשיים החליט היועץ המשפטי לממשלה לעכב את ההליכים נגדה לנוכח מדיניותה הכללית של התביעה שלא להגיש כתבי אישום בעבירה שבה הואשמה אפרת. חודשיים לאחר מכן החליט היועץ המשפטי לחדש את ההליכים נגד אפרת לנוכח שינוי במדיניות התביעה, אולם חודשיים אחר כך החליט היועץ המשפטי לעכב את ההליכים נגד אפרת פעם נוספת לנוכח מחלה קשה שחלתה בה. כעת, חודשיים לאחר מכן, משחל שיפור ניכר במצבה הרפואי של אפרת, מבקש היועץ המשפטי לחדש את ההליכים.

מה הדין?

- א. היועץ המשפטי אינו רשאי לחדש את ההליכים לנוכח חלוף הזמן.
- ב. היועץ המשפטי אינו רשאי לחדש את ההליכים משאלו עוכבו פעמיים.
- ג. היועץ המשפטי רשאי לחדש את ההליכים מכיוון שטרם חלפה שנה מיום הגשת כתב האישום.
- ד. היועץ המשפטי רשאי לחדש את ההליכים מכיוון שטרם חלפה שנה מיום עיכובם הראשון.

13. מנשה הוזמן לחקירה במשטרת ישראל בגין חשד לביצוע עבירה של תקיפת בת זוג. מנשה נחקר בתחנת המשטרה, שוחרר בתנאים, וכעבור שבועיים הוגש נגדו כתב אישום המייחס לו עבירה מסוג פשע של תקיפת זוגתו. בדיון הראשון שהתקיים בעניינו בבית המשפט טען סנגורו של מנשה שכלל לא הודיעו למנשה על העברת חומר החקירה בעניינו לרשות התביעה, ולמעשה בכך לא ניתנה לו האפשרות להגיש בקשה מנומקת לרשויות התביעה להימנע מלהגיש כתב אישום נגדו.

מה הדין?

- א. טענת הסנגור מוצדקת, ולכן על בית המשפט להורות לתביעה למחוק את כתב האישום ולשקול להגישו בשנית אך לאחר שיתקיים הליך שימוע כדין.
- ב. טענת הסנגור בטעות יסודה. סוג העבירה המיוחסת למנשה בכתב האישום מאפשרת לרשויות התביעה להגיש כתב אישום ללא מסירת הודעה מוקדמת לחשוד בביצוע עבירה זו.
- ג. טענת הסנגור מוצדקת, ולכן על בית המשפט לדחות את דיון ההקראה בעניינו של מנשה, ולחדשו עד לאחר עריכת השימוע המתבקש.
- ד. טענת הסנגור בטעות יסודה. אי אפשר להעלות טענה מן הסוג הנטען כחלק מהטענות המקדמיות במשפט הפלילי.

14. נגד דוד הוגש כתב אישום שעליו חתום פרקליט מפרקליטות המדינה המייחס לו עבירת שוד (עבירה מסוג פשע). ביום 11.12.2014 קיבל דוד זימון למשפט, ליום 21.12.2014. בדיון שהתקיים ביום 21.12.2014 טען דוד כי לא קיבל את ההודעה על העברת חומר חקירה לפי סעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי כדין, משום שלא חתם על אישור מסירה, אף על פי שההודעה נשלחה לכתובת מגוריו הידועה. עוד טען כי ההזמנה למשפט נמסרה לו כ-10 ימים לפני המשפט, ומכאן שגם היא לא נמסרה כדין.

מה הדין?

- א. ההודעה על העברת חומר החקירה נמסרה כדין אף אם דוד לא חתם על אישור המסירה, ואף ההזמנה למשפט נמסרה במועדה.
- ב. הודעה על העברת חומר החקירה לא נמסרה כדין בשל אי חתימתו של דוד על אישור המסירה, ואף ההזמנה למשפט לא נמסרה במועדה.
- ג. ההודעה על העברת חומר החקירה נמסרה כדין אף אם דוד לא חתם על אישור המסירה, אולם ההזמנה למשפט לא נמסרה במועדה.
- ד. הודעה על העברת חומר החקירה לא נמסרה כדין בשל אי חתימתו של דוד על אישור המסירה, אולם ההזמנה למשפט נמסרה במועדה.

15. עדי הועמדה יחד עם נאשמים אחרים לדין פלילי באשמת רצח טל. בכתב האישום נטען כי עדי ירתה בטל למוות. יעל, שהייתה עדת ראיה לרצח, נחקרה במשטרה ומסרה לחוקריה כי זיהתה את יונתן, המוכר לה מעבודתם המשותפת, כמי שירה בטל. עדי חשבה שעדותה של יעל תוכל להועיל לה במשפטה, ועל כן זימנה את יעל למסור עדות בבית המשפט. על דוכן העדים טענה יעל כי אינה זוכרת דבר מיום הרצח וכי מעולם לא ראתה את יונתן. בית המשפט הכריז על יעל "עדה עוינת".

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לאפשר לעדי לחקור את יעל בחקירה ראשית כאילו הייתה חקירה שכנגד ולקבוע את סדר חקירתה בידי בעלי הדין האחרים.
- ב. בית המשפט חייב לאפשר לעדי לחקור את יעל בחקירה ראשית כאילו הייתה חקירה שכנגד. סדר חקירתה בידי בעלי הדין האחרים לא ישתנה.
- ג. בית המשפט רשאי לאפשר לעדי לחקור את יעל בחקירה ראשית כאילו הייתה חקירה שכנגד. סדר חקירתה בידי בעלי הדין האחרים לא ישתנה.
- ד. בית המשפט חייב לאפשר לעדי לחקור את יעל בחקירה ראשית כאילו הייתה חקירה שכנגד ולקבוע את סדר חקירתה בידי בעלי הדין האחרים.

16. מיכל מעוניינת להגיש קובלנה פלילית נגד רות, עובדת מדינה, בגין עבירה שלכאורה ביצעה רות לפי חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט-1969, תוך כדי מילוי תפקידה.

מה הדין?

- א. אי אפשר להגיש קובלנה פלילית נגד רות כיוון שהיא עובדת מדינה.
- ב. אי אפשר להגיש קובלנה פלילית נגד רות כיוון שאי אפשר להגיש קובלנה פלילית בעבירה זו.
- ג. אפשר להגיש קובלנה פלילית נגד רות בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- ד. אין מניעה להגיש קובלנה פלילית נגד רות, והדבר אינו דרוש אישור.

17. השופט נועה מונתה לשופטת חוקרת לפי חוק חקירת סיבות מוות, תשי"ח-1958, ונתנה את החלטתה שהראיות שהובאו לפניו יש בהן כדי להוכיח את סיבת המוות, ופירטה את תוצאות חקירתה. לאחר זמן מה התגלו ראיות חדשות בעניין.

מה הדין?

- א. היועץ המשפטי לממשלה רשאי לבקש לחזור ולחקור ולקבל ראיות נוספות, ובלבד שבקשה כאמור לא תוגש לאחר שעברו 5 שנים מתאריך החלטתה של השופטת נועה.
- ב. פרקליט המחוז או מי שהוסמך על ידיו לכך רשאי לבקש לחזור ולחקור ולקבל ראיות נוספות, ובלבד שבקשה כאמור לא תוגש לאחר שעברו 3 שנים מתאריך ההחלטה.
- ג. היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוסמך על ידיו רשאי להגיש בקשה לבית המשפט העליון לקיומו של משפט חוזר לפני השופטת נועה.
- ד. היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המחוז או מי שהוסמך על ידיו וכל צד מעוניין רשאי להגיש בקשה לבית המשפט העליון לקיומו של משפט חוזר לפני השופטת נועה.

18. נגד ראובן, שמעון, לוי ויהודה גובש כתב אישום בעבירה של שוד. מעשה השוד בוצע בנצרת. ראובן ושמעון מתגוררים בתל אביב, לוי מתגורר בחיפה ויהודה בבאר שבע. הפרקליטות נוטה שלא להגיש את כתב האישום בנצרת, משיקולים פנימיים של עומס עבודה.

מה הדין?

- א. אפשר להגיש את כתב האישום בנצרת בלבד, שכן מעשה השוד בוצע בנצרת.
- ב. אפשר להגיש את כתב האישום בנצרת בלבד, שכן מעשה השוד בוצע בנצרת, אלא אם קבע היועץ המשפטי לממשלה שחל מקום שיפוט אחר.
- ג. אפשר להגיש את כתב האישום בנצרת, בת"א, בחיפה או בב"ש, לפי שיקול דעתה של הפרקליטות.
- ד. אפשר להגיש את כתב האישום בירושלים בלבד, מאחר שאין בית משפט אשר לו סמכות מקומית ייחודית. הדבר טעון החלטה של היועץ המשפטי לממשלה.

19. נגד עמי הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי בגין ביצוע עבירות של מעשה מגונה ואינוס בניגוד לחוק העונשין. לאחר שהעידו בני משפחתה של המתלוננת במסגרת פרשת התביעה נודע לסנגורו של עמי כי המתלוננת נהגה לקבל ייעוץ במסגרת ארגון המסייע בהתנדבות לבני נוער בשל קשיים הנובעים מגיל ההתבגרות. סנגורו של עמי מבקש מבית המשפט המחוזי לצוות על אותו ארגון להציג לפני בית המשפט ובאי כוח הצדדים את תיעוד השיחות שקיימה המתלוננת במסגרת אותו ארגון. הבקשה הוגשה בהתאם לסעיף 108 לחסד"פ ויש מחלוקת בין הצדדים בנוגע למותב שידון בבקשה.

מה הדין?

- א. המותב שידון בבקשה הוא אך ורק שופט אחר שאינו דן בתיק הפלילי.
- ב. המותב שידון בבקשה יכול להיות אותו מותב שדן בתיק הפלילי.
- ג. המותב שידון בבקשה הוא רשם של בית המשפט העליון.
- ד. המותב שידון בבקשה הוא רשם של בית המשפט המחוזי.

20. דינה מרצה מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח בגין עבירות נשק. נוסף על עונש המאסר הוטל עליה במסגרת גזר הדין גם תשלום קנס בסך 3,000 ש"ח. במסגרת גזר הדין לא קבע בית המשפט כי אם לא ישולם הקנס תישא דינה במאסר במקומו. הפרקליטות פנתה לבית המשפט שנתן את גזר הדין וביקשה להורות, בצו מיוחד, לאחר שדינה לא שילמה את הקנס, שדינה תישא במאסר במקום הקנס. דינה ביקשה שלא להגיע לדיון בעניין זה בבית המשפט מכיוון שאיננה חשה בטוב והנסיעה לבית המשפט מקשה עליה. היא מבקשת שהדיון יתקיים בנוכחות סנגורה.

מה הדין?

- א. בית המשפט איננו רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה.
- ב. בית המשפט רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה ובנוכחות סנגורה, רק אם בהזמנה למשפט או לדיון צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.
- ג. בית המשפט איננו רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה, גם אם בהזמנה למשפט או לדיון צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.
- ד. בית המשפט רשאי לדון בבקשה להטלת מאסר במקום קנס ולהטיל בצו מיוחד מאסר במקום קנס ללא נוכחותה של דינה ובנוכחות סנגורה, גם אם בהזמנה למשפט או לדיון למתן הצו לא צוין כי אפשר להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.

21. בתום שלב הראיות בתיק עבירות מין המתנהל בבית המשפט המחוזי מבקש בא כוח הנאשם מבית המשפט כי יורה על זימונה של המתלוננת להעיד בשנית. בנוסף, בית המשפט מעוניין, מיוזמתו, לזמן לעדות את הרופא המטפל של המתלוננת, אף שהלה כלל לא זומן להעיד מטעם מי מהצדדים, ואף שבאי כוח הצדדים מתנגדים לכך.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות למתלוננת להעיד בשנית, וכן רשאי הוא להורות מיוזמתו על זימונו של הרופא המטפל למתן עדות.
- ב. בית המשפט רשאי להורות למתלוננת להעיד בשנית, ובלבד שניתנה הסכמתה לכך; בית המשפט רשאי להורות מיוזמתו על זימונו של הרופא המטפל למתן עדות.
- ג. משסיימה המתלוננת להעיד, בית המשפט לא ייענה לבקשת בא כוח הנאשם לזמנה להעיד בשנית אלא בהסכמתה; בית המשפט נעדר סמכות להורות מיוזמתו על זימון הרופא המטפל.
- ד. בית המשפט רשאי להורות למתלוננת להעיד בשנית; בית המשפט נעדר סמכות להורות מיוזמתו על זימון הרופא המטפל.

22. נגד סתיו הוגש כתב אישום לבית משפט השלום בגין עבירה של גנבה, אשר העונש עליה הוא 3 שנות מאסר. בתום שלב הראיות ביקש בא כוח התביעה לתקן את כתב האישום, כך שבמקום עבירת הגנבה תבוא עבירת השוד, אשר העונש עליה הוא 14 שנות מאסר.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להיענות לבקשת בא כוח התביעה, ובלבד שניתנה לסתיו הזדמנות סבירה להתגונן. על בית המשפט להעביר את הדיון לבית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי רשאי, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם, לנהוג בראיות שגבה בית משפט השלום כאילו הוא עצמו גבה אותן, או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.
- ב. בית המשפט רשאי להיענות לבקשת בא כוח התביעה, ובלבד שניתנה לסתיו הזדמנות סבירה להתגונן. בית המשפט רשאי להמשיך ולדון בעבירה, וכן רשאי הוא להעביר את הדיון לבית המשפט המחוזי. הועבר העניין לבית המשפט המחוזי, רשאי בית המשפט, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם, לנהוג בראיות שגבה בית משפט השלום כאילו הוא עצמו גבה אותן, או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.
- ג. משתם שלב הראיות אי אפשר להורות על תיקון כתב האישום לבקשת בעל דין. ואולם אם אשמתה של סתיו בעבירת השוד נתגלתה מן העובדות שהוכחו, בית המשפט רשאי להרשיעה בעבירה זו, ובלבד שניתנה לה הזדמנות סבירה להתגונן. עם זאת, לא יוטל עליה בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליה אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.
- ד. משתם שלב הראיות אי אפשר להורות על תיקון כתב האישום לבקשת בעל דין. ואולם אם אשמתה של סתיו בעבירת השוד נתגלתה מן העובדות שהוכחו, על בית המשפט להעביר את הדיון לבית המשפט המחוזי, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

23. נגד שמעון הוגש כתב אישום בחשד לביצוע עבירת זיוף מסמך. שמעון סבור כי בידי התובע כלי זיוף שנמצאו בזירה אחרת ואשר שימשו אדם אחר, לטענת שמעון, לשם ביצוע הזיוף. בית משפט השלום שאלו הוגש כתב האישום דחה את בקשתו של שמעון להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו.

מה הדין?

- א. החלטה זו היא החלטת ביניים שאינה פסק דין, לכן אינה ניתנת לערעור.
- ב. אפשר לערור על החלטת בית משפט השלום, ברשות, בפני בית המשפט המחוזי שידון בה בדן יחיד.
- ג. אפשר לערור על החלטת בית משפט השלום, בזכות, בפני בית המשפט המחוזי שידון בה בדן יחיד.
- ד. אפשר לערור על החלטת בית משפט השלום, בזכות, בפני בית המשפט המחוזי שידון בה בהרכב.

24. שמעון עוכב לחקירה בחשד לביצוע עבירה. השוטר שעצר את שמעון סבר שיש צורך ענייני לחקור אותו בדחיפות, ולכן שמעון נחקר בניידת המשטרה במקום ביצוע העבירה. החקירה תועדה בכתב על ידי הקצין החוקר והוצגה לפני שמעון, והוא סירב לאשרה.

מה הדין?

- א. השוטר לא היה רשאי לחקור את שמעון בניידת המשטרה.
- ב. השוטר לא היה רשאי לתעד את החקירה בכתב בלבד והיה עליו לתעד בתיעוד חזותי או קולי.
- ג. השוטר רשאי היה לתעד את החקירה בכתב בלבד רק אם הייתה מגבלה טכנית לתעד באמצעי אחר.
- ד. השוטר רשאי היה לתעד את החקירה בכתב בלבד.

25. שלומית הורשעה בבית משפט השלום ברמלה בעבירת הגנבה. בית המשפט גזר עליה עונש של שנת מאסר בפועל וקנס בסך 20,000 ש"ח. ימים ספורים לאחר מכן נפטרה שלומית בטרם עת.

מה הדין?

- א. משנפטר אדם ייפסק כל הליך פלילי נגדו, לכן עונשי המאסר והקנס בטלים עם מותה של שלומית.
- ב. עונש המאסר בטל עם מותה של שלומית, אך עונש הקנס בטל רק אם טרם הגיע מועד פרעונו לפי גזר הדין.
- ג. עונש המאסר בטל עם מותה של שלומית, אך עונש הקנס אינו בטל, גם אם טרם הגיע מועד פרעונו לפי גזר הדין.
- ד. עונשי המאסר והקנס אינם בטלים עם מותה של שלומית, ועל התביעה לפנות לבית המשפט בבקשה למתן הוראות בעניין זה.

26. נגד משה הוגש כתב אישום שבו יוחסה לו עבירת הריגה בגין תאונת דרכים שבה היה מעורב בשעה שנהג ברכבו. במהלך פרשת התביעה הודה משה בעבירה המיוחסת לו, הורשע בהתאם להודאתו והתיק נקבע לשמיעת הטיעונים לעונש. בפתח ישיבת הטיעונים לעונש ביקש משה לחזור בו מהודייתו בטענה כי הודה רק בשל לחצים חיצוניים שהופעלו עליו והוא מבקש להוכיח את חפותו.

מה הדין?

- א. משה לא יוכל לחזור בו מהודייתו מאחר שלא הודה לפני שהחלה פרשת התביעה.
- ב. משה לא יוכל לחזור בו מהודייתו מאחר שהתיק כבר נקבע לישיבת הטיעונים לעונש.
- ג. משה יוכל לחזור בו מהודייתו, ודי בהודעה על כך לביהמ"ש מאחר שעדיין לא הסתיים המשפט.
- ד. משה יוכל לחזור בו מהודייתו אם יקבל אישור בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

27. יפה הורשעה בביצוע עבירה של ניסיון לרצח של אישה שהיתה בקשר עם בן זוגה. כשבוע לאחר מכן שידרה מהדורת החדשות של ערוץ 2 כתבה בעניינה, שבמהלכה שודרו קטעים מצולמים מתוך חקירתה של יפה.

איזה מבין המשפטים הבאים נכון?

- א. אפשר לפרסם תיעוד חזותי של חקירות של חשוד אם החשוד נתן הסכמתו לכך.
- ב. אי אפשר לפרסם תיעוד חזותי של חקירות בשום תנאי.
- ג. אפשר לפרסם תיעוד חזותי של חקירות אם נתקבל לכך אישור בית המשפט.
- ד. אפשר לפרסם תיעוד חזותי של חקירות של חשוד אם קצין החקירות נתן הסכמתו לכך.

28. יוסי הועמד לדין בגין עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, אשר העונש המרבי עליה הוא 20 שנות מאסר. בתום ההליך הורשע יוסי, ונגזרו עליו 10 שנות מאסר. בחלוף כמה שבועות נפטר קורבנו של יוסי מפצעיו, וכעת מבקשת המדינה להעמיד את יוסי לדין באשמת רצח, שעונשו מאסר עולם.

מה הדין?

- א. אי אפשר להעמיד את יוסי לדין באשמת רצח.
- ב. אפשר להעמיד את יוסי לדין באשמת רצח, אולם אם יורשע לא יהיה אפשר לגזור עליו יותר מ-10 שנות מאסר.
- ג. אפשר להעמיד את יוסי לדין באשמת רצח, אולם אם יורשע לא יהיה אפשר לגזור עליו יותר מ-20 שנות מאסר.
- ד. אפשר להעמיד את יוסי לדין באשמת רצח, ואם יורשע הוא צפוי לעונש של מאסר עולם.

29. יובל, קטין בן 13, איים על דן, חברו לכיתה, ותקף אותו, ובשל כך נפתחה נגדו חקירה פלילית. בתום החקירה החליט פרקליט המחוז לסגור את התיק מהסיבה שנסיבות העניין אינן מתאימות להעמדה לדין. ישראל, דודו של דן, מעוניין להגיש נגד יובל קובלנה פלילית פרטית.

מה הדין?

- א. ישראל רשאי להגיש נגד יובל קובלנה פלילית פרטית.
- ב. ישראל רשאי להגיש נגד יובל קובלנה פלילית פרטית רק בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.
- ג. רק דן או הוריו רשאים להגיש נגד יובל קובלנה פלילית פרטית.
- ד. אי אפשר להגיש נגד יובל קובלנה פלילית פרטית.

30. יאיר הורשע בעבירה של מרמה והפרת אמונים וערער על פסק הדין. הדיון בערעור התקיים בחלוף 3 חודשים מיום הגשתו. במסגרת הערעור גילה יאיר כי פרוטוקול הדיון אינו משקף במדויק את עדותו, ובידו הקלטה קולית שבה נשמעת העדות במלואה.

האם רשאי יאיר להציג את ההקלטה כראיה לעדותו בערכאה הדיונית?

- א. לא, בנסיבות המקרה פרוטוקול הדיון הוא ראיה חלוטה לאמיתות תוכנו.
- ב. לא, מאחר שחל איסור על הקלטת דיונים של בית משפט.
- ג. לא, אך הוא רשאי לפנות לערכאה הדיונית בבקשה לתיקון פרוטוקול.
- ד. לא, אלא אם בית משפט שלערעור נתן לו רשות לעשות כן.

31. בית המשפט המחוזי הרשיע את אלונה בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בשל שורה של מעשי מרמה שביצעה כלפי עדנה ובנה בן ה-13, יוסף, שבמסגרתם גזלה מן השניים את כל רכושם והביאה אותם לחרפת רעב. התביעה מבקשת מבית המשפט להורות על הכנת תסקיר נפגע עבירה בנוגע למצבם של עדנה ויוסף על ידי עובד ציבור שמונה לכך, על מנת שהתסקיר ישמש כראיה לקביעת העונש.

מה הדין?

- א. בית המשפט אינו רשאי להורות על הכנת תסקיר נפגע עבירה.
- ב. בית המשפט רשאי להורות על הכנת תסקיר נפגע עבירה, ובלבד שגם עדנה וגם יוסף ייתנו את הסכמתם לעריכתו.
- ג. בית המשפט רשאי להורות על הכנת תסקיר נפגע עבירה, ובלבד שעדנה תיתן את הסכמתה לעריכתו.
- ד. בית המשפט רשאי להורות על הכנת תסקיר נפגע עבירה.

32. עומר ביצעה עבירה כאשר הייתה בת 15. כאשר הייתה בת 16 העלתה חקירת המשטרה כי עומר ביצעה את העבירה. חודש לאחר שמלאו לה 17 המדינה מבקשת להעמידה לדין.

מה הדין?

- א. אי אפשר להעמידה לדין, שכן עברה יותר משנה מיום ביצוע העבירה.
- ב. אפשר להעמידה לדין אף שעברה יותר משנה מיום ביצוע העבירה, אם ניתן לכך אישור בית המשפט.
- ג. אי אפשר להעמידה לדין, שכן עברה יותר משנה מיום שנודע שעומר ביצעה את העבירה.
- ד. אפשר להעמידה לדין אף שעברה יותר משנה מיום ביצוע העבירה אם ניתנה הסכמת היועץ המשפטי לממשלה או מי שהוא האציל לו את סמכותו כדין.

33. נגד שוקי הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירה לפי פקודת מס הכנסה. בעיצומו של שלב הראיות נמלט שוקי לחוץ לארץ ואין אפשרות למוצאו.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי, לבקשת פרקליט מפרקליטות המדינה, לצוות על תפיסת נכסיו של שוקי אם הוא סבור כי הדבר עשוי להביא להתייבבותו של שוקי. תלויו של שוקי רשאים לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו אם יש בו כדי לפגוע בפרנסתם.
- ב. בית המשפט רשאי, מיוזמתו, לצוות על תפיסת נכסיו של שוקי אם הוא סבור כי הדבר עשוי להביא להתייבבותו של שוקי. תלויו של שוקי אינם רשאים לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו אף אם יש בו כדי לפגוע בפרנסתם.
- ג. בית המשפט רשאי, לבקשת פרקליט מפרקליטות המדינה, לצוות על תפיסת נכסיו של שוקי אם הוא סבור כי הדבר עשוי להביא להתייבבותו של שוקי. תלויו של שוקי אינם רשאים לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו אף אם יש בו כדי לפגוע בפרנסתם.
- ד. בית המשפט רשאי, מיוזמתו, לצוות על תפיסת נכסיו של שוקי אם הוא סבור כי הדבר עשוי להביא להתייבבותו של שוקי. תלויו של שוקי רשאים לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו אם יש בו כדי לפגוע בפרנסתם.

34. דנה חשודה בביצוע עבירה של מעשה מגונה בפומבי בפני אדם אחר, שהיא עבירה מסוג עוון. התובע סבור שקיימות ראיות מספיקות להגשת כתב אישום, אך הציע לדנה הסדר ולפיו התובע יתחייב להימנע מהגשת כתב אישום נגדה ולסגור את תיק החקירה נגדה אם דנה תודה בעובדות המהוות את העבירה כמפורט בהסדר, תתחייב שלא לבצע עבירה נוספת למשך 10 חודשים ותשלם לנפגע העבירה פיצוי בסך 20,000 ש"ח בתוך 3 חודשים. דנה חתמה על ההסדר, אך לאחר 5 חודשים מיום החתימה על ההסדר ביצעה עבירה נוספת של מעשה מגונה בפומבי.

מה הדין?

- א. התובע רשאי להעמיד את דנה לדין בשל העובדות המהוות את העבירה שהיא הודתה בהן במסגרת ההסדר, אך אינו רשאי להשתמש בהודייתה של דנה שניתנה במסגרת ההסדר כראיה נגדה בהליך הפלילי בשל עובדות אלה.
- ב. התובע רשאי להעמיד את דנה לדין בשל העובדות המהוות את העבירה שהיא הודתה בהן במסגרת ההסדר, ורשאי להשתמש בהודייתה של דנה שניתנה במסגרת ההסדר כראיה נגדה בהליך הפלילי בשל עובדות אלה.
- ג. התובע אינו רשאי להעמיד את דנה לדין בשל העובדות המהוות את העבירה שהיא הודתה בהן במסגרת ההסדר, אלא רשאי להעמידה לדין אך ורק בשל העובדות המהוות את העבירה החדשה שבוצעה לאחר חתימת ההסדר.
- ד. התובע אינו רשאי להעמיד את דנה לדין בשל העובדות המהוות את העבירה החדשה שבוצעה לאחר חתימת ההסדר, אלא רשאי להעמידה לדין אך ורק בשל העובדות המהוות את העבירה שהיא הודתה בהן במסגרת ההסדר.

35. נאווה חשודה בביצוע עבירות של חבלה חמורה והריגה במסגרת פעילותה במשפחת פשע. התביעה, החוששת כי נאווה תשפיע על עדיה, הגישה בקשה לבית המשפט המחוזי להעיד את שמעון בעדות מוקדמת עוד לפני הגשת כתב אישום.

מה הדין?

- א. אי אפשר להעיד עד בעדות מוקדמת לפני הגשת כתב אישום.
- ב. אפשר להעיד עד בעדות מוקדמת לפני הגשת כתב אישום רק בהסכמת שני הצדדים.
- ג. אפשר לבקש להעיד עד בעדות מוקדמת לפני הגשת כתב אישום רק מבית משפט השלום.
- ד. אפשר לבקש להעיד עד בעדות מוקדמת לפני הגשת כתב אישום הן מבית משפט השלום והן מבית המשפט המחוזי.

36. נגד איתי הוגש כתב אישום לבית משפט השלום בגין עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, אשר העונש המרבי עליה הוא 3 שנות מאסר. בית המשפט הרשיע את איתי וגזר עליו 8 חודשי מאסר בפועל. איתי הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין ועל גזר הדין, ואילו המדינה נמנעה מלהגיש ערעור לבית המשפט המחוזי. לאחר עיון בחומר הראיות ושמיעת טענות הצדדים השתכנע בית המשפט המחוזי מהעובדות שהוכחו כי איתי ביצע עבירה של סחר בסמים, אשר העונש המרבי עליה הוא 20 שנות מאסר.

מה הדין?

- א. בית המשפט המחוזי רשאי להרשיע את איתי בעבירה של סחר בסמים, וכן רשאי הוא להחמיר בעונשו, ובלבד שניתנה לאיתי הזדמנות סבירה להתגונן.
- ב. בית המשפט רשאי להרשיע את איתי בעבירה של סחר בסמים, ובלבד שניתנה לאיתי הזדמנות סבירה להתגונן; בית המשפט רשאי להחמיר בעונשו של איתי, אולם העונש שיוטל עליו לא יהיה חמור מ-3 שנות מאסר, בהתאם לעבירה שבגינה הוגש נגדו כתב האישום.
- ג. בית המשפט אינו רשאי להרשיע את איתי בעבירה של סחר בסמים; בית המשפט רשאי להחמיר בעונשו של איתי, אולם העונש שיוטל עליו לא יהיה חמור מ-3 שנות מאסר, בהתאם לעבירה שבגינה הוגש נגדו כתב האישום.
- ד. בית המשפט רשאי להרשיע את איתי בעבירה של סחר בסמים, ובלבד שניתנה לאיתי הזדמנות סבירה להתגונן; בית המשפט אינו רשאי להחמיר בעונשו של איתי.

37. דן חשוד בביצוע עבירה של התקהלות אסורה (ביחד עם חבריו), שדינה מאסר שנה, ולכן היא עבירה מסוג עוון. העבירה בוצעה לפני 4 שנים ו-11 חודשים. החקירה הסתיימה בו ביום, ולא בוצעו מאז כל פעולות חקירה בנושא. לפני 3 חודשים החליט התובע שקיימות ראיות מספיקות להגשת כתב אישום, אך הציע לדן הסדר כדין ולפיו התובע יתחייב להימנע מהגשת כתב אישום נגד דן ולסגור את תיק החקירה נגדו אם דן יודה בעובדות המהוות את העבירה כמפורט בהסדר וישלם לאוצר המדינה תשלום בסך 20,000 ש"ח בתוך 3 חודשים. דן חתם על ההסדר, אך אף שחלפו 3 חודשים מיום החתימה על ההסדר לא שילם דן את התשלום לאוצר המדינה.

מה הדין?

- א. התובע רשאי להגיש כתב אישום נגד דן בתוך חודש אחד, ולא תחלוף תקופת ההתיישנות שנקבעה לעבירה שביצע דן.
- ב. התובע רשאי להגיש כתב אישום נגד דן בתוך 4 חודשים, ולא תחלוף תקופת ההתיישנות שנקבעה לעבירה שביצע דן.
- ג. התובע רשאי להגיש כתב אישום נגד דן בתוך 5 שנים ו-4 חודשים, ולא תחלוף תקופת ההתיישנות שנקבעה לעבירה שביצע דן.
- ד. תקופת ההתיישנות שנקבעה לעבירה שביצע דן חלפה, ואי אפשר להגיש כתב אישום.

38. נגד אבי הוגש כתב אישום בגין קבלת דבר במרמה. בית המשפט, אשר ראה אפשרות לסיום התיק ללא הוכחות, שלח הודעה לאבי בדבר האפשרות לקיום דיון מקדמי. בתחילת הדיון המקדמי הודיע אבי שהוא ייצג את עצמו בדיון זה. אמירה זו לא נרשמה בפרוטוקול בית המשפט.

מה הדין?

- א. אי אפשר לקיים דיון מקדמי אם הנאשם אינו מיוצג, וכן ישנה חובה שכל אמירה שנאמרה במסגרת הדיון המקדמי תופיע בפרוטוקול.
- ב. אפשר לקיים דיון מקדמי אם הנאשם אינו מיוצג, וכן ישנה חובה שכל אמירה שנאמרה במסגרת הדיון המקדמי תופיע בפרוטוקול.
- ג. אי אפשר לקיים דיון מקדמי אם הנאשם אינו מיוצג. מותר שהפרוטוקול בדיון מקדמי ייכתב בדרך של עיקרי הדברים אם הצדדים הסכימו לכך.
- ד. אפשר לקיים דיון מקדמי אם הנאשם אינו מיוצג, ומותר שהפרוטוקול בדיון מקדמי ייכתב בדרך של עיקרי הדברים.

39. גליה הואשמה בריבוי עבירות על פי חוק איסור הלבנת הון. גליה הגישה לבית המשפט, בהסכמת התביעה, מסמך פנימי של חברת השקעות בין-לאומית התומך בגרסת ההגנה. המסמך, הכולל מאות עמודים, הוגש בספרדית בלבד. בית המשפט הורה על הטלת הוצאות התרגום על גליה. לאחר שהסתיים ההליך בעניינה הגישה גליה ערעור על פסק הדין כולו, ובמסגרתו ערערה גם על הטלת הוצאות התרגום עליה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי היה להטיל על גליה את הוצאות התרגום. גליה אינה רשאית לערער על ההחלטה במסגרת הערעור על פסק הדין, והיה עליה להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאחר שניתנה.
- ב. בית המשפט רשאי היה להטיל על גליה את הוצאות התרגום. גליה רשאית לערער על ההחלטה במסגרת הערעור על פסק הדין.
- ג. בית המשפט לא היה רשאי להטיל על גליה את הוצאות התרגום. גליה אינה רשאית לערער על ההחלטה במסגרת הערעור על פסק הדין, והיה עליה להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה לאחר שניתנה.
- ד. בית המשפט לא היה רשאי להטיל על גליה את הוצאות התרגום. גליה רשאית לערער על ההחלטה במסגרת הערעור על פסק הדין.

40. סמיר הוא עד ראייה לאירוע שוד (עבירה שעונשה המרבי הוא 14 שנות מאסר) והוא זומן לתחנת המשטרה למסור את גרסתו. חוקר המשטרה חקר אותו על הפרטים שקלט בחושי מן האירוע.

מה הדין?

- א. על החוקר לחקור את סמיר בשפה שהוא מבין, ואת החקירה יש לתעד בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי בלבד.
- ב. אין חובה לחקור את סמיר בשפה שהוא מבין, ואת החקירה יש לתעד בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי בלבד.
- ג. על החוקר לחקור את סמיר בשפה שהוא מבין, ואין חובה לתעד את החקירה בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי.
- ד. אין חובה לחקור את סמיר בשפה שהוא מבין, ואין חובה לתעד את החקירה בתיעוד חזותי או בתיעוד קולי.

מרתון דיני מעצרים

1. לבית משפט השלום הוגש כתב אישום נגד ניר, המייחס לו עבירה שהעונש המרבי עליה הוא מאסר בפועל של 3 שנים. בתחילת ההליך הפלילי הורה בית משפט השלום על מעצרו של ניר עד תום ההליכים מחשש שיימלט. בתום ההליך הפלילי הרשיע בית המשפט את ניר בעבירה המיוחסת לו והטיל עליו עונש מאסר בפועל שאורכו כמשך תקופת המעצר עד למועד מתן גזר הדין. התובע הודיע לבית המשפט מיד בתום הקראת גזר הדין כי בכוונתו לערער על קולת העונש ולבקש מאסר בפועל לתקופה ממושכת יותר, ולכן ביקש מבית המשפט לצוות על המשך מעצרו של ניר.

מה הדין?

- א. ביהמ"ש רשאי, אם שוכנע שיש חשש שהנאשם יימלט, לצוות על מעצרו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לצורך הגשת הערעור, ואם יוגש ערעור לצוות על מעצרו עד למתן פס"ד בערעור.
- ב. בית המשפט אינו מוסמך לדון בבקשה. על התובע להגיש בקשה לבית המשפט שעתיד לדון בערעור. בית המשפט שלערעור רשאי, אם שוכנע שיש חשש שהנאשם יימלט, לצוות על מעצרו עד למתן פסק דין בערעור.
- ג. בית המשפט רשאי, אם שוכנע שיש חשש שהנאשם יימלט, לצוות על מעצרו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לצורך הגשת הערעור.
- ד. בית המשפט אינו מוסמך לדון בבקשה. על התובע להגיש בקשה לבית המשפט שעתיד לדון בערעור. בית המשפט שלערעור רשאי, אם שוכנע שיש חשש שהנאשם יימלט, לצוות על מעצרו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לצורך הגשת הערעור, ואם יוגש ערעור לצוות על מעצרו עד למתן פסק דין בערעור.

2. איציק השוטר עצר את דני ללא צו שיפוטי, בגין חשד סביר לביצועה של עבירה בת מעצר, והביאו לתחנת המשטרה. עוד באותו היום התקיים הליך של בירור מטעם הקצין הממונה שבו נשמע דני, ונמצא שקיימת עילת מעצר, אך אפשר לשחרר את דני בערובה בתנאי שיתייצב להמשך חקירה ככל שיידרש ולא ישבש הליכי חקירה ומשפט, ותיאסר יציאתו מן הארץ לתקופה של 5 חודשים, שכן הבירור העלה שקיימת סבירות שדני לא יתייצב לחקירה אם לא תיאסר יציאתו מן הארץ ואין חלופה אחרת שתבטיח את התייצבותו. דני סירב להטלת מגבלה כלשהי על יציאתו מן הארץ.

מה הדין?

- א. הקצין הממונה אינו רשאי להטיל על דני מגבלה של איסור יציאה מן הארץ אלא רק לאחר שהובא דני לדיון בהארכת מעצרו בידי בית המשפט.
- ב. הקצין הממונה היה רשאי להטיל על דני מגבלת איסור יציאה מן הארץ לתקופה שלא תעלה על 5 חודשים.
- ג. הקצין הממונה לא היה רשאי להטיל על דני מגבלת איסור יציאה מן הארץ ללא הסכמתו של דני, ולא היה רשאי להטיל מגבלה זו לתקופה העולה על 3 חודשים.
- ד. הקצין הממונה היה רשאי להטיל על דני מגבלת איסור יציאה מן הארץ לתקופה שלא תעלה על חודש ימים.

3. בתחילת חקירתו בעבירות מין מבקש יוסי להיפגש עם עורך דין. הקצין הממונה מחליט לדחות את הפגישה ב-48 שעות משעת המעצר בשל חשד שהיא עלולה לסכל את מעצרו של מעורבים אחרים בפרשה. שותפו של יוסי לעבירות, יואב, מבקש אף הוא בתחילת חקירתו להיפגש עם עורך דין. הקצין הממונה מחליט לדחות את הפגישה ב-72 שעות משעת המעצר בשל חשד שיואב מבקש להשתמש בעורך הדין לביצוע עבירה של סחר בסמים מסוג פשע. שתי ההחלטות מתקבלות באופן מנומק ובכתב.

מה הדין?

- א. הקצין הממונה רשאי היה לדחות את פגישתו של יוסי עם עורך הדין לפרק הזמן שנקבע, אך לא רשאי היה לדחות את פגישתו של יואב עם עורך הדין לפרק הזמן שנקבע.
- ב. הקצין הממונה רשאי היה לדחות את פגישתם של יוסי ושל יואב לפרקי הזמן שנקבעו.
- ג. הקצין הממונה לא היה רשאי לדחות את פגישתם של יוסי ושל יואב לפרקי הזמן שנקבעו.
- ד. הקצין הממונה לא היה רשאי לדחות את פגישתו של יוסי עם עורך הדין לפרק הזמן שנקבע. הקצין הממונה היה רשאי לדחות את פגישתו של יואב עם עורך הדין לפרק הזמן שנקבע.

4. נגד מיכל הוגש כתב אישום, והוחלט לעוצרה עד תום ההליכים נגדה. מיכל הורשעה, והוחלט להטיל עליה עונש של מאסר על תנאי בלבד. המדינה הודיעה כי בכוונתה לערער ולעתור למאסר בפועל, ובינתיים מבקשת מהערכאה הדיונית כי מיכל לא תשוחרר מהמעצר.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות על המשך מעצרה של מיכל לתקופה שלא תעלה על 72 שעות אם שוכנע מהודעת המדינה שיש סיכוי לקבלת הערעור.
- ב. בית המשפט רשאי להורות על המשך מעצרה של מיכל לתקופה שלא תעלה על 72 שעות אם שוכנע שיש חשש שתימלט.
- ג. בית המשפט אינו רשאי להורות על המשך מעצרה של מיכל בטרם הוגשה הודעת ערעור לבית המשפט המוסמך.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להורות על המשך מעצרה של מיכל, אלא על שחרורה בערובה בלבד.

5. שלמה נחשד על ידי המשטרה בביצוע עבירה של התפרצות וניתן צו מעצר נגדו, שלא בנוכחותו. בחלוף 4 חודשים עוכב שלמה על ידי המשטרה לבדיקת רישיונות שגרתית ונמצא כי יש צו מעצר כנגדו.

מה הדין?

- א. אפשר לעצור את שלמה על יסוד הצו.
- ב. אפשר לעצור את שלמה על יסוד הצו, ובלבד שיש עילת מעצר כעת.
- ג. אי אפשר לעצור את שלמה על יסוד הצו, שכן תוקפו של הצו פג.
- ד. אי אפשר לעצור את שלמה על יסוד הצו אלא אם כן האריך השופט את התקופה, בהחלטה מנומקת בכתב.

6. איתי הוא קטין שנעצר בחשד לביצוע עבירת שוד. לאחר שהיה עצור במשך שבוע ובטרם הוגש נגדו כתב אישום שחרר בית המשפט את איתי למעצר בית בבית הוריו. בהחלטתו קבע בית המשפט כי איתי יוכל לצאת מבית הוריו רק למשך שעותיים בכל יום לצורכי התאווורות.

מה הדין?

- א. בית המשפט לא היה רשאי להורות לאיתי לשהות במעצר בית יותר מ-16 שעות ביום.
- ב. בית המשפט היה רשאי להורות לאיתי לשהות במעצר בית יותר מ-16 שעות ביום, אך עליו להורות על קיום דיון בעניינו של איתי אחת ל-3 חודשים כל עוד מעצר הבית נמשך.
- ג. בית המשפט היה רשאי להורות לאיתי לשהות במעצר בית יותר מ-16 שעות ביום, אך במקרה כזה אין אפשרות להאריך את מעצר הבית מעבר ל-9 חודשים.
- ד. ביהמ"ש כלל לא היה רשאי להורות לאיתי לשהות במעצר מכיוון שלא הוגש תסקיר מעצר בעניינו.

7. ראובן, שהוא קטין בן 13, נעצר על ידי המשטרה בחשד לביצוע עבירת ביטחון של החזקת נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו. הקצין הממונה על התחנה וקצין הנוער של התחנה סבורים שניהם שיש צורך בפעולה דחופה הנדרשת בקשר לחקירה.

מה הדין?

- א. אי אפשר להשהות את הבאתו של ראובן בפני שופט ויש להביאו מיד בפני שופט.
- ב. אי אפשר להשהות את הבאתו של ראובן בפני שופט לתקופה העולה על 12 שעות מתחילת המעצר.
- ג. אפשר להשהות את הבאתו של ראובן בפני שופט לתקופה שלא תעלה על 24 שעות מתחילת המעצר.
- ד. אפשר להשהות את הבאתו של ראובן בפני שופט לתקופה שלא תעלה על 48 שעות מתחילת המעצר.

8. רוני נעצרה על ידי משטרת ישראל ונחקרה בחשד לביצוע עבירה. בתום חקירתה היה בידי הקצין הממונה יסוד סביר לחשש שרוני תשבש את החקירה נגדה, וקמה אפשרות סבירה שהיא לא תתייצב לחקירה ולא ניתן היה להבטיח את התייצבותה בערובה מתאימה. על כן החליט הקצין הממונה להתנות את שחרורה בתנאים.

איזה מתנאי השחרור המפורטים להלן לא רשאי הקצין הממונה להטיל על רוני?

- א. איסור כניסה לירושלים למשך 19 יום.
- ב. איסור יציאה מן הארץ לתקופה של 62 יום.
- ג. איסור להיפגש עם מי שנחשד כשותפה של רוני לעבירה למשך 17 יום.
- ד. חובה להתייצב בתחנת המשטרה פעמיים ביום במשך 92 יום.

9. גל הורשע בביהמ"ש המחוזי בביצוע עבירה מסוג פשע ונדון ל-5 שנות מאסר בפועל. ערעורו של גל התקבל בביהמ"ש העליון והוא זוכה. כעת מבקש גל מבית המשפט כי יפסוק לו פיצוי מאוצר המדינה בגין ימי מעצרו ומאסרו. בסך הכול שהה גל 30 יום במעצר לפני הגשת כתב האישום, 6 חודשים במעצר לאחר הגשת כתב האישום, ושנה במאסר עד שניתן פסק דינו המזכה של ביהמ"ש העליון.

מה הדין?

- א. גל רשאי לבקש פיצוי הן בגין ימי מאסרו, הן בגין הימים שבהם שהה במעצר לאחר הגשת כתב אישום, והן בגין הימים שבהם שהה במעצר לפני הגשת כתב אישום; על הדיון בבקשה יחולו תקנות סדר הדין האזרחי בשינויים המחויבים; הערעור על החלטת בית המשפט בבקשה יוגש וידון כערעור פלילי.
- ב. גל רשאי לבקש פיצוי הן בגין ימי מאסרו, והן בגין הימים שבהם שהה במעצר לאחר הגשת כתב אישום, אך לא בגין הימים שבהם שהה במעצר לפני הגשת כתב אישום; על הדיון בבקשה יחולו תקנות סדר הדין האזרחי בשינויים המחויבים; הערעור על החלטת בית המשפט בבקשה יוגש וידון כערעור פלילי.
- ג. גל רשאי לבקש פיצוי הן בגין ימי מאסרו, הן בגין הימים שבהם שהה במעצר לאחר הגשת כתב אישום, והן בגין הימים שבהם שהה במעצר לפני הגשת כתב אישום; על הדיון בבקשה יחולו תקנות סדר הדין הפלילי; הערעור על החלטת בית המשפט בבקשה יוגש וידון כערעור אזרחי בשינויים המחויבים.
- ד. גל רשאי לבקש פיצוי הן בגין ימי מאסרו, הן בגין הימים שבהם שהה במעצר לאחר הגשת כתב אישום, אך לא בגין הימים שבהם שהה במעצר לפני הגשת כתב אישום; על הדיון בבקשה יחולו תקנות סדר הדין הפלילי; הערעור על החלטת בית המשפט בבקשה יוגש וידון כערעור אזרחי בשינויים המחויבים.

10. בית המשפט זיכה נאשם מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. התובע בתיק הודיע שבכוונתו להגיש ערעור על ההחלטה לזכות את הנאשם וביקש מבית המשפט שיוורה על מעצרו של הנאשם שזוכה.

איזו חלופה מבטאת נכונה את המצב המשפטי?

- א. בית המשפט אינו רשאי להורות על מעצרו של נאשם שזוכה, אך רשאי הוא להורות על שחרורו בערובה.
- ב. בית המשפט אינו רשאי להורות על מעצרו של נאשם שזוכה, ואינו רשאי להורות על שחרורו בערובה.
- ג. בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של נאשם שזוכה לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לשם הגשת הודעת הערעור.
- ד. בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של הנאשם שזוכה לתקופה שלא תעלה על 48 שעות לשם הגשת הודעת הערעור.

11. יובל נעצר בידי שוטר ללא צו מעצר לאחר שרכוש שנתפס בכליו נחשד כרכוש גנוב. מיד לאחר שהובא ללא דיחוי לתחנת המשטרה הובל יובל לחדר החקירות ושני שוטרים החלו לחקור אותו. בעוד החקירה מתנהלת, שם לב יובל שעברו להם 24 שעות מתחילת מעצרו, ולכן הודיע בחגיגות לשוטרים שהם חייבים לשחררו מהמעצר או להביאו בפני שופט לאלתר. להפתעתו, הודיעו לו השוטרים כי הקצין הממונה עיכב את הבאתו בפני שופט למשך 24 שעות נוספות.

האם רשאי קצין הממונה לעכב את הבאת יובל בפני שופט?

- א. כן. הקצין הממונה רשאי לעכב הבאת עצור בפני שופט לתקופה של 48 שעות נוספות אם מצא שיש צורך לבצע פעולת חקירה דחופה.
- ב. כן. הקצין הממונה רשאי לעכב את הבאת עצור בפני שופט לתקופה של 24 שעות נוספות אם מצא שיש צורך לבצע פעולת חקירה דחופה.
- ג. לא, משום שהקצין הממונה רשאי לעכב הבאת עצור בפני שופט למשך שעות ספורות בלבד כאשר ההשהיה דרושה לקיום הליכי חקירה.
- ד. לא, משום שהקצין הממונה רשאי לעכב הבאת עצור בפני שופט רק כאשר מדובר בפעולה דחופה הנדרשת בקשר לחקירה בעבירת ביטחון.

12. נגד ישראל הוגש כתב אישום בבית משפט השלום וניתן נגדו צו מעצר עד תום ההליכים בעניינו. תוך תקופת מעצרו מגיש ישראל בקשה לעיון חוזר מהטעם שעבר זמן ניכר מאז ניתנה ההחלטה על מעצר, אך בקשתו נדחתה. ערר שהגיש ישראל לבית המשפט המחוזי על ההחלטה לדחות את בקשתו לעיון חוזר נדחה אף הוא, ולכן ישראל הגיש ערר נוסף לבית המשפט העליון.

האם נפל פגם בהליך?

- א. כן, משום שלא ניתן לערור על החלטה בעניין בקשה לעיון חוזר.
- ב. לא.
- ג. לא, ובלבד שהערר על החלטת בית המשפט המחוזי הוגש ברשות שופט בית המשפט העליון.
- ד. כן, משום שלא ניתן לערור פעם שנייה, בין בזכות ובין ברשות, על החלטה בעניין בקשה לעיון חוזר.

13. דני בן-ה-13 נעצר ללא צו של שופט.

עד מתי ניתן להחזיר את דניאל במעצר בטרם הבאתו בפני שופט?

- א. יש לשחרר את דני ללא דיחוי שכן לא ניתן לעצור קטין מתחת לגיל 14 ללא צו שופט.
- ב. ניתן להחזיק את דני במעצר עד 24 שעות בלבד.
- ג. ניתן להחזיק את דני במעצר עד 12 שעות, אך לצורכי חקירה דחופים ניתן להשהות את הבאתו בפני השופט לתקופה כוללת של עד 24 שעות.
- ד. ניתן להחזיק את דני במעצר עד 24 שעות, אך לצורכי חקירה דחופים ניתן להשהות את הבאתו בפני השופט לתקופה כוללת של עד 48 שעות.

14. איזו חלופה מבין החלופות הבאות אינה מבטאת נכונה את המצב המשפטי באשר לשחרורו של עצור?

- א. חשוד הנתון במעצר ולא הוגש נגדו כתב אישום תוך 75 ימים לאחר מעצרו, ישוחרר מן המעצר.
- ב. נאשם, שלאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר תקופה כוללת של 30 ימים, ומשפטו לא החל, ישוחרר מן המעצר.
- ג. נאשם, שלאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר תקופה כוללת של 30 ימים, ומשפטו לא החל, רשאי בית המשפט לדחות את מועד תחילת המשפט ב- 30 ימים נוספים, אם ביקשה זאת התביעה.
- ד. נאשם, שלאחר הגשת כתב אישום נגדו, היה נתון במעצר תקופה כוללת של 9 חודשים, ומשפטו לא נגמר בהכרעת דין, ישוחרר מן המעצר.

15. בית המשפט המחוזי שחרר את צביקה למעצר בית בתנאי שחרור בערובה, ובין היתר בתנאי שצד ג', יורם, יחתום על ערבות בסך של 50,000 ש"ח להבטחת קיום תנאי השחרור. צביקה הפר את תנאי השחרור והערבות חולטה. יורם מבקש להשיג על ההחלטה לחלט את הערבות.

איזה הליך על יורם לנקוט, אם בכלל?

- א. להגיש ערעור אזרחי.
- ב. להגיש בקשת רשות ערעור.
- ג. להגיש ערר.
- ד. מדובר בהחלטת ביניים בהליך פלילי ויורם אינו רשאי להשיג עליה בשלב זה.

16. בתחנת משטרה לכיש עצור אזרח תושב המדינה בחשד לביצוע עבירת ביטחון. בהוראת רב-פקד בנימין, הקצין הממונה, נדחת פגישת העצור עם עורך דין לשם היוועצות, משום שלטענתו פגישה כאמור תשבש את מעצרו של חשוד נוסף בביצוע העבירה. כעבור 3 ימים, דורש העצור להיפגש ללא דיחוי עם עורך דין וטוען שדחיית הפגישה אינה כדין.

האם צודק העצור בטענתו?

- א. לא, אך באפשרותו להגיש ערר לנשיא בית המשפט המחוזי.
- ב. לא, משום שהקצין הממונה רשאי לדחות את הפגישה עד 72 שעות.
- ג. כן, משום שהקצין הממונה רשאי לדחות את הפגישה עד 48 שעות בלבד.
- ד. כן, ובאפשרותו להגיש ערר לבית משפט השלום.

מרתון בתי משפט

1. בפסק דין שניתן בבית משפט מחוזי ביום 3.11.17, התקבלה באופן חלקי תביעתו של משה נגד אהרון. ביום 20.11.17 הגיש אהרון בקשה לתיקון טעות חישוב בפסק הדין, ובקשתו התקבלה באופן חלקי ביום 22.11.17. משה פונה אליך ביום 1.1.18, מעוניין לערער על פסק הדין ועל ההחלטה המתוקנת.

מה הדין?

- א. ההחלטה בדבר תיקון פסק הדין ניתנה בחריגת ממועדים, ועל כן בטלה. יש להגיש בקשה להארכת מועד לערער על פסק הדין.
- ב. המועד לערער, הן על פסק הדין הן על ההחלטה, חלף. נדרשת בקשה להארכת מועד לנקיטה בהליך ערעור על פסק הדין ולבקשת רשות ערעור על ההחלטה של תיקון טעות החישוב.
- ג. מכיוון שהבקשה לתיקון טעות החישוב התקבלה באופן דיי חלקי, אפשר לערער רק על חלק פסק הדין שתוקן.
- ד. המועד להשגה בדרך של ערעור על פסק הדין ועל ההחלטה מתקנת טרם חלף.

2. שופט בית משפט השלום דחה את בקשתו של מרשך בעניין גילוי מסמך פלוני. וכן דחה את בקשתו למתן צו לעיון במסמכים. מרשך מעוניין לערער על שתי ההחלטות בשלב זה.

מה הדין?

- א. על ההחלטה בעניין גילוי מסמך פלוני אפשר לערער ברשות, על ההחלטה בעניין עיון במסמכים אפשר לערער רק במסגרת ערעור על פסק הדין.
- ב. על שתי ההחלטות אפשר לערער ברשות.
- ג. על ההחלטה בעניין גילוי מסמך פלוני אפשר לערער רק במסגרת ערעור על פסק הדין, על ההחלטה בעניין עיון במסמכים אפשר לערער ברשות.
- ד. על שתי ההחלטות אפשר לערער בזכות.

3. שלמה התגורר מאז 1950 בקרקע בבעלות המדינה במושב קוצרים, במסגרת חוזה בר רשות על הקרקע שהמושב חוכר מהמדינה. שלמה נפטר, והמושב הגיש לבית משפט השלום תביעת פינוי נגד בתו, אליה. אליה הגישה כתב הגנה ותביעה שכנגד בדרישה, להכיר בה כבעלת הזכויות. המושב הגיש כתב הגנה לתביעה שכנגד וביקש לצרף את יחזקאל, אחיה של אליה, בתור מי שזכאי לקבל את הזכויות במשק על פי דין.

היכן יידונו התביעות?

- א. שתי התובענות יידונו בבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. תביעת אליה תידון בבית המשפט המחוזי ותביעת המושב תידון בבית משפט השלום.
- ג. שתי התובענות יידונו בבית המשפט המחוזי.
- ד. שתי התובענות יידונו בבית משפט השלום.

4. ניר מעוניין להגיש תביעה אזרחית בגין הפרת חוזה שגרמה לו נזק בסך 2.3 מיליון ש"ח. לניר התברר כי בצירוף הפרשי הצמדה וריבית עד ליום הגשת התביעה עולה סכום התביעה לסך של 2.7 מיליון ש"ח. ובצירוף שכר טרחת עורך דין הצפוי להיפסק הסכום הכולל מאמיר לסך של שלושה מיליון ש"ח.

מה הדין?

- א. על ניר להגיש את התביעה לבית המשפט המחוזי, רק בשל הוספת הפרשי ההצמדה והריבית לסכום התביעה.
- ב. על ניר להגיש את התביעה לבית המשפט המחוזי, רק בשל הוספת שכר הטרחה הצפוי של עורך הדין לסכום התביעה.
- ג. על ניר להגיש את התביעה לבית משפט שלום או מחוזי, בהתאם להסכם שכר הטרחה שנקבע עם עורך הדין.
- ד. על ניר להגיש את התביעה לבית משפט השלום.

5. מירי הגישה תביעה אזרחית לפי פרק ג' לחוק קידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, בסך 3 מיליון ש"ח בגין הפרת חוק שהתרחשה בבית שמש.

מה הדין?

- א. העניין יידון לפני שופטי בית המשפט המחוזי בירושלים.
- ב. העניין יידון לפני שופטי בית המשפט המחוזי בתל אביב.
- ג. העניין יידון לפני שופטי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב או בירושלים.
- ד. העניין יידון לפני שופטי המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב או בחיפה.

6. מרב, תושבת ירושלים, קיבלה הודעת חיוב לתשלום ארנונה על נכס בירושלים הנמצא בבעלותה. בהודעת התשלום נכתב כי שטח הנכס הוא 100 מ"ר. ובהתאם לכך חושב הסכום לתשלום. בעוד שלטענת מרב שטחו הוא 80 מ"ר. מנהל הארנונה דחה את השגתה, וערר שהגישה לוועדת הערר על פי חוק הרשויות המקומיות (ערר על קביעת ארנונה כללית), תשל"ו 1976, נדחה. מרב מעוניינת לתקוף משפטית את החלטת ועדת הערר.

מה על מרב לעשות?

- א. להגיש ערעור מנהלי לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים.
- ב. להגיש עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים.
- ג. לעתור לבג"ץ נגד ההחלטה.
- ד. להגיש ערעור לבית המשפט לעניינים מקומיים שירושלים בתחום סמכותו.

7. דני הגיש עתירה למתן צו על תנאי לבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק. אחד משופטי בית המשפט העליון עיין בכתב העתירה וסבר כי העתירה אינה מגלה על פניה עילה.

מה הדין?

- א. השופט אינו מוסמך לדחות את העתירה על יסוד האמור בה בלבד. רק הרכב של שלושה שופטים מוסמך לדחות את העתירה על יסוד האמור בה בלבד, אף ללא הזמנת העותר לדיון.
- ב. השופט מוסמך לדחות את העתירה על יסוד האמור בה בלבד, ובתנאי שהתקיים דיון במעמד העותר.
- ג. השופט מוסמך לדחות את העתירה על יסוד האמור בה בלבד, אף ללא הזמנת העותר לדיון.
- ד. השופט אינו מוסמך לדחות את העתירה על יסוד האמור בה בלבד. רק הרכב של שלושה שופטים יוכל לדחות את העתירה על יסוד האמור בה בלבד, בתנאי שהתקיים דיון במעמד העותר.

8. משפחת כהן סובלת זה כמה חודשים מרעש חזק בשעות הלילה, שמקורו בפאב הממוקם ברחוב מגוריה בעיר ירושלים. משפחת כהן מבקשת להגביל את שעות פעילות הפאב כך שתהיינה תואמות את הוראות חוק העזר העירוני ולשם כך פנתה לעיריית ירושלים. עיריית ירושלים לא עשתה דבר.

מתוך ההליכים המשפטיים שלהלן איזה הליך תוכל משפחת כהן לנקוט?

- א. להגיש קובלנה פלילית נגד בעלי הפאב בעבירה על חוק העזר העירוני המתאים.
- ב. להגיש עתירה נגד העירייה לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים.
- ג. להגיש אך ורק עתירה לבג"ץ נגד העיריה.
- ד. להגיש תביעה אזרחית לבית המשפט לעניינים מקומיים שירושלים בתחום סמכותו.

9. ראובן ושמעון שכנים בבית משותף. ראובן ביצע עבודות בנייה על גג הבית המשותף. שמעון הגיש תביעה לבית המשפט בה עתר להריסת עבודות הבנייה שביצע ראובן. בעקבות זאת, ראובן מבקש לצרף לכתב ההגנה מטעמו כתב תביעה שכנגד שמעון בגין הלוואה ששמעון לוה מראובן בטרם היו שכנים וללא קשר לבנייה. ראובן מבקש שבית המשפט יורה על החזר הלוואה זו ותביעתו היא כספית בגובה 3 מיליון ש"ח.

מה הדין?

- א. תביעתו של שמעון מוגשת בבית המשפט המחוזי, ולכן אפשר להגיש במסגרתה את התביעה שכנגד של ראובן, המסורה לסמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי.
- ב. תביעתו של שמעון מוגשת בבית משפט השלום, ואי אפשר להגיש במסגרתה את התביעה שכנגד של ראובן.
- ג. תביעתו של שמעון מוגשת בבית משפט השלום, ואפשר להגיד במסגרתה את התביעה שכנגד ראובן, שכן בתביעה שכנגד אפשר לקזז כל תביעה שיש לנתבע עם התובע.
- ד. תביעתו של שמעון מוגשת בבית המשפט המחוזי, אך אי אפשר להגיש במסגרתה את התביעה שכנגד של ראובן מכיוון שהיא אינה עוסקת באותו נושא או באותן נסיבות של התביעה העיקרית.

10. על רקע התבטאויותיה של שופטת בית משפט השלום במהלך המשפט בתביעה אזרחית הגישה עו"ד קרן בקשה לפסילתה. השופטת דחתה את הבקשה, ועו"ד קרן הודיעה על כוונתה לערער על ההחלטה.
מה הדין?

- א. הערעור יידון בבית המשפט המחוזי. באין החלטה אחרת יופסק המשפט עד להחלטה בערעור.
- ב. הערעור יידון בבית המשפט העליון. באין החלטה אחרת יופסק המשפט עד להחלטה בערעור.
- ג. הערעור יידון בבית המשפט העליון. באין החלטה אחרת יימשך המשפט חרף הגשת הערעור.
- ד. הערעור יידון בבית המשפט המחוזי. באין החלטה אחרת יימשך המשפט חרף הגשת הערעור.

11. יעל הגישה תובענה אזרחית נגד רינת, מנכ"לית חברת "אבי-גד" הפועלת בישראל, בטענה כי רינת פרסמה פרט מטעה בתשקיף החברה. התובענה הוגשה לבית המשפט הכלכלי בתל אביב. בצד התובענה, הגישה יעל בקשה לקבלת צו עיכוב יציאה מהארץ נגד רינת, לנוכח חששה של יעל כי רינת תברח לארצות הברית טרם בירור התובענה, שכן שם מתגוררים בן זוגה והוריה.
מה הדין?

- א. רשם בית המשפט המחוזי בתל אביב או שופט המחלקה הכלכלית רשאים לדון בבקשה, והם בלבד.
- ב. רשם בית המשפט המחוזי בתל אביב או שופט המחלקה הכלכלית או שופט אחר בבית המשפט המחוזי בתל אביב רשאים לדון בבקשה.
- ג. שופט המחלקה הכלכלית או שופט אחר בבית המשפט המחוזי בתל אביב רשאים לדון בבקשה, והם בלבד.
- ד. שופט בית המשפט הכלכלי, והוא בלבד, רשאי לדון בבקשה.

12. ביום 10.8.2015 הגיש נדב תביעה לפיצויים בשל נזקי גוף, שאינם בשל עוגמת נפש.

- א. אין לפרסם את שמו המלא של נדב או את מספר הזהות שלו אלא אם כן ניתנה לכך הסכמתו לפני הפרסום, או ברשות בית המשפט.
- ב. אפשר לפרסם את שמו המלא של נדב ואת מספר הזהות שלו.
- ג. אפשר לפרסם את שמו המלא של נדב, אך אין לציין את מספר הזהות שלו.
- ד. אין לפרסם את שמו המלא של נדב אלא אם כן ניתנה לכך הסכמתו לפני הפרסום, או ברשות בית המשפט. אפשר לפרסם את מספר הזהות של נדב.

13. יהודית וחברתה ליאת הגישו תביעה משותפת בבית משפט לתביעות קטנות נגד חברת נופש טורס, על סך של 3,000 ש"ח. ביום הדיון חקר בית המשפט מיוזמתו את יהודית ואת ליאת, ולאחר מכן קיבל את תביעתן. החברה רוצה לערער על פסק הדין.

איזה מבין המשפטים הבאים נכון?

- א. בית המשפט היה רשאי לחקור את יהודית וליאת, והחברה זכאית להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי.
- ב. בית המשפט לא היה רשאי לחקור את יהודית וליאת, והחברה רשאית להגיש ערעור אם ניתנה לכך רשות של שופט בית משפט מחוזי.
- ג. בית המשפט היה רשאי לחקור את יהודית וליאת, והחברה רשאית להגיש ערעור אם ניתנה לכך רשות של שופט בית משפט מחוזי.
- ד. בית המשפט לא היה רשאי לחקור את יהודית וליאת, והחברה זכאית להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי.

14. בשם חברת משחקים בע"מ הוגשה תביעה נגזרת, והחברה מעוניינת להגיש בקשה לפטור מתשלום אגרה על ההליך.

מה הדין?

- א. על חברת משחקים בע"מ להגיש את הבקשה לא יאוחר מ-15 ימים ממועד הגשת התביעה הנגזרת.
- ב. על חברת משחקים בע"מ להגיש את הבקשה לא יאוחר מ-20 ימים ממועד הגשת התביעה הנגזרת.
- ג. על חברת משחקים בע"מ להגיש את הבקשה לא יאוחר מ-15 ימים ממועד אישור התביעה כתביעה נגזרת.
- ד. על חברת משחקים בע"מ להגיש את הבקשה לא יאוחר מ-20 ימים ממועד אישור התביעה כתביעה נגזרת.

15. רמי הגיש תביעה לפיצוי בגין נזקי גוף שנגרמו לו בסך 200,000 ש"ח נגד חברת ביטוח (להלן הנתבעת). הנתבעת שלחה לרמי בקשה לענות על שאלון מטעמה. משלא נענתה פנתה לבית המשפט וביקשה צו שיורה לרמי לענות על שאלון מטעמה. בית המשפט נתן צו כמבוקש. רמי הפר צו זה ולא השיב לשאלון. בקדם המשפט הראשון לא נתן רמי הסבר סביר לאי מתן תשובות לשאלון. בית המשפט הורה למחוק את כתב תביעתו של רמי.

מה הדין?

- א. רמי רשאי להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי. הערעור יידון בפני שלושה שופטים.
- ב. רמי רשאי להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי. הערעור יידון בפני שופט אחד.
- ג. רמי רשאי להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי. הבקשה תידון בפני שלושה שופטים.
- ד. רמי רשאי להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי. הבקשה תידון בפני שופט אחד.

16. בית המשפט העליון החל לדון בעניין מסוים בהרכב של 3 שופטים. במהלך הדיון הגיעו חברי ההרכב למסקנה שמאחר שהסוגיה העומדת לדיון עקרונית וחשובה מבחינה ציבורית, מן הראוי שידון בה הרכב גדול יותר, של 7 שופטים.

מה הדין?

- א. אי אפשר לשנות את ההרכב לאחר שהוחל בדיון.
- ב. אפשר לשנות את ההרכב רק בהוראה של נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא.
- ג. אי אפשר לשנות את ההרכב מרגע שההרכב נקבע מראש על ידי נשיא בית המשפט העליון או המשנה לנשיא.
- ד. אפשר לשנות את ההרכב בהוראה של המותב שהחל לדון בתיק, ובהרכב המורחב יהיו גם השופטים שהיוו את המותב המקורי.

17. עו"ד צור ביקש מרשם בית המשפט העליון שאינו שופט לפסול את עצמו מלשבת בדין בבקשה לפטור מאגרה שהגיש. הרשם דחה את בקשת הפסילה של עו"ד צור. עו"ד צור הגיש ערעור על דחיית בקשת הפסילה.

מה הדין?

- א. בערעור ידונו רשם בית המשפט העליון שהוא שופט או שופט אחד של בית המשפט העליון כפי שיקבע הנשיא, והם בלבד.
- ב. בערעור ידונו נשיא בית המשפט העליון או רשם בית המשפט העליון שהוא שופט כפי שיקבע הנשיא, והם בלבד.
- ג. בערעור ידונו נשיא בית המשפט העליון או מותב של שופטי בית המשפט העליון כפי שיקבע הנשיא, והם בלבד.
- ד. בערעור ידונו נשיא בית המשפט העליון או מותב של שופטי בית המשפט העליון או שופט אחד, כפי שיקבע הנשיא.

18. עמותה הגישה בבית משפט השלום תביעה לסילוק יד ממקרקעין רשומים נגד בית עסק מאוגד כחברה בע"מ שהתמקם לו במקרקעין שלטענת העמותה שייכים לה. בהגנתם מפני תביעת הפינוי טענו בעלי החברה כי החברה היא הבעלים של המקרקעין זה זמן רב. לאחר דיון ושמיעת עדויות פסק בית המשפט כי החברה אינה הבעלים של המקרקעין וכי עליה לפנותם.

מה הדין?

- א. בית משפט השלום לא היה מוסמך לפסוק את שפסק, והיה עליו להעביר את הדיון בתיק כולו לבית המשפט המחוזי.
- ב. בית משפט השלום לא היה מוסמך לפסוק את שפסק, והיה עליו לבקש מהצדדים לברר תחילה את שאלת הבעלות במקרקעין בלבד בבית המשפט המחוזי לפני שידון בתביעה שבפניו.
- ג. בית המשפט היה מוסמך לפסוק את שפסק, וקביעתו טובה רק לצורך תביעת הפינוי.
- ד. בית המשפט היה מוסמך לפסוק את שפסק, וקביעתו טובה לכל דבר ועניין.

19. ביום 15.11.16 ניתן בנוכחות הצדדים פסק דינו של בית משפט השלום בתל אביב בתביעה כספית שהגיש סמיר נגד יהושע. ביום 28.12.16 הגיש סמיר בקשה לתיקון טעות בפסק הדין שבמסגרתה שטח בין היתר את טענותיו לאיחור בהגשת הבקשה ועתר כי תינתן לו ארכה. בשים לב למועד הגשת הבקשה, התנגד יהושע לתיקון הטעות.

מה הדין?

- א. בית המשפט יהא רשאי לתקן את הטעות בפסק הדין רק אם סמיר יגיש בקשה נפרדת להארכת מועד.
- ב. בית המשפט אינו רשאי לתקן את הטעות בפסק הדין משחלפו יותר מ-21 ימים מאז ניתן פסק הדין.
- ג. בית המשפט רשאי לתקן את הטעות בפסק הדין אם מצא טעמים מיוחדים שיירשמו להארכת המועד.
- ד. בית המשפט רשאי לתקן את הטעות בפסק הדין לפי שיקול דעתו, ומבלי שיירשם טעם לכך.

20. נגד חברת "גלעד", הנסחרת בבורסה בתל אביב, ונגד בעלת השליטה בה, שרית, הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית בעילה הנובעת מזיקה למניות החברה. שופט המחלקה הכלכלית שבבית המשפט המחוזי בתל אביב החליט לדחות את הבקשה נגד "גלעד" ולאשר את הבקשה נגד שרית. שרית מבקשת לערער על ההחלטה לאשר את הבקשה, והתובע הייצוגי מבקש לערער על ההחלטה לדחות את הבקשה נגד "גלעד".

מה הדין?

- א. על שרית להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. על התובע הייצוגי להגיש בקשה לדיון חוזר בפני הרכב של שלושה שופטים בבית המשפט המחוזי.
- ב. על שרית ועל התובע הייצוגי להגיש בקשות לדיון חוזר בפני הרכב של שלושה שופטים בבית המשפט המחוזי.
- ג. על שרית ועל התובע הייצוגי להגיש בקשות רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- ד. על שרית להגיש בקשה לדיון חוזר בפני הרכב של שלושה שופטים בבית המשפט המחוזי. על התובע הייצוגי להגיש ערעור לבית המשפט העליון.

21. ענת הגישה תביעה נגד המעסיק שלה בבית משפט השלום. עוד בטרם הוגש כתב הגנה הועברה התביעה, ביוזמת בית המשפט ובהסכמתה של ענת, לבית הדין האזורי לעבודה. המעסיק של ענת סבור כי הסמכות העניינית לדון בתביעה נתונה דווקא לבית משפט השלום ולא לבית הדין לעבודה.

מה הדין?

- א. המעסיק רשאי להגיש לבית הדין לעבודה בקשה לדחות את התביעה על הסף מחוסר סמכות עניינית. בית הדין מוסמך להעביר את התביעה לבית משפט השלום.
- ב. המעסיק רשאי להגיש לבית הדין לעבודה בקשה לדחות את התביעה על הסף מחוסר סמכות עניינית. בית הדין מוסמך לדחות את התביעה על הסף.
- ג. המעסיק רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לביטול ההחלטה להעביר את התביעה לבית הדין האזורי לעבודה.
- ד. המעסיק רשאי אך ורק להגיש ערעור על החלטת בית המשפט להעביר את התביעה לבית הדין האזורי לעבודה.

22. איזה מהמשפטים הבאים נכון בנוגע למשפט חוזר בעניין פלילי?

- א. נשיא בית המשפט העליון רשאי להורות כי בית המשפט העליון יקיים משפט חוזר אם הוצגו ראיות העשויות לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון. בפסק דינו במשפט החוזר יהא רשאי בית המשפט העליון להחמיר בעונש.
- ב. נשיא בית המשפט העליון רשאי להורות כי בית המשפט העליון יקיים משפט חוזר אם התעורר חשש של ממש כי בהרשעתו נגרם לנידון עיוות דין. משנפטר הנידון רשאי הנשיא להורות כן לבקשת אחותו של הנידון.
- ג. שופט של בית המשפט העליון שקבע לכך הנשיא רשאי להורות כי בית משפט מחוזי שעליו הורה יקיים משפט חוזר אם הוצגו עובדות העשויות לשנות את תוצאות המשפט לטובת הנידון. שופט בית המשפט העליון רשאי לעשות כן לבקשת הנידון או בת זוגו בלבד.
- ד. נשיא בית המשפט העליון רשאי להורות על זיכוי של נידון, חרף התנגדות היועץ המשפטי לממשלה, אם נוכח הנשיא כי התקיימה אחת העילות למשפט חוזר, ובנסיבות העניין אין תועלת לקיים משפט חוזר.

23. במהלך דיון בדלתיים פתוחות בתביעה שעניינה נזקים שנגרמו בתאונת דרכים העיד נהג הרכב על אירוע התאונה. בשורה הראשונה באולם ישב אדם, שאינו בעל דין בהליך, שביצע בידיו תנועות איום כלפי העד, ללא השמעת קול. לאחר מכן הוציא אותו אדם מכשיר טלפון נייד מכיסו והחל לצלם את השופט ואת הנעשה באולם. השופט הורה על הרחקתו של אותו אדם מחוץ לאולם בית המשפט.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי היה להרחיקו. מאחר שהדיון אינו בדלתיים סגורות מותר לצלם באולם בית המשפט, וכן לפרסם את התצלומים, בתנאי שאינם פוגעניים.
- ב. בית המשפט רשאי היה להרחיקו רק אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחותו באולם תרתיע את העד מלהעיד עדות חופשית. אסור לצלם באולם או לפרסם תצלום אלא ברשות בית המשפט.
- ג. בית המשפט רשאי היה להרחיקו. אסור לצלם באולם או לפרסם תצלום אלא ברשות בית המשפט.
- ד. בית המשפט רשאי היה להרחיקו רק אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחותו באולם תרתיע את העד מלהעיד עדות חופשית. מאחר שהדיון אינו בדלתיים סגורות מותר לצלם באולם בית המשפט, וכן לפרסם את התצלומים, בתנאי שאינם פוגעניים.

24. רשם בית משפט השלום בתל אביב, שאינו רשם בכיר, החליט כי עניינה של תובענה אזרחית מסוימת אינו עניין כלכלי כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ולכן יידון העניין באותו בית משפט. יוסף, בעל דין בתובענה זו, מבקש לערער על ההחלטה.

מה הדין?

- א. יוסף רשאי להגיש בקשת רשות ערעור על החלטה זו עם הינתנה.
- ב. יוסף רשאי לערער בזכות על החלטה זו עם הינתנה.
- ג. יוסף רשאי לערער על החלטה זו, אולם רק במסגרת פסק הדין הסופי.
- ד. החלטה זו היא סופית ואינה ניתנת לערעור.

25. במהלך ניהול תיק אזרחי, הורה שופט בית משפט השלום כי עדותו של פלוני תישמע בדלתיים סגורות, לשם הגנה על סוד מסחרי. הנתבע סבור כי אין בעדותו של פלוני משום חשיפת סוד מסחרי, ועל כן עדותו צריכה להינתן בפומבי.

מה הדין?

- א. החלטתו של בית משפט השלום סופית ואי אפשר לערער עליה.
- ב. החלטתו של בית משפט השלום ניתנת לערעור לפני נשיא בית משפט השלום.
- ג. החלטתו של בית משפט השלום ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי.
- ד. החלטתו של בית משפט השלום ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה לכך רשות מאת שופט של בית המשפט המחוזי.

26. אמג'ד הגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברת הבונים בע"מ וחברת הסוללים בע"מ בעניין שאינו עניין כלכלי לפי סימן ב'1 לחוק בתי המשפט. בית המשפט המחוזי קיבל את הבקשה. בחלקה, התיר לאמג'ד לנהל תובענה ייצוגית נגד חברת הבונים בע"מ ודחה את בקשתו לנהל תובענה ייצוגית נגד חברת הסוללים בע"מ גם אמג'ד וגם חברת הבונים אינם שבעי רצון מהחלטתו של בית המשפט המחוזי.

מה באפשרותם לעשות?

- א. אמג'ד וחברת הבונים יכולים לערער על ההחלטה רק במסגרת ערעור על פסק הדין הסופי שיינתן בתובענה הייצוגית שאושרה.
- ב. לאמג'ד ולחברת הבונים יש זכות לערער על ההחלטה לבית המשפט העליון.
- ג. לחברת הבונים יש זכות לערער על ההחלטה להתיר לאמג'ד לנהל נגדה תובענה ייצוגית לבית המשפט העליון, ואילו אמג'ד יוכל לערער על ההחלטה שלא לאפשר לו לנהל תובענה ייצוגית נגד חברת הסוללים אם יקבל רשות לכך מבית המשפט העליון.
- ד. לאמג'ד יש זכות לערער על ההחלטה שלא לאפשר לו לנהל תובענה ייצוגית נגד חברת הסוללים לבית המשפט העליון, ואילו חברת הבונים תוכל לערער על ההחלטה לאפשר לאמג'ד לנהל נגדה תובענה ייצוגית אם תקבל רשות לכך מבית המשפט העליון.

27. רשמת בכירה בבית משפט השלום דחתה בקשה לפטור מאגרת בית משפט.

מה הדין?

- א. אפשר לערער על ההחלטה רק אם תינתן לכך רשות. הערעור יידון לפני בית משפט השלום.
- ב. קיימת זכות ערעור על ההחלטה. הערעור יידון לפני בית המשפט המחוזי.
- ג. אי אפשר לערער על ההחלטה.
- ד. אפשר לערער על ההחלטה רק אם תינתן לכך רשות. הערעור יידון לפני בית המשפט המחוזי.

28. הכנסת חוקקה את חוק יסוד: השופטים, ולפיו משכורת שופטי בית המשפט העליון לא תרד מתחת לפי 10 מהשכר הממוצע במשק. נגד החוק הוגשה עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבית הדין הגבוה לצדק.

מה הדין?

- א. שופטי בית המשפט העליון לא ישבו בדין.
- ב. שופטי בית המשפט העליון ישבו בדין, באישור שרת המשפטים ונשיאת בית המשפט העליון.
- ג. ישבו בדין שלושת שופטי בית המשפט העליון הבכירים – הנשיאה, המשנה לנשיאה והוותיק אחריהם.
- ד. כל שופט בית המשפט העליון יכול לשבת בדין.

29. בבית משפט השלום בפתח תקווה הצטבר עומס תיקים בתחילת שנת 2016. נשיא בתי משפט השלום במחוז מרכז הורה כי כל התיקים שהוגשו בחודש ינואר 2016 לבית המשפט בפתח תקווה, יועברו לבית המשפט בנתניה המצוי באותו אזור שיפוט. ראובן, שהגיש תביעת חזקה במקרקעין הנמצאים בפתח תקווה, סובר כי יש חשיבות שדווקא בית המשפט בפתח תקווה ידון בעניין מכיוון שבית המשפט מכיר את המקרקעין מקרוב.

מה הדין?

- א. ההחלטה היא סופית שאי אפשר לערער עליה.
- ב. ראובן זכאי לערער על החלטת נשיא בתי משפט השלום בפני נשיא בית המשפט המחוזי. אין צורך בנטילת רשות.
- ג. ראובן רשאי לערער על החלטת נשיא בתי משפט השלום בפני בית המשפט המחוזי אם יקבל לכך רשות.
- ד. ראובן רשאי לבקש מנשיא בתי משפט השלום לעיין מחדש בהחלטה.

30. ראובן תבע את אחיו שמעון בבית המשפט המחוזי בתובענה אזרחית בעניין שהיה ביניהם, שאינו נובע מיחסי המשפחה. שמעון, שכעס מאוד בגין תביעה זו, החליט להגיש תביעה שכנגד נגד אחיו ראובן, תביעה אזרחית שעילתה סכסוך משפחתי שהיה ביניהם, ובה הוא עתר לפיצוי של חצי מיליון ש"ח.

מה הדין?

- א. חובה לפצל את התביעות. התביעה של ראובן תישאר בבית המשפט המחוזי, אך התביעה של שמעון תועבר לבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. חובה לפצל את התביעות. התביעה של ראובן תישאר בבית המשפט המחוזי, אך התביעה של שמעון תועבר לבית משפט השלום בגלל סכומה.
- ג. על שתי התביעות להתברר בבית המשפט המחוזי שבו הוגשו.
- ד. בית המשפט המחוזי רשאי להעביר את שתי התביעות לבית המשפט לענייני משפחה.

31. יורם ועוזי כרתו הסכם אשר במסגרתו סוכם כי עוזי יבצע עבודות בנייה בביתו של יורם ובתמורה ישלם יורם לעוזי 200,000 ש"ח. עוד סיכמו השניים בעל פה כי כל המחלוקות שתתעוררנה ביניהם בקשר לחוזה תוכרענה בבוררות. עבודות הבנייה נמשכו מעבר לצפוי, ובין הצדדים התגלעו גם מחלוקות באשר לטיב הבנייה, ולכן ביום 1.6.2015 מינו השניים בורר מוסכם. ביום 1.9.2015 פסק הבורר בנוכחות הצדדים כי יורם ישלם לעוזי פיצויים בסך 100,000 ש"ח. ביום 1.1.2016 הגיש יורם בקשה לביטול פסק הבוררות משני טעמים: ראשית, הבורר לא נתן לו הזדמנות נאותה לטעון את טענותיו; שנית, בין הצדדים לא היה הסכם בוררות בר תוקף.

מה הדין?

- א. המועד האחרון שנקבע בחוק להגשת בקשת ביטול חלף, ולכן בית המשפט ידחה על הסף את הבקשה על שני ראשיה, אם לא ניתנה ארכה להגשת הבקשה.
- ב. המועד האחרון שנקבע בחוק להגשת בקשת ביטול טרם חלף, ולכן בית המשפט ידון ויכריע בטענות הביטול לגופן.
- ג. המועד להגשת בקשת ביטול מחמת אי מתן הזדמנות נאותה לטעון טענות בבוררות חלף, ולכן טענה זו תידחה על הסף, אם לא ניתנה ארכה לטעון אותה. אין מניעה להגיש במועד זה בקשת ביטול מחמת היעדר הסכם בוררות בר תוקף, ולכן בית המשפט ידון ויכריע בטענה זו לגופה.
- ד. המועד להגשת בקשת ביטול מחמת היעדר הסכם בוררות בר תוקף חלף, ולכן טענה זו תידחה על הסף, לא ניתנה ארכה לטעון אותה. המועד להגשת בקשת ביטול מחמת אי מתן הזדמנות נאותה לטעון טענות אם בבוררות טרם חלף, ולכן בית המשפט ידון ויכריע בטענה זו לגופה.

32. נגד מרשתת, חברת בנייה הבונה בבאר שבע ושם משרדה הרשום, הוגשה תביעה בבית משפט השלום בתל אביב על ידי רוכשי דירה בפרויקט בבאר שבע, בגין ליקויי בנייה. בהסכם המכר שנחתם בין מרשתת לבין רוכשי הדירה קיים סעיף הקובע שכל סכסוך בין הצדדים יוכרע על ידי בורר. מרשתת הייתה מוכנה לעשות כל הדרוש לקיום הבוררות ולהמשכה ועדיין מוכנה לכך.

מה הדין?

- א. עליך להגיש לבית משפט השלום בתל אביב בקשה לדחיית התביעה על הסף מחמת חוסר סמכות מקומית, ולאחר מכן להגיש לבית המשפט המוסמך בבאר שבע בקשה למינוי בורר.
- ב. עליך להגיש לבית המשפט המוסמך בבאר שבע בקשה למינוי בורר, וכן להגיש לבית משפט השלום בתל אביב בקשה לעיכוב ההליכים בתביעה עד להכרעת בית משפט השלום בבקשה למינוי בורר.
- ג. עליך להגיש לבית משפט השלום בתל אביב בקשה לעיכוב ההליכים עקב קיומו של הסכם בוררות.
- ד. עליך להגיש לבית משפט השלום בתל אביב בקשה למינוי בורר, ובמסגרת בקשה זו לעתור לדחיית התביעה על הסף עקב קיומו של סעיף בוררות.

33. חברת "גלילות" וחברת "סוכריות" נקשרו ביניהן במיזם עסקי משותף שכלל הסכם בוררות, הקובע כי אפשר לערער בזכות על פסק הבורר לפני בורר נוסף. בין הצדדים התגלה סכסוך חוזי אשר נדון בפני בורר, וזה פסק לטובת "סוכריות". "גלילות", אשר סבורה שהפסק מנוגד לתקנת הציבור, מבקשת להגיש בקשה לביטול הפסק ולחלופין לערער עליו לפני הבורר הנוסף.

מה הדין?

- א. "גלילות" אינה רשאית להגיש בקשה לביטול הפסק. ניתן להגיש ערעור על פסק הבורר בתוך 30 ימים מיום המצאתו לצדדים או מיום מינוי הבורר בערעור, לפי המאוחר.
- ב. "גלילות" רשאית להגיש בקשה לביטול הפסק. ניתן להגיש ערעור על פסק הבורר בתוך 45 ימים מיום המצאתו לצדדים, אולם אם לא מונה בורר רשאים הצדדים לבקש בתוך 45 ימים מבית המשפט מינוי בורר והערעור יוגש בתוך 15 ימים מיום מינוי הבורר.
- ג. "גלילות" רשאית להגיש בקשה לביטול הפסק. ניתן להגיש ערעור על פסק הבורר בתוך 30 ימים מיום המצאתו לצדדים, אולם אם לא מונה בורר רשאים הצדדים לבקש בתוך 30 ימים מבית המשפט מינוי בורר והערעור יוגש בתוך 15 ימים מיום מינוי הבורר.
- ד. "גלילות" אינה רשאית להגיש בקשה לביטול הפסק. ניתן להגיש ערעור על פסק הבורר בתוך 45 ימים מיום המצאתו לצדדים או מיום מינוי הבורר בערעור, לפי המאוחר.

34. טל מכר ליובל כמה מכשירי חשמל. לאחר הקנייה גילה יובל שהמכשירים אינם פועלים. יובל תבע את טל בבית משפט השלום. בסופו של המשפט חייב שופט בית משפט השלום את טל לשאת במלוא הסעד שלו עתה יובל - 80,000 ש"ח. טל פנה לעורך דין במטרה לערער על פסק הדין. טל מסר לעורך הדין כי אם לא יהיה מרוצה מתוצאת פסק הדין בערעור הוא יהיה מעוניין להביא את המקרה להכרעת הערכאה הגבוהה ביותר.

מה הדין?

- א. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בדין יחיד אם לא הורה נשיאו אחרת. אם תינתן רשות ערעור ידון בית המשפט העליון בערעור בדין יחיד.
- ב. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בדין יחיד אם לא הורה נשיאו אחרת. אם תינתן רשות ערעור ידון בית המשפט העליון בערעור בהרכב של שלושה שופטים.
- ג. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בהרכב של שלושה שופטים. אם תינתן רשות ערעור ידון בית המשפט העליון בערעור בדין יחיד.
- ד. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בהרכב של שלושה שופטים. אם תינתן רשות ערעור ידון בית המשפט העליון בערעור בהרכב של שלושה שופטים.

35. דני פונה אליך ביום 18.7 ומוסר כי ביום 15.6 נמסר לו פסק בוררות שהוא אינו משלים איתו, ואשר אינו נתון לערעור. דני מעוניין לבקש את ביטולו.

מה הדין?

- א. המועד האחרון להגיש בקשה לביטול פסק הבוררות הוא 30.7, 45 יום ממועד קבלת הפסק.
- ב. לנוכח הפגרה, המועד האחרון להגשת הבקשה יחול רק לאחר הפגרה.
- ג. משלא הוגשה בקשה לביטול פסק הבוררות 30 יום ממועד קבלתו – המועד חלף ביום 16.7, ונדרשה בקשה להארכת מועד להגשת הבקשה לביטול פסק הבוררות.
- ד. כל עוד לא הוגשה בקשת אישור, אין צורך לנקוט כל הליך.

36. שמואל הואשם ברצח. במשפט הוא טען לחפותו. בית המשפט השתכנע מטיעוניו של שמואל וזיכה אותו. כחודשיים לאחר הזיכוי התראיין שמואל לתוכנית תחקירים בטלוויזיה וסיפר כיצד הצליח לשטות בשופטים, וכי הוא ביצע את הרצח. שמואל גם ידע פרטים מוכמנים שרק הרוצח עשוי לדעת. המשטרה ערכה חקירה בעניין וגילתה ראיות חדשות שיש בהן כדי להביא להרשעתו של שמואל באותו רצח.

מה הדין?

- א. על המדינה להגיש בקשה למשפט חוזר כדי לשפוט את שמואל מחדש לפי הראיות החדשות ולפי הודאתו שנמסרה בתוכנית התחקירים.
- ב. על המדינה להגיש בקשה לביטול פסק הדין.
- ג. מאחר שמדובר בעבירת רצח, המדינה רשאית להגיש כתב אישום חדש המבוסס על הראיות החדשות בלא צורך בהליך ערעור או בהליך של משפט חוזר.
- ד. אי אפשר להרשיע את שמואל בעבירה זו במסגרת משפט חוזר.

37. יוספה רכשה חלקת מקרקעין ב-200,000 ₪. מאחר שמדובר בקרקע שהפקיע שר האוצר לפני הרכישה מכוח פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור) 1943, נרשמה על כך הערה במרשם המקרקעין. יוספה, שנרשמה כבעלים של החלקה, מעוניינת להגיש הליך משפטי בטענה שההחלטה על ההפקעה בטלה מעיקרה בשל כך שניתנה בחוסר סמכות, וכך ההערה תימחק והיא תוכל לבנות בית על הקרקע.

איזה הליך עליה לנקוט?

- א. עתירה לבג"ץ.
- ב. עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים.
- ג. המרצת פתיחה לבית המשפט המחוזי.
- ד. תביעה אזרחית לבית משפט השלום.

38. "ע.מ. קרקעות בע"מ" חויבה בתשלום היטל השבחה בגין מכירה הזכויות ב-3 המגרשים. בגין מחלוקת בעניין גובה החיוב בין "ע.מ. קרקעות בע"מ" לבין הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מונה שמאי מכריע בהתאם למנגנון הקבוע בתוספת השלישית לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965. ועדת הערר לפיצויים ולהיטל השבחה דחתה את הערר שהגישה "ע.מ. קרקעות בע"מ" על השומה המכרעת. "ע.מ. קרקעות בע"מ" מבקשת לתקוף משפטית את החלטת הוועדה.

מה הדין?

- א. על "ע.מ. קרקעות בע"מ" להגיש ערעור לבית משפט השלום.
- ב. על "ע.מ. קרקעות בע"מ" להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט לעניינים מינהליים.
- ג. על "ע.מ. קרקעות בע"מ" להגיש ערעור לבית המשפט לעניינים מינהליים.
- ד. על "ע.מ. קרקעות בע"מ" להגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט השלום.

מרתון סדר דין אזרחי

1. במסגרת בקשה למתן סעד זמני ניתן צו תפיסת ראיות במעמד צד אחד, ונקבע דיון לפי תקנה 97(ה) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט 2018.

מה הדין?

- א. המשיב רשאי להגיש בקשה לביטול צו תפיסת ראיות שניתן במעמד צד אחד בתוך 14 ימים ממועד המצאתו.
- ב. המשיב לבקשה למתן הסעד הזמני רשאי להגיש תמצית מתשובתו לבקשה עד שבוע לפני מועד הדיון.
- ג. המשיב לבקשה למתן הסעד הזמני רשאי להגיש את תשובתו או תמציתה בתוך שבוע מיום המצאת הבקשה לידיו.
- ד. המשיב רשאי להגיש בקשה לביטול צו תפיסת ראיות שניתן במעמד צד אחד בתוך 30 ימים ממועד המצאתו.

2. ראובן תבע את שמעון בהליך אזרחי במסגרת בקשה בכתב מטעמו של שמעון צורפו שני תצהירים: תצהיר מטעמו של שמעון ותצהיר מטעמו של זבולון שהוא עד. ראובן לא הגיב ונקבע דיון בבקשה בבית המשפט. שמעון מיוצג בידי עורך דין.

מה הדין?

- א. התצהירים שצירף שמעון אלו תצהירים הנלווים לכתב טענות, נמנע המצהיר מלהתייבב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו.
- ב. התצהירים שצירף שמעון אלו תצהירים הנלווים לכתב טענות, נמנע המצהיר מלהתייבב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו, אלא ברשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים.
- ג. התצהירים שצירף שמעון אלו תצהירי עדות ראשית, נמנע המצהיר מלהתייבב לחקירה לא ישמש התצהיר כראיה.
- ד. התצהיר מטעמו של שמעון הוא תצהיר הנלווה לכתב טענות, ותצהירו של זבולון הוא תצהיר עדות ראשית וחלה עליהם חובת התייבבות לדיון בבקשה, אלא אם כן ויתר ראובן על חקירתם.

3. נביל, כדורגלן בליגת העל בישראל, הגיש לבית משפט השלום תובענה נגד החברה המאמצת שלו בסכום של 60,000 ₪, בטענה כי זו הפרה את חוזה האימוץ ולא סיפקה לו בגדי אימון כפי שהתחייבה. בדרך לבית המשפט נפגע הרכב שבו נהג נביל מאחור על ידי משאית, ועתה תובע נביל גם את חברת הביטוח שלו בגין נזקי הגוף שנגרמו לו בתאונה, בסכום של 80,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת ולפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח.
- ב. בנסיבות השאלה לא תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת ולא לפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח.
- ג. תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת אך לא לפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח.
- ד. תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח אך לא לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת.

4. ראובן הגיש תביעה על סך 60,000 ש"ח במסלול דיון מהיר נגד שמעון בגין הלוואה שהלווה ראובן לשמעון. שמעון מעוניין להגיש נגד ראובן ונגד לוי תביעה שכנגד בגין מצג שווא שהציגו בפניו טרם לקח את ההלוואה ואשר בגינו אין הוא יכול לפרוע את ההלוואה. סכום תביעתו הוא 100,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. אי אפשר להגיש את התביעה של שמעון כתביעה שכנגד מכיוון שמדובר בסכום העובר את הסכום שנקבע בתקנות לתביעות במסלול דיון מהיר.
- ב. אי אפשר להגיש את התביעה של שמעון כתביעה שכנגד מכיוון שמדובר בעילות שונות של תביעה.
- ג. אפשר להגיש נגד ראובן ולוי את התביעה שכנגד במסגרת התביעה בגין הלוואה מכיוון שהתביעה העיקרית והתביעה שכנגד עוסקות באותו נושא או באותן נסיבות.
- ד. אפשר להגיש את התביעה שכנגד נגד ראובן אך לא נגד לוי.

5. בית משפט השלום קיבל את תביעתה של חגית נגד עיריית ירושלים וחייב את העירייה לשלם לחגית סך של 1,000,000 ₪. עיריית ירושלים מעוניינת להגיש ערעור על פסק הדין. עוד טרם הגשת הערעור הגישה עיריית ירושלים לבית משפט השלום בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בערעור שבכוונתה להגיש, בית משפט השלום דחה את הבקשה.

מה הדין?

- א. משנדחתה בקשתה לעיכוב ביצוע בבית משפט השלום רשאית עיריית ירושלים להגיש בקשה חדשה לעיכוב ביצוע לבית המשפט המחוזי, גם בטרם הגישה את הערעור.
- ב. עם הגשת הערעור לבית המשפט המחוזי רשאית עיריית ירושלים להגיש בקשה חדשה לעיכוב ביצוע פסק הדין לבית המשפט המחוזי.
- ג. עיריית ירושלים רשאית להגיש לבית המשפט המחוזי בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום לדחות את בקשתה לעיכוב ביצוע.
- ד. עיריית ירושלים רשאית להגיש לבית המשפט המחוזי ערעור על החלטת בית משפט השלום לדחות את בקשתה לעיכוב ביצוע.

6. ורד מיוצגת בהליך אזרחי שהיא מנהלת נגד רשות המסים על ידי שני עורכי דין ממשרדים שונים: עו"ד אסף ועו"ד אבי. בתום שלב ההוכחות הודיעה ורד לבית המשפט במסמך בכתב כי עו"ד אבי לא יוסיף לייצגה וכי עורך דין אחר יחליפו. בתגובה הודיע עו"ד אסף בכתב לבית המשפט כי גם הוא חדל מייצוגה. הודעה על כך נמסרה לבית המשפט ולכל שאר בעלי הדין.

מה הדין?

- א. הפסקת הייצוג על ידי שני עורכי הדין טעונה אישור בית המשפט.
- ב. הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אבי טעונה אישור בית המשפט; הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אסף אינה טעונה אישור.
- ג. הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אסף טעונה אישור בית המשפט; הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אבי אינה טעונה אישור.
- ד. הפסקת הייצוג על ידי שני עורכי הדין אינה טעונה אישור בית המשפט.

7. מני השקיע את כספו באמצעות בית ההשקעות "כסף קל", שהבטיח לו ריבית גבוהה מדי חודש. לאחר כמה חודשים שבהם לא התקבלה כלל ריבית הגיש מני תביעה נגד יונתן, מנהל בית ההשקעות. במקביל הגיש בקשה במעמד צד אחד לאיסור יציאתו של יונתן מהארץ. בית המשפט קיבל את הבקשה והורה על איסור יציאתו של יונתן מהארץ.

מה הדין?

- א. מני יפקיד ערובה מספקת, ואולם בית המשפט רשאי מטעמים מיוחדים לפטור את מני מהפקדת ערובה אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין. באין החלטה אחרת, תוחזר למני הערובה בתוך 90 ימים ממועד פקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ.
- ב. באין החלטה אחרת יורה בית המשפט על הפקדת עירבון על ידי מני. באין החלטה אחרת יוחזר למני העירבון או חלקו בתוך 60 ימים מפקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ, אם לא חולט.
- ג. מני יפקיד ערובה מספקת, ואולם בית המשפט רשאי מטעמים מיוחדים לפטור את מני מהפקדת ערובה אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין. באין החלטה אחרת, תוחזר למני הערובה בתוך 60 ימים ממועד פקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ.
- ד. באין החלטה אחרת יורה בית המשפט על הפקדת עירבון על ידי מני. באין החלטה אחרת יוחזר למני העירבון או חלקו בתוך 30 ימים מפקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ, אם לא חולט.

8. הדס הגישה תביעה במסלול דיון מהיר נגד מורן לפינוי מושכר אשר בבעלותה. מורן שנכנסה לנכס המושכר בהתאם לחוזה שעליו חתמה עם מאור, לאחר שזה טען בפניה כי הנכס המושכר מצוי בבעלותו, מעוניינת לצרף את מאור להליך.

מה הדין?

- א. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 45 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. מורן תוכל לתת הודעת צד ג' למאור ללא נטילת רשות מבית המשפט.
- ב. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 30 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. יחד עם הגשת כתב ההגנה, תוכל מורן לתת הודעת צד ג' למאור אם ניתנה לה רשות בית המשפט.
- ג. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 45 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. יחד עם הגשת כתב ההגנה, תוכל מורן לתת הודעת צד ג' למאור אם ניתנה לה רשות בית המשפט.
- ד. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 30 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. אין באפשרותה של מורן לתת הודעת צד ג'.

9. מאיה תבעה את שירה בבית המשפט המחוזי בגין כספים שחבה לה שירה. בישיבת קדם המשפט הרביעית, בטרם נקבע התיק להוכחות, בעידודו של בית המשפט ובמעורבותו הפעילה, פתחו הצדדים במשא ומתן, אשר הוביל בסופו של דבר להסכם פשרה. בתום ההליך ביקשה מאיה מבית המשפט להורות על החזר המחצית הראשונה של האגרה ששילמה עם הגשת התביעה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות על החזר כל האגרה.
- ב. בית המשפט רשאי להורות על החזר חלקי של האגרה בניכוי הסכום הנקוב בתוספת לתקנות.
- ג. לאחר סיום ישיבת קדם המשפט השלישית לא תוחזר המחצית הראשונה של האגרה.
- ד. מאחר שהצדדים הגיעו להסכם הפשרה בעידודו של בית המשפט ובמעורבותו הפעילה, ולא מיוזמתם הם, אי אפשר להחזיר את המחצית הראשונה של האגרה.

10. רויטל הגישה במועד ערעור על פסק דין אזרחי שחייב אותה בתשלום פיצויים לטלי. רויטל שילמה רק שני שלישים מאגרת בית המשפט, וגם זאת לאחר שהומצאה לה דרישה בעניין, ולאחר שחלפו 20 ימים מיום המצאת הדרישה. בית המשפט טרם קיבל כל החלטה הנוגעת לסיום ההליך.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לדחות את הערעור של רויטל.
- ב. בית המשפט ימחק את הערעור של רויטל.
- ג. בית המשפט ידחה את הערעור של רויטל.
- ד. בית המשפט רשאי למחוק את הערעור של רויטל.

11. אתה מייצג תובע שחייב להפקיד ערובה להוצאות הנתבע. המועד להפקדת הערובה חלף והתובע לא הפקידה. הצד שכנגד עתר למחיקת התביעה מחמת אי הפקדת הערובה להוצאות, ובית המשפט נעתר לבקשתו. התביעה נמחקה. אחרי מחיקת התביעה הצליח התובע לגייס את סכום הכסף שנדרש להפקדה.

מה הדין?

- א. באפשרותך להגיש בקשת רשות לערער על ההחלטה המחייבת הפקדת ערובה להוצאות, ואם תתקבל הבקשה יתבטל החיוב בהפקדה ויתבטל פסק הדין המוחק את התביעה מחמת אי הפקדת ערובה.
- ב. באפשרותך להגיש תביעה חדשה ובמסגרתה תפקיד את סכום הערובה שבה חויב התובע, שכן מחיקה מחמת אי הפקדת ערובה להוצאות אינה מהווה מעשה בית דין.
- ג. באפשרותך לבקש ביטולה של ההחלטה המוחקת את התביעה, ובית המשפט יבטל את המחיקה בתנאים שייראו לו אם נוכח שסיבה מספקת מנעה את התובע מליתן את הערובה בתוך המועד שנקבע.
- ד. אין באפשרותך לעשות דבר, שכן התביעה נמחקה כדין.

12. לאה, שהיא תושבת תל-אביב, ורבקה, תושבת חיפה, כרתו חוזה שלפיו לאה תמכור לרבקה את המכונית שבבעלותה, בתמורה לסך של 80,000 ש"ח. עוד נקבע בחוזה, שלאחרי תביא את המכונית לבית אחותה של רבקה בנתניה שבו נכרת החוזה. לאחר שנכרת החוזה, התחרטה לאה והחליטה שהיא רוצה להשאיר את המכונית בבעלותה. רבקה מעוניינת לתבוע את לאה בגין הפרת חוזה.

באיזה בית משפט מבין בתי המשפט המפורטים להלן רבקה יכולה להגיש את תביעתה?

- א. בבית משפט השלום בהרצליה או בבית משפט השלום בתל-אביב.
- ב. בבית משפט השלום בחיפה או בבית משפט השלום בנתניה.
- ג. בבית משפט השלום בתל-אביב או בבית משפט השלום בחיפה.
- ד. בבית משפט השלום בחדרה או בבית משפט השלום ברמלה.

13. יורם הגיש תביעה אזרחית נגד שמעון בבית משפט השלום. שמעון הגיש כתב הגנה במועד. בחלוף כ-3 חודשים, בטרם קדם המשפט הראשון, הורשה יורם לתקן את כתב תביעתו ולהוסיף נימוק תביעה חדש נגד שמעון ולתאר את עובדותיו (להלן: הטענות החדשות). שמעון שואל את עצתכם אם יש באפשרותו לתקן את כתב טענותיו.

מה הדין?

- א. שמעון יוכל לתקן את כתב טענותיו בלא קבלת רשות. אם לא יתקן, יראו אותו כמי שמסתמך על כתב טענותיו המקורי ויראו את הטענות שהועלו בכתב הטענות המתוקן כאילו הן מוכחות.
- ב. כל טענת עובדה שלא הוכחה בכתב הגנה במפורש או מכללא, או שלא נאמר עליה כי אין מודים בה, רואים אותה כטענה שמודים בה, לכן אם שמעון לא יגיב יראו אותו כאילו הוא מודה בטענות החדשות.
- ג. שמעון יוכל לתקן את כתב טענותיו אם ניתנה רשות בית המשפט. ניתנה הרשות ושמעון לא תיקן את כתב טענותיו, יראו אותו כמי שמסתמך על כתב טענותיו המקורי ויראו את הטענות שהועלו בכתב התביעה המתוקן כאילו הן מוכחות.
- ד. אם שמעון לא יגיב לטענות החדשות יראו את העובדות המהותיות שהוספו לכתב התביעה כמוכחות וכשנויות במחלוקת.

14. כנגד קבוצת עמ"י, המורכבת משלושת השותפים ענבר, מאיה ויעקב, אשר חבים ביחד בכל חוב של השותפות, ניתנה החלטה בבית המשפט לתביעות קטנות שלא בפניה.

מה הדין?

- א. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל תבוטל ההחלטה רק לגבי ענבר.
- ב. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל מותר לבטל את ההחלטה גם לגבי מאיה ויעקב.
- ג. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 7 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל תבוטל ההחלטה רק לגבי ענבר.
- ד. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 7 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל מותר לבטל את ההחלטה גם לגבי מאיה ויעקב.

15. עו"ד יהלום הגיש בקשה לסעד זמני וצירף לה התחייבות עצמית, אך ביקש כי בית המשפט יפטור אותו מהמצאת ערובה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שסיכויי הבקשה לסעד זמני גבוהים ולא ייגרם נזק בלתי הפיך לצד שכנגד.
- ב. בית המשפט רשאי לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין, ומטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ג. על בית המשפט לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שסיכויי הבקשה לסעד זמני גבוהים ולא ייגרם נזק בלתי הפיך לצד שכנגד.
- ד. על בית המשפט לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.

16. לאחר שהצטברו לחובתה חובות רבים הגישה זיוה בקשה להיות מוכרזת כחדלת פירעון בבית המשפט המחוזי בחיפה ועניינה נדון בפני כבוד השופט גלילי. לאחר כמה חודשים הגיש משה, בעלה של זיוה, גם הוא בקשה לבית המשפט המחוזי בחיפה להיות מוכרז כחדל פירעון, לאחר שצבר חובות בהיקף גדול בעסק שהיה בבעלותו. עניינו של משה נדון בפני כבוד השופטת כרמלה. עורך דינו של משה הציע לו כי מאחר שלו ולזיוה רכוש משותף, יקיים את הדיון במאוחד עם אשתו זיוה. עם זאת, בין זיוה ומשה קיים ניגוד עניינים מהותי היורד לשורשו של עניין.

מה הדין?

- א. משה יכול להגיש בקשה לאיחוד עניינים, ובית המשפט רשאי להורות על איחוד התיקים.
- ב. משה יכול להגיש בקשה לאיחוד עניינים, ובית המשפט חייב להורות על איחוד התיקים.
- ג. משה יכול להגיש בקשה לאיחוד עניינים, ורק נשיא בית המשפט המחוזי רשאי להורות על איחוד התיקים.
- ד. בנסיבות המתוארות בשאלה אי אפשר להורות על איחוד התיקים.

17. אור הגיש בקשה למתן סעד זמני, ובית המשפט סבור כי מדובר במקרה חריג שבו הבקשה על פניה אינה מגלה עילה.

מה הדין?

- א. לבית המשפט סמכות טבועה לדחות את הבקשה על הסף מבלי לקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים.
- ב. לבית המשפט סמכות טבועה לדחות את הבקשה על הסף רק אם הבקשה הוגשה בחוסר תום לב.
- ג. לבית המשפט אין סמכות לדחות את הבקשה על הסף, ועליו לקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים.
- ד. לבית המשפט אין סמכות לדחות את הבקשה על הסף, אך הוא מוסמך לדחות אותה ללא נימוקים לאחר קיום דיון בבקשה במעמד הצדדים.

18. עו"ד ישראלי מייצג נתבע בתביעת נזיקין. בד בבד עם הגשת כתב ההגנה הגיש עו"ד ישראלי הודעת צד שלישי. הצד השלישי לא הגיש כתב הגנה, והמועד להגשתו חלף. קבוע בתיק מועד לקדם משפט.

מה הדין?

- א. הנתבע רשאי לעתור למתן פסק דין נגד הצד השלישי, אולם בית המשפט ייעתר לבקשתו רק לאחר סיומו של קדם המשפט ולאחר שהתיק ייקבע להוכחות.
- ב. הנתבע אינו רשאי לעתור למתן פסק דין מאחר שהצד השלישי רשאי להגיש כתב הגנה עד תום ההליכים שבין התובע לנתבע.
- ג. הנתבע רשאי לעתור למתן פסק דין נגד הצד השלישי כבר בשלב קדם המשפט.
- ד. רק כאשר יינתן פסק דין נגד הנתבע יוכל הנתבע לעתור למתן פסק דין נגד הצד השלישי, בהיעדר הגנה.

19. נירית תובעת את משה בגין הפרת חוזה. בכתב התביעה היא טוענת כי היא זכאית לפיצויים של 8,000,000 ש"ח, אולם מוותרת על חלק מהפיצויים על מנת שהעניין יידון בפני בית משפט השלום ולא בפני בית המשפט המחוזי. לאחר שבית משפט השלום פסק לטובתה בתובענה, מבקשת נירית לתבוע את משה על ההפרש, דהיינו על הפיצויים שעליהם ויתרה בתובענה המקורית.

מה הדין?

- א. מלכתחילה, משטענה נירית כי הפיצויים שנגרמו לה הם בגובה 8,000,000 ש"ח, בית משפט השלום נעדר סמכות עניינית, ולכן פסק הדין המקורי בטל; בהמשך לכך, היא אינה יכולה לתבוע את משה לשם קבלת הפיצויים הנוספים כעת.
- ב. אין מניעה כי נירית תתבע את הפיצויים הנוספים; התובענה תתברר באותו בית משפט.
- ג. שעה שכתב התובענה המקורי לא כלל את הסכום הנוסף מטעמי סמכות שיפוט, נירית אינה זכאית לתבוע את הפיצויים הנוספים כעת.
- ד. אין מניעה כי נירית תתבע את הפיצויים הנוספים; התובענה תתברר בבית המשפט המחוזי.

20. חנן הגיש תביעה אזרחית נגד עומר, והמציא לה את כתב התביעה בדואר רשום עם אישור מסירה. בעת הגשת כתב הגנתה מסרה עומר את כתובת הדואר האלקטרוני שלה לבית המשפט לצורכי משלוח כתבי בי-דין אלקטרוניים, וחנן המציא לה לתיבת הדואר האלקטרוני את כתב תשובתו לכתב ההגנה.

מה הדין?

- א. בית המשפט יראה את כתב התביעה כאילו הומצא כדין ואת מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; כתב התשובה האלקטרוני שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר יראוהו ככתב שהומצא לעומר במועד שמופיע בשעון הפנימי של מערכת המחשוב של חנן.
- ב. כתב התביעה יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעה שצוינו על גבי עותק של הכתב על ידי שליח בי-דין שהמציא את הכתב; כתב התשובה האלקטרוני שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני, אם לא הוכח היפוכו של דבר.
- ג. בית המשפט רשאי לראות את כתב התביעה כאילו הומצא כדין ואת מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; כתב התשובה האלקטרוני שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר יראוהו ככתב שהומצא לעומר במסירה אישית ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני.
- ד. בית המשפט יראה את כתב התביעה כאילו הומצא כדין ואת מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; כתב התשובה שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר אינו נחשב להמצאה כדין.

21. אחמד המתגורר בחיפה הוא בעליו של ריהוט יוקרתי. חסן המתגורר בבאר שבע שמע מחבר משותף כי אחמד מעוניין למכור את הריהוט. חסן שם פעמיו אל ביתו של אחמד, והשניים ערכו הסכם למכירת הריהוט. בשל המרחק בין מקום מגורי השניים צוין בהסכם כי אם יתגלע סכסוך ביניהם שיתברר בבית משפט, הסמכות תהא נתונה אך ורק לבית המשפט בתל אביב. עוד באותו היום שילם חסן לאחמד 15,000 ש"ח תמורת הריהוט והוביל אותו אל ביתו. כעבור שבוע, כשניקה חסן את הריהוט, הוא שם לב לפגמים מהותיים בריהוט. מיד התקשר חסן אל אחמד בבקשה כי יחזיר את כספו, אך אחמד טען שהיה על חסן לבדוק את הריהוט ולמצער לשאול אם אין בו פגמים. חסן מעוניין להגיש תביעה לבית משפט לתביעות קטנות בגובה הסכום ששילם לאחמד על הריהוט.

מה הדין?

- א. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בחיפה.
- ב. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בתל אביב.
- ג. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בחיפה או בתל אביב.
- ד. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בבאר שבע או בתל אביב.

22. לונה רוצה להגיש תביעה למזונות בסך 35,000 ש"ח נגד אחמד, בעלה לשעבר, ומעוניינת למנוע את יציאתו מהארץ עוד בטרם הגשת התביעה. לפיכך היא מגישה בקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ במעמד צד אחד.

מה הדין?

- א. הצו יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.
- ב. הצו לא יינתן אלא מטעמים מיוחדים בלבד, ויהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע כעבור שנה.
- ג. הצו יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע בתוך 30 יום.
- ד. הצו לא יינתן אלא מטעמים מיוחדים בלבד, יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.

23. טל הגישה לבית משפט השלום תביעה נגד יניב בגין הפרת חוזה, וזימנה לשם כך את יהודה בתור עד מטעמה. במהלך כל הדיונים נכחה באולם בית המשפט שירה חברתה של טל, אשר לא זומנה להעיד מטעם מי מהצדדים. לאחר שאחרון העדים העיד, הורה בית המשפט לשירה להתייצב על דוכן העדים ולהעיד. בתום עדותה של שירה הורה בית המשפט ליהודה לשוב ולהתייצב על דוכן העדים ולהעיד בשנית.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות לשירה להעיד; בית המשפט רשאי להורות ליהודה לשוב ולהעיד בשנית.
- ב. בית המשפט רשאי להורות לשירה להעיד; משסיים יהודה את עדותו, אין בית המשפט רשאי להעידו בשנית אלא בהסכמתה של טל.
- ג. בית המשפט אינו רשאי להורות לשירה להעיד אלא בהסכמתה של טל; בית המשפט רשאי להורות ליהודה לשוב ולהעיד בשנית.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להורות לשירה להעיד אלא בהסכמתה של טל; משסיים יהודה את עדותו, אין בית המשפט רשאי להעידו בשנית אלא בהסכמתה של טל.

24. במהלך פגישת מהו"ת שהתקיימה קודם לדיון בתובענה שהגיש נדב נגד אופיר לפיצוי של 70,000 ש"ח בגין הפרת זכויות יוצרים בשיר שכתב, הודה נדב כי אופיר סייע לו בכתיבת השיר. בתום הפגישה הודיעו הצדדים כי הם מבקשים להמשיך לדון בתיק בבית המשפט.

מה הדין?

- א. לא היה מקום לקיים פגישת מהו"ת; אופיר רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.
- ב. באין טעמים מיוחדים, הייתה חובה לקיים פגישת מהו"ת. אופיר אינו רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.
- ג. לא היה מקום לקיים פגישת מהו"ת; אופיר אינו רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.
- ד. באין טעמים מיוחדים, הייתה חובה לקיים פגישת מהו"ת. אופיר רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.

25. ורד מגישה תביעת לשון הרע נגד אבי. היא ממציאה את כתב התביעה, הכולל 20 עמודים, בהמצאה אלקטרונית לבית המשפט באמצעות מערכת נט המשפט. לאחר פתיחת התיק היא ממציאה את כתב התביעה לאבי באמצעות שליח בי דין שבית המשפט הסמיכו לכך. אבי מסרב לקבל את כתב התביעה, והשליח מניח אותו במקום הנראה לעין בסמוך לדלת ביתו.

מה הדין?

- א. כתב התביעה לא הומצא כדין לבית המשפט. כתב התביעה הומצא כדין לאבי.
- ב. כתב התביעה הומצא כדין לבית המשפט. על בית המשפט לחקור את שליח בית הדין.
- ג. כתב התביעה לא הומצא כדין לבית המשפט. על בית המשפט לחקור את שליח בית הדין.
- ד. כתב התביעה הומצא כדין הן לבית המשפט והן לאבי.

26. הרשמת מירב נתנה החלטה לטובת איתי בתביעה שהגיש איתי נגד נגה במעמד צד אחד, לאחר שנגה לא התייצבה לדיון. כעבור 44 יום ביקשה נגה את ביטולה של ההחלטה.

מה הדין?

- א. נגה הגישה את בקשתה במועד, אך כרשמת מירב אינה מוסמכת לבטל את ההחלטה.
- ב. נגה הגישה את בקשתה במועד, והרשמת מירב מוסמכת לבטל את החלטתה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ג. נגה איחרה את המועד להגשת הבקשה, והרשמת מירב אינה מוסמכת לבטל את החלטתה.
- ד. נגה איחרה את המועד להגשת הבקשה, אך הרשמת מירב רשאית להאריך את המועד מטעמים מיוחדים ולבטל את החלטתה.

27. חברת ספנות העוסקת בתחום הנופש הגישה שתי תביעות בבית משפט השלום: תביעת פיצויים נגד ספק המזון שלה בטענה שהמזון שהוגש היה מקולקל, ותביעה נגד זמרת שביטלה את הופעתה באחת ההפלגות ברגע האחרון. התביעה נגד ספק המזון התקבלה, וזו נגד הזמרת נדחתה. ספק המזון מבקש עיכוב ביצוע של תשלום הפיצויים שנפסקו נגדו עד לערעור שבכוונתו להגיש על פסק הדין; ואילו חברת הספנות מבקשת להטיל עיקול על חשבון הבנק של הזמרת עד להכרעה בערעור שבכוונתה להגיש על פסק הדין.

מה הדין?

- א. הבקשה לעיכוב ביצוע והבקשה להטלת עיקול יידונו בבית משפט השלום.
- ב. הבקשה לעיכוב ביצוע תידון בבית משפט השלום, והבקשה להטלת עיקול תידון בבית המשפט המחוזי.
- ג. הבקשה לעיכוב ביצוע והבקשה להטלת עיקול יידונו בבית המשפט המחוזי.
- ד. הבקשה לעיכוב ביצוע תידון בבית המשפט המחוזי, והבקשה להטלת עיקול תידון בבית משפט השלום.

28. בית משפט השלום בחדרה נתן החלטה בהליך אזרחי, ולפיה הוא דוחה את בקשתו של שמעון לפסלות שופט הדין בתביעתו נגד לירון. שמעון קיבל את ההחלטה באותו יום, והוא מעוניין לערער עליה.

מה הדין?

- א. על שמעון להגיש ערעור בזכות על ההחלטה בתוך 14 ימים.
- ב. על שמעון להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה בתוך 5 ימים.
- ג. על שמעון להגיש ערעור בזכות על ההחלטה בתוך 5 ימים.
- ד. על שמעון להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה בתוך 14 ימים.

29. דוד הוא אזרח ישראלי שיש לו שני סכסוכים אזרחיים, אחד עם נוויל ואחד עם נורמן, שהם אזרחי בריטניה. דוד ונוויל ניהלו הליך אזרחי בבית המשפט בבריטניה, ודוד ונורמן ניהלו הליך בוררות בבריטניה בסכסוך השני. בתום ההליכים התקבל פסק דין בבית המשפט בבריטניה (להלן: "פסק החוץ") ופסק בורר בבריטניה (להלן: "פסק בוררות חוץ"). דוד שב לישראל וגילה בדיעבד כי פסקים אלה התקבלו במרמה. הוא פנה לבית המשפט הישראלי בשתי תובענות נפרדות: האחת להכריז על פסק החוץ בטל והשנייה שלא לאכוף את פסק בוררות החוץ. במסגרת זו התבקש בכל תובענה בנפרד היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל.

מהו הדין?

- א. בית המשפט רשאי ליתן היתר המצאה בשתי התובענות.
- ב. בית המשפט רשאי ליתן היתר המצאה בתובענה לביטול פסק החוץ בלבד.
- ג. בית המשפט רשאי ליתן היתר המצאה בתובענה שלא לאכוף פסק בוררות החוץ בלבד.
- ד. בית המשפט אינו רשאי ליתן היתר המצאה מחוץ לתחום אף לא באחת התובענות.

30. בתוך כמה זמן יידרש נתבע להגיש כתב הגנה לאחר המצאת ההזמנה לדין, אם בית המשפט או הרשם לא קבע תקופה ארוכה יותר?

- א. 30 יום.
- ב. 45 יום.
- ג. 60 יום.
- ד. 15 יום.

31. משה ניהל בבית משפט השלום הליך נגד מבטחת הרכב שבו נהג בגין תאונת דרכים שעבר (להלן: "המבטחת"). בית המשפט כתב פסק דין מנומק היטב וחייב את המבטחת בפיצוי בגובה של מיליון ₪. המבטחת סברה כי הפיצוי גבוה מדי וכי הנזק של משה אינו מצדיק פיצוי זה, ולכן הגישה ערעור לבית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי כתב גם הוא פסק דין מנומק היטב, קיבל את הערעור והפחית את גובה הפיצוי למחציתו. משה הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון בטענה כי נזקיו מגיעים לכדי מיליון ₪. בית המשפט העליון דחה את בקשתו מיד ללא שום נימוק.

מה הדין?

- א. משה טעה כשהגיש בקשת רשות ערעור הואיל וזהו ערעורו הראשון, ולכן הוא רשאי להגיש ערעור בזכות.
- ב. משה צדק כשהגיש בקשת רשות ערעור, אך בית המשפט העליון לא היה רשאי לדחותה ללא שום נימוק.
- ג. בית המשפט העליון היה אמור להעביר את הבקשה לתגובת הצד השני ורק אז להחליט.
- ד. בית המשפט העליון פעל כשורה, כל עוד מתן רשות הערעור אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין.

32. חברת "פיצוץ סלעים בע"מ" היא חברה ישראלית העוסקת ביישור דרכים בישראל באמצעות פיצוץ סלעים (להלן: "החברה"). חברה בינלאומית FIRE, אשר משרדיה כולם בארצות הברית, עוסקת בייצור וסחר בינלאומי של דינמיט בהיקף משמעותי (להלן: "החברה הבינלאומית"). משלוח מסוים שרכשה החברה מהחברה הבינלאומית היה פגום כבר בתהליך הייצור בארצות הברית וגרם לנזק עצום לחברה הישראלית, לרבות פציעתם של כמה וכמה מעובדי החברה. החברה הפעילה חוקרים, והתברר לה כי החברה הבינלאומית התייעצה עם עורכי דין בישראל כיצד היא יכולה להגן על עצמה מפני תביעות בגין פגמים ביצור הדינמיט מהסוג שאירע לבסוף. החברה הגישה תביעה בנוזיקין בישראל, והיא מעוניינת לבקש מבית המשפט היתר המצאה לחו"ל, כדי שתוכל המציא את כתב התביעה לחברה הבינלאומית.

מה הדין?

- א. בית המשפט אינו רשאי להתיר מצאת כתבי בי דין אל מחוץ למדינה הואיל והתובענה אינה מבוססת על מעשה או על מחדל בתחום המדינה. לא די שהנזק אירע במדינה.
- ב. בית המשפט רשאי בנסיבות האמורות להתיר המצאת כתבי בי דין אל מחוץ למדינה.
- ג. החברה הישראלית הייתה צריכה לחתום על הסכם שיפוט שיאפשר לה לתבוע את החברה הבינלאומית בישראל, ומשלא פעלה כן אין בית המשפט רשאי להתיר לה המצאת כתבי בי דין מחוץ למדינה.
- ד. החברה הבינלאומית עוסקת בסחר בינלאומי, ואין זה סביר כי כל מדינה שבה היא משווקת את מוצריה תזמין אותה לשיפוט, ולכן אין סמכות לבית משפט ישראלי להוציא היתר המצאה לחו"ל בנסיבות אלו.

33. רותי הגישה לבית המשפט המחוזי תביעה נגד עינת בגין הפרת חוזה. השתיים הגיעו להסכמה ביניהן במסגרת התביעה על הסכם פשרה. להסכם הפשרה ניתן תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט. לאחר כמה חודשים פונה אליך רותי ומספרת כי גילתה שעינת הטעתה אותה וכי לולא הטעיה זו לא הייתה מסכימה רותי להסכם פשרה.

מה על רותי לעשות כדי להביא לביטולו של פסק הדין?

- א. להגיש ערעור בזכות לבית המשפט העליון.
- ב. להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- ג. להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לביטול הסכם הפשרה במסגרת התיק שבו ניתן פסק הדין.
- ד. להגיש תובענה עצמאית לבית המשפט המחוזי לביטול פסק הדין.

34. ביום 1.7 ניתן בבית המשפט השלום פסק דין בעניין פלילי ופסק דין בעניין אזרחי נגד שלומי ובנוכחותו. שלומי מעוניין להגיש ערעור על פסקי הדין. הניחו כי כל המועדים בשאלה זו הם ימי חול באותה שנה.

מה הדין?

- א. על שלומי להגיש את שני הערעורים לא יאחר מיום 6.9.
- ב. על שלומי להגיש את הערעור הפלילי לא יאחר מיום 6.9 ואת הערעור האזרחי בתוך 105 ימים מיום מתן פסק הדין.
- ג. על שלומי להגיש את שני הערעורים בתוך 105 ימים מיום מתן פסקי הדין.
- ד. על שלומי להגיש את הערעור האזרחי לא יאחר מיום 6.9 ואת הערעור הפלילי בתוך 105 ימים מיום מתן פסק הדין.

35. זאב הגיש תובענה בנזיקין נגד דב בעילת הרשלנות ובעילת התקיפה. במהלך ישיבת ההוכחות השנייה שהתקיימה ביום 1.3 נתן בית המשפט החלטה כי דב פטור מכל אחריות בעילת התקיפה. ביום 1.5 ניתן פסק הדין הסופי בתובענה.

מה הדין?

- א. לזאב זכות ערעור על החלטת בית המשפט מיום 1.3, והיה עליו לממש עד ליום 30.4.
- ב. זאב רשאי לבקש רשות לערער על החלטת בית המשפט מיום 1.3, וזאת עד ליום 30.4 או לחלופין לערער עליה במסגרת הערעור על פסק הדין.
- ג. לזאב זכות ערעור על החלטת בית המשפט מיום 1.3, והיה עליו לממש עד ליום 30.6.
- ד. זאב רשאי לבקש רשות לערער על החלטת בית המשפט מיום 1.3, וזאת עד ליום 15.4 או לחלופין לערער עליה במסגרת הערעור על פסק הדין.

36. תביעתו של משה נגד חברת הביטוח התקבלה בבית משפט השלום, וחברת הביטוח חויבה לשלם מיליון ש"ח. טרם הוגש הערעור. חברת הביטוח הגישה בקשה לעיכוב ביצוע לבית משפט השלום. בית משפט השלום דחה את בקשתה. חברת הביטוח, הנתבעת, הגישה ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי, וכעת משהוגש הערעור היא מבקשת להגיש את בקשת עיכוב הביצוע שנדחתה.

מה הדין?

- א. "הוגש ערעור או בקשת רשות לערער, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שהיא נושא ערעור". כלומר, זו בקשה מקורית ובזכות.
- ב. הנתבעת רשאית להגיש ערעור ברשות על החלטת בית משפט השלום ובה לתקוף את ההחלטה הדוחה את בקשת עיכוב הביצוע, אך אין היא רשאית לפנות בבקשה מקורית לבית המשפט המחוזי.
- ג. הנתבעת רשאית לערער בזכות על החלטת עיכוב הביצוע מכיוון שזו החלטה שניתנה לאחר פסק דין.
- ד. הנתבעת אינה רשאית לערער על ההחלטה כי היא מסוג ההחלטות שאי אפשר לערער עליהן.

37. ראובן הפר את חוזה השכירות שכרת עם שמעון. שמעון עתר לבית המשפט בתביעה לתשלום סך של 50,000 ש"ח, שנקבע כפיצוי מוסכם בגין ההפרה. הנתבע לא הגיש כתב הגנה במסגרת המועד שנקבע לכך. התובע הגיש בקשה למתן פסק הדין.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדרוש מהתובע הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו.
- ב. רשאי התובע להוכיח את תביעתו עד כמה שחובת הראיה עליו, ואז יהא זכאי לסעד המבוקש ולכל סעד מתאים אחר.
- ג. בית המשפט רשאי לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד או לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה.
- ד. בית המשפט רשאי לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד אך אינו רשאי לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה.

38. עוזי רכש דירה מקבלן וגילה בה ליקויי בנייה רבים. עוזי הגיש תביעה כספית נגד הקבלן על סך של 100,000 ש"ח. תביעתו נסמכה על חוות דעת מומחה מטעמו. הקבלן הודה בליקויי בנייה בסך של 5,000 ש"ח על פי חוות דעת מומחה מטעמו. במהלך קדם המשפט הורה בית המשפט על מינוי מומחה מטעם בית המשפט לאחר שנתן לצדדים לטעון בעניין, וחרף התנגדותם. לאחר שהוגשה חוות הדעת מטעם מומחה בית המשפט והומצאה לצדדים נקבע מועד שמיעת ראיות לעוד חודשיים. עוזי מבקש לחקור את המומחה מטעם הקבלן.

מה הדין?

- א. על עוזי להודיע על כך לבית המשפט ולקבלן, הודיע כך עוזי, ייחקר המומחה מטעם הקבלן באופן ובהיקף כפי שיורה בית המשפט בהתחשב בנסיבות העניין.
- ב. על עוזי להודיע על כך לבית המשפט ולקבלן לפחות 30 ימים לפני המועד שנקבע לשמיעת הראיות.
- ג. משמונה מומחה על ידי בית המשפט אי אפשר לחקור את המומחה מטעם הקבלן, שכן רואים את חוות דעת המומחים שהגישו הצדדים קודם למינוי מומחה בית המשפט כאילו לא נתקבלו כראיה.
- ד. משמונה מומחה על ידי בית המשפט על עוזי לבקש את רשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים שיירשמו לחקור את המומחה מטעם הקבלן.

39. יובל הגיש שתי תובענות לבית משפט השלום. בית המשפט הבחין כי התובענה הראשונה אינה עומדת בהוראות התקנות לאור חריגה מהיקף העמודים הנדרש, והורה ליובל לתקן זאת, אך יובל נמנע מלקיים הוראה זו של בית המשפט. עוד מצא בית המשפט כי עילת התובענה השנייה התיישנה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי למחוק את שתי התובענות על הסף. יובל יוכל להגיש את שתי התובענות מחדש.
- ב. בית המשפט רשאי למחוק את התובענה הראשונה על הסף, ולדחות את התובענה השנייה על הסף.
- ג. בית המשפט רשאי לדחות את שתי התובענות על הסף. יובל יוכל להגיש את התובענה הראשונה מחדש, אך הוא לא יוכל להגיש מחדש את התובענה השנייה.
- ד. בית המשפט רשאי לדחות את התובענה הראשונה על הסף, אך אינו רשאי למחוק את התובענה השנייה על הסף.

40. ביום 1.1.2010 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית, וביום 1.1.2013 דחה בית המשפט את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

תביעתו האישית של מי מבין חברי הקבוצה שהגדיר בית המשפט הבאים התיישנה?

- א. משה, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 2.1.2006, והוא הגיש תביעה אישית ביום 25.3.2014.
- ב. דוד, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 2.1.2003, והוא הגיש תביעה אישית ביום 1.1.2014.
- ג. אהרון, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 1.1.2006, והוא הגיש תביעה אישית ביום 1.1.2014.
- ד. נעם, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 1.1.2005, והוא הגיש תביעה אישית ביום 1.2.2014.

41. דורה היא מנהלת המזכירות במשרד עורכי הדין "פלוגי ושות'". ביום 1.2.2018 נשלחה מבית המשפט לכתובת הדואר האלקטרוני של המשרד, שאינה מאובטחת, הודעה בדבר החלטת רשמת בית המשפט המחוזי בבקשת תובע המיוצג על ידי המשרד לפטור מאגרה. ההודעה כללה קישור להחלטה שפתיחתו אפשרית רק באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח. ההודעה לא התקבלה בתיבת הדואר האלקטרוני. באותו יום, אגב חיפוש יזום של החלטה בתיק אחר, צפתה דורה בהחלטה באמצעות מערכת נט המשפט. ביום חמישי, 8.2.2018 בשעה 15:13 נשלחה ההחלטה מבית המשפט גם לפקס של משרד "פלוגי ושות'". שמספרו צוין בבקשה.

מה הדין?

- א. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד 2.4.2018.
- ב. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד 9.4.2018, בצירוף תצהיר בדבר אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני של המשרד.
- ג. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד 9.4.2018 ללא צירוף תצהיר.
- ד. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד ליום 15.3.2018.

מרתון הוצאה לפועל

1. משה הוא הזוכה בתיק ההוצאה לפועל. עברו שנתיים מיום שנעשה הליך בהוצאה לפועל, ומשה לא נקט הליך נוסף באותו תיק. רשם ההוצאה לפועל מבקש לתת למשה הודעה לבוא ולתת טעם מדוע לא ייסגר התיק.
מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל מוסמך לשלוח הודעה כאמור ללא תלות במהות התיק.
- ב. רשם ההוצאה לפועל מוסמך לשלוח הודעה כאמור למעט בתיק מזונות.
- ג. רשם ההוצאה לפועל אינו מוסמך לשלוח הודעה כאמור אם מדובר בתיק מימוש משכון.
- ד. רשם ההוצאה לפועל אינו מוסמך לשלוח הודעה כאמור אם מדובר בתיק איחוד.

2. רבקה היא זוכה על פי פסק דין למזונות שנתן בית הדין הרבני בבאר שבע. החייב מתגורר בירושלים. רבקה פתחה את תיק ההוצאה לפועל בלשכת ההוצאה לפועל בחיפה ועיקלה את חשבון הבנק של החייב המתנהל בתל אביב. רשם ההוצאה לפועל חייב את הבנק בתשלום החוב הפסוק בתיק. הבנק מבקש לערער על חיובו.
מה הדין?

- א. יש להגיש את הערעור בבית משפט לענייני משפחה בבאר שבע.
- ב. יש להגיש את הערעור בבית משפט לענייני משפחה בירושלים.
- ג. יש להגיש את הערעור בבית משפט לענייני משפחה בחיפה.
- ד. יש להגיש את הערעור בבית משפט לענייני משפחה בתל אביב.

3. בנימין הוא הזוכה בתיק נגד יהודה. מיכאל הוא עורך דינו של בנימין.
מה הדין בקשר למינוי בנימין או מיכאל לכונס נכסים?

- א. אי אפשר כלל למנות את בנימין לכונס נכסים על דירתו של יהודה. אפשר למנות את מיכל לכונס נכסים.
- ב. אי אפשר כלל למנות את בנימין לכונס נכסים על דירתו של יהודה. אי אפשר למנות את מיכל לכונס נכסים.
- ג. אי אפשר למנות את בנימין לכונס נכסים על דירתו של יהודה זולת אם ראה הרשם טעמים מיוחדים לכך. אפשר למנות את מיכאל לכונס נכסים.
- ד. אי אפשר למנות את בנימין לכונס נכסים על דירתו של יהודה זולת אם ראה הרשם טעמים מיוחדים לכך. אי אפשר למנות את מיכאל לכונס נכסים.

4. לאה זכתה בפס"ד כספי נגד אלי. אלי נפטר, אך לא מונה מנהל עיזבון לעזבונו, ולא ניתן צו ירושה או צו קיום צוואה בעניינו. לאה מעוניינת לנקוט הליכי הוצאה לפועל למימוש נכסיו של אלי.
מה הדין?

- א. לאה רשאית לנקוט הליכי הוצאה לפועל ישירות נגד הזכאים לרשת את אלי, כל עוד הם לא פנו להוציא צו מינוי מנהל עיזבון, צו ירושה או צו קיום צוואה.
- ב. לאה אינה רשאית לנקוט הליכי הוצאה לפועל ישירות נגד הזכאים לרשת את אלי, אך היא יכולה לנקוט הליכים נגד נכסיו של אלי.
- ג. לאה רשאית לנקוט הליכי הוצאה לפועל ברישום בלבד נגד הזכאים לרשת את אלי, לאחר שתגיש תצהיר שלפיו לא מונה מנהל עיזבון ולא ניתן צו ירושה או צו קיום צוואה, ותציין בו את שמות הזכאים לרשת את אלי כפי הידוע לה.
- ד. לאה אינה רשאית לנקוט הליכי הוצאה לפועל, ועליה לפנות לערכאה המתאימה כדי להוציא צו מינוי מנהל עיזבון, צו ירושה או צו קיום צוואה לעזבונו של אלי, כתנאי לנקיטת הליכים.

5. דינה היא חייבת ב-5 תיקי הוצאה לפועל. יששכר וזבולון, שהם שניים מהזוכים, עיקלו ומימשו את מכוניתה של דינה.
מה הדין?

- א. תמורת הרכב תועבר תחילה ליששכר וזבולון עד לשיעור חשבון ההוצאות והאגרות של העיקול והמימוש או עד למחצית הסכום שהתקבל ממכירת המכונית, לפי הגבוה, והיתרה תחולק בין כלל הנושים לפי שיעורו היחסי של החוב כלפיהם.
- ב. תמורת הרכב תועבר תחילה ליששכר וזבולון לפירעון חשבון ההוצאות והאגרות של העיקול והמימוש, וכן לכיסוי החוב כלפיהם עד למחצית הסכום שהתקבל ממכירת המכונית, ויתרת תמורת הרכב תחולק בין הנושים הנוספים לפי שיעורו היחסי של החוב כלפיהם.
- ג. תמורת הרכב תועבר תחילה לפירעון חשבון ההוצאות והאגרות של העיקול והמימוש, לאחר מכן לפירעון החוב כלפי יששכר וזבולון, ורשם ההוצאה לפועל יהא רשאי לזקוף את היתרה לחשבון החוב של הזוכים האחרים בשיעור יחסי לגובה חובותיהם הפסוקים.
- ד. תמורת הרכב תועבר תחילה לפירעון החוב כלפי יששכר וזבולון, לאחר מכן לפירעון חשבון ההוצאות והאגרות של העיקול והמימוש, ורשם ההוצאה לפועל יהא רשאי לזקוף את היתרה לחשבון החוב של הזוכים האחרים בשיעור יחסי לגובה חובותיהם הפסוקים.

6. בנימין פתח נגד יעקב אביו תיק הוצאה לפועל בגין חוב שנוצר מהלוואה שלא נפרעה. יעקב זומן לחקירת יכולת, אך לא התייצב.
מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל רשאי להוציא צו הבאה נגד יעקב.
- ב. רשם ההוצאה לפועל רשאי להוציא צו הבאה נגד יעקב אם הוכח לרשם שחלפו חודשיים מיום שהומצאה לו אזהרה בהמצאה מלאה, ויעקב לא נחקר בעבר.
- ג. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להוציא צו הבאה נגד יעקב, זולת אם הוכח לרשם שחלפו חודשיים מיום שהומצאה לו בהמצאה מלאה אזהרה, הזמנה לבירור, הזמנה לחקירת יכולת או הזמנה לבדיקה לפני חוקר הוצאה לפועל, לפי המוקדם, והוא הוזהר כי אם לא יתייצב לחקירת היכולת אפשר יהיה לנקוט נגדו הליכי הבאה ומאסר.
- ד. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להוציא צו הבאה נגד יעקב.

7. נעמי פתחה תיק הוצאה לפועל נגד רות, ולבקשתה הוטל עיקול על מקרקעין השייכים לרות על ידי רישומו בפנקסי המקרקעין.
מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשתה של הזוכה, לצוות על מכירתם של המקרקעין אם עברו 30 יום מיום רישום העיקול והחייבת לא שילמה את החוב הפסוק.
- ב. רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשתה של הזוכה, לצוות על מכירתם של המקרקעין אם עברו 30 יום מיום רישום העיקול והחייבת לא שילמה את החוב הפסוק. מיום רישום העיקול והחייבת לא שילמה את החוב הפסוק.
- ג. רשם ההוצאה לפועל רשאי, לפי בקשתה של הזוכה, לצוות על מכירתם של המקרקעין אם עברו 45 יום מיום רישום העיקול והחייבת לא שילמה את החוב הפסוק.
- ד. רשם ההוצאה לפועל רשאי, מיוזמתו או לפי בקשתה של הזוכה, לצוות על מכירתם של המקרקעין אם עברו 45 יום מיום רישום העיקול והחייבת לא שילמה את החוב הפסוק.

8. יהודה חויב לשלם לרחל סך של 5,000 ש"ח בפסק דין למזונות. רחל מעוניינת לנקוט הליכי הוצאה לפועל במסלול המקוצר.
מה הדין?

- א. אפשר לנקוט הליכי הוצאה לפועל במסלול המקוצר.
- ב. אפשר לנקוט הליכי הוצאה לפועל במסלול המקוצר רק אם יהודה הגיש בקשה שבה טען טענת פרעתי לפי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, וטענתו נדחתה.
- ג. אי אפשר לנקוט הליכי הוצאה לפועל במסלול המקוצר אלא אם רשם ההוצאה לפועל קבע בהחלטה מנומקת כי התיק מתאים לביצוע במסלול זה.
- ד. אי אפשר לנקוט הליכי הוצאה לפועל במסלול המקוצר.

9. בפני רשם ההוצאה לפועל התקיים דיון, ובו טען החייב טענת פסלות נגד הרשם. הרשם דחה את הטענה, ובדעת החייב להגיש ערעור על החלטה זו.
מה הדין?

- א. בית המשפט המוסמך לדון בערעור הוא בית המשפט העליון, ובערעור ידון נשיא בית המשפט העליון, מותב שופטי בית המשפט העליון או שופט אחד, כפי שיקבע נשיא בית המשפט העליון.
- ב. ביהמ"ש המוסמך לדון בערעור הוא ביהמ"ש המחוזי, ובערעור ידון נשיא בית המשפט המחוזי, מותב שופטי בית המשפט המחוזי או שופט אחד, כפי שיקבע נשיא בית המשפט המחוזי.
- ג. בית המשפט המוסמך לדון בערעור הוא בית משפט השלום, ובערעור ידון נשיא בית משפט השלום או שופט אחר כפי שיקבע נשיא בית משפט השלום.
- ד. הערעור יידון בפני הממונה על רשמי ההוצאה לפועל.

10. עופר, ששימש תקליטן במסיבת החתונה של שרון ותומר, הגיש כדין באמצעות עורך דינו בקשה בהוצאה לפועל לפירעון חובם של בני הזוג בהתאם לחוזה בכתב ביניהם, בסכום קצוב של 8,000 ש"ח. הייתה זו הבקשה השישית אי פעם שהוגשה מטעם עופר בהוצאה לפועל. עורך דינו ביקש שהבקשה תידון במסלול מקוצר ותמך את בקשתו בטופס הנדרש לכך.
מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל רשאי להטיל עיקול על ביתם של שרון ותומר. עופר זכאי לקבל שכר טרחת עורך דין משרון ותומר.
- ב. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להטיל עיקול על ביתם של שרון ותומר. עופר זכאי לקבל שכר טרחת עורך דין משרון ותומר.
- ג. רשם ההוצאה לפועל רשאי להטיל עיקול על ביתם של שרון ותומר. עופר אינו זכאי לקבל שכר טרחת עורך דין משרון ותומר.
- ד. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להטיל עיקול על ביתם של שרון ותומר. עופר אינו זכאי לקבל שכר טרחת עורך דין משרון ותומר.

11. רשם ההוצל"פ ציווה לעקל את רכבה של תמר, חייבת בהוצל"פ, החונה ברשות הרבים ואשר רשום כרכב של נכה על פי הרישום במשרד הרישוי.

מה הדין?

- א. אי אפשר לעקל את רכבה של תמר.
- ב. אי אפשר לעקל את רכבה של תמר ללא אישור משרד הרישוי.
- ג. אפשר לעקל את רכבה של תמר אם יש בידה דרך חלופית סבירה להתנייד.
- ד. אפשר לעקל את רכבה של תמר אם רכבה חונה בסמוך לחצרה.

12. לאחר שרינה וניר נפרדו והתגרשו קבע בית המשפט לענייני משפחה כי ניר ישלם לרינה מדי חודש מזונות ילדים. ניר אינו משלם את המזונות כפי שנקבע בפסק הדין, ורינה מעוניינת להגיש ב-1.11.2016 בקשה לביצוע פסק הדין למזונות בלשכת ההוצאה לפועל הקרובה לביתה.

מה הדין?

- א. פסה"ד יבוצע במסלול רגיל או מזונות – לבחירת רינה. אם תבחר במסלול מזונות היא לא תהא זכאית לשכר טרחת עו"ד, אלא אם לדעת הרשם הייצוג מוצדק בנסיבות העניין.
- ב. פסה"ד יבוצע במסלול רגיל או מזונות - לפי שיקול דעתו של מנהל לשכת ההוצל"פ. רינה תהיה זכאית לשכר טרחת עו"ד אם לדעת הרשם ייצוג הזוכה בידי עורך דין מוצדק בנסיבות העניין.
- ג. פסק הדין יבוצע במסלול מזונות, ורינה לא תהיה זכאית לשכר טרחת עורך דין.
- ד. פסק הדין יבוצע במסלול רגיל, ורינה תהיה זכאית לשכר טרחת עורך דין כאמור בתעריף המינימלי שנקבע לפי סעיף 81 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.

13. קיבוץ מעלה פאר קנה לבני הקיבוץ דברים הדרושים כתשמישי קדושה יקרים חדשים, ובשל אי יכולתו לעמוד בתשלום תמורתם נקלע לחובות.

מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על עיקול תשמישי הקדושה.
- ב. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להורות על עיקול תשמישי הקדושה.
- ג. רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על עיקול תשמישי הקדושה, אך לבקשת הקיבוץ הוא גם רשאי להורות כי תשמישי הקדושה לא יעוקלו, כולם או מקצתם, הכל כפי שיוורה, אם שוכנע כי הם משמשים מקור פרנסה מהותי לחברי הקיבוץ ולבני משפחתם התלויים בהם.
- ד. רשם ההוצל"פ אינו רשאי להורות על עיקול תשמישי הקדושה, אך לבקשת הקיבוץ הוא רשאי להורות כי הם יעוקלו, כולם או מקצתם, הכול כפי שיוורה, אם שוכנע כי עיקול מיטלטלין אחרים יוביל לפגיעה במקור פרנסה מהותי לחברי הקיבוץ ולבני משפחתם התלויים בהם.

14. רינה, תושבת נהריה, זכתה בפס"ד לטובתה בבימ"ש השלום בחיפה בתביעה לפיצוי בגין נזק גוף שהגישה נגד צילה. בפסה"ד קבע השופט כי צילה תשלם לרינה 500,000 ₪ עד ל-1.1.2015. לאחר שצילה לא שילמה את החוב הפסוק, הגישה רינה ב-1.6.2016 את פסה"ד לביצוע בלשכת ההוצל"פ בעפולה וביקשה כי רשם ההוצאה לפועל יחייב את צילה בתשלום מלוא החוב הפסוק ובתוספת ריבית פיגורים והצמדה מיום 1.1.2015 ועד לתשלום מלוא הסכום שנפסק בהתאם לפסק הדין.

מה הדין?

- א. היה על רינה להגיש בקשה לביצוע פסה"ד בלשכת ההוצל"פ בחיפה. מאחר שחלפו 30 יום מיום מתן פסה"ד זכאית רינה כי יתווספו לסכום הקבוע בפסה"ד הפרשי הצמדה וריבית פיגורים.
- ב. רינה הייתה רשאית להגיש בקשה לביצוע פסה"ד בכל לשכת הוצל"פ לבחירתה. מאחר שעברה יותר משנה מהמועד שבו היה אפשר להגיש בקשת ביצוע, יתווספו לסכום הקבוע בפסה"ד הפרשי הצמדה וריבית בלבד.
- ג. היה על רינה להגיש בקשה לביצוע פסה"ד בלשכת ההוצל"פ בנהריה. היות וחלפו 30 יום מיום מתן פסה"ד זכאית רינה כי יתווספו לסכום הקבוע בפסק הדין הפרשי הצמדה וריבית בלבד.
- ד. רינה הייתה רשאית להגיש בקשה לביצוע פסה"ד בכל לשכת הוצל"פ לבחירתה. מאחר שעברה יותר משנה מהמועד שבו היה אפשר להגיש בקשת ביצוע, יתווספו לסכום הקבוע בפסק הדין הפרשי הצמדה וריבית פיגורים.

15. דני (החייב) קיבל מלשכת ההוצאה לפועל הקרובה למקום מגוריו דרישה לשלם 500 ש"ח לבני (הזוכה), לאחר ששיק שנתן לבני בסכום זה חולל. דני סבר, בטעות, כי עליו לשלם 5,000 ש"ח. לאחר ששילם ונסגר תיק ההוצאה לפועל שנפתח נגדו, גילה דני כי שילם סך של 4,500 ש"ח ביתר.

מה הדין?

- א. מאחר שהסכום כבר נמסר לזוכה, דני לא רשאי לעשות דבר.
- ב. דני רשאי להגיש בקשה להחזר הסכום ביתר ורשם הוצל"פ רשאי לתת כל צו לתיקון הטעות.
- ג. מאחר שהסכום כבר נמסר לזוכה, דני רשאי לפנות לבית המשפט המוסמך בבקשה מתאימה.
- ד. דני רשאי להגיש בקשה להחזר הסכום ביתר, ורשם ההוצאה לפועל רשאי לפנות בכתב לבית המשפט לקבלת הוראות, ובהתאם לתת כל צו לתיקון הטעות.

16. גד חייב למשה ולחברה שבעלותו 9,500 ₪ לפי פס"ד של בימ"ש השלום. ב-1.1.2015 הגישו הנושים בקשה לביצוע פסה"ד במסלול מקוצר בלשכת ההוצל"פ. נגד גד ניתן צו תשלומים חודשי של 300 ₪, שהוא משלם כסדרו. ב-1.6.2015 מחליט רשם ההוצל"פ כי אין עוד תועלת בהליכים.

מה הדין?

- א. לזוכים תימסר הודעה על סיום המסלול המקוצר, ואם לא הודיעו לרשם ההוצאה לפועל מה ברצונם לעשות ייגנז התיק.
- ב. לזוכים תימסר הודעה על סיום המסלול המקוצר, ואם לא הודיעו לרשם ההוצאה לפועל מה ברצונם לעשות יועבר התיק למסלול רגיל.
- ג. לרשם אין סמכות להחליט כי אין עוד תועלת בהליכים, שכן טרם עברו 8 חודשים מיום המצאת האזהרה לגד, ולפיכך ביצוע החיוב במסלול מקוצר לא יסתיים.
- ד. לאור עמידת גד בתשלומים שנפסקו לא יסתיים ביצוע החיוב במסלול מקוצר, אלא אם יגישו הזוכים בעצמם בקשה להעברת התיק למסלול רגיל.

17. עינב מגישה תביעה להגדלת מזונות אישה שהיא מקבלת מארז ב-1000 ₪ בחודש. ביהמ"ש מקבל את התביעה במעמד הצדדים, אך לא קובע מועד לביצוע פסה"ד. כדי לעמוד בכך, ארז מעלה את דמי השכירות בדירה שהוא משכיר לרבקה. רבקה מתנגדת ומסרבת לפנות את הדירה אף שחוזה השכירות פג. עקב כך מגיש ארז תביעה לפינוי רבקה מהדירה והתביעה מתקבלת במעמד הצדדים, שוב ללא ציון מועד ביצוע פסה"ד. ארז ורבקה אינם מקיימים את פסקי הדין שנפסקו נגדם.

מה הדין?

- א. עינב רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל רק בחלוף 15 ימים. ארז רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל בחלוף 15 ימים.
- ב. עינב רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל מיד. ארז רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל בחלוף 15 ימים.
- ג. עינב רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל רק בחלוף 15 ימים. ארז רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל בחלוף 30 ימים.
- ד. עינב רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל מיד. ארז רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל רק בחלוף 30 ימים.

18. מנהל לשכת ההוצאה לפועל מינה את מתן כנאמן לשמירה על יוני דואר הנמצאות ברשותו ושייכות לארז, החייב. מתן איננו דואג להאכלת היונים ולפיכך החליט מנהל הלשכה, בהתאם לבקשתו של ארז, לבטל את מינויו של מתן כנאמן.

מה הדין?

- א. מתן יכול להגיש ערעור בזכות על ההחלטה לביהמ"ש השלום תוך 20 יום. אם יידחה הערעור יוכל מתן להגיש ערעור ברשות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי.
- ב. מתן יכול להגיש ערר בזכות על ההחלטה לרשם ההוצאה לפועל תוך 3 ימים, ואם יידחה הערעור ברשות לבית משפט השלום בתוך 20 יום.
- ג. מתן יכול להגיש ערעור ברשות על ההחלטה לבית משפט השלום בתוך 20 יום. אם יתקבל הערעור יוכל ארז להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי.
- ד. מתן יכול להגיש ערר בזכות על ההחלטה לרשם ההוצאה לפועל בתוך 3 ימים, ואם יידחה יכול להגיש ערעור בזכות לבית משפט השלום בתוך 20 יום.

19. לסימה חובות כבדים, ומתנהלים נגדה כמה תיקים בהוצאה לפועל. סימה היא הבעלים של שרשרת יהלומים יקרת ערך. סימה חששה כי השרשרת תעוקל במסגרת הליכי ההוצאה לפועל, והעבירה את השרשרת למשמרת אצל שכנתה סיגלית. סיגלית החזיקה בשרשרת כמה ימים ולאחר מכן החזירה אותה לסימה. דקלה, הזוכה באחד מתיקי ההוצאה לפועל המתנהלים נגד סימה, גילתה על העברת השרשרת לסיגלית, אולם לא ידעה כי היא כבר הוחזרה. כחודש לאחר שסיגלית החזירה לסימה את השרשרת הגישה דקלה לרשם ההוצאה לפועל בקשה לעיקול בידי צד שלישי ובה טענה כי השרשרת נמצאת אצל סיגלית ובקשה לעקלה.

מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עיקול שרשרת הנמצאת בידי צד שלישי. על סיגלית להגיש למנהל לשכת ההוצאה לפועל בתוך 10 ימים מיום המצאת הצו הודעה על כך שהשרשרת כבר לא נמצאת בידה.
- ב. רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על עיקול השרשרת הנמצאת בידי צד שלישי. מאחר שהשרשרת כבר לא נמצאת בידה של סיגלית היא איננה חייבת להודיע ללשכת ההוצאה לפועל דבר כדי לפטור את עצמה מחבות.
- ג. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להורות על עיקול השרשרת כאשר היא נמצאת בידי צד שלישי אלא במקרים מיוחדים שיירשמו, ובמקרה כזה על סיגלית להשיב לצו של ההוצאה לפועל רק אם השרשרת נמצאת בידה.
- ד. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי לצוות על עיקול נכס מיטלטלין אשר אינו נמצא בידי החייב או בידי בן משפחתו.

20. נגד גזעון הירקן ניתן פסק דין בתביעה שהגישה נגדו יונית לתשלום חוב בגין תוצרת חקלאית. גזעון טוען שאין ביכולתו לשלם, אך לדעת רשם ההוצאה לפועל הוא לא הרים את הנטל בנוגע לכך ולפיכך הוא רואה אותו כבעל יכולת המשתמט מחובותיו. לאחר ששוכנע שאין די במידע שמסר גזעון כדי להעריך את יכולתו הכלכלית ונחוץ לו מידע נוסף, ולאחר שהוא עומד בדרישות החוק לאזהרה והתראה ובפרקי הזמן הקבועים, פונה הרשם לחברת האשראי של גזעון לברר על הלוואות שנטל וטרם נפרעו ולקבל פירוט של הוצאותיו בשנה האחרונה.

מה הדין?

- א. אפשר לדרוש את המידע על ההלוואות שטרם נפרעו ועל הוצאותיו של גזעון בשנה האחרונה רק לצורך בירור יכולתו במסגרת חקירת יכולת, מטעמים שיירשמו ולאחר שקילת הפגיעה בפרטיות.
- ב. אפשר לדרוש את המידע על ההלוואות שטרם נפרעו ועל הוצאותיו של גזעון בשנה האחרונה במסגרת צו למסירת מידע וללא טעמים מיוחדים.
- ג. אפשר לדרוש את המידע על ההלוואות שטרם נפרעו רק לצורך בירור יכולתו במסגרת חקירת יכולת, מטעמים שיירשמו ולאחר שקילת הפגיעה בפרטיות. אפשר לדרוש את המידע על הוצאותיו של גזעון בשנה האחרונה במסגרת צו למסירת מידע וללא טעמים מיוחדים.
- ד. אפשר לדרוש את המידע על ההלוואות שטרם נפרעו במסגרת צו למסירת מידע וללא טעמים מיוחדים. אפשר לדרוש את המידע על הוצאותיו של גזעון בשנה האחרונה רק לצורך בירור יכולתו במסגרת חקירת יכולת, מטעמים שיירשמו ולאחר שקילת הפגיעה בפרטיות.

21. לדינה הליכים רבים בהוצאה לפועל, ומשכך הגישה בקשה לאחדם. רשם ההוצאה לפועל הוציא צו עיכוב יציאה מהארץ עם הגשת הבקשה. עם זאת, לאחר כשבוע הגישה דינה בקשה לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ לצורך השתתפות באירוע משפחתי באיטליה. כל הזוכים הסכימו לביטול הצו. חרף זאת דחה רשם ההוצאה את הבקשה מיוזמתו בשל החשש שדינה לא תשוב לישראל.

מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל חייב לבטל צו עיכוב יציאה מהארץ אם הסכימו לכך כל הזוכים.
- ב. רשם ההוצאה לפועל רשאי לדחות בקשה לביטול צו עיכוב יציאה מהארץ מטעמים שיירשמו, חרף הסכמת הזוכים.
- ג. רשם ההוצאה לפועל לא רשאי לבטל צו עיכוב יציאה מהארץ טרם ההכרעה בבקשה לאיחוד תיקים.
- ד. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי לבטל צו עיכוב מהארץ אם לא חלפו 30 ימים מיום הגשת הבקשה לאיחוד תיקים.

22. דנה, חייבת בהוצאה לפועל, נפטרה בזמן שההליך תלוי ועומד. מיקי, בנה והיורש היחיד ע"פ צוואה, ירש את דירתה והבעלות בה נרשמה על שמו. יוסי, הזוכה, הגיש לאחר מותה בקשה לעקל את הדירה.

מה הדין?

- א. יוסי לא רשאי לבקש להטיל עיקול על הדירה מכיוון שהוא לא הגיש התנגדות לצוואה.
- ב. יוסי רשאי לבקש להטיל עיקול על הדירה מאחר שהדירה היא חלק מהעזבון של דנה.
- ג. יוסי לא רשאי לבקש להטיל עיקול על הדירה, שכן מדובר בדירת מגורים.
- ד. יוסי רשאי לבקש להטיל עיקול על הדירה, ובלבד שיעמיד לרשות מיקי דיור חליף, ככל שאין ידו משגת לקורת גג.

23. נגד משה מתנהלים כמה תיקים בלשכת ההוצאה לפועל בהיקף כולל של 120,000 ש"ח. לאחרונה זכתה דגנית בתביעה שהגישה נגד משה בבית המשפט לתביעות קטנות, ובפסק הדין שניתן ביום 1.9.15 חויב משה לשלם לדגנית סך של 9,300 ש"ח. לאחר שחלף המועד לביצוע פסק הדין ומשה לא שילם את חובו ניגשה דגנית ללשכת ההוצאה לפועל והגישה בקשה לביצוע פסק הדין הכספי שבידה במסלול המקוצר.

מה הדין?

- א. דגנית רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין במסלול המקוצר, אולם היא לא תהיה זכאית לקבלת שכר טרחת עורך דין.
- ב. דגנית רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין במסלול המקוצר, והיא גם תהיה זכאית לקבלת שכר טרחת עורך דין כאמור בתעריף המינימלי שנקבע לפי סעיף 81 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.
- ג. אי אפשר לבצע את פסק הדין במסלול המקוצר, ועל דגנית לפעול במסגרת המסלול הרגיל.
- ד. דגנית רשאית להגיש בקשה לביצוע פסק הדין במסלול המקוצר, ובמסגרת זו זכאית לבקש כי יעוקלו מיטלטלין של החייב וכספים של החייב הנמצאים בידי צד שלישי.

24. במסגרת הליכי הוצאה לפועל שמתנהלים נגד יוסי מינה רשם ההוצאה לפועל כונס נכסים מוקדקעין של יוסי, אשר רשום בבעלותו המלאה במרשם המקרקעין. כונס הנכסים החל לנקוט פעולות למכירת הנכס. אורית, אשתו של יוסי, פנתה לרשם ההוצאה לפועל וטענה כי הרישום אינו משקף את מכלול הזכויות בנכס וכי למעשה מחצית מזכויות הבעלות בנכס שייכת לה. רשם ההוצאה לפועל הורה על השהיית הליכי כינוס הנכסים למשך 90 יום על מנת לאפשר לאורית לנקוט הליך משפטי מתאים, אך התנה זאת בהפקדת ערובה כספית בסך של 100,000 ש"ח בתוך 10 ימים.

מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להשהות הליכי כינוס נכסים עקב טענת צד שלישי בדבר זכויותיו בנכס או להתנות את ההשהיה בהפקדת ערובה כספית. השהיית הליכי כינוס נכסים תתבצע אך ורק על יסוד צו בית משפט שניתן מבעוד מועד במסגרת ההליך המשפטי שנקט על ידי הצד השלישי.
- ב. רשם ההוצאה לפועל רשאי להשהות הליכי כינוס נכסים עקב טענת צד שלישי בדבר זכויותיו בנכס על מנת לאפשר לו לנקוט הליך משפטי בדבר זכויותיו, אולם אינו רשאי להתנות את ההשהיה בהפקדת ערובה כספית.
- ג. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להשהות הליכי כינוס נכסים עקב טענת צד שלישי בדבר זכויותיו בנכס על מנת לאפשר לו לנקוט הליך משפטי בדבר זכויותיו לתקופה העולה על 45 יום.
- ד. רשם ההוצאה לפועל רשאי להשהות הליכי כינוס נכסים עקב טענת צד שלישי בדבר זכויותיו בנכס על מנת לאפשר לו לנקוט הליך משפטי בדבר זכויותיו. רשם ההוצאה לפועל אף רשאי להתנות את ההשהיה בהפקדת ערובה כספית להנחת דעתו.

25. ביום 1.1.2014 ניתן פסק דין שבמסגרתו התקבלה תביעה כספית שהגיש אלי נגד אור. אלי פנה ללשכת ההוצאה לפועל בבקשה לביצוע פסק הדין. במסגרת הליכי ההוצאה לפועל מומש נכס של אור, ומהתמורה שהתקבלה גבה אלי את חובו. אור הגיש בקשה לרשם ההוצאה לפועל, ובמסגרתה טען כי הסכומים שגבו ממנו ושולמו לאלי עולים על החוב הפסוק וכי יש לצוות על החזרת גביית היתר לידיו.

מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על החזרתו של כל סכום שנגבה מהחייב מעל לחוב הפסוק, ובלבד שהסכום טרם נמסר לזוכה. אם הסכום כבר נמסר לזוכה, רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי לצוות על החזרתו, ועל החייב להגיש תביעה כספית לבית המשפט נגד הזוכה.
- ב. רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על החזרתו של כל סכום שנגבה מהחייב מעל לחוב הפסוק. אם כבר נמסר לזוכה, רשאי רשם ההוצאה לפועל לצוות על החזרתו, והצו ניתן להוצאה לפועל כאילו היה פסק דין לטובת החייב נגד הזוכה.
- ג. רשם ההוצאה לפועל רשאי לצוות על החזרתו של כל סכום שנגבה מהחייב מעל לחוב הפסוק, בין שהסכום כבר נמסר לזוכה ובין שלא, ובלבד שהזוכה אינו חולק על טענת החייב. אם הזוכה חולק על טענת החייב, רשם ההוצאה לפועל אינו מוסמך להכריע במחלוקת, וזו תתברר בבית המשפט.
- ד. רשם ההוצאה לפועל אינו מוסמך לדון בבקשה, בין שהסכום כבר נמסר לזוכה ובין שלא, אף אם הזוכה אינו חולק על טענת החייב. על חייב הטוען שגבו ממנו סכומים מעל החוב הפסוק להגיש תביעה כספית לבית המשפט נגד הזוכה.

26. רחל מחזיקה בפסק דין שניתן ביום 1.1.2014, שבו נקבע כי לאה חייבת לשלם לרחל סך של 100,000 ש"ח. ביום 1.6.2014 הגישה רחל בקשת ביצוע ללשכת ההוצאה לפועל בתל אביב. מנהל לשכת ההוצאה לפועל המציא ללאה אזהרה כי עליה למלא אחר פסק הדין. בסמוך לאחר מכן נפטרה לאה ומונה לעיזבונה מנהל עיזבון.

מה הדין?

- א. מעת שהחייב נפטר נפסקים כל הליכי ההוצאה לפועל שננקטו נגדו. על מנת לחדשם יש לפנות בבקשה לחידושם לבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. מעת שהחייב נפטר, ומונה מנהל לעיזבון, נפסקים כל הליכי ההוצאה לפועל שננקטו נגדו. על מנת לחדשם יש לפנות בבקשה לחידושם לבית המשפט לענייני משפחה.
- ג. אין בפטירתו של החייב כדי למנוע או להפסיק הליכי הוצאה לפועל כנגד עיזבונו, ובלבד שהעיזבון טרם חולק, ורשאי רשם ההוצאה לפועל לנקוט הליכים כלפי נכסי העיזבון שבידי מנהלי העיזבון או היורשים שטרם חולקו.
- ד. אין בפטירתו של החייב כדי למנוע או להפסיק הליכי הוצאה לפועל כנגד עיזבונו, בין שהעיזבון חולק ובין שטרם חולק, ורשאי רשם ההוצאה לפועל לנקוט הליכים כלפי נכסי העיזבון שבידי מנהלי העיזבון או היורשים.

27. ירון הגיש לבית משפט השלום בתל אביב תביעה כספית נגד יהודה בסך 100,000 ש"ח. במועד הגשת התביעה התגוררו ירון ויהודה בעיר תל אביב. במהלך ניהול התביעה עבר ירון להתגורר בחיפה. בסמוך לאחר שניתן פסק הדין עבר יהודה להתגורר בבאר שבע. ירון זכה בתביעתו והוא אוזז בפסק דין שקובע כי יהודה חייב לו את מלוא הסכום הנתבע. בחלוף 30 ימים מיום מתן פסק הדין מבקש ירון להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל.

מה הדין?

- א. ירון רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל בתל אביב בלבד.
- ב. ירון רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל בבאר שבע בלבד.
- ג. ירון רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל בת"א, בחיפה או בב"ש בלבד.
- ד. ירון רשאי להגיש בקשה לביצוע פסק הדין בכל לשכת הוצאה לפועל.

28. במסגרת הליך לגביית חוב מכוח פסק דין החליט רשם ההוצאה לפועל מיוזמתו, לנוכח ריבוי הליכי הסרק שיזם עו"ד מיקי בא כוח הזוכה, כי ייפסק לזוכה שכר טרחת עורכי דין בסכום נמוך מן התעריף המינימלי שנקבע לפי סעיף 81 לחוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.
מה הדין?

- א. הרשם אינו רשאי לפסוק כאמור אלא אם הוגשה בקשה לפסיקת שכר טרחה שלא על פי התעריף המינימלי.
- ב. הרשם אינו רשאי לפסוק כאמור מאחר שלא מדובר בתיק מזונות.
- ג. הרשם רשאי לפסוק כאמור.
- ד. הרשם רשאי לפסוק כאמור, בכפוף לקיומם של טעמים מיוחדים שיירשמו.

29. נעמי פתחה תיק הוצאה לפועל נגד רות והיא מבקשת להוציא צו חיפוש במחסן הרשום על שם בועז, לשם איתור מיטלטלין של רות המוחזקים שם.
מה הדין?

- א. לרשם ההוצאה לפועל אין סמכות להורות על ביצוע חיפוש במחסן של בועז, ועל נעמי לפנות לבית המשפט בהליך הצהרתי ולבקש עיקול זמני כסעד זמני בתובענה.
- ב. לרשם ההוצאה לפועל אין סמכות להורות על ביצוע חיפוש במחסן של בועז, ועל נעמי לפנות לבית המשפט לקבלת צו חיפוש ולרשם ההוצאה לפועל לקבלת צו עיקול.
- ג. לרשם ההוצאה לפועל יש סמכות להורות על ביצוע חיפוש במחסן של בועז, ויש לעתור להוצאת צו חיפוש וצו לעיקול.
- ד. לרשם ההוצאה לפועל יש סמכות להורות על ביצוע חיפוש במחסן של בועז, אשר כמוהו כצו לעיקול מיטלטליה של רות שיימצאו תוך כדי חיפוש.

30. גד פתח תיק הוצאה לפועל נגד נפתלי והגיש בקשה לעיכוב יציאתו של נפתלי מן הארץ, בשל החשש שנפתלי עומד לצאת את הארץ בלי לפרוע את החוב או להבטיח את פרעונו. רשם ההוצאה לפועל נעתר לבקשה במעמד הצדדים לאחר ששוכנע כי יציאתו של נפתלי מן הארץ עלולה לסכל את ביצוע פסק הדין, והורה לנפתלי להפקיד את דרכונו בלשכת ההוצאה לפועל. נפתלי מסרב להפקיד את הדרכון, ובשל כך הורה רשם ההוצאה לפועל על מעצרו עד להפקדת הדרכון.
מה הדין?

- א. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי כלל להורות לנפתלי להפקיד את דרכונו בלשכת ההוצאה לפועל.
- ב. רשם ההוצאה לפועל אינו רשאי להורות על מעצרו של נפתלי בשל כך שלא הפקיד את דרכונו.
- ג. רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על מעצרו של נפתלי בשל כך שלא הפקיד את דרכונו, אך לא ליותר מ-48 שעות.
- ד. רשם ההוצאה לפועל רשאי להורות על מעצרו של נפתלי עד להפקדת הדרכון, ובלבד שנפתלי לא ייעצר משום כך ליותר מ-7 ימים.

31. שרה חבה לאהרון 2,000 ש"ח מכוח פסק דין. שרה מצויה בהליכי גירושין מאברהם, ואברהם חויב בפסק דין בתשלום 2,000 ש"ח לחודש למזונותיה.
מה הדין?

- א. אהרון יכול לעקל תשלום אחד שאברהם חב לשרה.
- ב. אהרון יכול לעקל חלק מהכספים שאברהם חב לשרה, לפי צו החיוב בתשלומים שיקבע הרשם.
- ג. אהרון אינו יכול לעקל ולו חלק מהכספים שאברהם חב לשרה אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ד. אהרון אינו יכול לעקל את הכספים שאברהם חב לשרה.

32. למיקי חוב מכוח פסק דין בסכום של 100,000 ש"ח. מאחר שפסק הדין אינו ברור בשאלה אם החוב כולל הפרשי ריבית והצמדה בהיקף של 20,000 ש"ח או שיש להוסיףם לחוב, פנה רשם ההוצאה לפועל לבית המשפט שנתנו בבקשת הבהרה.
מה הדין?

- א. עד לקבלת ההבהרה על מיקי לשלם 80,000 ש"ח.
- ב. עד לקבלת ההבהרה מעוכב תשלום חובו של מיקי במלואו.
- ג. עד לקבלת ההבהרה על מיקי לשלם 100,000 ש"ח.
- ד. עד לקבלת ההבהרה על מיקי לשלם 120,000 ש"ח.

33. רבקה בעלת זכויות בדירה הרשומה על שמה בלשכת רישום המקרקעין. על זכויותיה בדירה הוטל לפני 5 שנים עיקול על ידי רשם ההוצאה לפועל במסגרת בקשה לביצוע פסק דין לחיוב כספי. מלבד הטלת העיקול לא ננקטו הליכים נוספים לביצוע פסק הדין. רבקה מעוניינת לפעול לביטול העיקול.
מה הדין?

- א. על רבקה לפנות לבית המשפט המוסמך, שכן רק בית המשפט מוסמך ליתן סעד כאמור.
- ב. על רבקה לפנות לרשם המקרקעין בבקשה לביטול העיקול בשל חלוף הזמן.
- ג. על רבקה לפנות לרשם ההוצאה לפועל בבקשה לביטול העיקול בשל חלוף הזמן.
- ד. אי אפשר לבטל את העיקול רק בשל חלוף הזמן.

34. עו"ד ישראלי מונה לכונס נכסים על מגרש המצוי בבעלותו של נפתלי. המינוי נרשם בטאבו. עו"ד ישראלי מבקש לסיים את תפקידו ככונס נכסים עקב סיבות בריאותיות.
מה הדין?

- א. על עו"ד ישראלי לשלוח מכתב לנפתלי ובו הוא מודיע לו על התפטרותו מתפקידו.
- ב. על עו"ד ישראלי לשלוח מכתב לטאבו על התפטרותו מתפקידו לשם מחיקת המינוי מהמרשם.
- ג. על עו"ד ישראלי לשלוח הודעה לרשם ההוצאה לפועל שבה הוא מודיע לו על התפטרותו. כל עוד לא אושרה ההתפטרות על ידי רשם ההוצאה לפועל על עו"ד ישראלי להמשיך בתפקידו.
- ד. על עו"ד ישראלי להגיש בקשה לרשם ההוצאה לפועל לשחרורו מתפקידו.

35. במסגרת הליך הוצאה לפועל לביצוע פסק דין טענה מירה טענת "פרעתי". רשם ההוצאה לפועל הורה על עיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בטענת פרעתי ללא הפקדת ערובה.
מה הדין?

- א. הרשם אינו רשאי להורות כאמור. עיכוב ביצוע מחייב את הרשם בקביעת ערובה.
- ב. הרשם אינו רשאי להורות כאמור. רק בית משפט רשאי להורות על עיכוב ביצוע פסק הדין.
- ג. הרשם רשאי להורות כאמור, ובלבד שמירה הגישה בקשה לפטור מהפקדת ערובה.
- ד. הרשם רשאי להורות כאמור, ובלבד שעיכוב הביצוע נעשה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

36. ביום 1.1.2020 טען זיו טענת "פרעתי" במסגרת הליך הוצאה לפועל שמנהל נגדו רועי. ביום 20.1.2020 דחה הרשם את הטענה. אין ביכולתו של זיו לשלם את החוב הפסוק, ולכן התייצב זיו ביום 1.3.2020 בלשכת ההוצאה לפועל לחקירת יכולת.

האם על הרשם לערוך חקירת יכולת לזיו?

- א. לא.
- ב. כן.
- ג. כן, ובלבד שזיו הגיש בקשה להארכת מועד וזו התקבלה.
- ד. לא, למעט אם מצא הרשם כי יש מקום לקיים את חקירת היכולת בנסיבות העניין.

37. לאה פתחה תיק הוצאה לפועל נגד יעקב לאחר ששיק "למוטב בלבד" שנתן יעקב ללאה לא נפרע. לאה חייבת כספים ליצחק ומבקשת להמחות את החוב הנגבה בתיק הוצאה לפועל ליצחק.

מה הדין?

- א. אפשר להמחות החוב הנגבה בתיק הוצאה לפועל ליצחק.
- ב. אפשר להמחות את החוב הנגבה בתיק הוצאה לפועל ליצחק, בכפוף לקבלת אישור רשם ההוצאה לפועל להמחאת החוב.
- ג. אין אפשרות להמחות את החוב הנגבה בתיק הוצאה לפועל ליצחק אלא אם ניתנה בכתב הסכמת יעקב להמחאת החוב לאחר פתיחת התיק.
- ד. אין אפשרות להמחות את החוב הנגבה בתיק הוצאה לפועל ליצחק.

38. דן הוא חייב בהוצאה לפועל. לדן עסק למכירת מחשבים המהווים מלאי עסקי המצוי ברשותו. במהלך עיקול מיטלטלין עוקל מלאי המחשבים שהיה במחסן של דן.

מה הדין?

- א. אי אפשר להוציא את המחשבים מן המחסן אלא אם ניתנה לדן הודעה בכתב כי עליו למחוק בתוך 7 ימים כל מידע המצוי במחשבים ולאחר שחלפו 7 ימים מיום הטלת העיקול.
- ב. אי אפשר להוציא את המחשבים מן המחסן אלא באישור מיוחד של בית המשפט.
- ג. אפשר להוציא את המחשבים מן המחסן רק אם אינם מכילים מידע.
- ד. אפשר להוציא את המחשבים מן המחסן.

39. זלמן הוא חייב שמתנהל נגדו תיק בלשכת הוצאה לפועל. זלמן טען טענת "פרעתי" ורשם ההוצאה לפועל דחה אותה (החלטה 1). כמו כן, היה לרשם ההוצאה לפועל יסוד להניח שזלמן עומד לברוח מישראל ולא לפרוע את החוב, לכן הוציא צו עיכוב יציאה מן הארץ (החלטה 2). זלמן מעוניין לערער על שתי ההחלטות של רשם ההוצאה לפועל בפני בית המשפט המוסמך.

מה הדין?

- א. לזלמן זכות ערעור על שתי ההחלטות.
- ב. לזלמן זכות ערעור על החלטה 1, והוא רשאי לבקש לערער על החלטה 2.
- ג. לזלמן זכות ערעור על החלטה 2, והוא רשאי לבקש לערער על החלטה 1.
- ד. זלמן רשאי לבקש לערער על שתי ההחלטות.

40. בית המשפט המחוזי בחיפה פסק בתובענה כספית כי על זכריה לשלם סכום של 4 מיליון ש"ח לבנק היוגביס בע"מ. הבנק הגיש בקשת ביצוע ללשכת ההוצאה לפועל. לבקשת הבנק הוטלה על זכריה מגבלה מסוג עיכוב יציאה מן הארץ.
מה הדין?

- א. הגורם המוסמך להטיל את ההגבלה הוא רשם ההוצאה לפועל, ואפשר לערער ברשות על ההחלטה בפני בית המשפט המחוזי.
- ב. הגורם המוסמך להטיל את ההגבלה הוא רשם ההוצאה לפועל, ואפשר לערער ברשות על ההחלטה בפני בית המשפט השלום.
- ג. הגורם המוסמך להטיל את ההגבלה הוא מנהל לשכת ההוצאה לפועל, ואפשר לערער על ההחלטה בפני רשם ההוצאה לפועל.
- ד. הגורם המוסמך להטיל את ההגבלה הוא רשם ההוצאה לפועל, ואפשר לערער בזכות על ההחלטה בפני בית משפט השלום.

41. ספיר מתכוונת להגיש ללשכת ההוצאה לפועל בקשת ביצוע לתביעה על סכום קצוב.
מה הדין?

- א. יש להמציא לחייב התראה מיד עם הגשת הבקשה.
- ב. יש להמציא לחייב התראה בתוך 21 ימים מיום הגשת הבקשה.
- ג. יש להמציא לחייב התראה בתוך 30 ימים מיום הגשת הבקשה.
- ד. יש להמציא לחייב התראה לפחות 30 ימים לפני הגשת הבקשה.

42. דור, החייב, הגיש בקשה לביטול העיקול שרשם ההוצאה לפועל הורה על הטלתו על נכסים שבחזקתו. חמישה ימים לאחר מכן קיבל רשם ההוצאה לפועל את בקשתו ללא שמיעת הצדדים וללא קבלת תשובת הזוכה.

האם פעל רשם ההוצאה לפועל כדין?

- א. כן. בנסיבות העניין היה רשאי לפעול כפי שפעל.
- ב. כן, אך רק אם הוכח לרשם ההוצאה לפועל שהנכסים שעוקלו אינם של דור.
- ג. לא. רשם ההוצאה לפועל היה חייב לקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים.
- ד. לא. רשם ההוצאה לפועל לא היה רשאי להיעתר לבקשת דור בנסיבות העניין.

מרתון אתיקה מקצועית

1. עו"ד כרמית מעוניינת להרחיב את חוג לקוחותיה, לכן היא הגיעה להסדר עם בעלת המספרה המצויה בשכונת למשרדה, כי על כל לקוחה שתפנה אליה בעלת המספרה, עו"ד כרמית תעביר לה 2% משכר הטרחה. עו"ד כרמית אכן קיבלה כמה הפניות מבעלת המספרה, והעבירה לה את חלקה בשכר הטרחה כפי שסוכם ביניהן. לימים הפנתה אליה בעלת המספרה לקוחה בשם ניקול, אשר ביקשה ייעוץ משפטי. מאחר שניקול היא בעלת קונדיטוריה, החליטה עו"ד כרמית כי שכר טרחתה ישולם בעוגות, ותמורת כל שעת עבודה תיתן לה הלקוחה שתי עוגות לבחירתה. בהמשך הפנתה בעלת המספרה לקוח נוסף לעו"ד כרמית, אך עו"ד כרמית החליטה שלא לטפל בנושא מאחר שהייתה מצויה בעומס עבודה באותה תקופה, והעבירה את התיק לעו"ד שרוני, תמורת 30% משכר הטרחה.

האם עברה עו"ד כרמית עבירה אתית אחת או יותר?

- א. עו"ד כרמית עברה עבירה אתית רק בכך שסירבה לקבל לטיפול את הלקוח הנוסף, שכן לעו"ד אסור לסרב לקבל עניין לטיפולו, אלא באישור של המועצה הארצית.
- ב. עו"ד כרמית עברה עבירה אתית בשיתוף הכנסות עם בעלת המספרה והפניית הלקוח הנוסף לעו"ד שרוני בתמורה ל-30% משכר הטרחה. סירוב לקבלת הלקוח הנוסף לטיפול וקבלת תשלום שכר טרחה בעוגות במקום בכסף אינם עבירה אתית.
- ג. עו"ד כרמית עברה עבירה אתית בשיתוף הכנסות עם בעלת המספרה, בקבלת תשלום שכר טרחה בעוגות במקום בכסף ובסירוב לקבלת הלקוח הנוסף לטיפול. העברת התיק לעו"ד שרוני בתמורה ל-30% משכר הטרחה אינה עבירה אתית.
- ד. עו"ד כרמית עברה עבירה אתית בשיתוף הכנסות עם בעלת המספרה, בהפניית הלקוח הנוסף לעו"ד שרוני בתמורה ל-30% משכר הטרחה ובקבלת תשלום שכר טרחה בעוגות במקום בכסף. סירוב לקבלת הלקוח הנוסף לטיפול אינו עבירה אתית.

2. עו"ד יולי החתימה את עומר על ייפוי כוח אשר כלל סעיף כללי אשר מאשר לעו"ד יולי להעביר את הטיפול בעומר לכל עורך דין שהיא תמצא לנכון. בשל עומס עבודה התקשרה עו"ד יולי לעומר וביקשה ממנו להעביר כליל את הטיפול בו לעו"ד יונתן. עומר נתן במעמד השיחה את הסכמתו המפורשת להעברת הטיפול לעו"ד יונתן, ומשכך העבירה יולי לעו"ד יונתן את הטיפול בעומר באופן קבוע.

מה הדין?

- א. עו"ד יולי עברה על כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986, בכך שהעבירה את הטיפול בעומר לעו"ד יונתן.
- ב. עו"ד יולי לא עברה על כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986, מכיוון שייפוי כוח שעליו החתימה את עומר כלל סעיף המתיר לה להעביר את הטיפול לכל עורך דין שתמצא לנכון.
- ג. עו"ד יולי לא עברה על כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986, מכיוון שקיבלה את הסכמתו המפורשת של עומר להעברת הטיפול בו לעו"ד יונתן.
- ד. עו"ד יולי עברה על כללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית), התשמ"ו-1986, מכיוון שביקשה להעביר את הטיפול בעומר לעו"ד יונתן בשל עומס עבודה.

3. במסגרת פס"ד אזרחי שפורסם לאחרונה נקבע כחלק מן העובדות שהתבררו בביהמ"ש כי עו"ד פלוני פעל בניגוד עניינים חמור בעת ביצוע עסקה שהתרחשה 11 שנים קודם לכן. חבר ועדת אתיקה מן המחוז שאליו משתייך עו"ד פלוני, קרא את פסה"ד במסגרת עבודתו והביאו בפני ועדת האתיקה. זו סברה כי יש מקום לפנות לעו"ד פלוני ולבקש את תגובתו.

מה הדין?

- א. ועדת האתיקה אינה מוסמכת לפנות כאמור, כי לא הוגשה לה כל תלונה נגד עו"ד פלוני.
- ב. ועדת האתיקה אינה מוסמכת לפנות כאמור, לאור הזמן שחלף מן האירועים שפורטו בפסה"ד.
- ג. ועדת האתיקה מוסמכת לפנות כאמור, רק אם תפרט בהחלטה מנומקת מדוע היא עושה כן, למרות הזמן שחלף מן האירועים שפורטו בפסה"ד, ותודיע בכתב את נימוקיה לעו"ד פלוני.
- ד. ועדת האתיקה מוסמכת לפנות כאמור.

4. משרד עו"ד סייע לחברת בגדים ("החברה") ברכישת נכס לחנות הדגל שלהם בת"א. הילה המתמחה נכחה בכל הפגישות בין עורכי הדין לנציגי החברה, ואף רשמה פרוטוקולים. לאחר סיום הרכישה, שילמה החברה את שכר טרחתה למשרד עו"ד ולא פנתה אליו לקבלת שירותים משפטיים נוספים. שישה חודשים לאחר מכן, הילה הוסמכה לעורכת-דין וחזרה לעבודתה במשרד עו"ד שבו התמחתה. הילה מעוניינת לייצג את מנכ"לית החברה, גב' רותם, בתביעה נגד החברה בביה"ד האזורי לעבודה בת"א. יצוין כי רותם היא לקוחה המקבלת שירותים משפטיים ממשרד עו"ד דרך קבע.

מה הדין?

- א. הילה לא תוכל לייצג את רותם מכיוון שנכחה בפגישות עם החברה חצי שנה קודם לכן.
- ב. הילה לא תוכל לייצג את רותם מכיוון שמשרד עו"ד ייצג בעבר את החברה.
- ג. הילה תוכל לייצג את רותם, רק אם תקבל לכך אישור מראש מאת הוועד המחוזי.
- ד. הילה תוכל לייצג את רותם.

5. עידו הוא כלכלן בעל מוניטין העוסק בקידום השקעות בחברות הפעולות בתחום הרפואה. עידו הציע לחברה להתקשר עם עו"ד הבקיא באספקטים המשפטיים המורכבים הנדרשים לליווי חברות בתחום גיוס ההשקעות. החברה פנתה לעו"ד ראובן, בהמלצתו של עידו, ולאחר משא ומתן סיכמה איתו כי יהא זכאי לשכר טרחה (שכונה בהסכם "בונוס הצלחה") אם גיוס ההשקעות יעלה יפה והחברה תקבל בפועל את הכספיים שגויסו. הואיל ועידו ועו"ד ראובן פועלים בתחומים משיקים, הם סיכמו ביניהם כי אם עידו הפנה לקוח לעו"ד ראובן יהא עידו זכאי לשליש משכר הטרחה שישולם לעו"ד ראובן ע"י אותו לקוח, ולהפך. יצוין שעידו הכלכלן ועו"ד ראובן אינם פועלים באותו משרד וניירות המכתבים שלהם אינם מזכירים את שיתוף הפעולה ביניהם.

מה הדין?

- א. עו"ד ראובן רשאי להתקשר בהסכם המשתף את עידו בהכנסותיו תמורת הסיוע והתועלת שהניבה הפנייתו של עידו.
- ב. עו"ד ראובן אינו רשאי להתקשר בהסכם המשתף את עידו בהכנסותיו תמורת הסיוע והתועלת שהניבה הפנייתו של עידו.
- ג. עו"ד ראובן אינו רשאי להתקשר בהסכם המשתף את עידו בהכנסותיו תמורת הסיוע והתועלת שהניבה הפנייתו של עידו כל עוד לא קיבל אישור הוועד המחוזי של הלשכה.
- ד. עו"ד ראובן רשאי להתקשר בהסכם המשתף את עידו בהכנסותיו תמורת הסיוע והתועלת שהניבה הפנייתו של עידו, ובלבד שיקוימו שני תנאים אלה: (1) עידו לא ייכלל בנייר המכתבים המשרדי של עו"ד ראובן; (2) תישמר הפרדה פיזית בין משרדו של עו"ד ראובן (לרבות חדר ההמתנה וחדר המזכירות, וכל חלק אחר ממנו) ומשרדו של עידו.

6. עו"ד לוטם ייצגה לקוחה בתיק אזרחי שעניינו פרשנות הסכם שותפות שעליו חתומה הלקוחה. לאחר שהוגשו כתבי ההגנה בתיק, הגיעה עו"ד לוטם למסקנה כי לא תוכל להמשיך לייצג את לקוחתה בתיק בשל עניין אישי של עו"ד לוטם היוצר חשש שלא תוכל למלא את חובתה המקצועית כלפי הלקוחה. יש לציין כי עו"ד לוטם לא הייתה מודעת לקיומו של העניין האישי האמור עת קיבלה לטיפול את התיק. עו"ד לוטם יידעה מיד את לקוחתה על החלטתה שלא להמשיך בייצוג, ואף מסרה לה שתעביר את העניין לטיפולו המקצועי של עו"ד מנוסה, כך שהטיפול בעניינה של הלקוחה לא ייפגע כלל. עו"ד לוטם העבירה את הטיפול לעו"ד שמעון, המוכר לה מזה שנים, והוא טיפל בתיק עד לסיומו בהצלחה. כשנודע לעו"ד לוטם שהטיפול בתיק הסתיים לשביעות רצון הלקוחה, היא פנתה לעו"ד שמעון וביקשה ממנו שיעביר לה חלק משכר הטרחה הנכבד ששולם לו עם סיום התיק.

מה הדין?

- א. עו"ד לוטם לא רשאית לבקש מעו"ד שמעון חלק משכר הטרחה ששולם לו, שכן קבלת תשלום מעו"ד אחר בגין טיפולו שלו אינה עולה בקנה אחד עם חובת הנאמנות של עורכי דין כלפי לקוחותיהם.
- ב. עו"ד לוטם רשאית לבקש מעו"ד שמעון חלק משכר הטרחה ששולם לו, שכן בכל עניין מקצועי יגלה עורך הדין יחס חברי כלפי חברו למקצוע, ובלבד שאין בו כדי לפגוע בעניינו של לקוח, והואיל והתיק הסתיים בהצלחה אין ספק שאין בתשלום לפגוע בעניינה של הלקוחה.
- ג. עו"ד לוטם לא רשאית לבקש מעו"ד שמעון חלק משכר הטרחה ששולם לו, שכן הדין קובע שעו"ד המעביר עניין לטיפולו המקצועי של חברו לא יהיה זכאי לחלק בשכר הטרחה, אלא אם כן הוסכם במפורש אחרת, ובמקרה הנוכחי לא הוסכם על העברת חלק משכר הטרחה.
- ד. עו"ד לוטם לא רשאית לבקש מעו"ד שמעון חלק משכר הטרחה ששולם לו משום שהפסיקה את הייצוג עקב עניין אישי שלה שיצר חשש שלא תוכל למלא את חובתה המקצועית כלפי לקוחתה.

7. עו"ד יצחקוב, באת כוחו של ניסים, הגיעה עמו להסכם כי היא זו שתשלם את הכספים הנדרשים להקלטת הדיון המשפטי המתנהל בעניינו של ניסים בבית המשפט לענייני משפחה, ואילו ניסים ישיב לה את הכספים לאחר תום ההליכים. בסוף ההליכים סירב ניסים לשלם את הסכום, ובתגובה הודיעה לו עו"ד יצחקוב כי היא מסרבת להשיב לו מסמכים אישיים שהעביר לה לצורך ניהול התביעה, עד שישלם את סכום הוצאות המשפט ששילמה.

מה הדין?

- א. עו"ד יצחקוב לא הייתה רשאית לשלם את הוצאות ההקלטה מכיסה מלכתחילה; וגם לא הייתה רשאית לעכב את המסמכים של ניסים.
- ב. עו"ד יצחקוב הייתה רשאית לשלם את הוצאות ההקלטה מכיסה; משסירב ניסים להשיב לה את הכספים הייתה רשאית לעכב כספים של ניסים, אולם לא מסמכים השייכים לו.
- ג. עו"ד יצחקוב הייתה רשאית לשלם את הוצאות ההקלטה מכיסה; משסירב ניסים להשיב לה את הכספים, האפשרות היחידה שעמדה בפניה הייתה פנייה לערכאה המשפטית המתאימה בדרישה שישלב לה את הכספים.
- ד. עו"ד יצחקוב הייתה רשאית לשלם את הוצאות ההקלטה מכיסה; משסירב ניסים להשיב לה את הכספים הייתה רשאית לעכב את המסמכים, ובלבד שתגיש תביעה על הוצאותיה במועד.

8. עו"ד מלאכי הינו יועץ קבוע ללקוחתו חברת "ביגוד ישראלי בע"מ", המעסיקה מאות עובדים מזה שנים רבות. על מנת לתת שירות יעיל ללקוחתו החליט עו"ד מלאכי לתת את השירות המשפטי במשרדה של לקוחתו, שם מוקצה לו חדר לצורך מתן השירות המשפטי ללקוחתו ועובדיה. בעת שעו"ד מלאכי נמצא בחדרו במשרדי הלקוחה, מתאמת מזכירתו של מנכ"ל החברה את הפגישות הנערכות בינו ובין עובדי הלקוחה.

מה הדין?

- א. עו"ד מלאכי עובר על כללי האתיקה, שכן עורך דין מחויב לקבל את לקוחו במשרדו ולא במשרד הלקוח.
- ב. עו"ד מלאכי אינו עובר על כללי האתיקה, שכן עורך דין מחויב לייצג את לקוחו בנאמנות ובמסירות, וכללי האתיקה אינם מטילים מגבלות בסוגיית המקום שבו ניתן לקבל לקוח.
- ג. עו"ד מלאכי עובר עבירה אתית, שכן מזכירתו של מנכ"ל החברה אינה רשאית לתאם את הפגישות עם עובדי הלקוחה.
- ד. עו"ד מלאכי אינו עובר על כללי האתיקה, שכן הנסיבות שתוארו הולמות את כבוד המקצוע.

9. יוסף, עורך דין לשעבר, הושעה מלשכת עורכי הדין למשך 9 שנים לאחר ששלח ידו בכספי לקוחות. בגילו המופלג אין באפשרותו למצוא פרנסה חלופית. יוסף נתון בחובות כבדים. ידיו משכבר הימים, עו"ד מיכאל, מעוניין להעסיקו כפקיד במשרדו בתקופת ההשעיה.

מה הדין?

- א. עו"ד מיכאל יוכל להעסיק את יוסף במשרדו כאמור, ובלבד שיוסף לא יבצע פעולות שיוחדו לעורכי דין.
- ב. עו"ד מיכאל יוכל להעסיק את יוסף במשרדו כאמור, ובלבד שיוסף לא יציג את עצמו כעורך דין.
- ג. עו"ד מיכאל יוכל להעסיק את יוסף במשרדו כאמור, ובלבד שיקבל לכך היתר מלשכת עורכי הדין.
- ד. עו"ד מיכאל לא יוכל להעסיק את יוסף במשרדו.

10. עו"ד נועם מייצג חברה במיזם עסקי שבו היא מעורבת. כחלק מטיפולו בעניין הוא אף משמש נאמן לטובת החברה לכספים המגיעים לה בגין המיזם. עו"ד נועם סיכם עם נציגי החברה ששכר טרחתו תמורת הטיפול בענייני החברה הקשורים למיזם העסקי ישולם לו כאחוז מערך העלייה בשווי מניותיה שייגרם כתוצאה ממעורבותה במיזם העסקי. שווי מניות החברה אכן עלה, אך החברה נמנעה מלשלם את שכר הטרחה. לפיכך, החליט עו"ד נועם לעכב אצלו את הכספים שלהם הוא משמש נאמן, ולהגיש מיד תביעה לקבלת שכר הטרחה.

מה הדין?

- א. עו"ד נועם לא היה רשאי לקבל את שכר טרחתו בדרך שעליה סוכם, ולא היה רשאי לעכב את הכספים.
- ב. עו"ד נועם היה רשאי לקבל את שכר טרחתו בדרך שעליה סוכם, והיה רשאי לעכב את הכספים.
- ג. עו"ד נועם לא היה רשאי לקבל את שכר טרחתו בדרך שעליה סוכם, אך היה רשאי לעכב את הכספים.
- ד. עו"ד נועם היה רשאי לקבל את שכר טרחתו בדרך שעליה סוכם, אך לא היה רשאי לעכב את הכספים.

11. עו"ד יונתן הוא דירקטור בחברה ציבורית להכנת מזון לחתונות, ושימש עד לפני 6 חודשים חבר בוועדת התכנון והבנייה של העיר פתח תקווה. שותפו של עו"ד יונתן, עו"ד רמי, התבקש לייצג לקוח בפני ועדת התכנון והבנייה. עו"ד יעל, עובדת שכירה של עו"ד יונתן ורמי, התבקשה לייצג את מנכ"ל החברה הציבורית בתביעת רשלנות הנוגעת לפעילותו כמנכ"ל.

מה הדין?

- א. עו"ד רמי ועו"ד יעל אינם רשאים לקבל על עצמם את הייצוג.
- ב. עו"ד רמי רשאי לקבל על עצמו את הייצוג; עו"ד יעל אינה רשאית לקבל על עצמה את הייצוג.
- ג. עו"ד רמי אינו רשאי לקבל על עצמו את הייצוג. עו"ד יעל רשאית לקבל על עצמה את הייצוג.
- ד. עו"ד רמי ועו"ד יעל רשאים לקבל על עצמם את הייצוג.

12. עו"ד ראובן שלח ידו בכספי עסקת מקרקעין שנתקבלו אצלו בשביל לקוחו. ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין הגישה נגדו קובלנה לבית הדין המשמעתי. במהלך ניהול ההליך בבית הדין המשמעתי התברר כי נגד עו"ד ראובן הוגש גם כתב אישום פלילי בגין אותם מעשים.

מה הדין?

- א. בית הדין המשמעתי רשאי להפסיק את ההליך המשמעתי עד לתום ההליך הפלילי.
- ב. בית הדין המשמעתי מחויב להפסיק את ההליך המשמעתי כדי למנוע הכרעות סותרות. אפשר יהיה לחדש את ההליך המשמעתי רק בתום ההליך הפלילי.
- ג. הגשת כתב אישום פלילי אינה עילה להפסקת דיון משמעתי, ולפיכך בית הדין המשמעתי אינו רשאי להפסיק את דיוניו בתיק עקב הגשת כתב האישום הפלילי.
- ד. על בית הדין המשמעתי להשעות זמנית את עו"ד ראובן עד לתום ההליכים הפליליים. מעבר לכך ההליך המשמעתי יימשך כסדרו.

13. שמעון הוא אזרח מדינת ישראל וגם אזרח מדינת רומניה. שמעון משמש עורך דין ברומניה ואינו עורך דין בישראל. שמעון אף אינו מופיע במרשם עורכי הדין הזרים שמנהלת לשכת עורכי הדין. שמעון מבקש ליתן שלא בדרך עיסוק משפטי בישראל. השירות המשפטי יינתן לעניין הדין החל ברומניה.

מה הדין?

- א. שמעון רשאי ליתן את השירות המשפטי.
- ב. שמעון רשאי ליתן את השירות המשפטי, ובלבד שמרכז פעילותו במסגרת עיסוקו בעריכת דין הוא מחוץ לישראל.
- ג. שמעון רשאי ליתן את השירות המשפטי, ובלבד שמרכז פעילותו במסגרת עיסוקו בעריכת דין הוא מחוץ לישראל, אם קיבל היתר לכך מהמועצה הארצית של לשכת עורכי הדין.
- ד. שמעון אינו רשאי ליתן את השירות המשפטי, גם שלא בדרך עיסוק.

14. עו"ד גד מעוניין לעסוק במקצועו במסגרת חברת עורכי דין שתהא בבעלותו. גד מעוניין לקרוא לחברה על שם בתו בת ה-7 – "מעין שירותים משפטיים בעירבון מוגבל".

מה הדין?

- א. אין מניעה כי עו"ד גד ייסד חברה בשם זה.
- ב. השם המוצע חוקי, למעט המילים "בעירבון מוגבל".
- ג. השם המוצע חוקי, למעט המילים "בעירבון מוגבל" ו"שירותים משפטיים".
- ד. עו"ד גד אינו יכול לייסד חברת עורכי דין אשר תישא את שם בתו.

15. עו"ד זבולון נידון בבית דין משמעתי להוצאה מן הלשכה.

מה הדין?

- א. עו"ד זבולון לא יוכל לשוב לעבוד כעורך דין לעולם.
- ב. עו"ד זבולון יוכל לבקש את חידוש חברתו בלשכת עורכי הדין בחלוף 10 שנים מההוצאה, ולשכת עורכי הדין תהא רשאית, לפי שיקול דעתה, להסכים לבקשה או לסרב לה.
- ג. עו"ד זבולון יוכל לבקש את חידוש חברתו בלשכת עורכי הדין בחלוף 10 שנים מההוצאה. לשכת עורכי הדין לא תסרב לבקשה אלא על סמך עובדות שאירעו לאחר פקיעת החברות.
- ד. הוראות חוק לשכת עורכי הדין יוסיפו לחול על עו"ד זבולון, אך נאסר עליו לבצע פעולות שתייחדו לעורכי דין.

16. עו"ד זכריה הוא חבר מחוז הצפון בלשכת עורכי הדין, העוסק בייצוג נאשמים במשפטים פליליים. במקביל, משמש עו"ד זכריה בהתנדבות כבא כוח ועדת האתיקה המחוזית בצפון בהליכים המשמעתיים שהיא מנהלת נגד עורכי דין. במהלך דיון באחד התיקים שניהל עו"ד זכריה בשם ועדת האתיקה בבית הדין המשמעתי בצפון ביקש המתלונן לחזור בו מתלונתו, וסירב למסור עדות מרשיעה. עו"ד זכריה איבד את עשתונותיו, ובאוזני כל הנוכחים בדיון איים על העד כי אם לא ימסור עדות שתפליל את הנקבל, ישלח את לקוחותיו העבריינים לחסל אותו. בגין איום זה החליטה ועדת האתיקה להגיש קובלנה לבית הדין המשמעתי נגד עו"ד זכריה עצמו.

מה הדין?

- א. אין להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. אפשר להגיש לכל בית דין משמעתי אחר.
- ב. אין להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. הקובלנה תוגש לבית הדין הקרוב ביותר, במחוז חיפה.
- ג. יש להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. מותב בית הדין יוכל להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.
- ד. יש להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי יוכל להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.

17. עדי הוא יזם המעוניין להקים חברת הזנק. במסגרת מאמציו לגיוס הון ראשוני להקמת החברה חתם עדי על חוזה עם עו"ד שי. על פי החוזה, שי ילווה לחברה כספים, ובתמורה תעניק החברה לשי כמה מניות ואף תשכור את שירותיו של שי לשם טיפול בענייניה המשפטיים המצויים בתחום התמחותו.

מה הדין?

- א. שי פעל בניגוד לדין, אלא אם כן הוסכם בין הצדדים כי הטיפול בחברה ייעשה על ידי עורך דין אחר ממשרדו של שי.
- ב. שי פעל בניגוד לדין.
- ג. שי פעל כדין, ובתנאי שהוסכם בין הצדדים כי החוזה יעמוד בתוקף רק במהלך 6 החודשים הראשונים ממועד הקמת החברה.
- ד. שי פעל כדין, ובתנאי שהוסכם בין הצדדים כי החוזה יעמוד בתוקף רק במהלך 9 החודשים הראשונים ממועד הקמת החברה.

18. חברותו של אבי בלשכת עורכי הדין פקעה לאחר שהוא נידון בבית דין משמעתי להוצאה מן הלשכה והעונש בוצע. אבי פנה לאופיר, לקוח שייצג כעורך דין בעבר, ודרש ממנו את תשלום החוב שנותר על שירותיו.

מה הדין?

- א. אבי רשאי לגבות את שכרו בעד שירותים שנתן לפני שפקעה חברותו בלשכה.
- ב. אופיר לא חייב לשלם לאבי מכיוון שאבי כבר איננו חבר בלשכת עורכי הדין, וככזה הוא איננו זכאי עוד לקבל שכר על שירותים הניתנים על ידי עורכי דין בלבד. לאחר סיום ריצוי העונש יהיה אבי רשאי לגבות את שכר הטרחה במלואו.
- ג. אבי רשאי לגבות את שכרו בעד שירותים שנתן לפני שפקעה חברותו בלשכה, בתנאי שדרישתו הראשונה לקבלת תשלום החוב נעשתה לפני שהוכרז על פקיעת חברותו.
- ד. אופיר לא חייב לשלם לאבי מכיוון שאבי כבר איננו חבר בלשכת עורכי הדין, וככזה הוא איננו נתון למרותה. לאחר סיום ריצוי העונש יהיה אבי רשאי לגבות את שכר הטרחה במלואו.

19. עו"ד כרמי ייצג את אלנה בבית הדין הרבני האזורי. לאחר שהגיש כבא כוחה ערעור לבית הדין הרבני הגדול הוא מונה להיות חבר הוועדה למינוי דיינים.

מה הדין?

- א. עו"ד כרמי לא יכול לייצג את אלנה בבית הדין הרבני הגדול כל עוד הוא חבר בוועדה למינוי דיינים.
- ב. עו"ד כרמי לא יכול לייצג את אלנה בבית הדין הרבני הגדול כל עוד הוא חבר בוועדה למינוי דיינים, אלא אם ניתן לכך אישורו של יו"ר הוועדה.
- ג. עו"ד כרמי יכול לייצג את אלנה בבית הדין הרבני הגדול גם בעודו חבר הוועדה למינוי דיינים, כל עוד הערעור יישמע בטרם תתכנס הוועדה הראשונה בהשתתפותו.
- ד. עו"ד כרמי יכול לייצג את אלנה בבית הדין הרבני הגדול.

20. עו"ד ג'ואי, שהוא עורך דין ישראלי, פתח בארץ שלוחה של משרד עורכי הדין הקנדי "סמית" אנד סמית", והוא מעוניין להשתמש בשם המשרד הקנדי גם בשלוחה של המשרד בארץ.

מה הדין?

- א. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שהשלוחה תירשם במרשם משרדי עורכי הדין הזרים, ובכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר.
- ב. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שהשלוחה תירשם במרשם משרדי עורכי הדין הזרים, ובכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמה של המדינה שבה נמצא מרכז פעילותו.
- ג. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שבכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמה של המדינה שבה נמצא מרכז פעילותו.
- ד. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שבכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמן של המדינות שבהן למשרד יש פעילות.

21. עו"ד גורן העביר תיק לטיפולו של עו"ד ברוך מכיוון שהיה חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפי לקוחו בשל עומס בעבודה. עו"ד גורן מבקש מעו"ד ברוך לקבל חלק משכר הטרחה.

מה הדין?

- א. עורך דין המעביר עניין לטיפולו המקצועי של חברו מסיבה כלשהי לא זכאי לחלק בשכר הטרחה ואי אפשר להסכים על כך בעת ההעברה. לאור זאת עו"ד גורן לא רשאי לקבל חלק משכר הטרחה.
- ב. עורך דין המעביר עניין לטיפולו המקצועי של חברו זכאי לחלק בשכר הטרחה אם הוסכם על כך במפורש. על כן רשאי עו"ד גורן לקבל חלק משכר הטרחה אם כך הוסכם.
- ג. עורך דין המעביר עניין לטיפולו המקצועי של חברו מסיבה כלשהי זכאי לחלק בשכר הטרחה אלא אם הוסכם במפורש אחרת. לאור זאת עו"ד גורן רשאי לקבל חלק משכר הטרחה גם אם לא הוסכם על כך בעת ההעברה.
- ד. עורך דין המעביר עניין לטיפולו המקצועי של חברו מכיוון שנבצר ממנו לייצג בשל עומס בעבודה לא זכאי לחלק בשכר הטרחה ואסור לו לקבל תשלום כלשהו מעו"ד ברוך. לאור זאת עו"ד גורן לא רשאי לקבל חלק משכר הטרחה.

22. "גזזת" היא חברה עסקית בע"מ המסייעת לנפגעי ההקרנות נגד מחלת הגזזת או לשאריהם לקבל פיצוי כספי הולם מהמדינה על הנזקים שנגרמו להם מטיפולי ההקרנות. לחברה אתר אינטרנט שבו היא מפרסמת את שירותיה ואת מתווה פעילותה. החברה גובה מכל לקוח 2,000 ש"ח על שירות משפטי, ובתמורה לכך מייצג עו"ד שמעון, המועסק בחברת "גזזת", את לקוחות החברה בתביעותיהם בבתי המשפט בעניין זה. רווחיה של החברה נאים, אך שמעון אינו שותף להם, שכן הוא מועסק כשכיר.

מה הדין?

- א. עו"ד שמעון אינו עובר עבירה אתית בעבודתו בחברה מאחר שהוא מועסק כשכיר, ואינו שותף להכנסות החברה.
- ב. עו"ד שמעון אינו עובר עבירה אתית בעבודתו בחברה, שכן הוא מייצג בבתי המשפט את הלקוחות, ולא את החברה.
- ג. עו"ד שמעון עובר עבירה אתית בעבודתו בחברה.
- ד. עו"ד שמעון אינו עובר עבירה אתית בעבודתו בחברה, מאחר שהשירותים המשפטיים מוענקים על ידי שמעון ולא על ידי החברה.

23. איזה מן המשפטים הבאים נכון לגבי ועדת המינויים שהוקמה בחוק לשכת עורכי הדין?

- א. ועדת המינויים ממנה חברי ועדות האתיקה, חברי ביה"ד המשמעתיים ופרקליטי ועדות האתיקה.
- ב. ועדת המינויים ממנה את חברי ועדות האתיקה.
- ג. ועדת המינויים ממנה את פרקליטי ועדות האתיקה.
- ד. ועדת המינויים ממנה את חברי בתי הדין המשמעתיים.

24. עורך דין ראובן הודיע ללשכת עורכי הדין כי אינו עוסק בעריכת דין. ההודעה התקבלה בלשכת עורכי הדין ביום 1.1.2016. ביום 1.2.2016 תקף עורך דין ראובן את שכנו ונפתחה נגדו חקירה משטרתית.

מה הדין?

- א. ועדת האתיקה מוסמכת להעמיד את עורך הדין לדין משמעתי.
- ב. ועדת האתיקה אינה מוסמכת להעמיד לדין משמעתי את עורך הדין, משום שמרותה לא חלה על עורכי דין בתקופת הגבלת החברות.
- ג. ועדת האתיקה תהא מוסמכת להעמיד לדין משמעתי את עוה"ד רק לאחר שתבוטל הגבלת חברות.
- ד. ועדת האתיקה תהא מוסמכת להעמיד את עורך הדין לדין משמעתי רק לאחר שתסתיים החקירה המשטרתית.

25. עו"ד דוד מייצג את לקוחו יהונתן בהליך בענייני משפחה. את הצד שכנגד מייצג עו"ד שאול. לאחר שיהונתן לא התייצב לאחד הדיונים בתיק, נתגלעה מחלוקת בין הצדדים באשר לשאלה אם ידע יהונתן על אותו דיון. עו"ד דוד טוען כי דווקא הודיע ליהונתן על אודות הדיון. עו"ד שאול מבקש לזמן את עו"ד דוד להעיד על כך. יהונתן ויתר על חיסיון עורך דין-לקוח לעניין זה.

מה הדין?

- א. עו"ד דוד יוכל להמשיך לייצג את יהונתן לאחר שיעיד מטעם הצד שכנגד.
- ב. עו"ד דוד יוכל להמשיך לייצג את יהונתן לאחר שיעיד מטעם הצד שכנגד רק אם יתקבל לכך היתר מהוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין או מבית המשפט.
- ג. עו"ד דוד יוכל להמשיך לייצג את יהונתן לאחר שיעיד מטעם הצד שכנגד רק אם יתקבל לכך היתר מוועדת האתיקה המחוזית של לשכת עורכי הדין או מבית המשפט.
- ד. עו"ד דוד לא יוכל להמשיך לייצג את יהונתן לאחר שיעיד מטעם הצד שכנגד.

26. רחל היא תובעת באחד מתפקידי השירות המשפטי של המדינה. בין רחל לבין שכנתה לאה התפתחה מריבה בעניין שאין לו כל קשר לתפקידה, ובמסגרתה ירקה רחל בפניה של לאה. לאה הנזעמת מיהרה להגיש תלונה לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, וזו החליטה להגיש קובלנה משמעתית נגד רחל בגין היריקה. רחל חוששת מאוד מההליך המשמעותי הצפוי לה, ופנתה ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה שיורה על הפסקת ההליכים נגדה.

מה הדין?

- א. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להפסיק את ההליכים המשמעתיים נגד רחל, משום שהעבירה לא נעברה במסגרת מילוי תפקידה בשירות המשפטי של המדינה או בקשר לתפקידה.
- ב. היועץ המשפטי לממשלה אינו רשאי להפסיק את ההליכים המשמעתיים נגד רחל, משום שהעבירה לא נעברה במילוי תפקידה בשירות המשפטי של המדינה או בקשר לתפקידה.
- ג. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להפסיק את ההליכים המשמעתיים נגד רחל, משום שבאפשרותו להפסיק כל הליך משמעותי נגד חבר לשכה המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי של המדינה.
- ד. היועץ המשפטי אינו רשאי להפסיק את ההליכים המשמעתיים נגד רחל, משום שהקובלנה הוגשה על ידי ועדת האתיקה, ולא על ידיו.

27. עו"ד מוחמד הוא דירקטור בחברה הציבורית מתוק לו לייצור סוכריות. אביו של עו"ד מוחמד, עו"ד סעיד, מקבל הצעה לייצג את חברת האם של מתוק לו. בתו של עו"ד מוחמד, עו"ד נגימה, מקבלת הצעה לייצג את חברת הבת של חברת מתוק לו.

מה הדין?

- א. עו"ד סעיד רשאי לייצג את חברת האם; עו"ד נגימה אינה רשאית לייצג את חברת הבת.
- ב. עו"ד סעיד אינו רשאי לייצג את חברת האם; עו"ד נגימה אינה רשאית לייצג את חברת הבת.
- ג. עו"ד סעיד אינו רשאי לייצג את חברת האם; עו"ד נגימה רשאית לייצג את חברת הבת.
- ד. עו"ד סעיד רשאי לייצג את חברת האם; עו"ד נגימה רשאית לייצג את חברת הבת.

28. עו"ד רותם מייצג את תאגיד אור צילומים בע"מ התובעת את פרקש תעשיות בע"מ על הפרת זכויות יוצרים. לעו"ד רותם נודע כי פרקש תעשיות בע"מ עומדים להעיד מטעמים את יובל, יושב ראש הנהלת אור צילומים בע"מ, והוא מעוניין לבוא בדברים עם יובל טרם עדותו זו כדי שיוכל להזמין אותו להעיד גם מטעם אור צילומים בע"מ.

מה הדין?

- א. עו"ד רותם רשאי לבוא בדברים עם יובל.
- ב. עו"ד רותם לא רשאי לבוא בדברים עם יובל אלא בהסכמת הצד שכנגד, ואם הוא מיוצג – בהסכמת בא כוחו.
- ג. עו"ד רותם לא רשאי לבוא בדברים עם יובל אלא בהסכמתו של יובל, ואם הוא מיוצג – בהסכמת בא כוחו.
- ד. עו"ד רותם לא רשאי לבוא בדברים עם יובל אלא לאחר מתן העדות.

29. בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין הורה למשרד עורכי דין זר להפסיק את פעילותה של השלוחה שהוא מקיים בישראל.

מה הדין?

- א. הפסקת פעילות השלוחה תיעשה לתקופה שהורה בית הדין אך לא תפחת משנה; הלשכה רשאית להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.
- ב. הפסקת פעילות השלוחה לא תעלה על 3 שנים; הלשכה רשאית להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.
- ג. הפסקת פעילות השלוחה תיעשה לתקופה שהורה בית הדין אך לא תפחת משנה; על הלשכה להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.
- ד. הפסקת פעילות השלוחה לא תעלה על 3 שנים; על הלשכה להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.

30. נגד עו"ד פלונית החלו בהליכים שלפני הגשת קובלנה במחוז תל אביב שבו היא רשומה, ואולם בתקופה שעברה עד שהוגשה הקובלנה נרשמה עו"ד פלונית במחוז ירושלים.

מה הדין?

- א. הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז ירושלים; יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.
- ב. הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז תל אביב; יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.
- ג. הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז ירושלים; יושב ראש בית הדין המשמעתי המחוזי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.
- ד. הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז תל אביב; יושב ראש בית הדין המשמעתי המחוזי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.

31. פרקליט המדינה הגיש קובלנה לבית דין משמעותי נגד עו"ד ג'רבי, אך זו נדחתה על ידי בית הדין המשמעותי המחוזי, ופרקליט המדינה הגיש ערעור לבית הדין המשמעותי הארצי. במהלך הדיון בבית הדין המשמעותי הארצי התברר לפרקליט המדינה כי עו"ד ג'רבי פעל כסוכן סמוי של המשטרה וביקש לחזור בו מהערעור.

מה הדין?

- א. פרקליט המדינה רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין.
- ב. פרקליט המדינה רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין, באישור היועץ המשפטי לממשלה.
- ג. פרקליט המדינה לא רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין אלא באישור בית הדין.
- ד. פרקליט המדינה לא רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין אלא באישור ראש לשכת עורכי הדין.

32. לאחר שבמהלך דיון בתנאי שחרור בערובה לא הסכים איש מבני משפחתו של גבע, המואשם בעבירות מס, לערוב להתייצבותו למשפט, חתם סגורו, עו"ד רז, על ערבות אישית בסך 200,000 ש"ח להבטחת התייצבותו. עם תחילת המשפט כפר עו"ד רז בשם גבע בעובדות כתב האישום שיוחסו לגבע, אף שבערב שלפני הדיון הודה בפניו גבע כי ביצע את העבירות שיוחסו לו.

מה הדין?

- א. עו"ד רז היה רשאי לערוב להתייצבותו של גבע והיה רשאי לכפור בשמו בעובדות כתב האישום.
- ב. עו"ד רז לא היה רשאי לערוב להתייצבותו של גבע, אך היה רשאי לכפור בשמו בעובדות כתב האישום.
- ג. עו"ד רז לא היה רשאי לערוב להתייצבותו של גבע, ולא היה רשאי לכפור בשמו בעובדות כתב האישום.
- ד. עו"ד רז היה רשאי לערוב להתייצבותו של גבע, אך לא היה רשאי לכפור בשמו בעובדות כתב האישום.

33. עו"ד עידן עוסק זה שנים רבות בתחום המשפט האזרחי. חיים הגיע אל עו"ד עידן לפגישת התייעצות קצרה לצורך הערכת סיכויים וסיכונים הנגעים לתביעה העלולה להיות מוגשת נגדו בעתיד הקרוב. חיים לא הציג לעידן מסמכים להוכחת גרסתו (הגם שטען שיש בידיו מסמכים לרוב). בתום הישיבה הקצרה הודה חיים לעו"ד עידן על עצותיו הטובות, אך הודיעו כי ככל הנראה ישכור שירותיו של עורך דין אחר לייצגו בתביעה אם תוגש. לימים, משהוגשה התביעה, נדהם חיים לגלות שעורך דין המייצג את התובע הוא לא אחר מאשר עו"ד עידן.

מה הדין?

- א. היות שחיים הבהיר לעו"ד עידן כי ככל הנראה לא יבקשו לייצג אותו בתביעה, אם תוגש, הרי שלא התגבשו ביניהם יחסי עורך דין לקוח, ואין חיים יכול "לאחוז במקל משני קצותיו" ולשלול מעו"ד עידן את זכותו לייצג לקוח אחר.
- ב. עו"ד עידן רשאי לייצג את התובע נגד חיים, שכן חיים לא הציג בפניו מסמכים להוכחת גרסתו.
- ג. עו"ד עידן לא רשאי לייצג את התובע, שכן לאחר שיחת התייעצות שקיים עם חיים (גם אם הייתה קצרה, חלקית ולא ממצה) אין הוא רשאי אף לשקול ייצוג כאמור ואין דרך להכשיר את הייצוג.
- ד. עו"ד עידן היה צריך לפנות לוועד המחוזי לפני קבלת הטיפול בתובע על מנת שישקול לקבל החלטה שתוכל לאפשר לו לטפל בתובע, ומשלא קיבל החלטה המתירה לו לייצגו בטרם החל הייצוג, אין הוא רשאי לייצג את התובע.

34. עו"ד לוי קיבל רישיון לעריכת דין בשנת 2010. לצד פעילותו כעורך דין בתחום דיני החברות, פועל עו"ד לוי גם בענייני ציבור הקרובים לליבו. על מנת לחסוך בעלויות ייחד עו"ד לוי חלק מדירת מגוריו למשרדו, ומחלק זה בדירה הוא פועל הן כעורך דין והן במסגרת פעילותו הציבורית.

מה הדין?

- א. עו"ד לוי אינו פועל כדין, שכן משרדו של עורך דין צריך לשמש רק לעבודתו המקצועית של עורך דין ואין זה הולם את כבוד המקצוע שעורך דין יקיים משרד בדירת מגוריו.
- ב. עו"ד לוי אינו פועל כדין, שכן עורך דין רשאי לפעול במשרדו רק בענייני לקוחותיו, שלהם הוא חב נאמנות, ולא בענייני ציבור, אשר ביחס אליהם לא חל חיסיון עורך דין – לקוח.
- ג. עו"ד לוי פועל כדין היות שעורך דין רשאי לפעול במשרדו בענייני ציבור, והוא גם רשאי לייחד חלק מדירת מגוריו למשרדו.
- ד. עו"ד לוי פועל כדין, אך עליו לקבל את אישור המועצה הארצית להסדר האמור, עד ולא יאוחר מ-45 ימים מיום פתיחת המשרד.

35. יהונתן פנה לעו"ד ענבר וביקש ממנו לטפל עבורו בעניין אזרחי הקשור לפעילותו העסקית של יהונתן בתחום ייבוא טלוויזיות. עו"ד ענבר הבהיר ליהונתן כי יסכים לקבל את הטיפול אם יהונתן יסכים לתת לו כשכר טרחה במקרה של הצלחה 15% אחוזים ממניות יהונתן בחברת ייבוא הטלוויזיות. יהונתן הסתייג תחילה מהצעתו של עו"ד ענבר, אך לאחר התלבטות חתמו השניים על הסכם שכר טרחה בהתאם לדרישתו של עו"ד ענבר.

מה הדין?

- א. עו"ד ענבר פעל שלא כדין, שכן עורך דין לא רשאי לקבל שכר טרחה בעד עבודתו המקצועית אלא בכסף.
- ב. עו"ד ענבר פעל כדין, שכן עורך דין ולקוחו רשאים לקבוע כל מתכונת לתשלום שכר הטרחה, ובלבד שהיא מקובלת על שניהם.
- ג. עו"ד ענבר פעל שלא כדין הואיל ואינו רשאי לקבל שכר טרחה המותנה כולו בהצלחת הטיפול המשפטי, והוא מחויב לדרוש כי לכל הפחות שליש משכר הטרחה לא יהיה מותנה בתוצאות הטיפול.
- ד. עו"ד ענבר פעל כדין בנסיבות העניין לאור מהות העניין, העומד על הפרק וסוג הזכויות שהובטחו לו.

36. לעו"ד לוטם לקוחה קבועה, חברה הפועלת בתחום הבנייה למגורים – "בינוי בע"מ". אריה, שהוא מהנדס במקצועו, פנה לעו"ד לוטם וביקש שתייצג הן אותו הן את חברת "בינוי בע"מ", בעריכת הסכם העסקה. עו"ד לוטם הפנתה את תשומת ליבו של אריה כי חברת "בינוי בע"מ" היא לקוחה קבועה, ולכן אף שלא קיים חשש שלא תוכל למלא את חובתה המקצועית כלפי הצדדים. כללי האתיקה מונעים ממנה לייצג גם אותו במסגרת המשא ומתן עם לקוחתה הוותיקה הנ"ל. אריה התעקש כי תפנה אל לקוחתה ותבקש אישורה בכתב לייצג שני הצדדים גם יחד בעריכת ההסכם.

מה הדין?

- א. לוטם לא תוכל לייצג גם את אריה, שכן לעורך דין אסור לייצג צדדים בעלי אינטרסים מנוגדים באותו עניין.
- ב. לוטם לא תוכל לייצג גם את אריה, שכן בעניין שצד בו לקוח קבוע של עורך הדין לא ייצג עורך דין צד אחר.
- ג. לוטם תוכל לייצג גם את אריה, שכן ייצוגו של אריה אינו בעניין שבו היא מטפלת עבור לקוחתה חברת הבנייה, ועל כן אין כל מגבלה אתית.
- ד. לוטם תוכל לייצג את שני הצדדים גם אם חברת "בינוי בע"מ" היא לקוחה קבועה שלה אם תתבקש בכתב על ידי שני הצדדים לערוך עבורם את ההסכם.

37. עו"ד ענבר עוסק זה שנים רבות בתחום החוזים המסחריים. באחת העסקאות הרבות אשר השתתף בטיפול בהן נתגלה, שנים רבות לאחר שצדדים חתמו על מסמכי העסקה בפני עורכי דין אחרים, שאחד הצדדים לא היה כשיר לחתום על מסמכי העסקה ועל כן העסקה אינה כשרה.

מה הדין?

- א. עו"ד ענבר יוכל לייצג את הטוענים לביטול ההסכם הואיל והוא מחויב לפעול במסירות לטובת לקוחותיו וגילוי האמת.
- ב. עו"ד ענבר לא יוכל לייצג את הטוענים לביטול ההסכם עקב חסיון עורך דין-לקוח, החל ללא מגבלת זמן.
- ג. עו"ד ענבר יוכל לייצג את הטוענים לביטול ההסכם, ובלבד שחלפו לפחות שבע שנים - תקופת התיישנות- מיום החתימה.
- ד. עו"ד ענבר לא יוכל לייצג את הטוענים לביטול ההסכם משום שהשתתף בטיפול בהסכם זה, גם אם הצדדים לא חתמו בפניו על ההסכם.

38. יוסי פנה לעורך דין מידד לאחר שהופנה אליו על ידי חברת זכויות פנסיוניות בע"מ, הפועלת למטרת רווח ומפרסמת ברבים את נכונותה לממן שירותים משפטיים ללקוחותיה כחלק ממכלול השירותים שהיא נותנת. עו"ד מידד קיבל על עצמו את הטיפול לאחר ששכר טרחתו סוכם בכתב בינו לבין חברת זכויות פנסיוניות בע"מ.

מה הדין?

- א. עו"ד מידד פעל שלא כדין, שכן לעולם שכר טרחה ישולם על ידי הלקוח ולא על ידי צד שלישי.
- ב. עו"ד מידד פעל כדין, שכן אין כל מניעה לקבל מצד שלישי תשלום בגין שכר הטרחה המגיע לו מלקוחו.
- ג. עו"ד מידד פעל שלא כדין הואיל ויוסי לא חתם על הסכם שכר הטרחה לצד חברת זכויות פנסיוניות בע"מ הפועלת באופן המתואר לעיל.
- ד. עו"ד מידד פעל שלא כדין, שכן יוסי הופנה אליו על ידי חברת זכויות פנסיוניות בע"מ הפועלת באופן המתואר לעיל.

39. חברתו של עו"ד ירושלמי בלשכת עורכי הדין פקעה השנה.

מה הדין?

- א. הוא נשאר נתון למרות הלשכה עד לסוף השנה, והוא רשאי לגבות שכר בעד שירותים שנתן לפני פקיעת החברות.
- ב. הוא נשאר נתון למרות הלשכה לגבי כל מה שאירע לפני פקיעת החברות, והוא רשאי לגבות שכר בעד שירותים שהתחייב לתיתם עד 3 שנים לפני פקיעת החברות.
- ג. הוא נשאר נתון למרות הלשכה לגבי כל מה שאירע לפני פקיעת החברות, והוא רשאי לגבות שכר בעד שירותים שנתן לפני פקיעת החברות.
- ד. הוא נשאר נתון למרות הלשכה עד 3 שנים מפקיעת החברות, והוא רשאי לגבות שכר בעד שירותים שנתן לפני פקיעת החברות.

40. אלון הוא עורך דין שגם מכהן כדירקטור בחברה ציבורית.

מה הדין?

- א. אלון רשאי להביע דעה בעניין משפטי במסגרת תפקידו בדירקטוריון.
- ב. אסור לאלון להביע את דעתו בעניין משפטי במסגרת תפקידו בדירקטוריון
- ג. אלון רשאי להביע דעה בעניין משפטי במסגרת תפקידו בדירקטוריון, כל עוד הוא גם מייצג משפטית את החברה.
- ד. אסור לאלון להביע את דעתו בעניין משפטי במסגרת תפקידו בדירקטוריון אלא במסגרת ייצוג המשפטי את החברה.

41. נועה היא עורכת דין יחידה בשני משרדי עורכי דין אשר בבעלותה הבלעדית.

מה הדין?

- א. נועה לא עברה על כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין, אם אישר זאת הוועד המחוזי של הלשכה לתקופה קצובה.
- ב. נועה לא עברה על כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין, אם אישרה זאת המועצה הארצית של הלשכה בהתייעצות עם ראש לשכת עורכי הדין.
- ג. נועה לא עברה על כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין, אם אישר זאת ראש לשכת עורכי הדין לאחר התייעצות עם המועצה הארצית, מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ד. נועה עברה על כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין.

42. עליזה פנתה אל עו"ד שגיא על מנת שגיגש תביעת יחסי עבודה (שלא בסעד זמני) נגד מעסיקה הקודם, משרד עורכי הדין. עו"ד שגיא שיגר למשרד עורכי הדין מכתב התראה בדבר כוונתו להגיש תביעה כנגדם אשר קבלתו אושרה בשיחת טלפון, ולאחר שבוע הגיש עו"ד שגיא תביעה בשם עליזה לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה.

מה הדין?

- א. עו"ד שגיא הפר את כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין בכך שלא המתין 14 ימים לפחות ממועד הפנייה למשרד עורכי הדין עד למועד הגשת התביעה.
- ב. עו"ד שגיא הפר את כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין בכך שלא המתין 21 ימים לפחות ממועד הפנייה למשרד עורכי הדין עד למועד הגשת התביעה.
- ג. עו"ד שגיא הפר את כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין בכך שלא המתין 30 ימים לפחות ממועד הפנייה למשרד עורכי הדין עד למועד הגשת התביעה.
- ד. עו"ד שגיא לא הפר את כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין.

43. עו"ד כהן הוריד לטלפון שלו אפליקציה של הקלטת שיחות אוטומטית. דדי, לקוח של עו"ד כהן, נוהג לקיים עימו באופן תדיר שיחות טלפוניות. באחת השיחות שקיימו דדי מוסר לעו"ד כהן גרסה מפורטת בקשר להליך משפטי שעו"ד כהן מייצג בו את דדי. לימים התברר כי הגרסה שמסר הייתה חסרת בסיס וכתוצאה מכך ניתן נגד דדי פסק דין. דדי מאוכזב מהתוצאה ומאשים בכישלון זה את עו"ד כהן. דדי מחליף עו"ד ומגיש נגד עו"ד כהן תביעת רשלנות. עו"ד כהן מעוניין לעשות שימוש בהקלטה במסגרת ההליך המשפטי שמנהל נגדו דדי.

מה הדין?

- א. עו"ד כהן רשאי לעשות שימוש בהקלטה זו לצורכי הגנתו.
- ב. עו"ד כהן רשאי לעשות שימוש בהקלטה זו היות שדדי החליף עורך דין.
- ג. עו"ד כהן מנוע מלעשות שימוש בהקלטה זו היות שהקליט את דדי בלא ידיעתו בזמן שייצג אותו, ואם יעשה כן ייחשב כמי שעבר עבירה אתית.
- ד. עו"ד כהן מנוע מלעשות שימוש בהקלטה זו היות שחל איסור להציג הקלטה כראיה במסגרת הליך משפטי.

44. עו"ד מנשס מייצג את אורן בהליך משפטי שבו הוגשה נגד אורן תביעה כספית בטענה כי הפר הסכם מכר לרכישת מגרש. במסגרת פגישה שקיימו עו"ד מנשס ואורן במטרה לברר מהי גרסתו של אורן לצורכי הגנתו, אמר עו"ד אורן לעו"ד מנשס כי הוא לבדו הפר את ההסכם משום שהתחרט שחתם על ההסכם וכי אין ברצונו לרכוש את המגרש. עם זאת, ביקש מעו"ד מנשס שלא לציין זאת בכתב ההגנה וחלף זאת להציג גרסה עובדתית יצירתית לפיה דווקא הצד שכנגד הפר את ההסכם וכי הוא (אורן) נהג כדין ובתום לב. עו"ד מנשס נענה לבקשתו של אורן, ניסח גרסה עובדתית יצירתית בכתב ההגנה, ואף העלה בלהט טענות כאמור בדיון שהתקיים בבית המשפט הנכבד.

מה הדין?

- א. עו"ד מנשס לא עבר עבירה אתית היות שפעל כפי שביקש ממנו אורן שלו הוא מחויב.
- ב. עו"ד מנשס לא עבר עבירה אתית, שכן אם היה מתנגד לבקשתו של אורן, אזי אורן היה מעלה כנגדו טענות בדבר הכשלתו בהליך.
- ג. עו"ד מנשס עבר עבירה אתית היות שניסח גרסה עובדתית יצירתית לפיה הצד השני הפר את ההסכם.
- ד. עו"ד מנשס עבר עבירה אתית היות שהכחיש בכתב ההגנה את טענות הצד שכנגד בידעו שהן נכונות.

45. איציק פנה לעו"ד ישראלי בבקשה שייצגו בהליך משפט שמתנהל לפני כבוד השופט כוכבי והחל לפני 6 חודשים. עו"ד ישראלי נענה לבקשה והחל בייצוג. בתו של כבוד השופט כוכבי מועסקת כעורכת דין במשרדו של עו"ד ישראלי, ואולם לא תטפל בתיק של איציק במשרדו ו/או בעקיפין. עו"ד ישראלי סיפר לאיציק על כך.

מה הדין?

- א. עו"ד ישראלי לא עבר עבירה אתית היות שבתו של כבוד השופט לא תטפל בתיק של איציק.
- ב. עו"ד ישראלי לא עבר עבירה אתית כי סיפר לאיציק שבתו של כבוד השופט מועסקת במשרדו.
- ג. עו"ד ישראלי עבר עבירה אתית שעה שהסכים לייצג בהליך שמתנהל לפני כבוד השופט כוכבי בידעו שבתו מועסקת במשרדו.
- ד. עו"ד ישראלי לא עבר עבירה אתית היות שמדובר בהליך שהחל להתנהל לפני 6 חודשים.

46. עו"ד שמואלי, שמתגורר בירושלים ובה נמצא משרדו, משמש דירקטור בחברה ציבורית בשם "גמה". תחום עיסוקה של החברה הוא קמעונאות. עו"ד שמואלי מתמחה בשוק ההון. דירקטוריון החברה החליט במליאתו לבקש מעו"ד שמואלי לתת לה ייעוץ משפטי בעניין מסוים שבתחום מומחיותו.

מה הדין?

- א. עו"ד שמואלי רשאי לתת ייעוץ משפטי כאמור במקרה בו ייעוץ זה אושר על ידי המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין או על ידי ועד מחוז ירושלים של לשכת עורכי הדין.
- ב. עו"ד שמואלי מנוע בכל מקרה מלתת ייעוץ משפטי לחברה, ואם יעשה כן ייחשב כמי שעבר עבירה אתית.
- ג. בנסיבות כאמור אין כל מניעה שעו"ד שמואלי ייתן לחברה ייעוץ משפטי.
- ד. עו"ד שמואלי מנוע מלתת לחברה ייעוץ משפטי היות שתחום מומחיותו הוא שוק ההון ואילו החברה עוסקת בתחום הקמעונאות.

47. עו"ד כרמלי מתגורר בתל אביב ומתמחה בייצוג חברות בתחום הקמעונאות. עו"ד כרמלי הוא בן דודו של עו"ד שמואלי, המשמש דירקטור בחברה ציבורית בשם "גמה". עו"ד כרמלי נענה לבקשתה של חברת "גמה" לייצג אותה בהליך משפטי שמתנהל בבית המשפט הנכבד בינה לבין חברה מתחרה בתחום הקמעונאות. בא כוחה של החברה המתחרה פנה לעו"ד כרמלי והבהיר לו שמבחינה אתית הוא מנוע מלייצג את חברת גמה בהליך.

מה הדין?

- א. עו"ד כרמלי מנוע מבחינה אתית מלייצג את חברת "גמה" בהליך היות שהוא קרובו של עו"ד שמואלי שמשמש דירקטור בחברת "גמה".
- ב. לא קיימת מניעה מבחינה אתית שעו"ד כרמלי ייצג את חברת "גמה" בהליך.
- ג. עו"ד כרמלי מנוע מבחינה אתית מלייצג את חברת "גמה" בהליך היות שהוא מתמחה בתחום הקמעונאות, שזהו תחום עיסוקה של חברת "גמה".
- ד. לא קיימת מניעה מבחינה אתית שעו"ד כרמלי ייצג את חברת "גמה" בהליך, ובלבד שקיבל בקשר לייצוג זה אישור מאת המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין או מאת ועד מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין.

48. למשרדו של עו"ד כהן הגיע לקוח חדש העונה לשם מר פדאל. מר פדאל הוא איש עסקים ידוע ומוכר. עו"ד כהן נרגש מעצם פנייתו של מר פדאל למשרדו ומבין את הפוטנציאל הפרסומי הטמון בקבלת לקוח שכזה למשרד. עו"ד כהן מחתים את מר פדאל על הסדר שכר טרחה וכן מסביר למר פדאל כי ייתכן שיעשה שימוש בתמונות משותפות של השניים לטובת פרסום משרדו של עו"ד כהן.

מה הדין?

- א. עו"ד כהן רשאי לפרסם באתר של משרדו תמונות משותפות עם מר פדאל רק אם מדובר בתמונות שצולמו במשרדו של עו"ד כהן ובמסגרת פגישת עבודה.
- ב. עו"ד כהן רשאי לפרסם באתר של משרדו תמונות עבודה משותפות עם מר פדאל רק אם מדובר בתמונות שמטשטשות את זהותו של מר פדאל.
- ג. עו"ד כהן אינו רשאי לפרסם תמונות משותפות עם מר פדאל היות שלא הסביר למר פדאל כי הוא רשאי לסרב לפרסום כאמור ולאחר מכן החתים את מר פדאל על הסכמתו המפורשת לכך.
- ד. עו"ד כהן אינו רשאי לפרסם תמונות משותפות עם מר פדאל היות שהסדר שכר הטרחה לא לקח בחשבון את הרווח שמפיק עו"ד כהן מפרסום תמונות משותפות עם מר פדאל באתר משרדו.

49. עורך דין החליט לפרסם באתר האינטרנט של חברו, שעוסק בתחום התיווך, מאמר משפטי וכן סרטון מקצועי הנוגע לפעילות משרדו.

מה הדין?

- א. עורך דין אינו רשאי לפרסם מאמר משפטי וסרטון מקצועי באתר של צד ג'.
- ב. עורך דין אינו רשאי לפרסם מאמר משפטי וסרטון מקצועי באתר שעוסק בתחום התיווך ולא בתחום המשפט.
- ג. עורך דין רשאי לפרסם מאמר משפטי וסרטון מקצועי באתר שעוסק בתחום התיווך רק אם קיבל מראש את אישור ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין.
- ד. עורך דין רשאי לפרסם מאמר משפטי וסרטון מקצועי באתר שעוסק בתחום התיווך, ובלבד שהפרסום לגביו ובעניין משרדו עומד בכללי הפרסומת החלים על עורכי דין.

50. עורך דין החליט לתרום כסף לטובת הוצאת חוברת לכבוד חג הפסח בתמורה לחסות שתופיע על גבי חצי עמוד בחוברת, שבה יוזכר שמו ומשרדו לרבות פרטי ההתקשרות.

מה הדין?

- א. עורך הדין רשאי לעשות כן היות ששילם על חסות זו באמצעות תרומה כספית.
- ב. עורך הדין רשאי לעשות כן היות שאין מניעה לפרסם בחוברת חסות שמאזכרת את שמו ומשרדו וכן את פרטי ההתקשרות.
- ג. עורך הדין אינו רשאי לעשות כן היות שהחסות שבה יוזכר שמו של עורך הדין, משרדו ופרטי ההתקשרות עימו עולה על רבע עמוד בחוברת.
- ד. עורך הדין אינו רשאי לעשות כן היות שהפרסום בדבר המימון (מתן חסות) אינו עוסק בהצעת שירות משפטי.

מרתון חוקתי וחוקי יסוד

חוקתי מהותי

1. תוקפו של חוק ההתייעלות הלאומית, התשע"ז-2017 (להלן: החוק), עתיד לפקוע ביום 1.10.2019, ואולם ביום 15.6.2019 החליטה הכנסת להתפזר.

מה הדין?

- א. החוק יפקע בתוך שלושה חודשים מיום החלטת פיזור הכנסת.
- ב. החוק יעמוד בתוקף עד המועד שנקבע בחוק.
- ג. החוק יפקע בתוך שלושה חודשים מהמועד שנקבע בחוק.
- ד. החוק יעמוד בתוקף עד תום שלושת החודשים הראשונים לתקופת כהונתה של הכנסת הנכנסת.

2. הכנסת מבקשת לשנות את חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ולהוסיף לו "פסקת התגברות" בדומה לחוק יסוד: חופש העיסוק.

כיצד עליה לפעול?

- א. לחוקק את התיקון באמצעות חוק יסוד בכל רוב במליאה בשלוש קריאות.
- ב. לחוקק את התיקון באמצעות חוק בכל רוב במליאה בשלוש קריאות.
- ג. לחוקק את התיקון באמצעות חוק יסוד ברוב של חברי הכנסת בשלוש קריאות.
- ד. לחוקק את התיקון באמצעות חוק שיעמוד בתנאי פסקת ההגבלה.

3. איזה מהזכויות הבאות לא הוכרה בפסיקת בית המשפט העליון כזכות חוקתית המהווה חלק מכבוד האדם לפי חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו?

- א. חופש הביטוי.
- ב. חופש התנועה.
- ג. הזכות לשם טוב.
- ד. הזכות למתן טיפול רפואי מתקדם.

4. הכנסת הכריזה על מצב חירום על-פי הצעת הממשלה. לאחר שמצב החירום נכנס לתוקף, התקינה הממשלה תקנות שעת חירום במסגרתן אסור לעבוד אחרי השעה 18:00 בערב.

איזה מהמשפטים הבאים מבטא נכונה את הדין החל לגבי תקנות?

- א. התקנות אינן תקפות משום שאין בכוחן של תקנות שעת חירות להגביל זכויות המעוגנות בחוק-יסוד: חופש העיסוק.
- ב. התקנות תקפות, משום שחופש העיסוק אינו מעוגנת בחוקי היסוד בישראל.
- ג. התקנות תקפות במקרה וההגבלה היא לתכלית ראויה ולתקופה ובמידה שלא תעלה על הנדרש.
- ד. התקנות תקפות אם נאמר בהן במפורש כי הן תקפות על אף האמור בחוק יסוד.

5. אלו מן המשפטים מתאר את הדין באופן המדויק ביותר?

- א. פסקת ההגבלה לגבי כוחות הביטחון שבחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו אינו כולל תנאי "תכלית ראויה".
- ב. פסקת ההגבלה לגבי כוחות הביטחון שבחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו אינו כולל את תנאי "הולם את ערכיה של מדינת ישראל".
- ג. חוק-יסוד: חופש העיסוק אינו כולל פסקת הגבלה לגבי כוחות הביטחון.
- ד. כל המשפטים נכונים.

6. ג'ולי, תושבת בישראל, וליאון, תייר בישראל – התווכחו בניהם לגבי תחולת זכויות היסוד בחוקי היסוד הישראליים ביחס אליהם. ליאון טען כי כל הזכויות החלות על ג'ולי, חלות גם עליו. ג'ולי טענה כי כל הזכויות החלות עליה אינן חלות על ליאון.

עם מי צדק?

- א. רק ג'ולי צודקת.
- ב. שניהם טועים.
- ג. רק ליאון צודק.
- ד. שניהם צודקים.

7. נירית סבורה כי אחת מהוראות פקודת מס הכנסה, הקובעת חבות במס ותוקנה לאחרונה בשנת 1975, אינה חוקתית. היא פונה בעתירה לבג"צ בטענה כי יש לפסול את הוראת החוק מאחר והיא פוגעת פגיעה בלתי מידתית בחופש העיסוק.

מה הדין?

- א. יש לבדוק האם הוראת החוק הולמת את ערכי מדינת ישראל, נועדה לתכלית ראויה, והפגיעה בחופש העיסוק אינה עולה על הנדרש. אם יעלה כי הוראת החוק אינה עומדת בתנאים אלה או חלקם, היא עשויה להיפסל.
- ב. הוראת החוק תעמוד בתקפה אף כשאינה בהתאם לתנאים שפורטו בסעיף א', אם מדובר בחוק שנתקבל ברוב של חברי הכנסת.
- ג. הוראת החוק תעמוד בתקפה אף כשאינה בהתאם לתנאים שפורטו בסעיף א', אם מדובר בחוק שנתקבל ברוב של חברי הכנסת ונאמר בו במפורש שהוא תקף על אף האמור בחוק היסוד כבוד האדם וחירותו.
- ד. לא ניתן להביא לפסילת החוק בטענה לפגיעה בחופש העיסוק בשל שמירת הדינים.

8. הש' מרים נאור, בבג"ץ 1877/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (2017), מצינת בפסקה 98 בפסק דינה כי "בנסיבות אלה אין מנוס מן הקביעה כי הסדר הגיוס החדש לא מקיים קשר רציונאלי לתכליתיו. די בכך כדי לקבוע כי ההסדר איננו מידתי ואינו מקיים את תנאי פיסקת ההגבלה, אף בלא בחינתו בשני מבחני המשנה הנוספים של המידתיות".

במקרה לעיל, האם על הש' נאור להמשיך לבחון את מבחני המידתיות ביחס להסדר הגיוס החדש?

- א. כן. בחינת המידתיות תעשה תמיד ביחס לשלושת מבחני המשנה.
- ב. לא. מבחן המשנה המתואר בפסקה הוא האחרון מבין שלושת מבחני המשנה, ולכן אי התקיימותו מייתר את הצורך בבחינת שני מבחני המשנה האחרים.
- ג. לא.
- ד. כן. משום שמבחן הקשר הרציונאלי הוא מבחן עזר בלבד, ואין בבחינתו כדי לעמוד על מידתיות הסדר הגיוס החדש.

9. קראו את פסק דינה של השופטת מרים נאור, בבג"ץ 1877/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת (2017), פסקאות 101 – 103, וענו על השאלה הבאה:

"לא אכחד כי לאור נקודת המוצא הזו, שאלתי את עצמי האם ניתן להימנע מלקבוע בנקודת הזמן הנוכחית כי הסדר הגיוס החדש בטל. בסופו של דבר הגעתי למסקנה כי הימנעות מקביעה בעת הזו כי הסדר הגיוס שלפנינו בטל תהא בבחינת דחיית הקץ, הא ותו לא. הפגיעה המתמשכת והעמוקה בשוויון, חוסר התוחלת כי הסדר הגיוס החדש יביא לפתרונה, החזרה על טעויות העבר וכן הלקחים והתובנות שהצטברו במסגרת העיסוק רב השנים בנושא זה, אינם מאפשרים לבחור בדרך זו.

שאלתי את עצמי גם האם חובה עלינו לקבוע כי ההסדר בטל במלואו או שמא ניתן "להציל" חלקים ממנו. ואולם, גם בעניין זה איני רואה מנוס מלקבוע כי דינן של כלל הוראות הסדר הגיוס החדש בעניינם של תלמידי הישיבות החרדיות – בטלות. ההסדר שלפנינו לקוי מיסודו והכשלים שנפלו בו נעוצים בשורשיו. במילים אחרות, הכשלים שעליהם עמדתי נוגעים לחלקים כה מהותיים בהסדר הנוכחי, עד שאין לו קיום בלעדיהם. יתרה מכך, הפגמים המבניים הטמונים בחוק המביאים לכשלונו במבחן הקשר הרציונאלי כרוכים זה בזה ולא ניתן להפריד בין חלקיו החוקתיים לאלו שאינם (ראו והשוו עניין איתן, פסקה 81 לחוות דעתו של חברי השופט ע' פוגלמן). אפילו ניתן היה להסכים עם העובדה שבתקופת ההסתגלות הראשונה למעשה לא מוטלת כל חובה על תלמידי הישיבות להתגייס, עדיין היינו ניצבים, בתקופת ההסתגלות השנייה, בפני הסדר מחורר שבו מנגנון מובנה המאפשר לרוקנו מתוכו. גם אם אפשר היה להשלים, ולו בדוחק, עם מציאות בת תשע שנים שבה אין סיכוי מוחשי לצמצום משמעותי של אי-השוויון בנשיאה בנטל, בבחינת מחיר שאותו יש לשלם כדי להגיע לשינוי המיוחל, לא ניתן לעשות כן מקום שלא מובטח דבר בהמשך הדרך. בנסיבות אלה, הניסיון "להציל" חלק מהוראות החוק באמצעים פרשניים כאלה ואחרים סופו בהתערבות שיפוטית עמוקה ופולשנית יותר מהכרזה על החוק בטל והותרת מלאכת התיקון למחוקק (ראו והשוו לעניין הפרטת בתי הסוהר, בעמ' 638-639; בבג"ץ 16/4406 איגוד הבנקים בישראל (ע"ר) נ' כנסת ישראל, פסקה 58 לחוות דעתי (2016.9.29).

על אף כל האמור, איני רואה מקום לקבוע כי הכרזת הבטלות תחול באופן מיידי. כפי שנקבע בפסיקה, במקרים המתאימים ניתן להשעות את כניסתה לתוקף של הצהרתו של בית המשפט בדבר בטלותה של הוראת חוק (ראו, למשל בבג"ץ 95/6055 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג' (5, 241, 284) השופט י' זמיר (1999); (עניין לשכת מנהלי ההשקעות, בעמ' 415-416) הנשיא א' ברק)). במקרה דנא, אני סבורה כי ראוי לעשות כן על מנת לאפשר היערכות לקראת השלכות ביטולו של הסדר הגיוס החדש. בהתאם לכך, אציע לחברי לקבוע כי הצהרת הבטלות תיכנס לתוקף רק בתום שנה מיום מתן פסק דין זה".

מהו הסעד החוקתי המוצע בפסק דינה של הש' נאור ביחס להסדר הגיוס החדש (להלן: הוראת החוק)?

- א. בטלות כל הוראת החוק – עם השעיית כניסת הבטלות לתוקף.
- ב. בטלות כל הוראת החוק באופן מיידי.
- ג. בטלות חלקית של הוראת החוק – עם השעיית כניסת הבטלות לתוקף.
- ד. בטלות חלקית של הוראת החוק באופן מיידי.

10. אחריותו של מבקר המדינה היא:

- א. בפני נשיא המדינה.
- ב. בפני הרשות המבצעת.
- ג. בפני בית הנבחרים של המדינה.
- ד. בפני הרשות השופטת.

11. שתי חברות כנסת היו חלוקות בדבר המועדים והדרכים להשבה על שאילתות בכנסת בתקופה שלאחר משבר הקורונה (covid-19), לאור הישארותן בתוקף של תקנות שעת חירום הקובעות הוראות מיוחדות בנושאי בריאות החלות גם על חברי כנסת. לאחר שבדקו ומצאו שהנושא לא מוסדר בחוק או במקום אחר, רצונן שהכנסת תקבע סדרי עבודה מתאימים.
מה הדין?

- א. הכנסת רשאית לקבוע את סדרי עבודתה.
- ב. אין לכנסת סמכות, שכן הנושא לא נמצא בחוק. עניין לנו בסמכות שיורית של הממשלה.
- ג. אין לכנסת סמכות מכיוון שהנושא הוא חלק מתקנות שעת חירום. עניין לנו בסמכות שיורית של הממשלה.
- ד. יש לכנסת סמכות, ובלבד שהיא קבועה בתקנות שעת חירום.

חוקתי דיוני

1. מכוח חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל החליטה הממשלה להעניק לעיריית ירושלים מענק שנתי מיוחד (מעניק הבירה).

אישורו של איזה גורם צריכה הממשלה לקבל?

- א. אישור הכנסת.
- ב. אישור החשב הכללי.
- ג. אין צורך באישור של גורם נוסף.
- ד. אישור ועדת הכספים של הכנסת.

2. על פי חוק יסוד, משק המדינה, מיהו הגורם המוסמך להכין לקראת כל שנת כספים תוכנית תקציב רב שנתית שתכלול את הצעת חוק התקציב לשנה הקרובה, וכן תוכנית תקציב לשתי השנים הבאות אחריה?

- א. שר האוצר.
- ב. הממשלה.
- ג. ועדת הכספים של הכנסת.
- ד. שר האוצר באישור ועדת הכספים.

3. איזו מהתשובות הבאות מגדירה את תנאי הכשירות להיות מועמד לכהונת מבקר המדינה?

- א. שופט בית משפט מחוזי בדימוס שהוא אזרח ישראלי ותושב ישראל.
- ב. נשיא בית משפט מחוזי בדימוס שהוא אזרח ישראלי ותושב ישראל.
- ג. אזרח ישראלי שהוא תושב ישראל.
- ד. שופט בית המשפט העליון בדימוס שהוא אזרח ישראלי ותושב ישראל.

4. נשיא המדינה מאס בחיים הציבוריים. משכך הגיש לראש הממשלה כתב התפטרות. ראש הממשלה קיבל את כתב ההתפטרות 24 שעות לאחר מכן, 72 שעות לאחר מסירת כתב ההתפטרות הכריז ראש הממשלה בישיבת הממשלה כי התפנה מקומו של נשיא המדינה.

מה מהאמור להלן נעשה בניגוד להוראות חוק יסוד: נשיא המדינה?

- א. העדר חתימת קיום על כתב ההתפטרות.
- ב. ההודעה על התפטרות נשיא המדינה נמסרה 72 שעות לאחר הגשת כתב ההתפטרות.
- ג. נשיא המדינה הגיש את כתב התפטרותו לראש הממשלה.
- ד. התפטרותו של נשיא המדינה לא קיבלה אישור מכנסת ישראל.

5. האם ניתן לגבות עדות (במסגרת הליך משפטי) מנשיא המדינה?

- א. כן, תיגבה העדות במקום ובמועד שייקבעו על דעת נשיא המדינה.
- ב. כן, תיגבה העדות במקום ובמועד שייקבעו על דעת פרקליט המדינה.
- ג. לא, לנשיא חסינות מפני מתן עדות בהליך משפטי.
- ד. לא, אלא אם הסכים מרצונו להעניק עדות בעניין.

6. למי הסמכות לפתוח במלחמה במדינת ישראל?

- א. המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת הממשלה.
- ב. המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת הכנסת.
- ג. המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת הוועדה לחוץ ובטחון.
- ד. המדינה לא תפתח במלחמה אלא מכוח החלטת שר הבטחון ויו"ר הוועדה לחוץ ובטחון.

7. במילוי תפקידיו יהיה מבקר המדינה אחראי בפני:

- א. הממשלה בלבד ולא יהיה תלוי בכנסת.
- ב. ועדת הכנסת לביקורת המדינה.
- ג. הכנסת בלבד ולא יהיה תלוי בממשלה.
- ד. אף לא גורם אחד.

8. אלו מן המשפטים הבאים נכון ביחס לוועדה לבחירת שופטים?

- א. הרכב הוועדה הוא נשיא בית המשפט העליון ועוד שני שופטים אחרים של בית המשפט העליון, שר המשפטים ושר אחר שתקבע הממשלה, שני חברי הכנסת שתבחר הכנסת ושני נציגים של לשכת עורכי הדין.
- ב. לפחות אחד מנציגי שופטי בית המשפט העליון בוועדה, לפחות אחד מנציגי הממשלה בוועדה, לפחות אחד מנציגי הכנסת בוועדה ולפחות אחד מנציגי לשכת עורכי הדין בוועדה יהיו נשים.
- ג. שני שופטי בית המשפט העליון ושני נציגי לשכת עורכי הדין יכהנו תקופה של שלוש שנים.
- ד. כל התשובות נכונות.

9. חברת הכנסת שירה מבקשת ליזום הצעה לשינוי שיטת הבחירות לכנסת. במסגרת התיקון המוצע יש להחליף את שיטת הבחירה הארצית לשיטה אזורית, כמקובל בחלק ממדינות צפון אירופה.
מהו הרוב הנדרש לביצוע התיקון?

- א. התיקון יתקבל בתמיכת רוב חברי הכנסת שנכחו בהצבעה.
- ב. התיקון יתקבל בתמיכת רוב חברי הכנסת בכל שלושת הקריאות.
- ג. התיקון יתקבל בתמיכת 80 חברי כנסת בקריאה הראשונה, ורוב חברי הכנסת הנוכחים בקריאה השנייה והשלישית.
- ד. התיקון יתקבל אם יצביעו 80 חברי כנסת בכל שלושת הקריאות.

10. ראש עיריית ירושלים מבקש לשפר את מערך פינוי האשפה בעיר. במסגרת התייעצות עם מומחים גילה ראש העיר כי באיטליה מתקיים מערך פינוי אשפה באופן מאד יעיל – ולכן הוא מבקש, במסגרת הסדרת פינוי האשפה בעיר, לבדוק אפשרות להעביר לאיטליה את הסמכות על החנייה בעיר למספר חודשים.

מה התשובה הנכונה ביותר?

- א. פעולה כזו בלתי אפשרית לעולם. ירושלים, וכל שכונותיה, היא בירת ישראל הנצחית.
- ב. לא תועבר לגורם זר, מדיני או שלטוני, או לגורם זר אחר בדומה לכך, בין דרך קבע ובין לתקופה קצובה, כל סמכות המתייחסת לתחום עיריית ירושלים.
- ג. תשובה ב' נכונה אולם ניתן לשנות הוראה זו על ידי 61 חברי כנסת.
- ד. תשובה ב' נכונה אולם ניתן לשנות הוראה זו על ידי 80 חברי כנסת. הוראה שריון זו ניתן לשנות על ידי 61 חברי כנסת.

11. ניתן לשנות את חוק יסוד הלאום באמצעות:

- א. רוב של 61 חברי כנסת.
- ב. רוב רגיל של חברי כנסת.
- ג. רוב של 80 חברי כנסת.
- ד. לא ניתן לשנות את חוק יסוד הלאום.

12. נקבע מועד לבחירות לכנסת, ובמועד שנקבע יוותר לרב הראשי חודש עד לסיום כהונתו. הרב הראשי מבקש להיות מועמד לכנסת.

מה הדין?

- א. הרב הראשי לא יהיה מועמד לכנסת.
- ב. הרב הראשי יכול להיות מועמד לכנסת באישור ועדת הכנסת.
- ג. הרב הראשי יכול להיות מועמד לכנסת באישור הממשלה.
- ד. הרב הראשי יכול להיות מועמד לכנסת לאור הוראות חוק יסוד: חופש העיסוק.

13. דנית הצביעה כנגד עמדת סיעתה בהצבעת אי אמון לממשלה. דנית עשתה זו מתוקף צו מצפונה. חברי סיעתה כעסו עליה וביקשו להרחיקה מהסיעה בשל התנהלותה. דנית לא התרגשה וטענה כלפיהם כי מבחינתה היא לא פרשה מהמפלגה, ולכן אין מניעה שבבחירות לכנסת הבאה היא תיכלל ברשימת מועמדים אחרת המכהנת בכנסת הנוכחית.

מה הדין?

- א. התנהלותה מהווה פרישה ולכן דנית טועה.
- ב. התנהלותה מהווה פרישה אולם בכל זאת תוכל להיכלל במפלגה אחרת המכהנת בכנסת הנוכחית לקראת הבחירות הבאות.
- ג. התנהלותה אינה מהווה פרישה אולם בכל זאת לא תוכל להיכלל במפלגה אחרת המכהנת בכנסת הנוכחית לקראת הבחירות הבאות.
- ד. דנית צודקת.

14. מליאת הכנסת עומדת לדון בהצעת חוק לפיה לא ילמדו יותר מ-30 תלמידים בכיתה. הממשלה סירבה לתת את הסכמתה להצעה, משום שהתאמת כיתות הלימוד באופן המוצע כרוכה בעלות תקציבית גבוהה, ומוערכת בסכום של 20 מיליון שקלים בשנת הכספים הקרובה.
באלו תנאים, אם בכלל, תתקבל הצעת החוק?

- א. הצעת החוק תתקבל ברוב של חברי כנסת בכל 3 הקריאות.
- ב. הצעת החוק תתקבל ברוב של 50 חברי כנסת לפחות בכל 3 הקריאות.
- ג. הצעת החוק תתקבל ברוב רגיל.
- ד. מאחר ומדובר בהצעת חוק תקציבית, אין לקבלה אם לא נתנה הממשלה את הסכמתה לעלות התקציבית.

15. לקראת הבחירות לנשיא המדינה הציע חבר הכנסת א' 3 מבין חבריו לכנסת כמועמדים לתפקיד נשיא המדינה: ב', ג' ו-ד'. בתום המועד להצעת מועמדים, לאחר שסוכמו כל ההצעות, התברר שחבר הכנסת ב' הוצע על ידי 11 חברי כנסת, חבר הכנסת ג' הוצע על ידי 9 חברי כנסת, וחבר הכנסת ד' הוצע על ידי 10 חברי כנסת.
מה הדין?

- א. חברי הכנסת ב', ג' ו-ד' יכולים להיות מועמדים לתפקיד נשיא המדינה.
- ב. חבר הכנסת ב' יכול להיות מועמד לתפקיד נשיא המדינה. חברי הכנסת ג' ו-ד' לא יכולים להיות מועמדים לתפקיד נשיא המדינה.
- ג. חברי הכנסת ב' ו-ד' יכולים להיות מועמדים לתפקיד נשיא המדינה. חבר הכנסת ג' לא יכול להיות מועמד לתפקיד נשיא המדינה.
- ד. חברי הכנסת ב', ג' ו-ד' לא יכולים להיות מועמדים לתפקיד נשיא המדינה.

16. **ראש המטה הכללי של צבא ההגנה לישראל:**

- א. נתון למרות הממשלה וכפוף אליה.
- ב. נתון למרות שר הביטחון וכפוף אליו.
- ג. נתון למרות הממשלה וכפוף לשר הביטחון.
- ד. נתון למרות שר הביטחון וכפוף לממשלה.

17. הכנסת מעוניינת לתקן כמה חוקי יסוד. לצורך ביצוע המהלך הצליחה הקואליציה לגייס תמיכה של 58 חברי כנסת לעומת מספר קטן יותר של מתנגדים.
איזה חוק מהבאים תוכל הכנסת לתקן ברוב האמור?

- א. חוק יסוד : ישראל - מדינת הלאום של העם היהודי.
- ב. חוק יסוד : משאל עם.
- ג. חוק יסוד : כבוד האדם וחירותו.
- ד. חוק יסוד : חופש העיסוק.

18. ח"כ דניאל הורשע בפסק דין סופי בעבירה פלילית. האם תיפסק חברות בכנסת?

- א. כן, די בהרשעה בפסק דין סופי כדי להביא להפסקת הכהונה.
- ב. כן, רק אם קבע בית המשפט כי יש עם העבירה קלון.
- ג. כן, רק אם קבע בית המשפט כי יש עם העבירה קלון והעבירה נעברה בזמן שהיה חבר כנסת.
- ד. כן, רק אם נידון חבר הכנסת למאסר.

19. אליהו מעוניין להתמנות לשר שנה לאחר שסיים לרצות מאסר.
מה הדין?

- א. אליהו יוכל להתמנות לשר אם קבע יו"ר הכנסת כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.
- ב. אליהו יוכל להתמנות לשר אם קבע יו"ר ועד הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.
- ג. אליהו יוכל להתמנות לשר אם קבע נשיא המדינה כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.
- ד. אליהו יוכל להתמנות לשר אם קבע היועץ המשפטי לממשלה כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות העניין, משום קלון.

20. פרקליטות המדינה פרסמה הודעה כי מבקר המדינה נחשד במעורבות לביצוע עבירה שיש עימה קלון. נשיא המדינה פרסם הודעה בדבר מצבו הבריאותי הרעוע. חבר הכנסת מלכיאל מעוניין כי בכנסת תיערך הצבעה להעברת מבקר המדינה מכהונתו מחמת התנהגות שאינה הולמת את מעמדו, והצבעה לפינוי נשיא המדינה מכהונתו.

מה הדין?

- א. נדרש רוב של 61 חברי כנסת להעברת מבקר המדינה מתפקידו, ונדרש רוב של 80 חברי כנסת לסיים את כהונתו של נשיא המדינה, לאחר הצעת ועדת הכנסת ברוב של שני שלישים בנידון.
- ב. נדרש רוב של 90 חברי כנסת להעברת מבקר המדינה מתפקידו, ונדרש רוב של 61 חברי כנסת, לאחר הצעת ועדת
- ג. נדרש רוב של 90 חברי כנסת להעברת מבקר המדינה מתפקידו ולסיים את כהונתו של נשיא המדינה.
- ד. נדרש רוב של 61 חברי כנסת להעברת מבקר המדינה מתפקידו, ולסיים את כהונתו של נשיא המדינה, לאחר הצעת ועדת הכנסת ברוב של שני שלישים בנידון.

21. ועדת הבחירות לכנסת לא אישרה את מועמדותו של חבר הכנסת יהב להשתתף בבחירות לכנסת משום שיש במעשיו משום הסתה לגזענות. יהב פונה אליכם כדי להתייעץ כיצד ניתן לערער על החלטת הוועדה.

מה תיעצו לו?

- א. הוא לא צריך לערער, שכן החלטת ועדת הבחירות המרכזית כי מועמד מנוע מלהשתתף בבחירות טעונה אישור בית המשפט העליון.
- ב. הוא יכול לערער לוועדת הבחירות העליונה היושבת כערכאת ערעור על החלטות ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.
- ג. הוא לא יכול לערער בכלל, שכן החלטות ועדת הבחירות לכנסת הן סופיות.
- ד. ועדת הבחירות לכנסת אינה מוסמכת לפסול מועמד יחיד מלהשתתף בבחירות לכנסת. סמכותה מוגבלת לפסילת רשימת מועמדים

מרתון דיני חוזים

1. נועם הזמין ממורן מדפסת תלת-מימד תמורת 100,000 ש"ח. מורן התחייבה למסור לו את המדפסת בתוך חודש. כעבור 3 שבועות היא הודיעה לו כי לא יקבל את המדפסת. נועם ביטל כדין את החוזה. באותה עת עלה מחיר השוק של המדפסת ל 120,000 ש"ח. נועם רכש מדפסת משוכללת יותר ושילם 180,000 ש"ח למרות שמחירה בשוק היה 170,000 ש"ח.

בהתעלם מפיצוי על עוגמת נפש, מה הפיצוי המרבי המגיע לנועם?

- א. 20,000 ש"ח.
- ב. 10,000 ש"ח.
- ג. 70,000 ש"ח.
- ד. לא מגיע לו כל פיצוי.

2. אסף ניהל עם יובל משא ומתן לרכישה דירה באזור מבוקש מאוד. לקראת סיומו של המשא ומתן, החל יובל להעלות דרישות בלתי חוקיות במטרה להכשיל את העסקה ועל כן לא נכרת חוזה בין השניים. אסף מעוניין לתבוע מיובל פיצויים בגין עוגמת הנפש שנגרמה לו.

מה הדין?

- א. אסף רשאי לתבוע פיצויים בגין עוגמת נפש, שכן המשא ומתן נוהל בחוסר תום לב.
- ב. אסף אינו רשאי לתבוע פיצויים בגין עוגמת נפש, אלא רק פיצויים בגין נזק ממוני.
- ג. אסף אינו רשאי לתבוע פיצויים בגין עוגמת נפש, שכן בסופו של דבר לא נכרת חוזה.
- ד. אסף רשאי לתבוע פיצויים בגין עוגמת נפש בכל מקרה שבו משא ומתן ממושך נכשל.

3. תרצה עשתה חוזה עם עקביא לרכישת דירתו, הרשומה בבעלותו. היא שילמה את מלוא מחיר הדירה, וקיבלה חזקה בדירתו. כשעורך דינה ביקש לרשום את הדירה על שמה התברר שנפלה טעות בשטרי המכר שעליהם חתם עקביא, ורשם המקרקעין סירב לרשום את הדירה על שם תרצה. כשפנתה לעקביא, סירב הלה לחתום על שטרי מכר חדשים. תרצה הגישה נגדו תביעה לאכיפת החוזה, ובעוד כשבוע ינתן פסק הדין. תרצה חוששת שעקביא יעזוב את ישראל לנצח, ולכן לא תוכל בהיעדרו לממש את פסק הדין ככל שתזכה בתביעה.

אילו צעדים על תרצה לנקוט?

- א. אין לתרצה סיבה לחשוש שפסק הדין לא יקוים, ואין שום צורך לפעול כבר עתה.
- ב. יש לתרצה סיבה לחשוש שפסק הדין לא יקוים, אך אין שום צעד שאפשר באמצעותו למנוע זאת.
- ג. על תרצה למהר ולבקש מבית משפט לעכב את יציאות של עקביא מן הארץ.
- ד. יהיה על תרצה לפתוח בהליכי הוצאה לפועל נגד עקביא לאחר מתן פסק הדין, תוך המצאת מסמכי ההוצאה לפועל אל מחוץ לישראל.

4. מאיר מכר את חלקו בבניין (25%) לאחותו דפנה. בחוזה בין השניים נקבע במפורש כי "המוכר מצהיר כי הוא מוכר את הבניין במצבו as is על כל הפגמים והליקויים הקיימים בו וכי אין ולא תהיה לו כל אחריות שהיא באשר למצבו של הממכר". מאיר גם לא שעה לעצת עורך דינו ולא התייעץ עם שמאי טרם המכירה. מאיר סבר כי ייעודו של הבניין הוא למסחר בלבד ולא ידע כי הוא מיועד גם למגורים ולכן שווי גבוה בהרבה מהמחיר החוזי שנקבע, גם דפנה לא ידעה על ייעודו של הבניין למגורים. מאיר מעוניין לבטל את החוזה בשל טעות.

מה הדין?

- א. מאיר צודק. טעות בכל הנוגע לייעוד הנכס ולשווי הזכויות הנגזרות מכך היא טעות המאפשרת לבטל את החוזה באופן אוטונומי.
- ב. מאיר טועה. אפשר לבטל את החוזה בנסיבות המקרה רק אם יוכח כי דפנה הייתה מודעת לייעוד האמיתי של הנכס.
- ג. מאיר צודק. טעות בכל הנוגע לייעוד הנכס ולשווי הזכויות הנגזרות מכך שהיא טעות המאפשרת לבטל את החוזה, אך יש צורך לפנות לשם כך לבית המשפט.
- ד. מאיר טועה. בנסיבות המקרה מדובר בטעות בכדאיות העסקה, ועל כן אי אפשר לבטל את החוזה מחמת הטעות.

5. מנחם הציע לבן למכור לו, לבן, את מכוניתו בסך של 10,000 ש"ח וקבע כי אם בן לא יביע התנגדות לכך, ייחשב הדבר להסכמה בשתיקה. בן לא הגיב, ולאחר יום ביצע העברה בנקאית בסך 10,000 ש"ח לחשבונו של מנחם. מנחם החליט בסופו של דבר לא למכור את המכונית והוא מבקש להשיב את הכסף לבן. בן טוען כי בין השניים נכרת חוזה ומנחם לא יכול לסגת ממנו.

מה הדין בנסיבות המקרה?

- א. בן צודק. אמנם מנחם לא יכול לכפות על בן שתיקה כקיבול, ואולם בביצוע התשלום קיבל בן את ההצעה ועל כן בין השניים נכרת חוזה.
- ב. בן טועה. אין תוקף לשתיקה כקיבול. ובין השניים לא נכרת חוזה. מנחם רשאי לסגת מהצעתו.
- ג. בן צודק. מדובר בהצעה בלתי הדירה, שאי אפשר לסגת ממנה, ומנחם מחויב למכור לו את המכונית.
- ד. בן טועה. אמנם בוצע קיבול כפי שדרש מנחם. ואולם מנחם רשאי לסגת מהצעתו בכל עת אמנם עשה.

6. נחמה כרתה בשנת 2005 חוזה עם יצחק ולפיו יצחק ימכור לה חנות. יצחק התחייב להעביר את רישום הבעלות של החנות על שמה של נחמה בתוך שלוש שנים מהיום שתקבל חזקה בפועל בחנות. נחמה שילמה את מלוא התמורה, וקיבלה את החזקה בחנות בשנת 2008. למרות ששבה ופנתה ליצחק בעניין העברת רישום הבעלות על שמה, זו לא נרשמה כאמור גם לא בשנת 2017. מעת לעת שבה נחמה ודרשה מיצחק שיפעל להעברת הבעלות על שמה, ציינה כי מדובר בהפרת החוזה, המקנה לה זכות לבטלו, ושהיא תבטל את החוזה אם לא תתוקן הפרה, אך לשווא. מכתבה האחרון בנושא היה בדצמבר 2016. בחודש מרץ 2017 הודיעה נחמה על ביטול החוזה.

איזה מהאפשרויות הבאות משקפת את הדין?

- א. חלוף השנים הרבות כשלעצמו הפקיע מנחמה את כוחה לבטל את ההסכם. לכן ביטול החוזה הוא שלא כדין.
- ב. בנסיבות אלה כדי שתוכל נחמה לבטל את ההסכם, עליה להודיע ליצחק כי בכוונתה לעשות כן, ואם לא יעמוד יצחק בהתחייבותו, לבטלו. כך היא עשתה, ולכן הביטול הוא כדין.
- ג. לנוכח העובדה כי מדובר בהפרה יסודית של ההסכם, נחמה יכולה לבטל אותו ללא הודעה כלשהי. לכן הביטול הוא כדין, ולמעשה נחמה לא הייתה צריכה לפנות בפנייה מקדימה ליצחק.
- ד. בנסיבות העניין, יש הבדל בין הצהרות נחמה לבין התנהלותה. העובדה כי לא בטלה את ההסכם מראה כי זנחה את זכותה להעברת הרישום על שמה. לכן הביטול אינו כדין.

7. ברע"א 10/3961 המוסד לביטוח לאומי נ' סהר חברה לתביעות בע"מ מגדל חברה לביטוח בע"מ, סה(2) (563) 2012, (פסקה 15, ציין המשנה לנשיאה (כתוארו אז) השופט ריבלין בדעת הרוב כך: "הפסיקה שבאה בעקבות הלכת אפרופים – ובפרט, פסק הדין שניתן בהרכב מורחב של תשעה שופטים בדיון הנוסף בעניין מגדלי הירקות – הבהירה ועיצבה את דרכי יישומה של ההלכה וקשרה את הקצוות שנתרו 'פרומים' בהלכת אפרופים. במסגרת זאת, הדגישה הפסיקה כי מטרתו הראשונה במעלה של בית המשפט, עת שהוא ניגש לפרש חוזה, היא לאתר את כוונתם האמיתית המשותפת של הצדדים לחוזה – היא התכלית הסובייקטיבית של החוזה. רק כאשר לא ניתן, בשום אופן ובאף דרך – כך הבהירה הפסיקה – לברר מהי הכוונה האמיתית שעומדת בבסיס החוזה, רשאי בית המשפט לפנות, תוך נקיטת משנה זהירות, לתכלית האובייקטיבית של החוזה. עוד הבהירה הפסיקה כי למרות המעבר לשיטה פרשנית חד-שלבית לצורך איתור אומד דעתם הסובייקטיבי של הצדדים לחוזה, נותר לשון החוזה מקום מרכזי וחשוב בתהליך הפרשנות. בעניין זה, אף הודגשו שני כללים פרשניים: האחד – כי לשון החוזה היא כלי הקיבול של אומד דעת הצדדים, התוחם את גבולות הפרשנות ואינו מאפשר לייחס לחוזה פרשנות שאינה מתיישבת עם לשונו; והשני – כי קיימת חזקה שלפיה פרשנות החוזה היא זו התואמת את המשמעות הפשוטה, הרגילה והטבעית של הכתוב – היא המשמעות האינטואיטיבית הקמה עם קריאת לשון החוזה בראי הקשרו הכללי".

בהמשך פסק הדין שהובא לעיל נידונה פרשנותו של סעיף 25(א) לחוק החוזים, (חלק כללי), התשל"ג-1973 בנוסחו לאחר תיקון מס' 2 מיום 2011.1.17, אשר לגביו, בסיכום הדברים, נאמר כך:

"כללו של דבר, גם התכלית האובייקטיבית של התיקון תומכת בפירוש המאמץ את השיטה הפרשנית שנקבעה עניין אפרופים ועוצבה בעניין מגדלי הירקות, תוך עיגון החזקה הפרשנית בדבר פשט הלשון".

בהנחה כי המצוטט לעיל מבטא את ההלכה שנפסקה בפסק הדין, נכון יהיה לומר כי:

- א. בפסק הדין נקבע (בדעת רוב) כי ההלכה שנקבעה בפסק דין אפרופים ובהמשך לו בפסק הדין ארגון מגדלי הירקות, אשר מוזכרים בקטע שהובאה, נפכה והיא איננה עוד בתוקף לנוכח לשון הסעיף לאחר התיקון.
- ב. בפסק הדין נקבע (בדעת רוב) כי השיטה הפרשנית החד-שלבית בוטלה למעשה, ובמקומה יש לבחון את פרשנות החוזה על פי השיטה הפרשנית הדו-שלבית.
- ג. בפסק הדין נקבע (בדעת הרוב) כי התיקון האמור לא הביא לשינוי משמעותי בהלכה בכל הנוגע לאופן פרשנותם של חוזים ביחס להלכה שנהגה קודם לתיקון.
- ד. בפסק הדין נקבע (בדעת הרוב) כי החזקה שלפיה פרשנות החוזה היא זו התואמת את המשמעות הפשוטה, הרגילה והטבעית של הכתוב היא חזקה חלוטה שאי אפשר לסתור אותה.

8. אברהם שכר את שירותי החברה "קייטרינג לכל אירוע" לקראת בר המצווה של בנו שיתקיים בירושלים. כשבוע לפני מועד האירוע, הודיעו בחדשות כי ביום האירוע יהיה יום גשום. בפועל, בערב האירוע, מזג האוויר היה סוער מאד – וירד שלג בירושלים, אשר חסם את הכניסה לירושלים. בעקבות כך, בעת האירוע, לא סיפקה החברה לאברהם את שירותי הקייטרינג.

לפי הדין הנהוג:

- א. החברה הפרה את החוזה ולכן עומדת לאברהם זכות תביעה לתרופות בגין הפרת חוזה.
- ב. החברה הפרה את החוזה, אולם עומדת לאברהם רק זכות תביעה לתרופות הביטול.
- ג. בנסיבות המקרה, החברה לא הפרה את החוזה.
- ד. החברה לא הפרה את החוזה, אולם עומדת לאברהם זכות תביעה לפיצוי בגין עוגמת נפש.

9. תהילה ניהלה משא ומתן עם רונן. לאחר דין ודברים עלה המשא ומתן על שרטון ולא נכרת חוזה בין הצדדים. רונן טוען כי תהילה הכשילה את המשא ומתן לאורך כל הדרך ולכן תובע ממנה ביטול בשל חוסר תום לב. תהילה טוענת כי בנסיבות העניין אין אפשרות לרונן להעלות כל טענה חוזית כלפיה.

עם מי הצדק?

- א. תהילה צודקת. ללא חוזה בין הצדדים לא ניתן לתבוע סעדים במסגרת דיני החוזים.
- ב. רונן צודק. בנסיבות העניין, גם ללא קיומו של חוזה, עומדת לו זכות תביעה חוזית.
- ג. אף אחד אינו צודק. בנסיבות בעניין רונן יכול לתבוע רק אכיפה ופיצוי קיום.
- ד. אף אחד אינו צודק. אמנם לרונן קיימת טענה חוזית כנגד תהילה, אולם טענתו לביטול מיותרת ואינה רלבנטית.

10. גבי התקשר בחוזה מכר עם קבלן א'. תוך כדי הבנייה נכנס הקבלן לקשיים כלכליים ומסר את הפרויקט לקבלן ב'. קבלן ב' הרחיב את הדירות בפרויקט ולכן הציע לגבי להוסיף סכום כספי או לקבל את כספו בחזרה. גבי לא הגיב. בסיום הפרויקט דרש גבי את אכיפת החוזה.

לפי הדין הנהוג:

- א. ככל הנראה הקבלן הפר את החוזה ולכן זכאי גבי את לתבוע אכיפה.
- ב. ככל הנראה הקבלן הפר את החוזה, אולם גבי אינו זכאי לתבוע אכיפה.
- ג. בנסיבות העניין, רשאי בית המשפט להתנות את האכיפה בתוספת תשלום מצדו של גבי.
- ד. הקבלן לא הפר את החוזה וניתן לתבוע את גבי בטענת "עמידה דווקנית על זכויות".

11. חברת "צוננים" פרסמה בעיתון המקומי על מבצע סוף עונה לפיו "כל המזגנים בחצי מחיר עד סוף החודש". רון מיהר למחרת לקנות מזגן – אך למורת רוחו גילה כי המבצע הופסק. **לפי הדין הנהוג:**

- א. אין מדובר כלל בהצעה משום שהוא פונה לציבור הכללי.
- ב. החברה יכולה להפסיק את המבצע בכל עת.
- ג. מרגע שרון קרא את ההודעה בעיתון – נכרת חוזה.
- ד. החברה אינה יכולה להפסיק את המבצע באופן חד צדדי.

12. באלו מהמקרים הבאים יש לבחון את המקרה החוזי בהתאם ל"שיקולי צדק"?

- א. במקרה בו דני מבקש למנוע אכיפת חוזה לפיו קיימת עליו מגבלה ביחס לאופי והיקף שעות העבודה מחוץ למסגרת העבודה המרכזית שלו.
- ב. במקרה בו ראובן מבקש לבטל חוזה בשל הפרה (לא יסודית) של שמעון כנגדו.
- ג. במקרה בו רונית מבקשת לבטל חוזה בגלל שחשבה בטעות (ואף אחד לא ידע או היה עליו לדעת על מחשבתה) כי יש היתר בנייה במקרקעין שרכשה.
- ד. כל התשובות נכונות.

13. מאיר השכיר את דירתו לשני. במסגרת חוזה השכירות נכתב בסעיף 23 כי "אסור להכניס בעלי חיים לדירה". לאחר שלושה חודשי שכירות, קנתה שני 4 דגי זהב קטנים בתוך אקווריום וגידלה אותם בדירה.

לפי הדין:

- א. שני לא הפרה את החוזה.
- ב. שני הפרה את החוזה ולדוד עומדת הזכות לבטלו באופן מיידי באמצעות שליחת הודעת ביטול לשני.
- ג. שני הפרה את החוזה ולדוד עומדת הזכות לבטלו, אולם קודם לכן עליו לתת ארכה לשני להתנצל על ההפרה.
- ד. בנסיבות המקרה, ככל הנראה, לא יהיה צורך לבטל את החוזה.

14. רונן רצה להשיג מידע על מתחריו העסקיים ולכן פנה לחיים עימו כרת חוזה לקבלת שירותי חקירה פרטיים. רישיון החוקר הפרטי של חיים לא היה בתוקף – אולם הוא בכל זאת סיפק לרונן את שירותי החקירה והשיג לו את המידע המבוקש. כאשר דרש חיים את התשלום מרונן, טען הלה כלפיו כי הוא מסרב לשלם לחוקר "חסר רישיון".

לפי הדין הנהוג:

- א. מדובר בחוזה פסול – משום שתוכנו אינו חוקי, ולכן דינו בהכרח בטלות.
- ב. מדובר בחוזה פסול – משום שכריתתו סותרת את תקנת הציבור, ולכן דינו בטלות.
- ג. מדובר בחוזה פסול – משום שתוכנו אינו חוקי, אולם בנסיבות העניין, רשאי בית המשפט לאכוף את החוזה.
- ד. החוזה אינו פסול ולכן חייב רונן לשלם לחיים את שכרו.

15. חברת "קינמונים" משווקת סוגי ומוצרי קינמון באופן סיטונאי. במסגרת ההסכם, שנוסח על ידי החברה, שמשמש אותה עם מקבלי הסחורה שונים, צוין באופן פשוט וברור כי ארגז מוצרי קינמון של החברה עולה 8,000 ש"ח (כאשר מחיר השוק הוא 800 ש"ח לארגז) (להלן: סעיף החוזה). זבולון, בעל "חנות טבע" כרת חוזה עם חברת "קינמונים" לאספקת 5 ארגזים. רק להתייעצות עם חבריו למקצוע, התחרט על העסקה וביקשה לבטלה.

על פי הדין הנהוג:

- א. בנסיבות האמורות, לא ניתן לבטל את החוזה.
- ב. חזקה שסעיף החוזה מקפח ולכן ניתן לבטל את כל החוזה, אלא אם תוכיח החברה כי בנסיבות העניין אין סעיף החוזה מקפח.
- ג. חזקה שסעיף החוזה מקפח ולכן ניתן לבטל אותו, אלא אם תוכיח החברה כי בנסיבות העניין אין סעיף החוזה מקפח.
- ד. דין סעיף החוזה בטלות.

16. רונית, אשת מכירות בחברת "מכירות לכל", משווקת מוצרי חשמל. במסגרת מבצע מכירות שערכה, הציעה רונית לגב' רוזנבלום ולאדון עמר שואב אבק במחיר הגבוה פי 2 ממחירו בשוק. גב' רוזנבלום בעת המשא ומתן הרגישה רע מאד, אך הצליחה להסתיר זאת מרונית. רונית מצידה עשתה כל שבידה כדי לתמרן את גב' רוזנבלום. לעומת זאת, אדון עמר בשל גילו המופלג היה מבולבל מאד, ורונית שמה לב לזה ולכן נמנעה מלתמרן אותו בעסקה. בסופו של דבר גב' רוזנבלום ואדון עמר קנו שואב אבק.

על פי הדין הנהוג:

- א. ניתן לבטל את שני החוזים.
- ב. לא ניתן לבטל את החוזים.
- ג. ניתן לבטל את החוזה של גב' רוזנבלום אך לא ניתן לבטל את החוזה של אדון עמר.
- ד. ניתן לבטל את החוזה של אדון עמר אך לא ניתן לבטל את החוזה של גב' רוזנבלום.

17. מירית ואורי ביקשו לערוך הסכם עם אולם שמחות "שישו ושמחו" לשם חתונתם שתתקיים באפריל. הצדדים קיימו משא ומתן ארוך, אשר בסופו נוסחו וסוכמו כל הסעיפים על ידי הצדדים לחוזה. במסגרת החוזה הופיעו הסעיפים הבאים: "23. האולם יכול לשנות את התפריט ביום האירוע לפי מוצרי הגלם הקיימים במטבח באותה העת". "45. הצדדים מסכימים כי במידה ויבקשו לתבוע את הצד השני – לא ניתן יהיה לפנות לשם כך לבית המשפט".

לפי הדין הנהוג:

- א. סעיף 45 - בטל. בית המשפט יבטל את סעיף 23, אלא אם אולם האירועים יוכיח כי אינו מקפח.
- ב. שני הסעיפים בטלים.
- ג. אם מירית ואורי יוכיחו כי הסעיפים מקפחים - בית המשפט יבטלם אלא אם האולם יוכיח כי אינם מקפחים.
- ד. החוזה בטל אלא אם ניתן להפריד את סעיף 45 מהחוזה – ואז רק הוא בטל.

18. אלעד ערך משא ומתן עם נורית למכירת מניותיו בחברה שבבעלותו. המשא ומתן ערך מספר חודשים, במסגרתם נעשו בדיקות רבות על ידי נורית על תפקודה של החברה. אלעד לא גילה לנורית כי החברה נמצאת בבעיות כלכליות. לאחר חצי שנה גילה פתאום אלעד כי נורית מנהלת משא ומתן עם חברה אחרת לקניית מניותיה, ובכך תסתום את הגולל על קניית מניותיו שלו בשל ניגוד עניינים. אלעד הודיע לה בזעם כי הוא מפסיק את ההתקשרות עימה.

על פי הדין הנהוג:

- א. ככל הנראה, עומדת לאלעד אפשרות לתבוע פיצוי הסתמכות או לחילופין פיצוי קיום.
- ב. ככל הנראה, עומדת לנורית זכות לתביעת אכיפה.
- ג. ככל הנראה, יוכלו הצדדים לבטל את ההסכם ולדרוש השבה הדדית.
- ד. ככל הנראה, במידה ויתבע אלעד את נורית בפיצויים, הוא לא יקבל את סכום השקעתו במסגרת המשא ומתן.

19. יחזקאל מעביר סדנאות יוגה בביתו. תמורת ההשתתפות בסדנה יש לשלם 20,000 ש"ח. בחוזה שעורך יחזקאל עם לקוחותיו נקבע כי אם יבטלו את הרישום ינוכה להם מהתשלום על הסדנה "דמי הרישום" בגובה 25,000 ש"ח.

לפי הדין הנהוג:

- א. מדובר בתניה מקפחת בחוזה אחיד ולכן רשאים לקוחותיו לבטל את החוזה עצמאית.
- ב. במקרים נדירים, בית המשפט יפחית את גובה "דמי הרישום".
- ג. במקרים נדירים, יהיה בית המשפט רשאי לבטל את החוזה כולו.
- ד. החוזה נכרת בהסכמת הצדדים ולכן אין מקום להתערבות משפטית.

20. מאיה חתמה חוזה עם חברת הפקות מטעמו של תאגיד שידור ציבורי, ולפיו הותנתה השתתפותה בטקס המוזיקה השנתי בכל שהיא תזכה בפרס האומנותי המצטיינת לפי הערכתם של פאנל מוזיקאים מקצועיים. להפתעתה בחר פאנל המוזיקאים בהתאם להערכה שביצע להעניק את הפרס למשתתף אחר.

מה הדין?

- א. ההערכה לפי החוזה יכולה להיות נושא לדיון בבית משפט.
- ב. ההערכה לפי החוזה אינה יכולה להיות נושא לדיון בבית משפט, אך בית המשפט רשאי לדון בהכרעה לפי החוזה.
- ג. ההכרעה לפי החוזה אינה יכולה להיות נושא לדיון בבית משפט אך בית המשפט רשאי לדון בתוקף ההתחייבות ובהשלכות של אי קיומה הנטען.
- ד. ההכרעה לפי החוזה אינה יכולה להיות נושא לדיון בבית משפט, אך בית המשפט רשאי לקבוע הערכה מטעמו.

21. משה ומרים התקשרו ביניהם בחוזה. הם סיכמו כי אם לא יעמוד משה בהחזרי הכספים שלהם התחייב במסגרת החוזה, ישלם פיצוח מוסכם, שהועמד על סכום נתון בגין כל חודש של אי תשלום. למרבה הצער משה לא עמד בתשלומים שלהם התחייב. מרים תבעה אותו ועתרה לקבל את הפיצוי המוסכם בהתאם לחוזה. משה טען כי מדובר בפיצוי מוסכם לא סביר, ושלא נגרם למרים כל נזק, ולכן התעקשותה לקבל פיצוי מוסכם מהווה עמידה על זכות בחוסר תום לב, ואין מקום לשלמו.

מה הדין?

- א. כדי להעריך את סבירות הפיצוי המוסכם יש לבחון את היחס הסביר בין הפיצוי המוסכם לבין הנזק שניתן היה לצפות מראש. עם זאת מכיוון שלא נגרם למרים נזק אין לשלם כאן פיצוי מוסכם כלל.
- ב. כדי להעריך את סבירות הפיצוי המוסכם יש לבחון את היחס הסביר בין הפיצוי המוסכם לבין הנזק שנגרם בפועל. בכיוון שלא נגרם למרים נזק אין לשלם כאן פיצוי מוסכם כלל.
- ג. משקבעו הצדדים פיצוי מוסכם על בית המשפט לכבדו אלא אם יתברר כי משה הוטעה או נפל פגם אחר הקשור בעצם כריתת החוזה.
- ד. גם אם לא נגרם למרים נזק לא היה בכך כדי למונע ממנה לדרוש פיצוי מוסכם.

22. שלומית וארז כרתו ביניהם חוזה. נכתב בן כי המדדים מסכימים שבמקרה בו צד אחד יפר את החוזה לא יעמוד לצד השני סעד של אכיפה, אלא של ביטול ופיצויים בלבד. ארז הפר את החוזה ושלומית עתרה לסעד של אכיפה.

מה הדין?

- א. הסכמת הצדדים ביחס לסעדים היא חסרת תוקף בהיותה סותרת את תקנת הציבור. לכן שלומית תוכל לעתור לסעד של אכיפה.
- ב. הסכמת הצדדים ביחס לסעדים היא חסרת תוקף. דיני הסעדים בגין הפרת חוזה הם קוגנטיים (הצדדים לא יכולים להתנות עליהם). לכם שלומית תוכל לעתור לסעד של אכיפה.
- ג. הסכמה זו של הצדדים היא תקפה. לכם שלומית לא תוכל לעתור לסעד של אכיפה.
- ד. הסכמה זו של המדדים הייתה יכולה להיות תקפה ביחס לסעדים אחרים בגין הפרת חוזה, אך לא ביחס לאכיפה, שהוא הסעד הראשי בגין הפרה בדיני החוזים בישראל. לכם שלומית תוכל לעתור לסעד של אכיפה.

23. נחמה התקשרה בחוזה עם נחמיה. על פי הסכם נחמה תמכור לנחמיה את מכונית הספורט האדומה שלה בתמורה למיליון ש"ח, שנחמיה ישלם לה לאחר 30 יום ממועד המסירה של המכונית, או בתמורה לכד יקר משושלת מינג המצוי בבעלותו, שיועבר לחזקתה ולבעלותה לאחר 30 יום כאמור. נחמה מסרה לנחמיה את המכונית. הגיעה העת שנחמיה יעמוד בחלקו בהסכם.

מה הדין?

- א. נחמיה יוכל לבחור אם לשלם לנחמיה מיליון שח או למסור לחזקתה ולבעלותה את הכד.
- ב. נחמיה יוכל לבחור אם לשלם לנחמה מיליון שח או למסור לחזקתה ולבעלותה את הכד, ובלבד שהודיע לנחמה על בחירתו זמן סביר לפני המועד שבו עליו למלא את התחייבותו.
- ג. נחמה תוכל לבחור אם ברצונה לקבל אתה כד או את מיליון השקלים.
- ד. על נחמיה להעביר לנחמה את הנכס שערכו גבוה יותר.

24. דגנית התחייבה לשלם לסאשה 30 מיליון ש"ח תמורת תמונה של רמברנדט. כשהגיע מועד התשלום הגיע נחי לסאשה ומסר לה כי הוא שישלם לה את התמורה, והתמונה תועבר לדגנית, כמוסכם. סאשה המופתעת התקשרה לדגנית שמסרה שאכן כך.

מה הדין?

- א. דיני חיובים כרוכים בהתחייבות אישית. שעה שדגנית התחייבה לשלם את הסכום, עליה לעשות זאת בעצמה.
- ב. דיני חיובים כרוכים בהתחייבויות אישיות. רק אם סאשה תסכים שנחי ישלם לה את התמורה ניתן לעשות כן.
- ג. דיני חיובים כרוכים בהתחייבויות אישיות, בכפוף להסכמות הצדדים. היה על הצדדים להסדיר את הנושא מראש, ולקבוע כי תשלום התמורה יוכל להתבצע על ידי מד שלישי. משלא עשו כן, על דגנית לשלם לסאשה את התמורה בעצמה.
- ד. בנסיבות העניין יוכל נחי לשלם את התמורה אלא אם לפי מהות החיוב על דגנית לשלם את התמורה המלאה בעצמה.

25. רותם המנהלת חברה הבונה דירות למגורים, ביקשה מענבר, עורכת דין הקבועה של החברה, לנסח חוזה מכר שמקצת תנאיו (לא כולם!) ייקבעו מראש, על מנת שחוזה מכר זה ישמש את החברה בעתיד, כל שלפחות ביחס לתנאים שייקבעו מראש ייחסך הצורך בניהול משא ומתן ממושך עם כל רוכש ורוכש.

על יסוד ניסיונה הרב בניהול משא ומתן עם רוכשים פוטנציאליים, ועל רקע קשיים שנתגלו בעת ביצוע התקשרויות עם רוכשי דירות, ביקשה רותם עו"ד ענבר לכלול בחוזה המכר תנאי הקובע כי רוכש הדירה לא יוכל לפנות לבית המשפט כל עוד לא שילם לפחות 51% ממחיר הדירה, והפקיד בביתה משפט ערבות בנקאית בשיעור השווה ליתרת מחיר הדירה (49%). רותם מבקשת מעורכת דינה להעריך אם קיים קושי משפטי לכלול את הסעיף האמור בחוזה המכר (בהנחה שהתנאי ינוסח בצורה בהירה ומפורשת, ותינתן לרוכש שהות מספקת לבחון אותו).

מה הדין?

- א. היות שלא כל תנאי החוזה נקבעו מראש אין מדובר בחוזה אחיד, ומכאן שאין מניעה לכלול תנאי זה בחוזה בהתאם לעקרון חופש החוזים.
- ב. התנאי האמור עלול להיחשב תנאי מקופח בחוזה אחיד, ועל כן בית המשפט עשוי לבטל אותו או לשנותו.
- ג. התנאי האמור בטל.
- ד. התנאי האמור הוא בבחינת תנאי מקפח בחוזה אחיד, אך רק בית הדין לחוזים אחידים יוכל לקבוע זאת, לפי פניית היועץ המשפטי לממשלה או ארגון צרכנים, ובהתאם - לבטלו או לשנותו.

26. בין שאול ודוד, מצד אחד, ושמואל, מצד שני, נכרת חוזה. לפי החוזה על שאול ודוד לשלם לשמואל סכום חד פעמי ויחיד של 10,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. שאול ודוד חייבים לשמואל בחלקים שווים, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם בחלקים שווים.
- ב. שאול ודוד חייבים לשמואל בחלקים שווים, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם ביחד ולחוד.
- ג. שאול ודוד חייבים לשמואל ביחד ולחוד, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם בחלקים שווים.
- ד. שאול ודוד חייבים לשמואל ביחד ולחוד, ונושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם ביחד ולחוד.

27. איזה מהמשפטים הוא המדויק ביותר בנוגע לסעד האכיפה בדיני החוזים?

- א. הופר חוזה, חייב הנפגע בכל מקרה לתבוע את אכיפתו כסעד ראשוני.
- ב. אכיפה היא תרופה שיפוטית שלה זכאי הנפגע מרגע הגשת התביעה המשפטית.
- ג. הסעד הוא זכות של הנפגע, ואין הוא תלוי בשיקול דעת של בית המשפט אלא אם הכן המפר מרים את הנטל המוטל עליו, ומוכיח כי המקרה הספציפי מונע אכיפה.
- ד. מטרת הוראות החוק לעניין סעד האכיפה בדיני החוזים לשער מראש מה היו אנשים מסכימים ביניהם בעסקה פלונית, והשערה זו משמשת הכוונה לשיקול דעת שיפוטי על מי מן הצדדים לעסקה מוטלת חובת הפיצוי או האכיפה.

28. שני שותפים, החליטו לצרף שותף שלישי להשקעותיהם בסין. במהלך פגישה שערכו השלושה בבר בתל אביב סיכמו הצדדים בעל פה את הפרטים הבאים:

1. הצדדים ירכשו יחד נדל"ן בשווי 4 מיליון דולר;
2. שני השותפים הראשונים יעבירו סכום של מיליון דולר ברכישת הנדל"ן;
3. השותף החדש יביא השקעה מגורם חיצוני בסך 2.5 מיליון דולר וישקיע מכספו חצי מיליון דולר;
4. הפרת ההתחייבות להשקעת הסכומים על ידי מי מהצדדים תעניק פיצוי מוסכם בסך 10 מיליון דולר לכל אחד מהצדדים שאינו המפר והשבת הכספים האישיים שהושקעו.

איזה מבין המשפטים הבאים הוא הנכון על פי דין?

- א. אין תוקף להסכמת הצדדים, שכן נעשתה בעל פה ומדובר ברכישת נכס מקרקעין.
- ב. הצדדים אינם רשאים לקבוע פיצוי מוסכם בסכום הגבוה בהרבה מהנזק הצפוי.
- ג. בית המשפט רשאי להפחית את סכום הפיצוי המוסכם אם הוא סבור כי הוא בלתי סביר.
- ד. על הנפגע לבחור בין קבלת הפיצוי המוסכם לבין קבלת הסכום שהשקיע.

29. דרורית ואלי, בני זוג, חתמו יחד על הסכם הלוואה בחשבון עובר ושב משותף בבנק. קשיים כלכליים הביאו להפרת ההסכם וליצירת חוב כלפי הבנק. בני הזוג פרודים כעת, ואלי הגיש בקשה לחדלות פירעון ולאחרונה קיבל מבית המשפט הפטר מחובותיו.

מה הדין?

- א. הבנק מחויב לקיים את הליך אכיפת החיוב כלפי שני הנושים.
- ב. דרורית ממשיכה לחוב במחצית מהחוב.
- ג. הפטרתו של אלי מקיום החוב, משמעותה הפטרתה של דרורית מהמשך חובה כלפי הבנק.
- ד. דרורית ממשיכה לחוב במלוא החוב כלפי הבנק.

30. ראובן מוכר לשמעון מבנה בבעלותו שהוא בציע בו חריגות בנייה לא מאושרות. ההסכם מותנה בכך שראובן יצליח להכשיר את הבנייה הלא חוקית בתוך 6 חודשים ממועד החתימה. ראובן מתחרט שמכר את המבנה ולא פועל ממשית להכשרת הבנייה, והאישור לא מתקבל. שמעון מודע לכך שראובן לא פועל ממשית למען השגת האישור. ראובן מבקש לטעון כי ההסכם בטל מעיקרו.

מה הדין?

- א. ראובן לא מנוע מלטעון כי ההסכם בטל מעיקרו לנוכח אי-התקיימותו של התנאי היות שכלל לא בטוח שהאישור היה מתקבל גם אם היה פועל ממשית להשגתו.
- ב. ראובן מנוע מלטעון כי ההסכם בטל מעיקרו, היות שלא פעל ממשית לקבלת האישור.
- ג. ראובן לא מנוע מלטעון כי ההסכם בטל מעיקרו בשל אי-התקיימותו של התנאי, היות ששמעון ידע שראובן לא פועל ממשית לקיומו.
- ד. ראובן מנוע מלטעון כי ההסכם בטל מעיקרו, שכן הוא האשם בכך שיש במבנה חריגות בנייה לא מאושרות.

31. תומר התקשר עם רוני בהסכם למכירת מלגזה על סך של 10,000 לירות מצריות הניחו כי זה מטבע חוץ שאסור בשימוש לפי כל דין. במועד התשלום ביקש רוני לבטל את ההסכם בטענה שלירה מצרית היא מטבע אסור לתשלום בישראל.

מה הדין?

- א. רוני לא יוכל לבטל את ההסכם, ועל הצדדים להסכים על מטבע חדש אשר מותר לתשלום בישראל.
- ב. רוני לא יוכל לבטל את ההסכם, ועליו יהא לשלם את התמורה בערכה השקלי.
- ג. רוני יוכל לבטל את ההסכם אם יוכח שתומר ידע כי לירה מצרית היא מטבע אסור לתשלום בישראל.
- ד. רוני יוכל לבטל את ההסכם.

32. גלעד, בעלים של חברת הפקות, ניהל משא ומתן עם יעל על התשלום שתקבל על מילוי תפקידה בסרט חדש שהוא מפיק. לאחר כמה פגישות שבהן הסכימו שניהם על כל התנאים בהסכם, למעט המחיר ותנאי התשלום, גלעד הודיע ליעל: "מבחינתי, המחיר ותנאי התשלום הם כפי שבטיסטה האחרונה שהעברתי לך. יש לך 48 שעות לקבל את ההצעה שלי, אחרת אפנה לשחקנית אחרת". לאחר כמה שעות התקשר גלעד ליעל והודיע לה שהצעתו מבוטלת מכיוון שהוא מצא שחקנית אחרת שהסכימה לתנאים.

מה הדין?

- א. גלעד רשאי לחזור בו מההצעה מכיוון שלא הייתה מסוימות.
- ב. גלעד רשאי לחזור בו מההצעה מכיוון שהודיע ליעל על כך לפני שיעל מסרה הודעת קיבול.
- ג. גלעד רשאי לחזור בו מההצעה מכיוון שלא הייתה מסוימות וטרם נמסרה הודעת קיבול.
- ד. גלעד לא רשאי לחזור בו מההצעה.

33. גיל וקרן, שותפים ללימודים, שכרו דירה ממשא בחוזה אחד בתשלום של 4,000 ש"ח לכל חודש למשך שנה, וקרן הסכימה לחתום על שטר חוב בסכום של 6,000 ש"ח כבטוחה להסכם. עוד נכתב בחוזה שכל אחד מהם ישלם מחצית מדמי השכירות בהוראת קבע, אך לא נכתב כי הם שוכרים את הנכס "יחד ולחוד". הוראת הקבע האחרונה של גיל לא כובדה, גם לא לאחר כמה התראות בכתב של משה. לאחר פינוי הדירה במועדה משה תובע את שני השוכרים בגין החוב של מחצית חודש שכירות.

מה הדין?

- א. קרן וגיל לא יידרשו לשלם מכיוון שעניין לנו בעילה שטרית ועל משה היה להגיש תביעה בהתאם לעילה זו.
- ב. קרן וגיל יידרשו לשלם יחד ולחוד.
- ג. רק גיל יידרש לשלם מכיוון שלא נקבע בחוזה כי הוא וקרן חייבים בו יחד ולחוד.
- ד. קרן תשלם מכיוון שהיא חתמה על שטר החוב, אך גיל לא ישלם מכיוון שהוא לא חתם על שטר החוב.

34. יונתן משכן את מכוניתו כערובה להלוואה שלקח אחיו, איתמר, מהבנק. סכום ההלוואה היה 300,000 ש"ח. ההלוואה נלקחה לצורך רכישת ציוד לעסקו של איתמר ושווי המכונית היה 200,000 ש"ח. איתמר לא עמד בתשלום ההלוואה ועזב את הארץ. הבנק פנה לממש את המשכון על מכוניתו של יונתן.
מה הדין?

- א. הבנק יוכל לממש את המשכון משום שחוק הערבות לא חל במקרה הנידון.
- ב. יונתן יהיה מוגן מפני מימוש המשכון בהתאם לסעיף 21 לחוק הערבות.
- ג. יונתן יהיה מוגן מפני מימוש המשכון בהתאם לסעיף 27 לחוק הערבות.
- ד. הבנק יוכל לממש את המשכון משום שסעיפים 21 ו-27 לחוק הערבות לא חלים במקרה הנידון.

35. גלי, בעלת בית צמוד קרקע, רצתה לבנות קומה נוספת בביתה, ולכן חתמה עם אלון על הסכם לבניית קומה נוספת בביתה. אלון התחייב בחוזה כלפי גלי להגיש בקשה להיתר בנייה בתוך 3 חודשים ממועד החתימה ולהשלים את הבנייה בתוך 12 חודשים ממועד קבלת ההיתר. 5 שנים לאחר הגשת הבקשה להיתר בנייה, הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה קבעה בהחלטה שהפכה לחלוטה כי לא ניתן לבנות קומה נוספת, ולכן דחתה את הבקשה. גלי הודיעה לאלון כי החוזה עדיין תקף והיא שומרת את זכותה להגיש בקשה להיתר בעתיד.
מה הדין?

- א. גלי טועה - החוזה התבטל.
- ב. גלי צודקת - החוזה תקף.
- ג. גלי צודקת - החוזה תקף, אך לאלון הזכות לעדכון התמורה.
- ד. גלי טועה. אי-קבלת ההיתר כמוה כהתקשרות עקב טעות מצד אלון, ולכן החוזה בטל מעיקרו.

36. עיריית רכשה מנעמה דירה להשקעה. נעמה התחייבה בחוזה המכר להעביר את הזכויות על שם עיריית בתוך 12 חודשים שבמהלכם נעמה התחייבה להסדיר פרטים טכניים הקשורים בהשלמת רישום זכויותיה של עיריית במרשם. עיריית שילמה את מלוא התמורה וקיבלה חזקה בדירה בתוך 3 חודשים מהחתימה והחלה להשכירה לצד שלישי. 12 חודשים לאחר מכן הדירה לא עברה על שם עיריית. היא פנתה לנעמה במכתב התראה ולפיו: "היה ולא תעבירי את הדירה על שמי בתוך 3 חודשים מהיום ייחשב הדבר הפרה יסודית של חוזה המכר והחוזה ייחשב כמבוטל" (להלן - המכתב הראשון). נעמה התעלמה מהמכתב, עיריית המשיכה להשכיר את הנכס, ולאחר 5 שנים שבהן נעמה לא פעלה להסדרת המרשם והעברת הזכויות עיריית שלחה לנעמה מכתב שני שבו נכתב: "נעמה שלום. החוזה בינינו מבוטל" (להלן - המכתב השני).

עיריית פנתה אליך, הציגה את שני המכתבים ושאלה מה זכויותיה כיום ביחס לביטול החוזה?

- א. החוזה בוטל כדין 3 חודשים לאחר המכתב הראשון.
- ב. החוזה בוטל כדין במועד המכתב השני.
- ג. החוזה לא בוטל כדין 3 חודשים לאחר המכתב הראשון, ובמועד השני עיריית לא זכאית לבטל את החוזה באמצעות הודעה בלבד.
- ד. לא ניתן לפעול בדרך של סעד עצמי של ביטול חוזה שעניינו זכויות קניינות במקרקעין.

37. בתאריך 1.9.2017 חתם גלעד על חוזה זיכיון להפעלת סניף של מסעדה מול רשת מסעדות. בחוזה הזיכיון נקבעו הוראות לתשלום דמי זיכיון של 20,000 ש"ח לחודש לרשת. בחוזה לא נקבע משך ההתקשרות, אלא נכתב בו כי יעמוד בתוקפו כל עוד הצדדים מקיימים את הוראותיו. גלעד לא שילם את דמי הזיכיון במשך כל 3 החודשים הראשונים ובכך הפר אותו הפרה יסודית. בעקבות כך הודיעה הרשת על ביטול החוזה. למרות הודעת הביטול המשיך גלעד להפעיל את המסעדה תחת שמה של הרשת, והרשת המשיכה לקבל מהחודש הרביעי ואילך את דמי הזיכיון החודשיים ונהגה בהתאם להוראות החוזה. בתאריך 1.9.2020 הגישה הרשת תביעת פינוי ותביעה למתן חשבונות כדי לחייב את גלעד בכל הרווחים שהפיק לתקופה שלאחר הודעת הביטול.

מה הדין?

- א. הרשת זכאית לסעד של פינוי וזכאית לסעד של מתן חשבונות.
- ב. הרשת זכאית לסעד של פינוי ולא זכאית לסעד של מתן חשבונות.
- ג. הרשת לא זכאית לסעד של פינוי וזכאית לסעד של מתן חשבונות.
- ד. הרשת לא זכאית לסעד של פינוי ולא זכאית לסעד של מתן חשבונות.

38. מיטל פנתה לעו"ד שרון לצורך הגשת תביעה אזרחית נגד שכנתה. במסגרת הסכם שכר הטרחה הסכימו הצדדים כי אם מיטל תזכה בסכום תביעתה, היא תשלם לעו"ד שרון שכר טרחה בגובה של 100,000 ש"ח. לאחר הגשת התביעה הגיעו מיטל ושכנתה לפשרה מחוץ לכותלי בית המשפט בלא ידיעתו של עו"ד שרון, ומשכך הודיעה מיטל לעו"ד שרון כי איננה מחויבת בתשלום שכר הטרחה. עו"ד שרון הגישה תביעה נגד מיטל בדרישה לאכיפת הסכם שכר הטרחה ביניהן.

מה הדין?

- א. בית המשפט יקבל את תביעתה של עו"ד שרון ויחייב את מיטל לשלם לה שכר טרחה בגובה של 100,000 ש"ח.
- ב. בית המשפט ידחה את תביעתה של עו"ד שרון, שכן התנאי לקבלת שכר הטרחה לא התממש.
- ג. בית המשפט יקבל את תביעתה של עו"ד שרון, אך יפסוק לה שכר טרחה בסכום אשר ראוי היה בעיניו להיות משולם בגין הכנת כתב התביעה.
- ד. בית המשפט ידחה את תביעתה של עו"ד שרון, אך יהיה רשאי לפסוק לה פיצויים ללא הוכחת נזק.

מרתון דיני נזיקין

1. אמיר ומירב רכבו יחד על אופניים (לא ממונעים) של אמיר על הכביש ברחוב אבן גבירול בתל אביב, כאשר אמיר נוהג ומירב יושבת מאחוריו, ברגע של היסח דעת סטה אמיר ממסלולו אל הנתיב השמאלי והתנגש ברוכב אופנוע בזמן שנסע בנתיב. רוכב אופנוע היה מבוטח כדין. כל השלושה נפלו ונפצעו קל. אמיר, מירב ורוכב האופנוע מעוניינים להגיש תביעה בגין נזקי הגוף שנגרמו להם.

מה הדין?

- א. מירב ורוכב האופנוע זכאים להגיש תביעה נגד אמיר מכוח פקודת הנזיקין בלבד. מירב היא היחידה שיכולה להגיש תביעה לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (להלן: "פלת"ד") נגד חברת הביטוח של רוכב האופנוע, במקום תביעה מכוח פקודת הנזיקין.
- ב. אמיר, מירב ורוכב האופנוע זכאים להגיש תביעה לפי חוק הפלת"ד נגד חברת הביטוח של רוכב האופנוע. איש מהם לא זכאי להגיש תביעה מכוח פקודת הנזיקין.
- ג. רוכב האופנוע זכאי להגיש תביעה נגד חברת הביטוח שלו לפי חוק הפלת"ד או תביעה בכוח פקודת הנזיקין נגד אמיר. מירב זכאית להגיש תביעה לפי פקודת הנזיקין נגד אמיר או תביעה לפי חוק הפלת"ד נגד רוכב האופנוע. אמיר, זכאי להגיש תביעה מכוח חוק הפלת"ד נגד חברת הביטוח של רוכב האופנוע.
- ד. מירב ורוכב האופנוע זכאים לתבוע רק את אמיר בתביעה לפי חוק הפלת"ד, ובתוך כך לא יצטרכו להוכיח את אחריותו לתאונה. אמיר זכאי לתבוע את החברת הביטוח הממשלתית "קרנית".

2. סבתו, אשתו של ניסים ושלושת ילדיו, שנהרג בתאונת דרכים שעה שנהג במשאית השייכת למעבידו, הגישו תביעה לפיצויים נגד חברת הביטוח אשר ביטחה את הנהיגה במשאית. כולם היו "סמוכים לשולחנו". התברר שניסים נהג ברכב שאין לו רישיון לנהוג בו, שכן לא שילם את האגרה בגין הרישיון.

מהו הדין?

- א. סבתו, אשתו וילדיו של ניסים זכאים לתבוע פיצויים מחברת הביטוח שביטחה את הנהיגה במשאית.
- ב. סבתו, אשתו וילדיו של ניסים זכאים לתבוע פיצויים מקרנית- הקרן לפיצוי נפגעי תאונות הדרכים.
- ג. אשתו וילדיו של ניסים זכאים לתבוע פיצויים מחברת הביטוח שביטחה את הנהיגה במשאית. סבתו אינה זכאית לתבוע.
- ד. אשתו וילדיו של ניסים זכאים לתבוע פיצויים מקרנית- הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים. סבתו אינה זכאית לתבוע.

3. משה, בעליו של הכלב בובי, טייל להנאתו עם כלבו הקשור ברצועה בגינה הסמוכה לביתו, כשאליו, מתלווה חברו הטוב עמוס. יאיר, שחלף על פניהם, זיהה את עמוס, המסרב ללא הצדקה לפרוע לו חוב כספי של 10,000 ש"ח, תקף אותו וחבט בו נמרצות. הכלב בובי התנפל על יאיר, נשך אותו וגרם לו לנזק. יאיר תובע ממשה פיצוי בגין נזקי הגוף שנגרמו לו בגין היזק על ידי כלב.

מה הדין?

- א. משה לא התרשל, ומשכך הוא אינו חייב לפצות את יאיר.
- ב. נזקו של יאיר נגרם עקב כך שתקף את עמוס, ועל כן משה אינו חייב לפצות את יאיר.
- ג. משה חייב לפצות את יאיר גם אם לא התרשל.
- ד. משה חייב לפצות את יאיר רק אם ידע, או חזקה עליו שידע, כי כלבו מועד לנשוך.

4. ראובן נסע עם רכבו בפראות וגרם נזק לרכבו של שמעון, הנזק אירע ביום 10.1.2010. שמעון שמר את הדבר בליבו, וביום 15.1.2010 קרע את צמיגי רכבו של ראובן. ראובן הגיש תביעה על נזקי הצמיגים ביום 5.1.2018. שמעון הגיש תביעה שכנגד לקיזוז תביעתו של ראובן בגין הנזק שגרם לו ראובן.

מה הדין?

- א. שתי התביעות התיישנות ובית המשפט לא יידרש לבירורן.
- ב. גם אם בחר שמעון שלא לטעון טענת התיישנות נגד תביעת ראובן, ראובן רשאי בכל מקרה להעלות טענת התיישנות נגד התביעה שכנגד של שמעון.
- ג. אם בחר שמעון שלא לטעון טענת התיישנות נגד תביעת ראובן, ראובן אינו רשאי בשום מקרה לטעון טענת התיישנות נגד התביעה שכנגד של שמעון.
- ד. אם בחר שמעון שלא לטעון טענת התיישנות נגד תביעת ראובן, ראובן אינו רשאי לטעון טענת התיישנות נגד התביעה שכנגד של שמעון אם יקבע בית המשפט כי נושא התביעות אחד או שהתביעות נובעות מאותן נסיבות.

5. במשך שנים סיפרה פועה לשפרה שיוכבד לקחה ממנה את המטפחת היקרה שאימה המנוחה נתנה לה. שפרה החליטה לעשות מעשה, נטלה את המטפחת מיוכבד והעבירה אותה לידי פועה. יוכבד הגישה נגד שפרה תובענה אזרחית בנזיקין בגין עוולת הגזל.

מה הדין?

- א. שפרה רשאית להעלות לשם הגנתה את טענת זכותה של פועה על המטפחת, ואם הטענה תתברר כנכונה, רשאי בית המשפט לחייב את יוכבד בפיצוי כספי לטובת שפרה.
- ב. שפרה רשאית להעלות לשם הגנתה את טענת זכותה של פועה על המטפחת, ואם הטענה תתברר כנכונה, רשאי בית המשפט לחייב את יוכבד בפיצוי כספי לטובת פועה ושפרה.
- ג. שפרה רשאית להעלות לשם הגנתה את טענת זכותה של פועה על המטפחת, אך אם הטענה תתברר כלא נכונה, רשאי בית המשפט לחייב את שפרה בפיצוי כספי לטובת יוכבד.
- ד. שפרה אינה רשאית להעלות לשם הגנתה את טענת זכותה של פועה על המטפחת.

6. משה נפגע במהלך עבודתו על ידי רכב חולף בהיותו הולך רגל. שלושה חודשים לאחר שהמוסד לביטוח לאומי קבע לו דרגות נכות של 19% לצמיתות כתוצאה מפגיעה זו, החלה שמיעת הראיות בתביעה לפיצויים בגין נזקי גוף שהגיש נגד הנהג הפוגע וחברת הביטוח שלו. הנהג וחברת הביטוח טוענים שלמשה לא נגרמה נכות כלשהי בתאונה.

מה הדין?

- א. מאחר שדרגת הנכות שקבע למשה המוסד לביטוח לאומי נמוכה מ-20%, אין ביכולתם של הנהג וחברת הביטוח לעשות דבר והם אינם רשאים להגיש בקשה להביא ראיות לסתור את דרגות הנכות שקבע המוסד לביטוח לאומי.
- ב. מאחר שהנכות שקבע למשה המוסד לביטוח לאומי נגרמה בתאונת דרכים במהלך עבודתו, אין ביכולתם של הנהג וחברת הביטוח לעשות דבר והם אינם רשאים להגיש בקשה להביא ראיות לסתור את קביעת הנכות.
- ג. בית המשפט יהיה רשאי להתיר לנהג ולחברת הביטוח להביא ראיות לסתור את קביעת הנכות של המוסד לביטוח לאומי אם שוכנע שמן הצדק להתיר זאת מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ד. בית המשפט יהיה רשאי להתיר לנהג ולחברת הביטוח להביא ראיות לסתור את קביעת הנכות של המוסד לביטוח לאומי, ובתנאי שבקשה כזו תוגש טרם שמיעת הראיות.

7. יוחאי, העובד כמהנדס ברשות הניקוז, שהיא רשות ציבורית, מצוי בסכסוך עם שכנו יותם, במסגרת תפקידו היה יוחאי אחראי לתכנון הניקוז שנועד לפנות את מי הגשמים מאזור מגוריו, ובשל התיעוב שחש כלפי יותם התייחס יוחאי בשוויון נפש לאפשרות שתעלת הניקוז המתוכננת תגרום להצפת החלקה שעליה ניצב ביתו של יותם. עם בוא הגשמים הוצף ביתו של יותם והוא מיהר להגיש תביעת נזיקין נגד יוחאי, הטוען להגנתו כי לא עשה את המעשה מתוך כוונה לגרום לנזק.

מה הדין?

- א. יוחאי רשאי לבקש מבית המשפט לדחות את התביעה נגדו. רשות הניקוז תצורף להליך ובית המשפט יחליט לאלתר בבקשתו של יוחאי. לפי נסיבות המקרה בית המשפט ידחה את בקשתו.
- ב. יוחאי אינו רשאי לבקש מבית המשפט לדחות את התביעה נגדו. רשות הניקוז תצורף להליך, רק היא רשאית לבקש לדחות את התביעה נגד יוחאי. ובית המשפט יחליט בבקשתה לאחר שהצדדים יביאו ראיותיהם ויגישו סיכומים. לפי נסיבות המקרה בית המשפט ידחה את בקשתה.
- ג. יוחאי רשאי לבקש מבית המשפט לדחות את התביעה נגדו. לרשות הניקוז אין זכות להצטרף להליך. בית המשפט יחליט לאלתר בבקשתו של יוחאי. לפי נסיבות המקרה, ידחה אותה.
- ד. יוחאי אינו רשאי לבקש מבית המשפט לדחות את התביעה נגדו, רשות הניקוז תצורף להליך ורק היא רשאית לבקש לדחות את התביעה נגד יוחאי, ובית המשפט יחליט בבקשתה לאלתר. לפי נסיבות המקרה בית המשפט יקבל את בקשתה.

8. חברת "משקאות קלים בע"מ" מייצרת משקאות בבקבוקים. ראובן פרסם לשון הרע על החברה בכוונה לפגוע בה. אך לחברה לא נגרם נזק בפועל. החברה הגישה תובענה כספית לבית המשפט בשל עוולת לשון הרע, והיא עותרת לפיצוי בלא הוכחת נזק. ראובן הודה בכתב הגנתו שהוא אכן פרסם לשון הרע.

מה הדין?

- א. החברה זכאית לפיצוי בסכום מרבי של 50,000 ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה כחוק.
- ב. החברה זכאית לפיצוי בסכום מרבי של 100,000 ש"ח בתוספת הפרשי הצמדה כחוק.
- ג. החברה זכאית לפיצוי בסכום מרבי של 100,000 ש"ח.
- ד. החברה אינה זכאית לפיצוי כלל.

9. דוד בעלים של כלב. שמעון תקף את בנו של דוד, ובתגובה הכלב תקף את שמעון וגרם לו נזק גוף (נזק 1), למחרת תקף שמעון את נכדו של דוד, ובתגובה הכלב תקף את שמעון וגרם לו נזק גוף (נזק 2). שמעון הגיש תובענה כספית בשל נזקיו, בגין היזק על ידי כלב.

מה הדין?

- א. שמעון זכאי לפיצוי מדוד בשל שני הנזקים.
- ב. שמעון זכאי לפיצוי מדוד בשל הנזק הראשון, אך לא בשל הנזק השני.
- ג. שמעון זכאי לפיצוי מדוד בשל הנזק השני, אך לא בשל הנזק הראשון.
- ד. שמעון אינו זכאי כלל לפיצוי מדוד.

10. אביתר עובד כמסגר במפעל המצוי בבעלות חברת "מסגרות בע"מ". במהלך עבודתו קרסה התקרה בחדר עבודתו עקב רשלנות מעבידתו. עקב כך סבל אביתר מנזק גוף כבד שהותיר בו נכות של 80% ובנוסף לכך נגרם לו נזק רכוש עקב השחתת מחשבו האישי ששווי 5,000 ש"ח. אביתר שרוי במצוקה כלכלית, ועל כן הסכים עם חברו הטוב אבישי להמחות לו את זכותו לתבוע פיצויים ממעבידתו, תמורת תשלום מיידי של 50,000 ש"ח בגין נזקי הגוף ו-5,000 ש"ח בגין נזק הרכוש.

מה הדין?

- אביתר אינו רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצויים הן בגין נזקי הגוף והן בגין נזק הרכוש.
- אביתר אינו רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצוי בגין נזקי הגוף, אך הוא רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצוי בגין נזק הרכוש.
- אביתר אינו רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצוי בגין נזקי הגוף בשל כך שהתמורה שעליה הוסכם נמוכה באופן בלתי סביר מהנזק שסבל. הוא רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצוי בגין נזק הרכוש.
- אביתר רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצוי בגין נזקי הגוף, אך הוא אינו רשאי להמחות לאבישי את זכותו לתבוע פיצוי בגין נזק הרכוש.

11. איתמר שכר את שירותיו של קבלן בניין על מנת שיבצע בעבורו עבודות בנייה שאינן טעונות היתר בנייה. איתמר לא היה בבית בעת ביצוע העבודות, לא התערב בעבודתו של הקבלן ולא פיקח עליו. במהלך העבודה העביר הקבלן כלים כבדים ופסולת בניין דרך חצר השיכת לשכנו של איתמר וגרם לה נזק רב. השכן תבע את איתמר בנוזקין בטענה שהיה עליו לפקח על עבודתו של הקבלן.

בהנחה שאיתמר לא התרשל בבחירת הקבלן, האם אפשר לחייב אותו בתשלום פיצויים בגין הנזקים שהקבלן גרם?

- לא, מכיוון שאדם שהתקשר עם קבלן עצמאי לביצוע עבודה אינו יכול להיות אחראי למעשיו.
- כן, מכיוון שלא פיקח על עבודתו של הקבלן.
- לא, אלא אם הרשה או אשרר את המעשה שגרם לנזק.
- כן, מכיוון שמדובר בקבלן בניין.

12. בעת שצפה בסרט בבית הקולנוע "סרטים לכול בע"מ" הבחין לפתע ברק כי פרצה שריפה בכיסא הריק שלידו ממקור בלתי ידוע, וזו כילתה את תיקו שהיה מונח בסמוך. מאוחר יותר, כשצעד בגן הציבורי בדרכו חזרה לביתו, נשך ברק ברגלו על ידי כלב הרוטוויילר של אלכס, בלא שקדמה לכך התגרות בכלב או בבעליו. ברק הגיש שתי תובענות בנוזקין: בעילת היזק על ידי כלב נגד אלכס ובעילת הרשלנות נגד בית הקולנוע. במהלך הדיון הצליח להוכיח את נזקיו.

מה הדין ?

- ברק יקבל פיצוי בגין הנזק לתיק רק אם יוכיח כי בית הקולנוע התרשל; ברק יקבל פיצוי בגין הנשיכה אלא אם אלכס יוכיח כי לא התרשל.
- ברק יקבל פיצוי בגין הנזק לתיק רק אם יוכיח כי בית הקולנוע התרשל; ברק יקבל פיצוי בגין הנשיכה גם אם אלכס יוכיח כי לא התרשל.
- ברק יקבל פיצוי בגין הנזק לתיק אלא אם בית הקולנוע יוכיח כי לא התרשל; ברק יקבל פיצוי בגין הנשיכה אלא אם אלכס יוכיח כי לא התרשל.
- ברק יקבל פיצוי בגין הנזק לתיק אלא אם בית הקולנוע יוכיח כי לא התרשל; ברק יקבל פיצוי בגין הנשיכה גם אם אלכס יוכיח כי לא התרשל.

13. עם שובה מטיול ממושך בחול גילתה נטע להפתעתה כי יצחק נכנס לפני חודשיים לדירה שבה היא מתגוררת בשכירות, ומסרב לפנותה. נטע הגישה תביעה נזיקית ובה טענה כי יצחק הסיג את גבולה והיא מבקשת מבית המשפט לצוות על פינויו מן הדירה ולפסוק לה פיצויים בגובה הסכום שהיא נאלצת לשלם בגין שהותה במלון. יצחק טוען שנטע אינה זכאית לתבועו כלל, וכן שהיא מסרה לו בעבר מפתח לדירתה והוא זכאי לשהות בה.

מה הדין?

- א. על נטע להוכיח שיצחק שוהה בדירה שלא כדין. נטע זכאית לתבוע הן צו לפינוי של יצחק הן פיצויים באותה תביעה.
- ב. על יצחק להוכיח שהוא שוהה בדירה כדין. נטע זכאית לתבוע הן מו לפינוי של יצחק הן פיצויים באותה תביעה.
- ג. על יצחק להוכיח שהוא שוהה בדירה כדין. נטע זכאית לתבוע צו לפינוי של יצחק, אך עליה להגיש תביעה נפרדת לפיצויים.
- ד. נטע אינה זכאית לתבוע את יצחק מאחר שהיא אינה בעלת הדירה.

14. בין יצחק הולך רגל - לבין יעקב, שנהג בסמוך אליו, התפתח ויכוח בדבר זכות קדימה, ויעקב פגע ביצחק ברכבו במתכוון ואגב כל נפגע בעצמו עקב איבוד השליטה ברכבו. הן ליצחק והן ליעקב נגרם נזק גוף בשל האירוע.

מה הדין?

- א. יצחק זכאי להגיש תביעה נגד מבטחת הרכב של יעקב ונגד יעקב, הן מכוח חוק הפלת"ד הן מכוח פקודת הנזיקין. יעקב אינו זכאי כלל להגיש תביעה.
- ב. יצחק זכאי להגיש תביעה נגד מבטחת הרכב של יעקב מכוח חוק הפלת"ד. יעקב זכאי להגיש תביעה מכוח חוק הפלת"ד נגד קרנית.
- ג. יצחק זכאי להגיש תביעה מכוח פקודת הנזיקין. יעקב אינו זכאי כלל להגיש תביעה.
- ד. יצחק זכאי להגיש תביעה נגד מבטחת הרכב של יעקב ונגד יעקב, הן מכוח חוק הפלת"ד הן מכוח פקודת הנזיקין. יעקב זכאי להגיש תביעה מכוח חוק הפלת"ד נגד קרנית.

קראו את הפסקה וענו על שתי השאלות שאחריה:

ע"א 8301/98 הדסה אנואר נ.ש.א.פ. בע"מ, בפסקה 6:

"מקום שבו דרך המשא ומתן לא צלחה שוב קם הצורך להגן על אינטרס ההסתמכות של החייב, לפיכך אם 'ישן' התובע על זכויותיו לאחר כישלון המשא ומתן וחולפת תקופת ההתיישנות, כמה תחולה להוראת סעיף 21 לחוק ההתיישנות ורשאי החייב לטעון טענת התיישנות.

ודוק, בית המשפט העליון קבע בפרשת לחאם [5], כאמור, כי 'פעולה לביצוע פסק-הדין יוצרת חזקה שלפיה עומד הזוכה על ביצוע פסק-הדין...', ואולם 'זוכה שאינו משלים את פעולתו במשך שנים רבות, סותר חזקה זו ומפיץ ריח של ויתור על זכותו לפי פסק-הדין' (שם, בעמ' 632) בקביעה זו של בית המשפט העליון טמונה בהכרח ההנחה כי 'פעולה כל שהיא' לביצוע פסק-הדין איננה רק הפעולה האחרונה, המשלימה, לביצוע פסק-הדין (לאמור, פתיחת הליכי הוצאה לפועל), כי אם גם פעולות קודמות לכך".

15. מה מן האמור להלן עולה מהדברים האמורים?

- א. משא ומתן אינו מהווה פעולה לביצוע פסק דין היוצרת חזקה שלפיה עומד הזוכה על ביצוע פסק הדין.
- ב. משא ומתן מהווה פעולה לביצוע פסק דין היוצרת חזקה שלפיה עומד הזוכה על ביצוע פסק הדין.
- ג. משא ומתן מהווה פעולה לביצוע פסק דין היוצרת חזקה שלפיה התובע לא "ישן" על זכויותיו לאחר כישלון המשא ומתן.
- ד. משא ומתן שנכשל אינו מהווה פעולה לביצוע פסק דין היוצרת חזקה שלפיה עומד הזוכה על ביצוע פסק הדין.

16. בהינתן כי פסק הדין שצוטט עוסק בביצוע פסק דין של פינוי מקרקעין, מהו המשפט הנכון שעולה מהדברים האמורים בו?

- א. כפעולה לביצוע פסק הדין תיחשב רק אותה פעולה פיזית המביאה בפועל לפינוי של המקרקעין.
- ב. פעולה לביצוע פסק הדין היא אך ורק פתיחת תיק פינוי בהוצאה לפועל.
- ג. פעולה לביצוע פסק הדין היא לא בהכרח פעולה המביאה לפינוי המקרקעין.
- ד. פעולה לביצוע פסק הדין יכולה להיות כל פעולה שהיא כל עוד היא תרמה בפועל במבחן התוצאה לפינוי המקרקעין.

17. דוד מעוניין לתבוע ביטול חוזה שכרת, שנקבע בו כי ייכנס לתוקף רק אם יתקיים תנאי חיצוני לחוזה שאינו תלוי בצדדים, טענתו היא שהתנאי שעליו הסכימו הופך את החוזה לבלתי חוקי.

ממתי תחל להימנות תקופת ההתיישנות של התביעה?

- א. ממועד התקיימות התנאי.
- ב. מהמועד שבו גילה כי התנאי אינו חוקי לטענתו.
- ג. ממועד גילוי דוד על התקיימות התנאי.
- ד. ממועד כריתת החוזה.

18. אבישי עובד אצל יוסף כמלצר במסעדה. במהלך עבודתו ניצל אבישי את הפסקת הצהריים ושטף את מכוניתו החונה במגרש החניה הסמוך למסעדה, והותיר במקום שלולית מים. בתום ההפסקה חזר אבישי למסעדה, ותוך כדי פינוי אחד השולחנות הפיל על רצפתה שיירי מזון. למרות הנחיה המפורשת שקיבל לנקותם מיד לא עשה זאת. אברהם שבא לסעוד עם אחיו החליק על שלולית המים שבמגרש החניה, ואילו אחיו החליק על שיירי המזון במסעדה, ולשניהם נגרם נזק גוף.

מה הדין?

- א. האחריות לנזקיו של אברהם תוטל על אישי ועל יוסף. האחריות לנזקיו של אחיו תוטל על יוסף.
- ב. האחריות לנזקיו של אברהם תוטל על אבישי. האחריות לנזקיו של אבישי תוטל על אבישי ויוסף.
- ג. האחריות לנזקיו של אברהם תוטל על אבישי. האחריות לנזקיו של אחיו תוטל על יוסף.
- ד. האחריות לנזקיהם של אברהם ואחיו תוטל על אבישי ויוסף.

19. דפנה, סטודנטית לנגינה בפסנתר, בת 22, נחבלה בידיה עקב רשלנות ועברה טיפולים רבים במכון שיקום. לאחר חצי שנה היא השתחררה מהמכון כאשר היא סובלת מנכות קבועה בשתי ידיה. הרופאים העריכו את נכותה הרפואית ב-70%. דפנה היתה נגנית מחוננת ורבים חזו לה עתיד מזהיר בתחום המוזיקה בארץ ובחו"ל. ההערכה היא כי מגיל 30 ועד גיל 60 (גיל הפרישה המקובל בתחום המוזיקה) היא היתה צפויה להרוויח משכורת של נגנית מקצוענית בסך 60,000 ש"ח לחודש. בתור סטודנטית היא העבירה שיעורים פרטיים בעירה והרוויחה 3,000 ש"ח מדי חודש, אך היא לא דיווחה על כך למס הכנסה.

מה אופן חישוב אובדן כושר ההשתכרות שלה?

- א. מגיל 22 עד 60 יחושב לה 60 אלף ש"ח.
- ב. מגיל 22 עד גיל 30 יחושב לפי 3 אלף ש"ח בחודש. מגיל 30 עד 60 יחושב לה 60 אלף ש"ח בחודש.
- ג. מגיל 22 עד גיל 30 יחושב לפי 3 אלף ש"ח בחודש. מגיל 30 עד 60 יחושב לה עד פי 3 ממוצע השכר בחודש.
- ד. מגיל 22 עד 30 לא יחושב שכר. מגיל 30 עד 60 יחושב לה 60 אלף ש"ח בחודש.

20. מאי תובעת את יולי בעילה של פרסום ספר עם אמירה העולה לכדי לשון הרע כנגדה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי עוד בטרם הגישה יולי את כתב הגנתה להורות על תיקון הפרסום.
- ב. בית המשפט רשאי לעכב זמנית את פרסום דבר פתיחתו של ההליך המשפטי נגד יולי, חרף התנגדותה של מאי.
- ג. בית המשפט רשאי לפסוק לטובת מאי פיצוי כדין, אף ללא הוכחת נזק.
- ד. בית המשפט רשאי להורות על החרמת הספר מכל חנות ספרים, תוך שהוא מותיר ללשכת ההוצאה לפועל את שיקול הדעת מה לעשות עם העותקים המוחזרים.

21. יעקב, שנהרג בתאונת דרכים, תמך לפני מותו כלכלית באמו החורגת ובסבתו (אם אביו). השתיים הגישו את תביעתן העיקרית לבית המשפט המחוזי בירושלים, ובשל המצוקה הכלכלית שאלה נקלעו ביקשו השתיים להגיש גם בקשה לתשלום תכוף של צורכי מחייתן בסכום של 250,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. אימו החורגת וסבתו רשאיות להגיש בקשה לתשלום תכוף לבית המשפט המחוזי בירושלים.
- ב. אימו החורגת בלבד רשאית להגיש בקשה לתשלום תכוף לבית המשפט בירושלים.
- ג. אימו החורגת וסבתו רשאיות להגיש בקשה לתשלום תכוף לבית משפט השלום בירושלים.
- ד. סבתו בלבד רשאית להגיש בקשה לתשלום תכוף לבית המשפט המחוזי בירושלים.

22. משה נפגע קשה בתאונת דרכים בשעה שרכב על אופנוע, כשבציזו האחר של הכביש נהג ברכבו חברו הטוב אהרן, ועל המדרכה הסמוכה עמדה אימו. אימו של משה וכן אהרן היו עדים לתאונה. משה הפצוע נפטר במקום האירוע לעיני אימו וחברו אהרן. אימו של משה וחברו אהרן סובלים מנזק נפשי חמור בעקבות האירוע, ומעוניינים לתבוע את נזיקהם.

מה הדין?

- הן אימו של משה והן חברו אהרן זכאים לתבוע את נזיקהם ממבטחת האופנוע.
- אימו של משה זכאית לתבוע את נזיקה ממבטחת האופנוע, ואילו אהרן זכאי לתבוע את נזקיו ממבטחת רכבו.
- אימו של משה זכאית לתבוע את נזיקה ממבטחת האופנוע, ואילו אהרן אינו זכאי לתבוע כלל.
- אימו של משה אינה זכאית לתבוע כלל, ואילו אהרן זכאי לתבוע את נזקיו ממבטחת רכבו.

23. יהורם נהרג בתאונת דרכים עת נהג ברכבו ללא ביטוח לפי פקודת ביטוח רכב מנועי. הוא השאיר אחריו את אביו החורג, אשתו ושני ילדיו. בצוואתו שקוימה בצו ציווה חמישית מעיזבונו לחברו הטוב שמצבו הכלכלי קשה. כולם טוענים כי נתמכו על ידו כלכלית בימי חייו.

מה הדין?

- אביו החורג, אשתו וילדיו זכאים לתבוע פיצויים מקרנית. חברו הטוב אינו זכאי כלל לתבוע פיצויים.
- אביו החורג, אשתו וילדיו וכן חברו הטוב זכאים לתבוע פיצויים מקרנית.
- אביו החורג, אשתו וילדיו וכן חברו הטוב אינם זכאים כלל לתבוע פיצויים.
- אשתו וילדיו זכאים לתבוע פיצויים מקרנית. אביו החורג וחברו הטוב אינם זכאים כלל לתבוע פיצויים.

24. לגיל פוליסת ביטוח חיים המבטיחה במקרה של מוות תשלום לשאריו בסך 100,000 ש"ח. כתוצאה מרשלנותו של שמעון, נפטר גיל. גילה היא רעייתו של גיל. לפי הדין, בתקופת האבל זכאית גילה לקבל את מלוא משכורתה, אף שלא עבדה בפועל. גילה אכן קיבלה את מלוא משכורתה בגין תקופת האבל, בסכום של 10,000 ש"ח, אף שלא עבדה בפועל בתקופה זו. חברת הביטוח שילמה לגילה את מלוא סכום הפוליסה. גילה הגישה תביעה לפיצויים נגד שמעון, ונקבע כי היא זכאית לפיצויים בסכום כולל של 300,000 ש"ח, ולגיל אין יורשים מלבדה.

מהו הסכום שעל שמעון לשלם בפועל לגילה?

- 300,000 ש"ח.
- 200,000 ש"ח.
- 290,000 ש"ח.
- 190,000 ש"ח.

25. דני רכש מכונית מחברת "רכבים בע"מ", אף שהרכב אמור היה להימסר לדני ביום 1.1, עיכבה החברה את מסירת הרכב לדני בשבוע. לדני נגרם בעקבות זאת נזק ממון, והוא הגיש תביעה כספית בנזיקין לבית המשפט בשל נזקו בגין עיכוב שלא כדין.

מה הדין?

- על דני להוכיח שהעיכוב היה שלא כדין.
- על חברת "רכבים בע"מ" להוכיח שהעיכוב היה כדין.
- על דני להוכיח שהעיכוב נעשה בחוסר תום לב.
- אין לדני עילה בנזיקין.

26. אילן, בעליו של דוכן משקאות, עלה ברכבו מתל אביב לירושלים, ובאחד הסיבובים ראה דוכן תפוחים מאולתר של ענת. כשאילן עצר ושאל את ענת לפרט המחיר הזול, ענתה לו ענת שהיא אספה את כל היבול מהשדה הסמוך, שאמנם אינו שלה ושייך לאחר, אך הקפידה לאסוף רק תפוחים שנמצאו בתוך השדה על האדמה מתחת לעצים. אילן השתכנע ורכש את כל ארגזי התפוחים לשימוש עסקי. משנודע הדבר לבעלת השדה תמר לאחר שנתיים וחצי, היא ביקשה להיפרע מאילן וענת בשל כך.
מה הדין?

- א. ענת תהיה פטורה מכיוון שהתפוחים נשרו, ואילן יהיה פטור מכיוון שקמה לו הגנה של תקנת השוק.
- ב. ענת תהיה פטורה מכיוון שהתפוחים נשרו, ואילן יהיה חייב מכיוון שלא קמה לו הגנה של תקנת השוק.
- ג. ענת ואילן יהיו חייבים בתשלום.
- ד. ענת תהיה חייבת מכיוון שמדובר בגזל, ואילן יהיה פטור מכיוון שקמה לו הגנה של תקנת השוק.

27. שירי עברה ניתוח להסרת התוספתן בהרדמה מלאה. לאחר שהתעוררה מהניתוח התגלה כי נגרם לה נזק במעי הגס. ברשומה הרפואית מפורט מהלך הניתוח במלואו. שירי מעוניינת להגיש תביעה נזיקת נגד בית החולים שבו בוצע הניתוח.
על מי מוטל נטל ההוכחה בנסיבות העניין?

- א. על שירי להוכיח על פי מאזן ההסתברות כי בית החולים התרשל בביצוע הניתוח.
- ב. מאחר ששירי הייתה בהרדמה מלאה, על בית החולים להוכיח על פי מאזן ההסתברות שלא התרשל בביצוע הניתוח.
- ג. על שירי להוכיח כי בית החולים התרשל בביצוע הניתוח, אך מאחר שהייתה בהרדמה מלאה בזמן הניתוח, עליה לעמוד בנטל הוכחה מופחת של 30%.
- ד. מאחר ששירי הייתה בהרדמה מלאה, על בית החולים להוכיח שלא התרשל בביצוע הניתוח, אולם מאחר שחל הכלל של העברת נטל ההוכחה, על בית החולים לעמוד בנטל הוכחה מופחת של 30%.

28. שלמה הוא הבעלים של דירה באשדוד משנת 2000, ורחבעם מתגורר בדירה כשוכר משנת 2002 ונהנה ברציפות מכמות סבירה של אור שמש בחוזה השכירות נקבעו דמי שכירות גבוהים בשל אור השמש המגיע לדירה. בשנת 2019 פרש השכן ירבעם יריעת בד בשטחו, כך שאור השמש נחסם לחלוטין.
מה הדין?

- א. ירבעם ביצע עוולה כלפי שלמה בלבד.
- ב. ירבעם ביצע עוולה כלפי רחבעם בלבד.
- ג. ירבעם ביצע עוולה כלפי שלמה ורחבעם.
- ד. ירבעם לא ביצע עוולה במעשיו אלה.

29. אברהם, בעלים של דירה בבית משותף, השכיר את דירתו (יחד עם החצר המשותפת) של הבניין לדפנה כדי שתנהל בהן גן ילדים. לא ניתנה הסכמתם של הדיירים האחרים בבניין לשימוש ברכוש המשותף, ולא התקבל היתר לשימוש חורג לשם הפעלת גן הילדים. גן הילדים גרם למטרדים של ממש לשכנים. לאחר שנה נסגר הגן והשכנים הגישו תביעה לבית המשפט ובה ביקשו כי אברהם ישלם להם פיצויים של דמי שימוש ראויים תמורת השימוש שבוצע ברכוש המשותף ופיצוי על נזק בלתי ממוני על דרך האומדנה שנגרם להם מהמטרדים הנלווים להפעלת הגן. לצורך כך צירפו השכנים חוות דעת שתומכות בטענותיהם.

מה הדין?

- א. השכנים זכאים לפיצוי של דמי שימוש בלבד.
- ב. השכנים זכאים לפיצוי של דמי שימוש וגם לנזקים בלתי ממוניים.
- ג. השכנים לא זכאים לפיצויים של דמי שימוש מהטעם שדפנה היא האחראית הבלעדית לנזק זה, וזכאים לפיצויים של נזקים בלתי ממוניים.
- ד. השכנים לא זכאים לפיצויים של דמי שימוש מאברהם מהטעם שדפנה היא האחראית הבלעדית לנזק זה, ואינם זכאים לפיצויים על נזק בלתי ממוני מהטעם שמטרדים אלה אינם בני תביעה על ידי השכנים.

30. בחצות הלילה נכנסו אברהם ושרה לגינתו של יצחק הגובלת בגינתו של אברהם מבלי לקבל את הסכמתו לכך. אברהם התכוון לגנוב ליצחק את שעון המים שהיה בגינתו. שרה, שליוותה את אברהם לא ידעה על כוונותיו, חשבה כי הגינה בבעלות אברהם. אברהם נפל לתוך בור שהיה בגינה וכתוצאה מכך נקע את רגלו השמאלית. שרה הושיטה לאברהם את ידה במטרה לסייע לו להתרומם, מעדה ושברה את שתי רגליה. אברהם ושרה תבעו את יצחק בגין רשלנותו על שהותיר בור שאינו מכוסה בגינתו.

האם יצחק יחויב בתשלום הנזק בנסיבות אלו?

- א. יצחק לא יחויב לפצות את אברהם ולא את שרה, שכן זכותו של יצחק לנהוג בגינתו מנהג בעלים ולהותיר את הבור ללא כל כיסוי.
- ב. יצחק יחויב לפצות גם את אברהם וגם את שרה, שכן הנזק היה צפוי לאור היות הגינות גובלות זו בזו.
- ג. יצחק יפצה את שרה אך לא את אברהם.
- ד. יצחק יפצה את אברהם לאור היות גינתו גובלת בגינת יצחק, אך לא את שרה.

31. בית הדין האזורי לעבודה בחיפה פסק כי החממה הפרטית שהקים ירון, ובה יצר זן חדש של תותים, הוקמה תוך ביצוע של עוולות של גזל סודות מסחריים של החברה המעסיקה אותו.

מה הדין?

- א. בית הדין אינו רשאי לפסוק לטובת החברה פיצויים ללא הוכחת נזק.
- ב. שופט בית הדין אינו רשאי להוציא צו מניעה להמשך ייצור זן התותים החדש של ירון.
- ג. שופט בית הדין אינו רשאי להורות על העברת הבעלות בחממה לחברה בתמורה לתשלום שוויה כערכה ללא ביצוע העוולה לירון.
- ד. שופט בית הדין אינו רשאי למנות כונס נכסים לחממה ולהסמיכו להיכנס אליה לשם תפיסת הזרעים והשתילים.

מרתון דיני עבודה

1. מה מהסוגיות הבאות מסור לסמכותו הייחודית של בית הדין האזורי לעבודה?

- א. תובענה בין עובד למעסיקו בשאלת עצם קיום יחסי העבודה ביניהם.
- ב. תובענה בין מי שיכולים להיות צדדים להסכם קיבוצי כללי, כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, בעניין קיומו של הסדר קיבוצי.
- ג. תובענה בין עובד למעסיקו באשר להפליית המעסיק את העובד בתנאי עבודתו נוכח העובדה כי העובד סירב לעבור בדיקות גנטיות שונות, על אף דרישת המעסיק כי יעבור בדיקות אלה.
- ד. תובענה שעילתה בס' 44 לפקודת הנזיקין, קרי בעוולת מטרד ליחיד הקשורה לסכסוך עבודה.

2. מעבידה הועמדה לדין בבית הדין האזורי לעבודה לאחר שלא שילמה לעובדיה שכר מינימום וזוכתה. ערעור על פסק הדין התקבל, והמעבידה הורשעה בבית הדין הארצי לעבודה. המעבידה מעוניינת להשיג על פסק הדין המרשיע.

מה הדין?

- א. המעבידה רשאית להגיש בקשה לדיון נוסף לבית הדין הארצי לעבודה.
- ב. המעבידה רשאית להגיש עתירה לבג"ץ.
- ג. המעבידה רשאית להגיש ערעור בזכות לבית המשפט העליון.
- ד. החברה רשאית להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

3. נחום, העובד במפעל לחיתוך קופסאות פח, הגיש כנגד מעסיקו תובענה בעילה של הפרת חובה חקוקה, לאחר שידו נפגעה תוך שימוש במכונה שלא הותקנו בה אמצעי הבטיחות הנדרשים לפי תקנות בטיחות בעבודה. המפעל ממוקם באזור התעשייה בירושלים, ואילו נחום הוא תושב תל-אביב.

בידי מי הסמכות לדון בתובענה?

- א. בית הדין האזורי לעבודה בירושלים.
- ב. בית הדין האזורי לעבודה בחיפה.
- ג. כל אחד מבתי הדין האזוריים לעבודה בארץ.
- ד. בית המשפט המחוזי בירושלים, היות והסכום שתבע נחום עולה על 2,500,000 ₪.

4. בביקורת שביצעו פקחים מוסמכים מטעם המדינה באתר בנייה נמצאו בו עובדים זרים שמעסיקה חברה, בניגוד לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991. בשל חומרת העבירות המיוחדות לחברה הוחלט להגיש נגדה כתב אישום.

מה הדין?

- א. בית הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה ופסק דינו הוא סופי.
- ב. רק בית משפט השלום מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה לערער לבית המשפט המחוזי. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי אפשר יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- ג. בית הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכתב האישום, על פסק הדין אפשר יהיה להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. על פסק דינו של בית הדין הארצי אפשר יהיה להגיש עתירה לבית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ.
- ד. בית הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. על פסק דינו של בית הדין הארצי אפשר יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

5. דנה, מרשתת, מעוניינת לתבוע את חברת "הכלניות בע"מ" שהינה מעסיקתה, לקבלת פיצויים בסך 15,000 ₪ בגין אי תשלום שכרה.

איזו ערכאה תדון בתביעה זו ובאילו סדרי דין תידון התביעה?

- א. התובענה תידון בפני בית הדין האזורי (לפי כללי הסמכות המקומית) בדרך של דיון מהיר. רשם בית הדין האזורי יוכל אף הוא לדון בתביעה זו.
- ב. התובענה תידון אך ורק בפני רשם בית הדין האזורי לפי כללי הסמכות המקומית.
- ג. התובענה תידון בבית הדין האזורי ורשם בית הדין האזורי יוכל אף הוא לדון בה, אלא שאם יתגלה כי התובענה מעלה סוגיות שמן הצדק ראוי לדון בהן שלא על דרך של דיון מהיר, מוסמך בית הדין האזורי, כמו גם רשם האזורי, לדון בה על דרך של תובענה רגילה.
- ד. תשובות א' + ג' נכונות.

6. נחום נתבע בבית הדין האזורי לעבודה. ביום הדיון נודע לו כי השופט בתובענה הוא דודו של התובע. נחום הגיש בקשה לבית הדין כי השופט יפסול עצמו מלדון בתביעה ואולם בקשתו זו נדחתה.

האם יוכל נחום להשיג על ההחלטה שדחתה את בקשת הפסלות שהגיש?

- א. אין באפשרותו של נחום לעשות דבר, היות ואין ערעור על החלטות בבקשות לפסלות שופט.
- ב. על נחום להגיש ערעור על ההחלטה, וזאת תוך עשרה ימים מיום שנודע לו על ההחלטה. את הערעור על נחום להגיש לבית הדין הארצי. בערעור ידון נשיא בית הדין הארצי או שופט של בית הדין הארצי או הרכב של בית הדין הארצי, הכל לפי קביעת הנשיא.
- ג. בתוך חמישה ימים על נחום להגיש בקשה לרשות ערעור לבית הדין הארצי. הדיון בבקשה ייערך בפני נשיא בית הדין הארצי בלבד.
- ד. על נחום להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. את הערעור הוא יוכל להגיש עד 45 ימים מעת מתן ההחלטה (או מעת שהומצאה אליו אם ניתנה שלא בפניו). כל שופט של בית הדין הארצי יכול לדון בערעור.

7. בר הגישה תביעה בבית הדין לעבודה שעניינה זכויות שונות הנובעות מתקופת עבודתה כמלצרית ומסיומה. בין היתר תבעה בר כי ישולם לה פיצוי בגין העסקתה במסעדה בימי שבת "בסכום שיראה בית הדין לנכון לפסוק". עוד בטרם הוגש כתב הגנה נתן בית הדין החלטה ולפיה על בר לתקן את כתב התביעה ולקבוע סכום מדויק שהיא תובעת כפיצוי.

האם ההחלטה ניתנה כדין?

- א. אסור לבית הדין להורות על תיקון כתב התביעה ביוזמתו, אלא רק לבקשת המסעדה הנתבעת.
- ב. בית הדין רשאי להורות על תיקון כתב התביעה ביוזמתו ובכל עת כפי שעשה.
- ג. אפשר להורות על תיקון כתב התביעה רק לאחר הגשת כתב הגנה.
- ד. בית הדין רשאי להורות לבר לתקן את כתב התביעה רק אם בר מבקשת זאת, ולאחר שתתקבל עמדת הצד שכנגד.

8. נחום מואשם בבית הדין האזורי כי החזיק חומרי נפץ במחסן שאיננו מאושר להחזקת חומרי נפץ. בית הדין גזר על נחום שנתיים מאסר ואף חילט את חומרי הנפץ לטובת אוצר המדינה. בהרכב בית הדין ישב השופט גולדברג ונציגי הציבור, מר פרחי וגב' לוי.

מה הדין?

- א. בית הדין נהג כשורה. ככל שנחום יהיה מעוניין לערער על גזר הדין עליו לבקש רשות ערעור לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו מצוי מחסן חומרי הנפץ.
- ב. בית הדין נהג כשורה. ככל שנחום יהיה מעוניין לערער על גזר הדין עליו לפנות לבית הדין הארצי שידון בהרכב של שלושה, אף הוא – שופט ושני נציגי ציבור.
- ג. בית הדין נפל לכלל שגגה, היות והאישום האמור הינו פלילי ובהליכים פליליים בית הדין האזורי אמור לדון בדן יחיד, בלי נציגי ציבור כלל.
- ד. אף תשובה אינה נכונה.

9. דנה הוטרדה מינית במקום עבודתה על ידי נחום מעסיקה הישיר. דנה ביקשה מן הפרקליטות כי האישום הפלילי ינוהל אף הוא בבית הדין האזורי, אליו כבר הגישה תובענה לפיצוי בלי הוכחת נזק בסך 120,000 ₪ כנגד נחום. הפרקליטות שוקלת את בקשתה של דנה.

מה תיעץ לפרקליטות?

- א. הפרקליטות נדרשת לנהל את ההליך בבית הדין לעבודה היות ומדובר בהטרדה מינית שנעברה במסגרת יחסי עבודה, כהגדרת מונח זה בחוק למניעת הטרדה מינית. משכך, לבית הדין לעבודה סמכות ייחודית לדון בהליך זה.
- ב. אין אפשרות לדון באישום פלילי הנוגע לעבירת ההטרדה המינית, היות וסמכות הבלעדית של בית הדין לעבודה בהקשר זה משתרעת רק על הליכים אזרחיים בלבד.
- ג. הפרקליטות יכולה לבחור לנהל את ההליך בבית המשפט האזרחי (לפי כללי הסמכות העניינית הסטנדרטיים) או בבית הדין לעבודה.
- ד. דנה ממילא לא יכולה להגיש תובענה לפיצוי בלי הוכחת נזק העולה על הסך של 50,000 ₪ ואם כן תביעתה תידחה. נוכח העובדה כי תביעתה תידחה כאמור, הרי שלא יוכל בית הדין לדון באישום הפלילי.

10. רשמת בית הדין האזורי סיים לדון בתביעתו של נחום, מרשך, כנגד מעסיקו, בגין אי תשלום שכרו. תוך כמה זמן על הרשמת ליתן פסק דין בתובענה?

- א. תוך 30 ימים.
- ב. תוך 45 ימים.
- ג. תוך 10 ימים.
- ד. תוך 15 ימים.

11. עורך דין מטעם ארגון עובדים מעוניין לפעול בשם הארגון ולהגיש תביעה בגין הפרת הוראות הסכם קיבוצי. עורך הדין מעוניין כי התביעה תידון בבית הדין הארצי לעבודה.
מה הדין ?

- א. התביעה תידון בבית הדין הארצי לעבודה אם סגן נשיא בית הדין הארצי לעבודה הורה על כך לאור בקשת עורך הדין.
- ב. התביעה תידון בבית הדין הארצי לעבודה אם הורה על כך נשיא בית הדין האזורי לעבודה שבו הייתה אמורה להיות מוגשת התביעה.
- ג. התביעה תידון בבית הדין הארצי לעבודה אם נשיא בית הדין הארצי לעבודה הורה על כך לאור בקשת נשיא בית הדין האזורי שבו הייתה אמורה להיות מוגשת התביעה.
- ד. בית הדין הארצי לא יוכל לדון בתביעה כערכאה ראשונה.

12. דורון היה המעסיק של אילנית. כחלק מהסכם העבודה בין הצדדים התגוררה אילנית בבית בבעלות דורון למשך תקופת העסקתה. תקופת העסקתה של אילנית הסתיימה.
באיזו מן התביעות הבאות תהיה נתונה סמכות לבית הדין לעבודה ?

- א. תביעת דורון להשיב לידי אילנית את הבית שבבעלותו.
- ב. תביעת דורון בגין נזקים שגרמה אילנית לדירה.
- ג. תביעת דורון לאכופ הסכם בדבר מכירת הדירה לאילנית.
- ד. אף תשובה אינה נכונה.

13. מירי הגישה נגד מעסיקתה תביעה בגין פיטורים שלא כדין בשל מגדרה.
מה הדין ?

- א. שדולת הנשים בישראל רשאית להצטרף להליך ולהשמיע את דברה.
- ב. ארגון עובדים רשאי להצטרף להליך ולהשמיע את דברו.
- ג. ארגון מעסיקים רשאי להצטרף להליך ולהשמיע את דברו.
- ד. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להצטרף להליך ולהשמיע את דברו.

14. בדיון בבית הדין האזורי לעבודה בירושלים נטענה טענת פסלות כלפי אחד מנציגי הציבור, אך הטענה נדחתה.

מה הדין?

- א. בטענה ידון נציג הציבור עצמו, והערעור על דחייתה יוגש לבית המשפט העליון.
- ב. בטענה ידון השופט בבית הדין האזורי, והערעור על דחייתה יוגש לבית הדין הארצי לעבודה.
- ג. בטענה ידון נציג הציבור עצמו, והערעור על דחייתה יוגש לבית הדין הארצי לעבודה.
- ד. בטענה ידון השופט בבית הדין האזורי, והערעור על דחייתה יוגש לבית המשפט העליון.

15. במפעל "רהיטי עץ בע"מ" הנמצא בתחומי העיר חיפה מחצית העובדים שייכים לארגון העובדים א', שמשדרו הרשום בתל אביב, ומחצית העובדים שייכים לארגון העובדים ב', שמשדרו הרשום בתל אביב. בין ארגון א' להנהלת המפעל התנהל משא ומתן והוסכם על הפחתה של 10% משכר העובדים. ארגון ב' טוען כי לפי ההסכם הקיבוצי המיוחד מול הנהלת המפעל, ארגון א' לא היה מוסמך לייצג בעניין זה את כל העובדים מול הנהלת המפעל. ארגון ב' הגיש תובענה נגד ארגון א' בגין הנזק שנגרם לו מכך.

מה הדין?

- א. רק בית הדין האזורי לעבודה בחיפה מוסמך לדון בתובענה.
- ב. רק בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב מוסמך לדון בתובענה.
- ג. לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה ולבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב סמכות לדון בתובענה.
- ד. רק בית הדין הארצי לעבודה בירושלים מוסמך לדון בתובענה.

16. בביקורת שביצעו פקחים מוסמכים מטעם המדינה באתר בנייה נמצאו בו עובדים זרים שמעסיקה חברה מסוימת (להלן: החברה), בניגוד לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991. בשל חומרת העבירות המיוחסות לחברה הוחלט להגיש נגדה כתב אישום.

מה הדין?

- א. בית הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה ופסק דינו הוא סופי.
- ב. רק בית משפט השלום מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה לערער לבית המשפט המחוזי. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי אפשר יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- ג. בית הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. על פסק דינו של בית הדין הארצי אפשר יהיה להגיש עתירה לבית המשפט העליון בשבתו בג"ץ.
- ד. בית הדין האזורי לעבודה מוסמך לדון בכתב האישום. על פסק הדין אפשר יהיה להגיש ערעור לבית הדין הארצי לעבודה. על פסק דינו של בית הדין הארצי אפשר יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

17. ביום 1.2.2021 התקיים דיון בבית הדין האזורי לעבודה. יואל, נציג הציבור הוזמן לדיון ולא הגיע.

מה הדין?

- א. לא ניתן לקיים את הדיון ללא השתתפותו של יואל.
- ב. בית הדין רשאי, מנימוקים שיירשמו לקיים את הדיון ללא השתתפותו.
- ג. בית הדין רשאי, מנימוקים מיוחדים שיירשמו לקיים את הדיון ללא השתתפותו.
- ד. ניתן לקיים את הדיון ללא השתתפותו של יואל, מבלי לתת נימוקים על כך.

18. מי שכיר להתמנות כשופט של בית הדין לעבודה?

- א. מי שכיר להתמנות כשופט של בית משפט מחוזי.
- ב. מי שכיר להתמנות כשופט של בית משפט שלום.
- ג. מי שכיר להתמנות כשופט של בית המשפט העליון.
- ד. מי שכיר להתמנות כרשם של בית משפט השלום.

19. מהו הסעיף **השגוי** בנוגע לבית הדין האזורי לעבודה?

- א. בהליכים פליליים ידון בית הדין בשופט אחד.
- ב. בית הדין האזורי, ידון ככלל בהרכב של שלושה – אב בית הדין, נציג ציבור מטעם העובדים ונציג ציבור מטעם המעבידים.
- ג. בית הדין האזורי רשאי לדון בשופט אחד, אם החליט על כך שופט בית הדין על פי בקשת אחד הצדדים ולאחר שניתנה לצדדים אחרים הזדמנות להשמיע דבריהם.
- ד. בית הדין האזורי ידון ככלל, בהרכב של חמישה – שלושה שופטים, נציג ציבור ונציג מטעם המעבידים.

20. שאול קיבל צו מבית הדין האזורי לעבודה אשר מטיל עליו עונש לפי פקודת ביזיון בית משפט. שאול מעוניין לערער על הצו.

איזה הרכב ידון בערעור?

- א. בית הדין הארצי ידון בערעור בהרכב של 3 שופטים, ללא נציגי ציבור.
- ב. בית הדין הארצי ידון בערעור בהרכב של 3 שופטים, עם נציגי ציבור.
- ג. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בהרכב של 3 שופטים.
- ד. בית המשפט העליון ידון בערעור בהרכב של 3 שופטים.

21. איזה מהמשפטים הבאים מתאר נכונה את סדרי הדין בדיון מהיר בבית הדין האזורי לעבודה?

- א. בדיון מהיר בית הדין יהיה כפוף לסדרי הדין.
- ב. רשם בית הדין האזורי רשאי לדון בתביעה בסדר דין מהיר המצויה בתחום סמכותו.
- ג. פסק דין של בית דין אזורי בדיון מהיר ניתן לערעור בזכות בפני בית הדין הארצי.
- ד. בדיון מהיר לא תהיה לבית הדין האזורי סמכות לפסוק לפשרה, על אף הסכמת בעלי הדין.

22. מותב בית הדין האזורי סיים לדון בתביעתו של צחי נגד חברת "זוהרה" בגין אי קבלתו לעבודה בחברה.
תוך כמה זמן על מותב בית הדין ליתן פסק דין בתובענה?

- א. תוך 30 ימים.
- ב. תוך 45 ימים.
- ג. תוך 10 ימים.
- ד. תוך 15 ימים.

23. נגד אבי הוגשה תביעה בבית הדין האזורי לעבודה. אבי טען כי יש לפסול את השופט בשל יחסי ידידות עם התובע. טענתו נדחתה ואבי מבקש לערער על החלטה זו.
מה הדין?

- א. על אבי להגיש תוך 10 ימים ערעור לבית המשפט העליון, שיידון בפני נשיא בית המשפט העליון או שופט או הרכב של בית המשפט העליון.
- ב. על אבי להגיש תוך 5 ימים ערעור לבית המשפט העליון, שיידון בפני נשיא בית המשפט העליון או שופט או הרכב של בית המשפט העליון.
- ג. על אבי להגיש תוך 10 ימים ערעור לבית הדין הארצי, שיידון בפני נשיא בית הדין הארצי או שופט או הרכב שופטי בית הדין הארצי.
- ד. על אבי להגיש תוך 15 ימים ערעור לבית הדין הארצי, שיידון בפני נשיא בית הדין הארצי או שופט או הרכב שופטי בית הדין הארצי.

24. ביום 1.3.2020 נקבע דיון בתובענה שהגיש רמי נגד ציון מעסיקו. רמי לא הופיע לדיון.
מה הדין?

- א. בית הדין רשאי לדחות התביעה או למחוק אותה.
- ב. על בית הדין למחוק את התביעה.
- ג. בית הדין רשאי לדון בתביעה ולתת בה פסק דין.
- ד. על בית הדין לדחות את התביעה.

25. בתביעה המתבררת בין עובד למעביד בפני בית הדין האזורי לעבודה, ביקש העובד מבית הדין לתת צו למסירת שאלון למעביד.
מה הדין?

- א. בית הדין האזורי לעבודה ייתן צו למסירת שאלון.
- ב. בית הדין האזורי אינו רשאי לתת צו למסירת שאלון.
- ג. בית הדין לעבודה רשאי לתת צו למסירת שאלון, מטעמים מיוחדים שיירשמו, אם היה סבור שיש בכך כדי לאפשר לבית הדין להכריע בשאלות השנויות במחלוקת בין בעלי הדין.
- ד. רק בית הדין הארצי רשאי לתת צו למסירת שאלון, ובלבד שהעובד פנה תחילה למעביד בבקשה להשיב בתצהיר על השאלון, והמעביד סירב לבקשתו.

26. מה נכון באשר לערעור על פסק דין של בית הדין האזורי לעבודה בדיון מהיר?

- א. פסק הדין ניתן לערעור ברשות בפני בית הדין הארצי לעבודה.
- ב. פסק הדין ניתן לערעור ברשות בפני בית הדין הארצי לעבודה, בשאלה משפטית בלבד.
- ג. פסק הדין ניתן לערעור בזכות בפני בית הדין הארצי לעבודה.
- ד. פסק הדין אינו ניתן לערעור.

27. בית הדין האזורי לעבודה בחיפה נתן את החלטתו בתביעה שהגיש שגיא נגד מעסיקתו, ולפיה הוא מאשר הזמנה לעדות של מנהלו שגיא, דוחה את הבקשה לזמן לעדות את מנכ"ל מעסיקתו, וכי עדי ההגנה יישמעו ראשונים. בית הדין פסק לחובתו של שגיא הוצאות בגין הגשת הבקשה.

איזה מבין החלטות בית הדין יכול שגיא לתקוף משפטית מייד?

- א. הזמנת מנהלו של שגיא לעדות.
- ב. דחיית הזמנת מנכ"ל מעסיקתו של שגיא לעדות.
- ג. הקביעה כי עדי ההגנה יישמעו ראשונים.
- ד. פסיקת הוצאות משפט בגין הגשת הבקשה.

28. במסגרת סכסוך קיבוצי המתנהל בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה הועלתה שאלת תחולתו של הסכם קיבוצי.

מה הדין?

- א. על בית הדין לשמוע את עמדת ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה אשר אינו צד להליך. בא כוחם של העובדים הנוגעים במישרין להסכם ועמדתם שונה מעמדת הצד להסכם הקיבוצי רשאי להתייצב לדיון לטעון את טענותיו.
- ב. בית הדין רשאי לאפשר לארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה אם אינו צד להליך, להתייצב לדיון ולטעון. בא כוחם של העובדים הנוגעים במישרין להסכם ועמדתם שונה מעמדת הצד להסכם הקיבוצי רשאי להתייצב לדיון לטעון את טענותיו.
- ג. בית הדין רשאי לאפשר לארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה אם אינו צד להליך להתייצב לדיון ולטעון. בא כוחם של העובדים הנוגעים במישרין להסכם ועמדתם שונה מעמדת הצד להסכם הקיבוצי רשאי להתייצב לדיון לטעון את טענותיו רק לאחר קבלת רשות מיוחדת של בית הדין.
- ד. על בית הדין לשמוע את עמדת ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה אשר אינו צד להליך. בא כוחם של קבוצת עובדים הנוגעים במישרין להסכם ועמדתם שונה מעמדת הצד להסכם הקיבוצי רשאי להתייצב לדיון לטעון את טענותיו רק לאחר קבלת רשות מיוחדת של בית הדין.

29. באיזה מן העבירות המנויות להלן תהא סמכות הדיון נתונה לבית הדין האזורי לעבודה?

- א. אינוס של עובדת על ידי המנהל הישיר שלה לפי סעיף 345 לחוק העונשין.
- ב. העברת מידע גנטי (טביעת אצבע) של עובדים לגורם שלישי לפי סעיף 18 לחוק מידע גנטי, ללא אישורם של העובדים.
- ג. מסירה ביודעין של מידע שגוי על עובד על ידי המעסיק למוסד לביטוח לאומי לפי סעיף 398 לחוק הביטוח הלאומי.
- ד. הטרדה מינית של עובד על ידי המעסיק לפי סעיף 5 לחוק למניעת הטרדה מינית.

30. מיכה, תושב באר שבע, עובד בסניף של רשת המרכולים "כמות ואיכות בע"מ" (להלן: רשת המרכולים) בעיר באר שבע. כתובתה הרשומה של חברת "כמות ואיכות בע"מ" היא בתל אביב. יורם מנהל הרשת המתגורר בתל אביב, פיטר את מיכה בפני קבוצה של עובדי הסניף, תוך שהוא מטיח בו האשמות בדבר גניבה ומעילה. מיכה מעוניין להגיש נגד יורם ורשת המרכולים תביעת פיצויים בסך 200,000 ₪ לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965.

היכן תוגש התביעה?

- א. בבית משפט השלום בתל אביב או בבית משפט השלום בבאר שבע.
- ב. בבית משפט השלום בתל אביב.
- ג. בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב או בבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע.
- ד. בבית הדין האזורי לעבודה בבאר שבע.

31. מרשתך מבקשת ממך להגיש נגד מעבידה תביעה בסדר דין מהיר לפיצויים על סך 29,000 ₪ בשל אי תשלום שכר עבודתה.

מי מוסמך לדון בתביעה?

- א. בית הדין האזורי לעבודה.
- ב. רשם בית הדין האזורי לעבודה.
- ג. רק רשם בית הדין הארצי מוסמך לדון בתביעה זו.
- ד. רשם בית הדין האזורי לעבודה או בית הדין האזורי לעבודה.

32. שאול תבע את יוסי בבית הדין האזורי לעבודה. יוסי לא מעוניין להגיש כתב הגנה.

מה הדין?

- א. יוסי חייב להגיש כתב הגנה.
- ב. יוסי רשאי להגיש כתב הגנה.
- ג. יוסי רשאי להגיש כתב הגנה, אך אם נדרש לכך בהוראת השופט או הרשם הוא מחויב לכך.
- ד. אף תשובה אינה נכונה.

33. אילנית מעוניינת להגיש תביעה כספית על סך שלושה מיליון ש"ח נגד אילן. הממונה עליה במועצה המקומית, ונגד המועצה המקומית. לטענתה, במהלך תקופת עבודתם המשותפת במועצה ביצע בה אילן מעשי אינוס, וכן הטרידה מינית שוב ושוב.

מה הדין?

- א. הדיון בעוולות כולן יתקיים בבית הדין לעבודה.
- ב. הדיון בעוולות כולן יתקיים בבית המשפט המחוזי.
- ג. הדיון יתקיים בבית הדין לעבודה בעניין עוולת ההטרדה המינית בלבד.
- ד. הדיון בעוולות התקיפה המינית יתקיים בבית המשפט המחוזי, והדיון בעוולת ההטרדה המינית יתקיים בבית הדין לעבודה.

34. נציג הציבור מטעם המעסיקים נעדר מדיון הוכחות במסגרת תביעה של עובד נגד מעסיקו, שאליו הוזמן בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.

מה הדין?

- א. לא ניתן לקיים את הדיון, ויש לקבוע מועד דיון חלופי בנוכחות שני נציגי ציבור.
- ב. ניתן לקיים את הדיון על פי החלטת בית הדין מנימוקים שיירשמו.
- ג. ניתן לקיים את הדיון בהחלטת בית הדין מנימוקים שיירשמו, ובלבד שנציג הציבור העובדים נוכח בדיון.
- ד. ניתן לקיים את הדיון אם ביקש זאת מי מהצדדים בדיון ומנימוקים שיירשמו.

מרתון דיני תאגידים

1. רשם החברות הגיע לכלל מסקנה כי חברת "פלסטיקן" חברה לתועלת הציבור הפרה את חובתה להגשת דוחות כנדרש. לפיכך החליט הרשם להטיל על החברה עיצום כספי בסך 7,000 ₪. החברה סבורה כי כל דיווחיה נמסרו כדין ומבקשת לערער על ההחלטה.

מה הדין?

- א. החברה זכאית להגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים נגד החלטת הרשם.
- ב. החברה זכאית להגיש ערעור בזכות לבית משפט השלום.
- ג. החברה זכאית להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי.
- ד. החברה זכאית להגיש ערר לוועדת הערר הפועלת לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999.

2. "ישפה בע"מ" היא חברה למתן שירותי תכנות. "אחלמה בע"מ" היא חברה המספקת מצרכים ללקוחות המזמינים את המצרכים מרשתות המזון באמצעות המרשתת (אינטרנט). "ישפה" ו"אחלמה" כרתו חוזה, ולפיו "ישפה" תבנה ל"אחלמה" מערך ממוחשב לניהול המשלוחים. במסגרת החוזה נקבע שאם תתרחש תקלה בהספקת מצרכים, באופן שלא יהיה ניתן לספק מצרכים למשך 12 שעות לפחות, תפצה "ישפה" את "אחלמה" בסכום של 1,000,000 ₪. "ישפה" אף הפקידה בידי "אחלמה" ערבות בנקאית בגובה זה. עתה מתגלה ל"אחלמה" שב"ישפה" עומדת להיעשות חלוקה אסורה. "אחלמה" מבקשת לפעול משפטית נגד החלוקה האסורה בדרך של תביעה נגזרת.

מה נכון?

- א. אם "אחלמה" תגיש כעת בקשה לתביעה נגזרת היא תיכשל בבקשה. גם אם תחכה שיושלם מעשה החלוקה האסורה, ואז תגיש בקשה לתביעה נגזרת, היא תיכשל.
- ב. אם "אחלמה" תגיש כעת בקשה לתביעה נגזרת היא תיכשל בבקשה. אם תחכה שיושלם מעשה החלוקה האסורה, ואז תגיש בקשה לתביעה נגזרת, היא תצליח בבקשה.
- ג. אם "אחלמה" תגיש כעת בקשה לתביעה נגזרת היא תצליח בבקשה. אם תחכה שיושלם מעשה החלוקה האסורה, ואז תגיש בקשה לתביעה נגזרת, היא תיכשל בבקשה.
- ד. אם "אחלמה" תגיש כעת בקשה לתביעה נגזרת היא תצליח בבקשה. גם אם תחכה שיושלם מעשה החלוקה האסורה, ואז תגיש בקשה לתביעה נגזרת, היא תצליח בבקשה.

3. איזה מן המשפטים הבאים נכון ביחס לשותפות מוגבלת ציבורית?

- א. בכל מקרה יש חובה למנות מפקח לטובת המחזיקים ביחידות ההשתתפות שאינם חברת השותף הכללי או בעל השליטה בה.
- ב. יש חובה למנות מפקח לטובת המחזיקים ביחידות ההשתתפות שאינם חברת השותף הכללי או בעל השליטה בה, למעט אם האסיפה הכללית החליטה כי למשך 3 שנים ממועד קבלת ההחלטה לא יכהן מפקד בשותפות המוגבלת הציבורית, ובלבד שהחלטה זו התקבלה ברוב הנדרש.
- ג. אין חובה למנות מפקד לטובת המחזיקים ביחידות ההשתתפות שאינם חברת השותף הכללי או בעל השליטה בה, אלא חובה למנות מבקר פנימי, רואה חשבון מבקש ולערוך דוחות כספיים לפי חוק ניירות ערך.
- ד. אין חובה למנות מפקח לטובת המחזיקים ביחידות ההשתתפות שאינם חברת השותף הכללי או בעל השליטה בה, אך הדוחות הכספיים של השותפות המוגבלת הציבורית יאושרו בידי דירקטוריון השותפות המוגבלת הציבורית.

4. לחברת "מרום פיתוח בע"מ" מלאי של כמה נכסי מקרקעין. החברה נטלה הלוואה מבנק העמלים בע"מ, ולצורך הבטחת הפירעון נרשם שעבוד צף על כל נכסי החברה ביום 1.1.2017. השעבוד כלל הגבלה על זכות החברה ליצור שעבודים נוספים. בני הזוג כהן ביקשו לרכוש דירה מהחברה, לכן נטלו הלוואה מבנק השומרים בע"מ לצורך רכישת הדירה. לצורך הבטחת פירעון ההלוואה נרשם ביום 1.3.2017 שעבוד על הדירה לטובת בנק השומרים בע"מ בניגוד להגבלה הנ"ל.

מה הדין?

- א. השעבוד לטובת בנק העמלים בע"מ גובר על השעבוד לטובת בנק השומרים בע"מ.
- ב. השעבוד לטובת בנק השומרים בע"מ גובר על השעבוד לטובת בנק העמלים בע"מ.
- ג. שני השעבודים הם באותה דרגה, לכן הם ייפרעו במקביל לפי הערך היחסי של החוב.
- ד. שני השעבודים הם באותה דרגה, לכן על כונס הנכסים או על מפרק החברה להחליט כיצד ייפרע החוב.

5. ציון, בעלים של מכולת, משיקולי מס המכולת אינה מואגדת כחברה. ציון נקלע לחובות והוא מעוניין ליטול הלוואה מן הבנק. הנכס היחיד שברשותו הוא מלאי המצרכים של המכולת.

מה הדין?

- א. לצורך הבטחת פירעון החוב רשאי הבנק להטיל שעבוד צף על מלאי המצרכים של המכולת ללא הגבלה בלבד.
- ב. לצורך הבטחת פירעון החוב רשאי הבנק להטיל שעבוד צף עם הגבלה על מלאי המצרכים של המכולת.
- ג. הבנק אינו רשאי להטיל שעבוד צף על מלאי המצרכים של המכולת.
- ד. הבנק אינו רשאי להטיל שעבוד צף על כל מלאי המצרכים של המכולת, אלא רק על חלק המאפשר מכירה של המלאי לצורך פירעון ההלוואה באופן סביר.

קראו את הקטע והשיבו על שאלות 6-7:

"אלונטית בע"מ" (להלן: אלונטית) היא חברה פרטית. הון המניות הרשום שלה מורכב מ-1,000,000 מניות רגילות של 1 ש"ח ע"נ כל אחת. הון המניות המונפק והמוקצה שלה זהה להון המניות הרשום. "מרחשת בע"מ" (להלן: מרחשת) גם היא חברה פרטית. הון המניות הרשום שלה אינו ידוע לנו, והון המניות המונפק מורכב מ-100 מניות של 1 ש"ח ע"נ כל מניה. מרחשת היא הבעלים של כל המניות באלונטית, ואילו במרחשת ההון המונפק והמוקצה מחולק בין שלושה אנשים: אברהם (80 מניות), יצחק (10 מניות) ויעקב (10 מניות). יעקב קנה לפני כחודש את מניותיו מרחל, שהייתה זקוקה לכסף לצורך מימון רכישת דירה. אברהם, יצחק ויעקב הם הדירקטורים במרחשת. בשבוע שעבר גילה יעקב לתדהמתו שמנכ"לית אלונטית, רות, עשתה לפני שנה בשם אלונטית חוזה עם צביקה לרכישת ציוד ב-200,000 ₪, אולם הציוד אינו עומד בתקן הישראלי, והוא מונח במחסני החברה כאבן שאין לה הופכין. רות דאגה שצביקה יקבל את הסכום שהוסכם עליו בחוזה, אף שכבר היה בידיה מפרט הציוד, המראה שהוא אינו עומד בתקן הישראלי, מכיוון שלא היה לה נעים להתעמת עם צביקה. יעקב ביקש לכנס את דירקטוריון מרחשת, והעלה הצעה לפתוח בהליכים משפטיים בשל הנזק שנגרם לאלונטית. לאכזבתו סירבו אברהם ויצחק לנקוט צעדים, והצביעו בעד הצעת ההחלטה להימנע מכל פעולה. יעקב שוקל מה לעשות, והוא פונה לקבל ממך ייעוץ.

6. יעקב שואל אם עקרונית אפשר לפעול ללא שיתוף פעולה של אברהם ויצחק.

מה הדין?

- א. יעקב רשאי להגיש תביעה נגזרת כאילו היה בעל מניות באלונטית, אף שהוא בעל מניות במרחשת.
- ב. יעקב אינו רשאי להגיש תביעה נגזרת, אך לו היה בעל מניות באלונטית היה אפשר להמליץ לו להגיש תביעה נגזרת בשם אלונטית.
- ג. יעקב רשאי להגיש תביעה נגד אלונטית.
- ד. ללא שיתוף פעולה של אברהם ויצחק אין ליעקב אפשרות לפעול באופן משפטי.

7. בהנחה ומרחשת (בהסכמתם המשותפת של אברהם, יצחק ויעקב) תחליט להגיש תביעה נגזרת נגד רות וצביקה.

מה נכון?

- א. אפשר להגיש תביעה נגזרת נגד רות וגם נגד צביקה.
- ב. אי אפשר להגיש תביעה נגזרת נגד רות וגם לא נגד צביקה.
- ג. אפשר להגיש תביעה נגזרת נגד רות, אך לא נגד צביקה.
- ד. אי אפשר להגיש תביעה נגזרת נגד רות, אך אפשר נגד צביקה.

8. רשם האגודות השיתופיות הוציא צו לפירוקה של האגודה השיתופית "מושב יששכר" שבמחוז הדרום. לאחר מתן הצו עיכב הרשם את ביצועו לבקשת אחדים מחברי האגודה. דוד הוא חבר האגודה השיתופית, ולדעתו הוא נפגע מן ההחלטה לעכב את הפירוק.

מה הדין?

- א. דוד רשאי להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 30 יום מיום פרסום ההחלטה בדבר עיכוב הפירוק.
- ב. דוד רשאי להגיש ערעור לשר האוצר בתוך 30 יום מיום פרסום ההחלטה בדבר עיכוב הפירוק.
- ג. דוד רשאי להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך חודשיים מיום פרסום ההחלטה בדבר עיכוב הפירוק.
- ד. דוד רשאי להגיש ערעור לשר העבודה בתוך חודשיים מיום מתן הצו בדבר עיכוב הפירוק.

9. חברי האגודה השיתופית "עמק השלוה" קיבלו ייעוץ כלכלי, ולפיו כדאי להם להתאגד כחברה ולהנות מרווחים גבוהים יותר. חלק מן החברים רוצים לפנות לרשם האגודות השיתופיות בבקשה לפירוקה של האגודה.

מה הדין?

- א. על הבקשה להיות מוגשת על ידי רוב חברי האגודה לכל הפחות, והכדאיות שבהתאגדות כחברה היא עילה לגיטימית לפירוק.
- ב. על הבקשה להיות מוגשת על ידי שלושה רבעים מחברי האגודה לכל הפחות, והכדאיות שבהתאגדות כחברה היא עילה לגיטימית לפירוק.
- ג. על הבקשה להיות מוגשת על ידי רוב חברי האגודה לכל הפחות, והכדאיות שבהתאגדות כחברה אינה עילה לגיטימית לפירוק.
- ד. על הבקשה להיות מוגשת על ידי שלושה רבעים מחברי האגודה לכל הפחות, והכדאיות שבהתאגדות כחברה אינה עילה לגיטימית לפירוק.

10. העמותה "טובים השניים" היא עמותה רשומה. לרשם העמותות הוגש תצהיר של חלק מחברי הוועד, המעוניינים לפרק מרצון את העמותה, שהם בדקו את מצב עסקי העמותה ונוכחו לדעת שהיא תוכל לפרוע את חובותיה במלואם בתוך שנה מתחילת הפירוק. לחברי העמותה ניתנה הודעה מראש של 30 יום, ולפיה תתקיים אסיפה כללית ובה יוצע להחליט על פירוקה מרצון של העמותה.

מה הדין?

- א. התצהיר שהוגש לרשם נדרש להיות תצהיר של רוב חברי ועד העמותה, וההחלטה על פירוק העמותה תתקבל ברוב של המצביעים באסיפה.
- ב. התצהיר שהוגש לרשם נדרש להיות תצהיר של רוב חברי ועד העמותה, וההחלטה על פירוק העמותה תתקבל ברוב של שני שלישים לפחות מן המצביעים באסיפה.
- ג. התצהיר שהוגש לרשם נדרש להיות תצהיר של שני שלישים לפחות מחברי ועד העמותה, וההחלטה על פירוק העמותה תתקבל ברוב של המצביעים באסיפה.
- ד. התצהיר שהוגש לרשם נדרש להיות תצהיר של שני שלישים לפחות מחברי ועד העמותה, וההחלטה על פירוק העמותה תתקבל ברוב של שני שלישים לפחות מן המצביעים באסיפה.

11. בבעלותה של חברת פירות בע"מ פרדס בישראל. לימים נקלעה החברה לקשיים ונטלה הלוואה מבנק החקלאות בע"מ. כערוכה להחזר החוב נערך בין החברה לבנק הסכם שעבוד על הפרדס.

מה הדין?

- א. את מסמכי יצירת השעבוד יש למסור לרשם החברות בתוך 21 ימים מיום יצירת השעבוד, ואם אישר רשם החברות את העסקה יש למסור את המסמכים לרשם המקרקעין.
- ב. את מסמכי יצירת השעבוד יש למסור לרשם המקרקעין, ואם אישר רשם המקרקעין את העסקה לרישום יש למסור את המסמכים לרשם החברות בתוך 21 ימים מיום אישורה.
- ג. יש למסור את מסמכי יצירת השעבוד לרשם החברות ולרשם המקרקעין בתוך 21 ימים מיום יצירת השעבוד, ללא קשר ביניהם.
- ד. יש למסור את מסמכי יצירת השעבוד לרשם החברות או לרשם המקרקעין בתוך 21 ימים מיום יצירת השעבוד.

12. ב-1.1.2015 נרשמה "חופים" כחברה לתועלת הציבור ותוך שנה גייסה מיליוני שקלים מתורמים. ב-1.2.2016 חילקה החברה רווחים לבעלי מניותיה ועקב כך החליט רשם ההקדשות למנות חוקר לענייני החברה. ב-1.5.2016 המליץ החוקר על פירוקה של החברה.

מה הדין?

- א. על החוקר להגיש בקשה לפירוק חופים לביהמ"ש המחוזי לאחר שהתרה בה ולא תוקן הפגם.
- ב. היועץ המשפטי לממשלה יכול להגיש בקשה לפירוק חופים לבית המשפט המחוזי לאחר שהתרה בה והיא לא תיקנה את הפגם, ובלבד שקיבל לכך את הסכמת רשם ההקדשות.
- ג. על חופים להגיש בקשה לפירוקה לבית המשפט המחוזי.
- ד. רשם ההקדשות יכול להגיש בקשה לפירוק חופים לביהמ"ש המחוזי לאחר שהתרה בה ולא תוקן הפגם.

13. בידי חברת א.א.א. אחזקות בע"מ מוחזקים כמלאי עסקי הן 30 כלי רכב הן 2 מטעי תפוחים. בשל קשיים בתזרימי המזומנים נטלה החברה הלוואה מבנק השקעות בע"מ. כערוכה להחזר החוב נערך בין החברה לבנק הסכם שעבוד צף על הנכסים דלעיל. הסכם זה לא נרשם במרשם המקרקעין. לחברה מונה מפרק זמני בצו בית המשפט.

מה הדין?

- א. השעבוד כולו יהיה תקף כלפי צד ג'.
- ב. השעבוד על כלי הרכב יהיה תקף כלפי צד ג'; השעבוד על מטעי התפוחים לא יהיה תקף כלפי צד ג'.
- ג. השעבוד על כלי הרכב לא יהיה תקף כלפי צד ג'; השעבוד על מטעי התפוחים יהיה תקף כלפי צד ג'.
- ד. השעבוד כולו לא יהיה תקף כלפי צד ג'.

14. בשנת 2014 נכרת הסכם בין האגודה השיתופית שניהלה את אליצור חיפה לבין בית"ר חיפה, ולפיו התחייבה אליצור לשלם לבית"ר סך של 2 מיליון ש"ח בתשלומים שנתיים, במשך 4 שנים. התשלום נעשה באופן שאליצור המחתה על דרך השעבוד לבית"ר את זכותה לקבל כספים המגיעים לה מההתאחדות לכדורגל בישראל. לאחר שנה ניתן צו לפירוק אליצור, והמפרק הודיע לבית"ר כי המחאת הזכות הנ"ל בטלה.

מה הדין?

- א. המחאת הזכות תקפה כלפי המפרק אף ללא רישום, שכן זהו חוב עבר שזמן פירעונו חל עד לשעת ההמחאה.
- ב. המחאת הזכות תקפה כלפי המפרק אף ללא רישום, שכן מדובר באגודה שיתופית ולכן לא חלים עליה הכללים החלים על חברה בפירוק.
- ג. המחאת הזכות בטלה כלפי המפרק אלא אם נרשמה בפנקס השעבודים אצל רשם האגודות השיתופיות.
- ד. המחאת הזכות בטלה כלפי המפרק אלא אם נרשמה בפנקס השעבודים אצל רשם המשכונות.

15. האסיפה הכללית של חברה עסקית קיבלה החלטה כדין על שינוי הון המניות הרשום בתקנונה, ולא ציינה בהחלטתה מתי ייכנס שינוי התקנון לתוקף.

מה הדין?

- א. על החברה למסור את נוסח ההחלטה על שינוי התקנון לרשם החברות בתוך 7 ימים ממועד ההחלטה. השינוי יהיה בתוקף מיום קבלת ההחלטה על ידי החברה.
- ב. על החברה למסור את נוסח ההחלטה על שינוי התקנון לרשם החברות בתוך 14 ימים ממועד ההחלטה. השינוי יהיה בתוקף מיום קבלת ההחלטה על ידי החברה.
- ג. על החברה למסור את נוסח ההחלטה על שינוי התקנון לרשם החברות בתוך 7 ימים ממועד ההחלטה. השינוי יהיה בתוקף מיום קבלת ההחלטה בלשכת רשם החברות.
- ד. על החברה למסור את נוסח ההחלטה על שינוי התקנון לרשם החברות בתוך 14 ימים ממועד ההחלטה. השינוי יהיה בתוקף מיום קבלת ההחלטה בלשכת רשם החברות.

16. חברת "כלבו" נקלעה לחדלות פירעון. בית המשפט דן בבקשת הפירוק נגדה ונתן צו פירוק. במועד מתן צו הפירוק היו לחברה כמה שעבודים וכמה נושים.

איזה משפט אינו נכון?

- א. שעבוד נכס מקרקעין של החברה שלא נרשם ברשם החברות יהיה בטל כלפי מפרק החברה.
- ב. שעבוד נכס מיטלטלין של החברה שמוחזק בידי נושה שלה, שלא נרשם ברשם החברות, יהא תקף כלפי המפרק.
- ג. שעבוד חובות לקוחות של החברה שניתן לבנק כערובה לקבלת הלוואה, שלא נרשם ברשם החברות, יהא תקף כלפי המפרק.
- ד. שעבוד צף על כל נכסי החברה שיצרה החברה כערובה לאיגרות החוב, שנרשם ברשם החברות אך לא נרשם בפנקסי המקרקעין, יחול אף על המקרקעין של החברה.

17. מהו המשפט הנכון בנוגע לסמכותו של רשם החברות?

- א. לרשם החברות סמכות להכריע בדבר שינוי שם חברה, התאגדותה, פירוקה ומיזוגה.
- ב. לרשם החברות סמכות להכריע בדבר שינוי שם חברה, התאגדותה, רישום מסמך, מיזוג חברה.
- ג. לרשם החברות סמכות להכריע בדבר שינוי שם חברה, התאגדותה, רישום מסמך ופירוקה.
- ד. לרשם החברות סמכות להכריע בדבר שינוי שם חברה והתאגדות של חברה בלבד.

18. ביום 1.6.2014 נשלחה לרשם החברות פנייה שהסבה את תשומת לב הרשם לקיומה של חברה בשם "הגזענים בע"מ". ביום 15.6.2014 פנה רשם החברות לחברה במכתב, ובו ציין כי מדובר בשם הפוגע בתקנת הציבור או ברגשותיו. משכך דרש ממנה רשם החברות לשנות את שמה. החברה לא הגיבה למכתבו של רשם החברות. ביום 15.11.2014 הורה רשם החברות על שינוי שמה של החברה ל"א.ב.ג. בע"מ" ושלה לחברה תעודת שינוי שם.

מה הדין?

- א. אם לא מסרה החברה לרשם הודעה על החלטה לשינוי שמה בתוך 6 חודשים ממועד דרישתו, רשאי הרשם לפנות לבית המשפט על מנת שיוורה על שינוי שמה של החברה לשם שיבחר.
- ב. אם לא מסרה החברה לרשם הודעה על החלטה לשינוי שמה בתוך 6 חודשים ממועד דרישתו, רשאי הרשם לשנות את שמה לשם שיבחר וישלח לה תעודת שינוי שם.
- ג. אם לא מסרה החברה לרשם הודעה על החלטה לשינוי שמה בתוך 4 חודשים ממועד דרישתו, רשאי הרשם לפנות לבית המשפט על מנת שיוורה על שינוי שמה של החברה לשם שיבחר.
- ד. אם לא מסרה החברה לרשם הודעה על החלטה לשינוי שמה בתוך 4 חודשים ממועד דרישתו, רשאי הרשם לשנות את שמה לשם שיבחר וישלח לה תעודת שינוי שם.

19. חברה בע"מ נטלה הלוואה מבנק, ושעבדה בשעבוד צף את כלל נכסיה, לרבות שטח מקרקעין בחיפה שבבעלותה, כבטוחה להחזר ההלוואה לבנק. בשלב מאוחר יותר נטלה החברה הלוואה נוספת מהבנק לטובת רכישת שטח מקרקעין נוסף בעיר ירושלים, ושעבדה במשכנתא את המקרקעין בירושלים כבטוחה להחזר הלוואה זו.

היכן יש לרשום את השעבודים האמורים לעיל על מנת שיהיה להם תוקף בעתיד כלפי כל הנושים וכלפי המפרק, מעבר לרישום בפנקס השעבודים של החברה?

- א. השעבוד הצף טעון רישום הן אצל רשם החברות והן בלשכת רישום המקרקעין. המשכנתא טעונה רישום רק בלשכת רישום המקרקעין.
- ב. השעבוד הצף טעון רישום הן אצל רשם החברות והן בלשכת רישום המקרקעין. המשכנתא טעונה רישום הן אצל רשם החברות והן בלשכת רישום המקרקעין.
- ג. השעבוד הצף טעון רישום אצל רשם החברות. המשכנתא טעונה רישום רק בלשכת רישום המקרקעין.
- ד. השעבוד הצף טעון רישום אצל רשם החברות. המשכנתא טעונה רישום הן אצל רשם החברות והן בלשכת רישום המקרקעין.

20. חברת הספנות שטים ונהנים מבקשת לשעבד בשעבוד תקף כלפי מפרק וכלפי נושי החברה מגרש שבבעלותה, אונייה שבבעלותה ומכונית שבבעלותה המוחזקת בידי נושה שלה.

מה הדין?

- א. כל שלושת השעבודים חייבים רישום אצל רשם החברות כתנאי לתוקפם כלפי המפרק וכלפי נושי החברה.
- ב. רק השעבוד על המגרש ועל האונייה חייבים רישום אצל רשם החברות כתנאי לתוקפם כלפי המפרק וכלפי נושי החברה.
- ג. רק השעבוד על המגרש ועל המכונית חייבים רישום אצל רשם החברות כתנאי לתוקפם כלפי המפרק וכלפי נושי החברה.
- ד. רק השעבוד על האונייה ועל המכונית חייבים רישום אצל רשם החברות כתנאי לתוקפם כלפי המפרק וכלפי נושי החברה.

21. לדוד מכולת שהיא עסק עצמאי שאינו מאוגד. במכולת מלאי של מצרכי מזון. דוד ביקש הלוואה מבנק הזהב, והבנק דרש שהמלאי ישועבד לטובתו בשעבוד צף לצורך הבטחת החזר החוב.

מה הדין?

- א. יש לרשום את השעבוד בתוך 21 יום ממועד יצירת השעבוד.
- ב. אי אפשר לרשום שעבוד צף על מצרכי מזון.
- ג. יש לרשום את השעבוד בתוך 21 יום ממועד יצירת החוב.
- ד. אי אפשר לרשום שעבוד זה.

22. איזה מהשפטים הבאים הוא המדויק ביותר בנוגע לכלל שיקול הדעת העסקי?

- א. הכלל מעניק הגנה לנושאי משרה בחברה מפני תביעה בנוגע להחלטות שקיבלו אם פעלו בהיעדר ניגוד עניינים בתום לב, וההחלטה שקיבלו הייתה "מיודעת", כלומר לאחר עיון בנתונים ושיקולת השיקולים הרלוונטיים. הנטל הראשוני לסתור את חזקת התקינות המוקנית לנושאי המשרה מכוח הכלל מוטל על התובע.
- ב. הכלל מעניק הגנה לנושאי משרה בחברה מפני תביעה בנוגע להחלטות שקיבלו אם פעלו בהיעדר ניגוד עניינים, בתום לב, וההחלטה הייתה "מיודעת", כלומר לאחר עיון הנתונים ושיקולת השיקולים הרלוונטיים, גם אם פעלו בפזיזות.
- ג. הכלל מעניק הגנה לנושאי משרה בחברה מפני תביעה בנוגע להחלטות שקיבלו אם פעלו בהיעדר ניגוד עניינים, בתום לב, וההחלטה הייתה "מיודעת", כלומר לאחר עיון הנתונים ושיקולת השיקולים הרלוונטיים, ובתנאי שבתקנון החברה הוענק לנושאי המשרה פטור מפני תביעות.
- ד. הכלל מעניק הגנה לנושאי משרה בחברה מפני תביעה בנוגע להחלטות שקיבלו אם פעלו בהיעדר ניגוד עניינים, בתום לב, וההחלטה הייתה "מיודעת", כלומר לאחר עיון הנתונים ושיקולת השיקולים הרלוונטיים. נטל ההוכחה מוטל על נושאי המשרה בלבד.

23. דוד כיהן כדירקטור חיצוני בתאגיד אחר כהגדרתו בסעיף 240 (ב) לחוק החברות התשנ"ט-1999 שהוא חברת יעד במיזוג החברות.

מה הדין?

- א. הוא ייחשב בשל כך כמי שיש לו זיקה לחברה הקולטת לאחר מיזוג החברות.
- ב. הוא לא ייחשב בשל כל כמי שיש לו זיקה לחברה הקולטת לאחר מיזוג החברות.
- ג. הוא ייחשב בשל כך כמי שיש לו זיקה לחברה הקולטת לאחר מיזוג החברות, אלא אם ועדת הביקורת אישרה קודם למיזוג החברות כי מדובר בזיקה זניחה.
- ד. הוא ייחשב בשל מי שיש לו זיקה לחברה הקולטת לאחר מיזוג החברות, אלא אם ועדת הביקורת אישרה קודם למינויו בחברה ממוזגת כי מדובר בזיקה זניחה.

24. חברת ציפורה בע"מ התאגדה ביום 1.1.2000. בעקבות מצבה הכלכלי הרעוע נבחנה האפשרות למזוגה עם חברת משה בע"מ שהתאגדה ביום 1.1.2002. החברות הן חברות פרטיות. הצעת המיזוג הועברה לאישור האסיפה הכללית של חברת ציפורה בע"מ.

מה הדין?

- א. לצורך אישור ההצעה נדרש רוב של שלושה רבעים מבעלי המניות המשתתפים בהצבעה, למעט נמנעים.
- ב. לצורך אישור ההצעה נדרש רוב של שלושה רבעים מבעלי המניות המשתתפים בהצבעה, כולל נמנעים.
- ג. לצורך אישור ההצעה נדרש רוב של מחצית (רוב רגיל) מבעלי המניות המשתתפים בהצבעה, למעט נמנעים.
- ד. לצורך אישור ההצעה נדרש רוב של מחצית (רוב רגיל) מבעלי המניות המשתתפים בהצבעה כולל נמנעים.

25. חברת שרה בע"מ היא חברה שאחריה בעלי המניות בה היא מוגבלת. החברה התאגדה ביום 1.1.2017. בדעת בעלי המניות בחברה לשנות את תקנון החברה כך שהיא תהפוך להיות חברה שאחריה בעלי המניות בה היא בלתי מוגבלת.

מה הדין?

- א. לצורך השינוי נדרשת הסכמה של לפחות מחצית מבעלי המניות בחברה.
- ב. לצורך השינוי נדרשת הסכמה של בעלי מניות מחזקים לפחות מחצית ממניות החברה.
- ג. לצורך השינוי נדרשת הסכמה של בעלי מניות המחזיקים לפחות שלושה רבעים ממניות.
- ד. לצורך השינוי נדרשת הסכמה של כלל בעלי מניות בחברה.

26. אברהם הוא נושא משרה בחברת יצחק בע"מ. בשל פעילותו במסגרת חברה זו נפתחה כלפיו חקירה פלילית בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית. לשם כך שכר אברהם את שירותיו של עו"ד נחמני. לאחר סיום החקירה נסגר התיק בלא כתב אישום, אך הוטל עליו כופר לתשלום. אברהם מבקש מן החברה שיפוי על הוצאותיו (שכר טרחת עורך דין בסכום סביר ותשלום הכופר).

מה הדין?

- א. החברה רשאית לשפות את אברהם בגין שתי תשלומים אם תיקבע לכל הוראה רטרואקטיבית בתקנון.
- ב. החברה רשאית לשפות את אברהם בגין שכר טרחת עורך הדין בלבד אם תיקבע לכך הוראה רטרואקטיבית בתקנון.
- ג. החברה רשאית לשפות את אברהם בגין תשלום הכופר בלבד אם תיקבע לכך הוראה רטרואקטיבית בתקנון.
- ד. החברה אינה רשאית לשפות את אברהם אם תיקבע לכך הוראה רטרואקטיבית בתקנון, אלא רק אם הייתה הוראה כזו בתקנון לפי המקרה.

27. בית המשפט המחוזי בירושלים נתן צו פירוק לעמותה להגנה על צמחי הבר. חיים, פעיל חברתי למען צמחי הבר בישראל, שלא היה צד להליך ולטענתו נפגע מהצו, מעוניין לערער על הצו.
מה הדין?

- א. חיים יוכל לערער על צו הפירוק בזכות.
- ב. חיים יוכל לערער על צו הפירוק ברשות נשיא בית המשפט המחוזי.
- ג. חיים יוכל לערער על צו הפירוק ברשות נשיא בית המשפט העליון.
- ד. חיים לא יוכל לערער על צו הפירוק.

28. חברה מסוימת, העוסקת בייצוא סחורות, ניהלה משא ומתן עם מספנה במטרה לרכוש ספינת תובלה לסחורותיה. במהלך המשא ומתן הוחלט בדירקטוריון להפסיק את המשא ומתן ולהעביר סחורות באמצעות חברת ספנות שונות, כי כך יותר כלכלי. אחד הדירקטורים הציעה למספנה למכור לו באופן אישי את הספינה לצורך חברה אחרת שבבעלותו.
מה הדין?

- א. הדירקטור הפר את חובת האמונים כלפי החברה.
- ב. הדירקטור לא הפר שום חובה כלפי החברה.
- ג. הדירקטור הפר את חובת הזהירות כלפי החברה.
- ד. הדירקטור הפר את חובת תום הלב כלפי המספנה.

29. בחברה שעוסקת בייבוא ביגוד עולה הצעה בדירקטוריון, ולפיה החברה תפתח קו ייבוא של משקפי שמש יוקרתיים שתואם את קהל היעד של החברה. עלות ההשקעה הכספית הכרוכה בפיתוח כאמור היא משמעותית מאוד. לאחר שמוצגת לדירקטוריון החברה אך ורק מצגת מרשימה שבה מופיעה הערכה כללית בלבד בדבר כדאיות העסקה, מחליט דירקטוריון החברה לאשר את העסקה באופן מידי וללא בדיקה נוספת. לימים התברר כי ההשקעה הסבה לחברה נזקים כספיים משמעותיים וכי ההשקעה הכספית ירדה לטמיון.
מה הדין?

- א. הדירקטוריון הפר את חובת האמונים כלפי החברה.
- ב. הדירקטוריון לא הפר שום חובה כלפי החברה.
- ג. הדירקטוריון הפר את חובת הזהירות כלפי החברה.
- ד. הדירקטוריון הפר את הן את חובת האמונים והן את חובת הזהירות כלפי החברה.

30. שמעון, בעל מניות בחברת "סיטי", סבור שדירקטוריון החברה "סיטי" התרשל משמעותית בתפקידו שעה שאישר עסקה לרכישת קרקע חקלאית במחיר מופקע מתוך הנחה כי זו תופשר לבנייה בעתיד הקרוב. הדירקטוריון לא בדק היטב את מצבה התכנוני של הקרקע, ולימים זו לא אושרה לבנייה ונותרה קרקע חקלאית בשווי מזערי. בכך נגרם לחברה נזק כספי ניכר. שמעון סבור שיש לתבוע את דירקטוריון החברה, והוא פונה לחברה בבקשה להגשת תביעה נגזרת נגד דירקטוריון החברה, אך זו משיבה בשלילה. שמעון מחליט להגיש לבית המשפט בקשה לאישור תביעה נגזרת. בתחילתו של ההליך המשפטי מתברר כי בשל מצוקה כלכלית שאליה נקלע שמעון, הוא נאלץ למכור את מניותיו כמה ימים לפני שהוגשה לבית המשפט הבקשה לאישור תביעה נגזרת.
מה הדין?

- א. שמעון רשאי להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת גם אם אינו מחזיק במניות החברה בעת הגשת הבקשה לבית המשפט.
- ב. שמעון רשאי להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת היות שבמועד שפנה לחברה החזיק במניות החברה.
- ג. שמעון לא רשאי להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת היות שבעת הגשת הבקשה לבית המשפט לא החזיק במניות החברה.
- ד. שמעון רשאי להגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת היות שהחזיק במניות החברה במועד אישור העסקה.

31. שמעון משמש דירקטור בחברה פרטית. שמעון זומן לישיבת דירקטוריון שעל סדר יומה קבלת החלטה ביחס למכר של אחד מנכסי החברה. בזימון לישיבת הדירקטוריון צוין כי זו תתקיים בתאריך 4.2.2020 בשעה 16:00. ביום 1.2.2020 התברר לשמעון כי נפלה טעות בזימון וכי הישיבה תתקיים ביום 3.2.2020 בשעה 16:00. שמעון כעס מאוד, ואולם הגיע לישיבה שהתקיימה ביום 3.2.2020 והתלונן על הפגם בזימון. במסגרת ישיבה זו התקבלה החלטה בנוגע לאחד מנכסי החברה על ידי דירקטוריון החברה. שמעון חפץ בביטול ההחלטה.

מה הדין?

- א. שמעון רשאי לדרוש את ביטולה של ההחלטה לנוכח הפגם שנפל בהודעה באשר למועד כינוסה של הישיבה.
- ב. שמעון לא רשאי לדרוש את ביטולה של ההחלטה היות שידע על הישיבה יומיים מראש.
- ג. שמעון רשאי לדרוש את ביטולה של ההחלטה בשל הפגם שנפל בזימון באשר למועד הישיבה רק משום שהתלונן על כך בישיבה.
- ד. שמעון לא רשאי לדרוש את ביטולה של ההחלטה היות שהגיע לישיבה.

32. לאחר קיום דיון ובחינה סבירה אישרו כל חברי הדירקטוריון בחברת "בטה" עסקה שעל פיה נכנסה החברה לתחום פעילות חדש. בעת אישור העסקה פעלו חברי הדירקטוריון בתום לב וסברו כי מדובר בעסקה ראויה שתיטיב עם החברה. לימים התברר כי הכניסה לאותו תחום פעילות חדש לא הוכיחה את עצמה וכי לחברה נגרמו נזקים כספיים משמעותיים. לדירקטורים ניתנו כתבי פטור ושיפוי (שעוגנו בתקנון החברה) עם כניסתם לתפקיד. הדירקטורים חפצים לברר אילו הגנות יחולו עליהם בנסיבות העניין במקרה שבו ייתבעו על ידי החברה.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין חברי הדירקטוריון יזכו לשיפוי מהחברה אך לא יזכו להגנה על פי כתבי הפטור.
- ב. בנסיבות העניין חברי הדירקטוריון לא יזכו להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי.
- ג. בנסיבות העניין חברי הדירקטוריון יזכו להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי.
- ד. בנסיבות העניין חברי הדירקטוריון יזכו להגנה על פי כתב הפטור אך לא ישופו על ידי החברה.

33. דירקטוריון חברה ציבורית החליט לבצע חלוקה שלא מתוך רווחיה של החברה ללא אישור בית המשפט. אחת מבעלי המניות מבקשת להגיש בשם החברה תביעה נגזרת נגד חברי הדירקטוריון. חברי הדירקטוריון טוענים שפעלו בתום לב, באחריות, לאחר קבלת מידע מקיף ושקילת כל החלופות, וכן קיבלו את ההחלטה כשטובת החברה, והיא בלבד, לנגד עיניהם.

מה הדין?

- א. מדובר בחלוקה אסורה, וגם אם יוכיחו הדירקטורים את טענתם, לא יועיל להם הדבר.
- ב. אם יוכיחו הדירקטורים את טענתם, תהיה זו הגנה טובה כנגד התביעה, ובלבד שיוכיחו אותה ברמה של "מעבר לכל ספק סביר".
- ג. מדובר בחלקה מותרת, ודינה של הבקשה לתביעה נגזרת להידחות בהיעדר עילה.
- ד. אם יוכיחו הדירקטורים את טענתם, תהיה זו הגנה כנגד התביעה, ובלבד שיוכיחו אותה ברמה של "לפי מאזן הסתברויות".

34. ביום 1.1.2020 ניתן כנגד חברת המגן פסק דין בבית הדין האזורי לעבודה בב"ש, לתשלום סך של 100,000 ₪ ליחזקאל, עובד החברה. יחזקאל קיבל מהחברה רק 40,000 ₪, וזאת בחלוף חודשים ממועד מתן פסק הדין. יחזקאל מעוניין להגיש בקשה למתן צו לפתיחת הליכים כנגד החברה.

מה הדין?

- א. יחזקאל יכול להגיש את הבקשה למתן צו לפתיחת הליכים.
- ב. יחזקאל יכול להגיש את הבקשה למתן צו לפתיחת הליכים, רק אם יפרט באילו הליכי גבייה נקט עובר להגשת הבקשה, ומדוע אין די בהם לשם גביית החוב.
- ג. כיוון שכבר חלפו חודשיים ממועד מתן פסק הדין, איבד יחזקאל את זכותו להגיש בקשה למתן צו לפתיחת הליכים.
- ד. יחזקאל אינו יכול להגיש את הבקשה היות והוא עובד, ועל כן אין עליו דין נושה.

35. ביום 1.7.2020 מונה מוחמד להיות דירקטור בחברת המגן בע"מ. ביום 10.7.2020 ניתן צו כנגד החברה לפתיחה בהליכי חדלות פירעון. מוחמד טוען כי עובר למינויו עיין בחוות דעת כלכלית שהזמין בדבר מצבה הפיננסית של החברה, כמו גם בדוחות האחרונים שלה, מהם עלה כי החברה אינה במצב של חדלות פירעון.

מה הדין?

- א. היות ומוחמד הוא דירקטור הרי שהוא חייב לפעול לצמצום היקף החדל"פ בכל מקרה ואם לא עשה כן, יתכן ויישא באחריות לנזקים שנגרמו לנושים.
- ב. ככל שמוחמד יוכיח את טענתו הוא לא יישא באחריות.
- ג. היות ומוחמד מונה לתפקיד לפני מתן הצו לפתיחת ההליכים, הרי שאין להטיל עליו אחריות כלשהי.
- ד. אחריות תוטל על מוחמד רק אם בימ"ש יורה על שיקום כלכלי, במסגרת הצו לפתיחת הליכים.

36. ביום 1.1.2020 ניתן צו המורה על פירוק חברת המגן בע"מ. ביום 1.7.2020, משנוכח בית המשפט לראות כי יש סיכוי לשיקומה של החברה וכי שיקום זה לא יפגע בנושיה, הורה בית המשפט על הפסקת צו הפירוק.

מה הדין?

- א. משניתן צו פירוק, הרי שלעולם לא ניתן לחזור בו.
- ב. לבית המשפט תמיד יש סמכות להורות על צו לשיקום כלכלי.
- ג. רק הממונה יכול להורות על שיקום כלכלי אם כבר נכנסה החברה להליך של פירוק.
- ד. בית המשפט יכול להורות כן, בתנאי שישנם אמצעים למימון ההוצאות הכרוכות בהפעלת החברה.

37. ביום 1.1.2020 כרתה חברת המגן בע"מ חוזה למתן אשראי עם בנק יהב, לפיו יעמיד בנק יהב לטובת החברה מסגרת אשראי של 2,500,000 ₪ עד ליום 1.3.2020. ביום 1.2.2020 ניתן צו לפתיחת הליכים כנגד חברת המגן, בנק יהב ביקש לבטל את החוזה, משהפרה חברת המגן את חובותיה על פי החוזה. הנאמן מעוניין להגיש בקשה לקיום החוזה.

מה הדין?

- א. בנק יהב הוא למעשה נושה עתידי ולכן אינו יכול לבטל את החוזה לבדו.
- ב. הנאמן יכול לבקש את קיום החוזה, בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לו הודעת הביטול. בית המשפט יכול לאשר את הבקשה לקיום החוזה אם יוכח לו כי המשך קיום החוזה דרוש לשם השיקום, או שיביא להשאת שיעור החוב לנושים, וכי החברה תמשיך ותקיים את חיוביה על פי החוזה.
- ג. כיוון שמדובר בחוזה למתן אשראי, הנאמן לא יכול לבקש את קיום החוזה.
- ד. כיוון שמדובר בחוזה למתן אשראי, חייב בית המשפט לאשר את בקשת הקיום.

38. ביום 1.1.2020 נוסדה חברת הדייגים לממכר מוצרי מזון מן הים. מיד עם היוסדה כרתה החברה חוזה לאספקת מוצרי דייג, עם בני הדייג בשווי מאות אלפי שקלים לתשלום ביום 1.5.2020. ביום 1.3.2020 החליט בני הדייג להגיש לבית המשפט בקשה לפתיחה בהליכי חדל"פ כנגד החברה, היות ושמע כי נקלעה לקשיים תזרימיים קשים.

מה הדין?

- א. היות ובני נושה עתידי, הרי שיוכל להגיש בקשה כזו אך ורק אם יוכיח כי חברת הדייגים פועלת במטרה להונות את נושיה, או פועלת לגריעת נכסים מנושיה, או שלא תוכל לפרוע את חובה לו, ובלבד שמועד הפירעון חל בתוך שישה חודשים מעת שהגיש את הבקשה.
- ב. היות ובני נושה עתידי, אין לו אפשרות להגיש בקשה כזו לבית המשפט.
- ג. בני יוכל להגיש בקשה כזו לבית המשפט רק לאחר קבלת אישורו של הממונה על חדלות הפירעון במשרד המשפטים.
- ד. היות ובני נושה עתידי, הוא יוכל להגיש בקשה כזו אך ורק אם יוכיח כי חברת הדייגים פועלת במטרה להונות את נושיה וגם פועלת במטרה לגריעת נכסים מנושיה וגם כי לא תוכל לפרוע את חובה לו, ובלבד שמועד הפירעון חל בתוך שישה חודשים מעת שהגיש את הבקשה.

39. כנגד חברת "המשפץ" בע"מ ניתן פסק דין של בית משפט השלום בהרצליה, לפיו על החברה לשלם ליוסף, נושה של החברה, סך של 40,000 ₪ בגין חובותיה לו. החברה שילמה ליוסף סך של 10,000 ₪ בלבד. בנוסף, אדהם ועימאד, נושים אחרים של החברה, מסרו לה דרישה לתשלום חוב בסך 55,000 ₪ בגין חובה להם, שאינו במחלוקת, וכבר עברו 30 ימים מעת שנמסרה דרישת החוב כאמור, והחוב טרם שולם על ידי החברה. כעת, מבקש יוסף להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדל"פ כנגד החברה.

מה הדין?

- א. בכדי שיוסף יוכל להגיש את הבקשה עליו להוכיח חדלות פירעון של החברה. כיוון שהחברה נושאת בחובות לנושים שונים, לא ניתן לצרפם, ועל כן סכום החוב כלפי יוסף איננו עולה כדי חזקת חדלות פירעון של החברה.
- ב. בנסיבות המתוארות, רק אדהם ועימאד יכולים להגיש בקשה זו נגד החברה.
- ג. כיוון שיוסף נושה, הוא יוכל להגיש את הבקשה ככל שהחברה חדלת פירעון. לצורך כך הוא יוכל להסתייע באחת מחזקות חדלות הפירעון. בנסיבות המתוארות, סכומי החוב מצטרפים ועל כן החברה תוחזק כחדלת פירעון.
- ד. יוסף יוכל להגיש את הבקשה רק אם יקבל את הסכמתם של אדהם ועימאד ושאר נושי החברה, ככל שישנם, ועליו להגיש את הבקשה בתוך שלושה חודשים מיום שקיבל את פסק הדין לטובתו.

40. בחברת "בטה" אישרו חברי הדירקטוריון פה אחד, לאחר קיומו של דיון ובחינה סבירה, עסקה שבמסגרתה נכנסה החברה לתחום פעילות חדש. 6 מתוך 7 חברי הדירקטוריון פעלו בתום לב, וסברו במועד אישור העסקה כי מדובר בעסקה ראויה וכזו שתיטיב עם החברה. רמי, חבר הדירקטוריון השביעי, פעל מתוך אינטרס אישי, אחרי שהובטח לו על ידי צד ג' כי אם יפעל לטובת אישור העסקה, אזי יזכה להטבה כספית אישית לאחר אישורה. 6 חברי הדירקטוריון האחרים לא ידעו ולא יכלו לדעת בזמן אמת על סיכום זה. לימים התברר כי הכניסה לאותו תחום פעילות חדש לא הוכיחה את עצמה וכי לחברה נגרמו נזקים כספיים משמעותיים. לדירקטורים ניתנו כתבי פטור ושיפוי (שעוגנו בתקנון החברה) עם כניסתם לתפקיד. הדירקטורים חפצים לברר אילו הגנות יחולו עליהם בנסיבות העניין אם ייתבעו על ידי החברה.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין אף לא אחד מחברי הדירקטוריון יזכה להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי.
- ב. בנסיבות העניין 6 חברי הדירקטוריון שפעלו בתום לב יזכו להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי, ואילו רמי לא יזכה להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי.
- ג. בנסיבות העניין 6 חברי הדירקטוריון שפעלו בתום לב יזכו להגנה על פי כתבי הפטור אך לא יזכו לשיפוי מהחברה, ואילו רמי לא יזכה להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי.
- ד. בנסיבות העניין 6 חברי הדירקטוריון שפעלו בתום לב יזכו לשיפוי מן החברה אך לא להגנה על פי כתבי הפטור, ואילו רמי לא יזכה להגנה על פי כתבי הפטור והשיפוי.

41. מר עזרא מחזיק ב- 26% ממניותיה של חברת משקפי שמש מצליחה אשר נסחרת בבורסה בתל אביב. אין בחברה בעלי מניות נוספים המחזיקים ב-20% או יותר ממניות החברה. החברה שוקלת להעסיק את אסי, בנו של מר עזרא, אשר סיים את לימודי המשפטים והוסמך כדן, כאחד מעורכי הדין במחלקה המשפטית של החברה.

מה הדין?

- א. נדרש אישור ועדת ביקורת/תגמול, דירקטוריון ואסיפה כללית.
- ב. נדרש אישור ועדת ביקורת/תגמול, דירקטוריון ואסיפה כללית, לרבות רוב מקרב בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי.
- ג. נדרש אישור ועדת ביקורת/תגמול, דירקטוריון ואסיפה כללית, ללא צורך ברוב מקרב בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי.
- ד. לא נדרש אישור מיוחד, שכן מר עזרא אינו בעל שליטה לפי הגדרת סעיף 1 לחוק החברות.

42. אייל, בעל מניות בחברה ציבורית המחזיק ב- 6% מהון מניותיה, מבקש לעיין במסמכים של החברה הנוגעים להחלטה על סדר יומה של האסיפה הכללית.

מה הדין?

- א. החברה חייבת למסור את המסמכים, היות שמדובר בדרישה של בעל מניות שלו מעל 5% בהון החברה.
- ב. החברה חייבת למסור את המסמכים, אולם אם החברה סבורה כי יש בכך משום פגיעה בטובת החברה היא רשאית לסרב.
- ג. החברה חייבת למסור את המסמכים רק אם מדובר במסמכים הנוגעים לנושא שעל סדר יומה של האסיפה הכללית, אך אם החברה סבורה כי יש בכך משום פגיעה בטובת החברה היא רשאית לסרב.
- ד. החברה חייבת למסור את המסמכים אם מדובר במסמכים הנוגעים לאישור פעולה או עסקה בניגוד עניינים, אך אם החברה סבורה כי יש בכך משום פגיעה בטובת החברה היא רשאית לסרב.

43. חברה פרטית שהתאגדה ביום 1.6.1999 מבקשת לשנות את הונה הרשום.
כיצד תוכל לעשות זאת?

- א. עליה לקבל החלטה באסיפה הכללית ברוב רגיל.
- ב. עליה לקבל החלטה באסיפה הכללית ברוב של 75% מן המשתתפים בהצבעה, למעט הנמענים.
- ג. עליה לקבל החלטה באסיפה הכללית ברוב של 80% מן המשתתפים בהצבעה, למעט הנמענים.
- ד. עליה לקבל החלטה באסיפה הכללית ברוב רגיל, וכן רוב מקרב בעלי המניות שאין להם עניין אישי בהחלטה.

44. יורם מחזיק בקומץ של מניות בחברה ציבורית (להלן: "החברה האם") שמחזיקה ב-80% ממניותיה של חברה פרטית (להלן: "החברה הבת"), וזו האחרונה מחזיקה ב-50% ממניותיה של חברה פרטית נוספת (להלן: "החברה הנכדה"). יורם אינו בטוח כי בוצעה פעולה שלא כדין בחברה הנכדה. לפיכך, טרם שיגיש בקשה לאישור תביעה נגזרת, הוא מעוניין להגיש בקשה לגילוי מסמכים כדי לברר אם קיימת בנסיבות העניין עילה להגשת תביעה נגזרת.
מה הדין?

- א. יורם לא רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לגילוי מסמכים עובר להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, שכן קודם לכן הוא חייב לפנות לשלוש החברות בבקשה לגילוי מסמכים.
- ב. יורם רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לגילוי מסמכים עובר להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, ויהיה רשאי לבקש בה לקבל מסמכים מהחברה האם בלבד.
- ג. יורם רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לגילוי מסמכים עובר להגשת בקשה לאישור תביעה נגזרת, ויהיה רשאי לבקש בה לקבל מסמכים משלוש החברות (אם, בת ונכדה).
- ד. יורם לא רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לגילוי מסמכים בטרם הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור תביעה נגזרת.

45. בעלי המניות בחברה סברו שענייניה מתנהלים באופן שמקפח את זכויותיהם, ופנו לבית המשפט בבקשה שייתן להם סעד.
מה הדין?

- א. לבית המשפט מוקנית גמישות רבה בהענקת סעדים למניעת קיפוח והתאמתם לנסיבות המקרה הקונקרטי המונח לפניו, אך הוא אינו מוסמך להביא לפירוק החברה.
- ב. לבית המשפט מוקנית גמישות רבה בהענקת סעדים למניעת קיפוח והתאמתם לנסיבות המקרה הקונקרטי המונח לפניו, לרבות להביא לפירוק החברה.
- ג. לבית המשפט מוקנית גמישות רבה בהענקת סעדים למניעת קיפוח והתאמתם לנסיבות המקרה הקונקרטי המונח לפניו, ועליו להעדיף פתרון של פירוק החברה על פני כל פתרון אחר זולת אם יגרום סעד זה לפגיעה לא מידתית במי מן הצדדים.
- ד. לבית המשפט מוקנית הסמכות להעניק סעדים שעניינם פיצוי מי שנפגע מן הקיפוח, אך אין לו סמכות להתערב באופן ניהול החברה מכאן ולהבא.

46. "איגודים בע"מ" היא חברה המאוגדת כחברה פרטית, שאיננה חברת איגרות חוב.
מה אינו נכון?

- א. מנכ"ל איגודים יכול לשמש כיו"ר הדירקטוריון שלה.
- ב. יו"ר דירקטוריון איגודים יכול לשמש כסמנכ"ל הכספים שלה.
- ג. איגודים יכולה לפעול ללא דירקטוריון.
- ד. איגודים אינה חייבת למנות מנכ"ל.

47. תקנון החברה הפרטית "אבוגדו בע"מ" שהתאגדה בשנת 2019 כולל הוראה אשר מגבילה את אפשרות שינוי התקנון כדלקמן: "החברה רשאית לשנות תקנון זה, או כל הוראה מהוראותיו, בהחלטה שהתקבלה ברוב של מחזיקי 70% מהון המניות באסיפה כללית של בעלי המניות". עומר מעוניין לכנס אסיפה כללית מיוחדת שעל סדר יומה שינוי הוראה זו.
מהו הרוב הדרוש לשינוי ההוראה האמורה בתקנון?

- א. על ההחלטה להתקבל ברוב 70% בכל מקרה.
- ב. אם מדובר בשינוי שמטרתו להגדיל את הרוב הנדרש, על ההחלטה להתקבל ברוב המוצע על ידי עומר, ואם מדובר בשינוי שמטרתו להקטין את הרוב הנדרש, על ההחלטה להתקבל ברוב הדרוש כיום לפי התקנון.
- ג. אם מדובר בשינוי שמטרתו להקטין את הרוב הנדרש, על ההחלטה להתקבל ברוב המוצע על ידי עומר.
- ד. היות שמדובר בחברה פרטית, על ההחלטה להתקבל ברוב רגיל באסיפה הכללית.

48. חברה ציבורית מעוניינת לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה.
מה הדין?

- א. אם החברה עומדת הן "במבחן יכולת הפירעון" היא רשאית לבצע חלוקה באישור בית המשפט בלבד.
- ב. אם החברה אינה עומדת ב"מבחן הרווח", אך עומדת ב"מבחן יכולת הפירעון", היא רשאית לבצע חלוקה.
- ג. אם החברה עומדת ב"מבחן הרווח", אך לא עומדת ב"מבחן יכולת הפירעון", היא רשאית לבצע חלוקה באישור בית משפט בלבד.
- ד. אם החברה אינה עומדת ב"מבחן הרווח", אך עומדת ב"מבחן יכולת הפירעון", היא רשאית לבצע חלוקה באישור בית המשפט בלבד.

49. בחברה ציבורית עומד על הפרק אישור שכרו של המנכ"ל.
מה הדין?

- א. אישור שכר מנכ"ל טעון אישור של ועדת התגמול ולאחר מכן אישור הדירקטוריון.
- ב. אישור שכר מנכ"ל טעון אישור של ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית ברוב רגיל.
- ג. אישור שכר מנכ"ל טעון אישור של ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית, לרבות רוב מקרב בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי. אם שכר המנכ"ל נקבע בהתאם למדיניות התגמול של החברה, הדירקטוריון רשאי בכל מקרה לפטור מאישור האסיפה הכללית.
- ד. אישור שכר מנכ"ל טעון אישור של ועדת התגמול, הדירקטוריון והאסיפה הכללית, לרבות רוב מקרב בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי.

מרתון עונשין וענישה

1. להלן שלושה מקרים שנסתיימו בחבלה של קטין שלא הושגח:
 1. חנה לא השגיחה על בנה הפעוט בניגוד לחובתה לפי סעיף 322 לחוק העונשין, וכתוצאה מכך הילד נפל ונחבל.
 2. הזוג כהן סיכמו בע"פ עם יפעת השמרטפית כי תשגיח על ילדם בן ה-5 בתמורה לשכר בעת שייצאו לסרט. יפעת לא השגיחה על הילד, וכתוצאה מכך הילד נפל ונחבל.
 3. רונית היא מורתה של עמית, תלמידת כיתה א'. במהלך טיול שנתי לא השגיחה רונית על הילדים ועמית מעדה ונחבלה. ע"פ ההלכה הפסוקה, חובת הזהירות של מורה כלפי תלמידו היא כחובת הורה לבנו (ע"א 2061\90 מרצלי נ' מדינת ישראל).

הימנעותו של מי מהבאים מעשייה מהווה מחלל כהגדרתו בחוק העונשין?

- א. חנה
 - ב. חנה ורונית.
 - ג. יפעת ורונית
 - ד. חנה, יפעת ורונית
2. בית משפט השלום בירושלים הרשיע את מיכאלה בעבירה של גניבה ונתן צו מבחן לתקופה של שנתיים ללא עונש נוסף. לאחר שנה וחצי הוגש נגד מיכאלה כתב אישום נוסף המייחס לה עבירה של גניבה, ובית משפט השלום בתל אביב הרשיע אותה על פי הודאתה.
- מה הדין?**
- א. בית המשפט שהרשיע את מיכאלה בעבירה הנוספת רשאי לגזור עליה עונש על העבירה המקורית, שיבוא במקום צו המבחן.
 - ב. בית המשפט שהרשיע את מיכאלה בעבירה הנוספת רשאי לתת לה הזמנה להתייצב בפני בית המשפט שנתן את צו המבחן, והוא רשאי, על סמך הודעה בכתב הנתמכת בתצהיר, להורות על מעצרה והבאתה בפני בית המשפט שנתן את צו המבחן.
 - ג. בית המשפט שהרשיע את מיכאלה בעבירה הנוספת חייב לגזור עליה עונש על העבירה המקורית, שיבוא במקום צו המבחן.
 - ד. בית המשפט שהרשיע את מיכאלה בעבירה הנוספת חייב לתת לה הזמנה להתייצב בפני בית המשפט שנתן את צו המבחן, והוא רשאי, על סמך הודעה בכתב הנתמכת בתצהיר, להורות על מעצרה והבאתה בפני בית המשפט שנתן את צו המבחן.
3. עמוס, המנהל עסק עצמאי, התייעץ עם עורך דינו באשר לדרך שבה עליו לנהל את חשבוניות העסק. עורך הדין הודיע לו בכתב שהדרך שבה הוא מנהל את החשבוניות תקינה וחוקית לחלוטין. זמן מה לאחר מכן הודיעו רשויות המס לעמוס כי בכוונתן להגיש נגדו כתב אישום בגין עבירות מס שונות הנוגעות לניהול חשבוניות העסק. עמוס תוהה אם הוא עשוי לשאת באחריות פלילית על אף שהתייעץ עם עורך דינו ופעל בהתאם לחוות דעתו.
- מה הדין?**

- א. עמוס לא יישא באחריות פלילית ובלבד שטעותו הייתה בלתי נמנעת באורח סביר.
- ב. עמוס לא יישא באחריות פלילית גם אם טעותו לא הייתה בלתי נמנעת באורח סביר, ובלבד שיוכח כי עורך דינו פעל ברשלנות.
- ג. עמוס עשוי לשאת באחריות פלילית מחמת טעותו גם אם טעותו הייתה בלתי נמנעת באורח סביר.
- ד. עמוס עשוי לשאת באחריות פלילית גם אם טעותו הייתה בלתי נמנעת באורח סביר, אלא אם כן יוכח כי עורך דינו פעל בזדון.

4. ב-12.8.2018 קלוד הורשע בביצוע עבירה של "גזירת שיער של אדם ללא ידיעתו" כלפי ג'נט. ב-23.9.2018 בוטל בחיקוק האיסור על עבירה זו. ב-20.9.2018 הוגש כתב אישום נגד קלוד בגין עבירה של גניבה והוא הורשע בביצועה ביום 26.9.2018. במסגרת הטיעונים לעונש, ביקשה התביעה להגיש את הרישום הפלילי של קלוד, הכולל אך ורק את הרשעתו בגין העבירה שביצע כלפי ג'נט.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לקבל את הרישום הפלילי כראיה ולהתחשב בהרשעתו הקודמת של קלוד בעת גזירת דינו, ובלבד שקלוד או סנגורו לא הכחישו את תוכנו.
- ב. בית המשפט רשאי לקבל את הרישום הפלילי כראיה ולהתחשב בהרשעתו הקודמת של קלוד בעת גזירת דינו, מאחר שכתב האישום בגין עבירת הגניבה הוגש לפני ה-23.9.2018.
- ג. בית המשפט לא יקבל את הרישום הפלילי כראיה ולא יתחשב בהרשעתו הקודמת של קלוד בעת גזירת דינו.
- ד. בית המשפט לא יקבל את הרישום הפלילי כראיה ולא יתחשב בהרשעתו הקודמת של קלוד בעת גזירת דינו, אלא אם קלוד העיד בעצמו בדבר אופיו הטוב.

5. בית המשפט החליט לתת צו מבחן בעניינו של אביאל לאחר ששמע את טיעוניו של קצין המבחן בעל פה, חרף התנגדות של אביאל לתנאי הצו.

מה הדין?

- א. לא ניתן לתת צו מבחן בנסיבות המתוארות.
- ב. אם חוות דעתו של קצין המבחן תינתן בכתב, ניתן יהיה לתת צו מבחן.
- ג. ניתן לתת צו מבחן, ובלבד שאביאל יחתום על התחייבות בכתב בדבר הסכמתו לתנאי הצו.
- ד. ניתן לתת צו מבחן, ובלבד שבית המשפט יסביר לאביאל בלשון פשוטה את משמעות הצו ויזהירו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש.

6. עוז-לי וגוץ-לי הם בעלי מניות בחברה גדולה. השניים מכירים את נושאי המשרה בחברה ובטוחים כי לא יעברו עבירה פלילית. עם זאת, הם תוהים אם החברה עשויה לשאת באחריות פלילית גם בגין מעשים שנעשו על ידי בעלי תפקיד בחברה שאינם נושאי משרה.

מה הדין?

- א. לא ניתן לייחס אחריות פלילית לחברה בגין מעשים שנעשו על ידי בעלי תפקיד שאינם נושאי משרה.
- ב. לא ניתן לייחס אחריות פלילית לחברה בגין מעשים שנעשו על ידי בעלי תפקיד שאינם נושאי משרה, אלא אם יוכח שנושאי משרה בחברה היו מודעים לאותם מעשים.
- ג. בנסיבות מסוימות ניתן לייחס אחריות פלילית לחברה גם בגין מעשים שנעשו על ידי בעלי תפקיד שאינם נושאי משרה.
- ד. ניתן לייחס אחריות פלילית לחברה גם בגין מעשים שנעשו על ידי בעלי תפקיד שאינם נושאי משרה, ובלבד שמדובר בעבירה מסוג של אחריות קפידה.

7. דניס בת ה-20 הורשעה בתקיפתו של בורי בן ה-17. בית המשפט הטיל עליה צו המבחן.

מה בית המשפט אינו רשאי להורות?

- א. להורות לדניס לשלם לבורי סכום כסף לשם פיוס או פיצוי על הנזק שנגרם לו.
- ב. להורות להוריה של דניס להחזיר למדינה את ההוצאות הכרוכות במילוי התנאים שנקבעו בצו, ובלבד שיש להם האמצעים לכך.
- ג. להורות לדניס לשלם את הוצאות המשפט.
- ד. להורות לדניס לשלם את הוצאות העדים.

8. דניאל, עובד ציבור, ומאור, שאינו עובד ציבור, פועלים יחד להטיית מכרז לטובתו של דניאל. בגין כך הם מואשמים בביצוע בצוותא של עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין - "עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו-מאסר שלוש שנים". מאור טוען כי לא ניתן להרשיעו בעבירה מאחר שאינו עובד ציבור.

מה הדין?

- א. העובדה כי מאור אינו עובד ציבור אין בה כדי למנוע את הרשעתו בעבירה.
- ב. מאחר שמאור אינו עובד ציבור, לא ניתן להרשיעו כמבצע עיקרי של העבירה. אולם ניתן להרשיעו בשידול או בסיוע לעבירה.
- ג. מאחר שמאור אינו עובד ציבור, לא ניתן להרשיעו בעבירה זו, בשידול או בסיוע לה.
- ד. ניתן להרשיע את מאור כמבצע באמצעות אחר.

9. נוכח המצב הביטחוני חוקקה הכנסת הוראת שעה שזמנה קצוב לשנתיים, לפיה חל איסור פלילי להתכתב על צה"ל בטלפונים ניידים ושדינו של העובר על איסור זה הינו שלוש מאסר. שנה לאחר חקיקת הוראת השעה זו, הורשעה שלומית בביצוע עבירה לפי הוראת השעה זו ונגזר עליה עונש של שנתיים מאסר. כעבור שנה, בעוד שלומית ממשיכה לרצות את עונש המאסר, פקעה הוראת השעה.

מה הדין?

- א. שלומית תשחרר ממאסרה באופן מידי וייתכן כי תהא זכאית לפיצוי על שנת המאסר שריצתה.
- ב. שלומית תשחרר ממאסרה באופן מידי, אך היא לא תהא זכאית לפיצוי על שנת המאסר שריצתה.
- ג. שלומית לא תשחרר ממאסר.
- ד. שלומית לא תשחרר ממאסר אלא באישור ועדת החוקה של הכנסת.

10. ישראל, אזרח ותושב ישראל, וגיוני, אזרח ותושב בריטניה, הצטרפו לארגון טרור דאע"ש וביצעו במסגרתו מעשי טבח ופשעי מלחמה במצרים. לאחר מכן נמלטו השניים לישראל ולפני שנשפטו על כך. הניחו כי המעשים שביצעו הם עבירות לפי דיניה של מצרים ולא חל לגביהם סייג לאחריות פלילית לפי הדין המצרי.

מה הדין?

- א. דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שנעברו על ידי ישראל; דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שנעברו על ידי גיוני.
- ב. דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שנעברו על ידי ישראל; דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שנעברו על ידי גיוני, ובלבד שמדינת ישראל התחייבה באמנה בינלאומית רב- צדדית ופתוחה להצטרפות להעניש על עבירות אלה.
- ג. דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שנעברו על ידי ישראל, ובלבד שמדינת ישראל התחייבה באמנה בינלאומית רב- צדדית ופתוחה להצטרפות להעניש על עבירות אלה; דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שנעברו על ידי גיוני.
- ד. דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שביצע ישראל, ובלבד שמדינת ישראל התחייבה באמנה בינלאומית רב צדדית ופתוחה להצטרפות להעניש על עבירות אלה; דיני העונשין של ישראל יחולו על העבירות שביצע גיוני, ובלבד שמדינת ישראל התחייבה באמנה בינלאומית רב- צדדית ופתוחה להצטרפות להעניש על עבירות אלה.

11. אביעד יצא עם חבריו לבר. במהלך הערב הוא הזמין משקאות חריפים והרבה לשתות. בשל ריכוז האלכוהול הגבוה בדמו החל אביעד לאבד שליטה ולבסוף נקלע לקטטה עם אדם אחר בבר. הוגש נגדו כתב אישום בגין עבירת התקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, שזו לשונה: "379. התוקף שלא כדין את חברו, דינו- מאסר שנתיים, והוא אם לא נקבע בחוק זה עונש אחר לעבירה זו מחמת נסיבותיה". במהלך המשפט טען אביעד כי לא שלט במעשיו בשל כך שהיה מעורפל מהמשקאות החריפים הרבים ששתה באותו הערב.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין, אביעד לא יישא באחריות פלילית למעשיו.
- ב. אביעד לא יישא באחריות פלילית למעשיו, ובלבד שיוכיח שהעבירה נגרמה שלא מדעתו.
- ג. אביעד יישא באחריות פלילית למעשיו.
- ד. אביעד יישא באחריות פלילית למעשיו, ובלבד שנכנס למצב השכרות במכוון.

12. דגנית, אזרחית תאילנד, השתתפה בשיט בספינת השעשועים הישראלית "על הגל". עם עגינתה של ספינת השעשועים בכרתים שביוון החלה דגנית לנהוג באלימות ובזעם כלפי צוות הספינה מאחר שלא הסכימו למכור לה שוקולד. בשלב מסוים, היא אף תקפה את ששון, אחד מאנשי הצוות שסרב למכור לה שוקולד, וגרמה לו לחבלה חמורה. דני, קצין הביטחון של הספינה, תוהה אם דיני העונשין של ישראל חלים על מעשיה של דגנית וניתן להעמידה לדין על אף שאינה אזרחית ישראל.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין, ניתן להעמיד את דגנית לדין.
- ב. לא ניתן להעמיד את דגנית לדין, שכן היא אינה אזרחית או תושבת ישראל.
- ג. ניתן להעמיד לדין את דגנית, ובלבד שששון הוא אזרח או תושב ישראל.
- ד. ניתן להעמיד לדין את דגנית, ובלבד שמעשיה הם עבירה גם על פי דיני העונשין של יוון.

13. איילה הורשעה בניסיון לשידול לאחר שניסתה לשדל את דוד לבצע בדנה עבירה של אינוס לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, עבירה שדינה 16 שנות מאסר. במהלך הדיון לשמיעת הטיעונים לעונש הפנו עורכי הדין את תשומת ליבו של ביהמ"ש לסעיף 355 לחוק העונשין, הקובע כי "הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 345, 348(א), (ב) או (ג), או 351(א), (ב) או (ג)(1) או (2), לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו".

מה הדין?

- א. בהיעדר טעמים מיוחדים, ביהמ"ש יטיל על איילה עונש מאסר שנע בין 4 ל-16 שנות מאסר.
- ב. בהיעדר טעמים מיוחדים, ביהמ"ש יטיל על איילה עונש מאסר שנע בין 4 שנות ל-8 שנות מאסר.
- ג. בהיעדר טעמים מיוחדים, ביהמ"ש יטיל על איילה עונש מאסר שנע בין שנתיים ל-8 שנות מאסר.
- ד. בהיעדר טעמים מיוחדים, ביהמ"ש יטיל על איילה עונש מאסר שנע בין שנתיים ל-4 שנות מאסר.

14. יחיאל הועמד לדין באנגליה והורשע בעבירה של איומים. במשך כל המשפט, שארך 6 חודשים, שהה יחיאל במעצר מאחורי סורג ובריח. לאחר שניתן גזר דינו ולפני שהחל לרצות את עונשו, נמלט יחיאל לישראל. עם הגיעו ארצה הוא נעצר על ידי המשטרה, הועמד לדין בגין העבירה בה הורשע באנגליה ונידון לשנת מאסר.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין, על יחיאל לרצות את מלוא העונש שהוטל עליו בישראל.
- ב. על יחיאל לרצות את העונש שהוטל עליו, בניכוי תקופת מעצרו באנגליה.
- ג. לבית המשפט שיקול דעת האם לנכות מהעונש שהוטל על יחיאל את ימי המעצר מאחורי סורג ובריח.
- ד. לא ניתן לנכות ימי מעצר מאחורי סורג ובריח בחו"ל מעונש מאסר שירוצה בישראל.

15. אלון הורשע בעבירה של זיהום מים לפי סעיף 221 לחוק העונשין, שזו לשונה: "המעכיר או מזהם מי מעין, מיכל או מאגר או מי מקום אחר, ועושה אותה בכך פחות מתאימים למטרה שהם משמשים לה כרגיל, דינו- מאסר שלוש שנים." בית משפט השלום גזר על אלון שנתיים מאסר. הנאשם ערער לבית המשפט המחוזי, כאשר גם המדינה ערערה על קולת העונש. בית המשפט החמיר את עונשו לעונש של שנתיים וחצי מאסר. המדינה ערערה על קולת העונש בשנית לבית המשפט העליון שהחמיר את עונשו של אלון פעם נוספת לשלוש וחצי שנות מאסר.

מה הדין?

- א. לא ניתן להחמיר עונש שהוטל יותר מפעם אחת.
- ב. ככלל, לא ניתן להחמיר עונש שהוטל יותר מפעם אחת, אלא אם העבירה נעברה בנסיבות מחמירות שיפורטו בגזר הדין של ערכאת הערעור.
- ג. ככלל, ניתן להחמיר עונש שהוטל יותר מפעם אחת, אך בנסיבות המקרה בית המשפט העליון לא היה רשאי להחמיר את עונשו של אלון.
- ד. ככלל, ניתן להחמיר עונש שהוטל יותר מפעם אחת, ובנסיבות המקרה, מאחר שהערעור נידון בבית המשפט העליון, ניתן היה להחמיר את עונשו של אלון פעם נוספת.

16. טל וטלי, ישראלים הגרים בפריז מזה שלוש שנים, קשרו קשר לביצוע שוד בסניף של בנק לאומי בעכו, אך נתפסו על אדמת צרפת בטרם הוציאו את תוכניתם לפועל ולאחר שביצעו צעדים ממשניים וברורים לקראת ביצוע העבירה.

לפי הדין, האם ניתן להעמידם לדין בישראל בגין ניסיון או קשירת קשר לעבור עבירת שוד?

- א. מדובר בעבירת חוץ, ולכן דיני העונשין של ישראל לא יחולו עליה.
- ב. מדובר בעבירת חוץ, אך בנסיבות המתוארות בשאלה דיני העונשין של ישראל יחולו עליה.
- ג. מדובר בעבירת פנים, ולכן דיני העונשין של ישראל יחולו עליה.
- ד. מדובר בעבירת פנים, אך בנסיבות המתוארות בשאלה דיני העונשין של ישראל לא יחולו עליה.

17. ניר ונירית הלכו יחד ברחוב כשלפתע קפץ על נירית גנב שניסה לחטוף את התיק שלה. ניר נחלץ לעזרתה של נירית, תקף את הגנב והביא לנטרולו.

איזה מבין המשפטים הבאים אינו נכון?

- א. ניר עשוי לשאת באחריות פלילית לתקיפתו של הגנב, אם ייקבע שפעל באופן בלתי סביר בנסיבות העניין לשם מניעת תקיפתה של עירית.
- ב. פעולותיו של ניר אינן בגדר הגנה עצמית, שכן סייג זה חל רק כאשר אדם פועל להדוף תקיפה שנשקפה ממנה סכנה לו עצמו.
- ג. ניר לא ייחשב כמי שפעל מהגנה עצמית אם הוא הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה שביצע הגנב.
- ד. ניר לא יוכל ליהנות מסייג ההגנה העצמית אם הממשיך לתקוף את הגנב גם לאחר נטרולו.

18. לפניכם קטע מהכרעת דין דמיונית ומהוראת חוק דמיונית:

"...מצאתי לנכון לזכות את הנאשם מעבירת 'אלימות מילולית נגד המדינה' - שניסוחה הוא: 'מפעל באלימות מילולית נגד מדינת ישראל וגרם בכוונה לפגיעה בביטחון המדינה, דינו מאסר עולם' - שכן, במקרה דנן לא הוכיחה התביעה כי הנאשם באמת רצה והתכוון לפגוע בביטחון המדינה. אמת, עלה ביד התביעה להוכיח כי צפה ברמת וודאות קרובה כי ביטחון המדינה ייפגע, אולם לאור מילותיו המפורשות של הסעיף - 'וגרם בכוונה לפגיעה בביטחון המדינה' - אין כל אפשרות להרשיעו."

האם צדק בית המשפט בקביעתו?

- א. כן. מדובר בעבירת כוונה, ומשלא הוכח כי הנאשם התכוון לפגוע בביטחון המדינה, אין דרך להרשיעו.
- ב. לא. מדובר בעבירת כוונה, ועל כן ניתן היה להרשיע את הנאשם אם צפה את הפגיעה בביטחון המדינה כאפשרות קרובה לוודאי.
- ג. כן. מדובר בעבירה שדינה מאסר עולם, ומשלא הוכיחה התביעה כי הנאשם התכוון לפגוע בביטחון המדינה בכוונה תחילה, אין כל דרך להרשיעו.
- ד. לא. אולם, אם תוכיח התביעה כי הנאשם עצם את עיניו, ניתן יהיה להרשיעו גם מבלי להוכיח כי התכוון לפגוע בביטחון המדינה.

19. בעת שערכה דקלה קניות בסופרמרקט היא חשה רעב קל. בשלב מסוים היא לא הצליחה לשלוט ברעבונה ונטלה בורקס מערמת בורקסים שעמדה בתוך הסופרמרקט. דקלה מואשמת בעבירת גניבה והיא מעוניינת לבחון את קיומן של טענות ההגנה שלהלן:

1. אם דקלה בת 10 יעמוד לה סייג הקטינות.
2. אם תוכיח דקלה כי אכן בער בה דחף שאינו בר כיבוש יעמוד לה סייג היעדר השליטה.
3. אם תוכיח דקלה שהמעשה הוא קל ערך מבחינת המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי יעמוד לה סייג זוטי הדברים.
4. אם תוכיח דקלה כי לא ידעה כי אסור לקחת בורקס מבלי לשלם, יעמוד לה סייג הטעות במצב משפטי.

אילו מבין הטענות שלעיל אינן נכונות?

- א. (4), (2)
- ב. (4), (3), (2), (1)
- ג. (3), (1)
- ד. (4), (3), (2)

20. יונה הורשע בעבירת שוחד. בית המשפט סבור כי יש צורך להרתיע את הציבור מפני ביצוע עבירות שחיתות כגון שוחד, וכי יש סיכוי של ממש שהחמרה בעונשו של יונה תביא להרתעת הציבור.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להתחשב בשיקול הרתעת הציבור כהצדקה לחריגה ממתחם העונש ההולם לעבירה שביצע יונה.
- ב. בית המשפט רשאי להתחשב בשיקול הרתעת הציבור בעת קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע יונה.
- ג. בית המשפט רשאי להתחשב בשיקול הרתעת הציבור בעת קביעת עונשו הספציפי של יונה בתוך מתחם העונש ההולם.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להתחשב בשיקול הרתעת הציבור כחלק מגזירת דינו של יונה, שכן חיש בכך סטייה מעקרון האשמה הנוהג במשפט הפלילי.

21. אייל הועמד לדין בגין עבירת הריגה. בית המשפט שוכנע כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין מחמת מצבו הנפשי ועל כן הורה על אשפוזו במחלקה פסיכיאטרית בבית חולים לתקופה מרבית של 20 שנים. בדיון תקופתי שנערך בעניינו של אייל לאחר שלוש שנים החליטה הוועדה הפסיכיאטרית המחוזית (להלן: הוועדה) כי בהתחשב במכלול הנסיבות ובמצבו של אייל יש לשחררו מהאשפוז.

מה הדין?

- א. הוועדה אינה רשאית להורות על שחרורו של אייל מהאשפוז עד תום תקופת האשפוז המרבית שקבע בית המשפט.
- ב. הוועדה תודיע על מועד השחרור לפסיכיאטר המחוזי, ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט המחוז ולמשטרת ישראל. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להורות כי אייל יעמוד לדין בגין עבירת ההריגה.
- ג. הוועדה אינה רשאית להורות על שחרורו של אייל מהאשפוז ללא אישור של בית המשפט שהורה על אשפוזו.
- ד. הוועדה תודיע על מועד השחרור לפסיכיאטר המחוזי, ליועץ המשפטי לממשלה, לפרקליט המחוז ולמשטרת ישראל. פרקליט המחוז והיועץ המשפטי לממשלה רשאים להגיש ערר על החלטת הוועדה לבית המשפט המחוזי.

22. עופר נתפס לאחר שגנב ארנקים של עוברים ושבים בכיכר ציון בירושלים. הוא הועמד לדין והורשע בעבירת הגניבה. בגזר הדין התייחס בית המשפט לעובדה שמצבה הכלכלי של משפחתו של עופר עלול להידרדר אם עופר ייכנס למאסר לתקופה ממושכת.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להתחשב בפגיעה הצפויה למשפחתו של עופר בעת קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה ובעת גזירת עונשו של עופר בתוך מתחם העונש ההולם.
- ב. בית המשפט רשאי להתחשב בפגיעה הצפויה למשפחתו של עופר בעת קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה אך לא בעת גזירת עונשו של עופר בתוך מתחם העונש ההולם.
- ג. בית המשפט אינו רשאי להתחשב בפגיעה הצפויה למשפחתו של עופר בעת קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה, אך רשאי להתחשב בפגיעה הצפויה למשפחתו של עופר בעת גזירת עונשו של עופר בתוך מתחם העונש ההולם.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להתחשב בפגיעה הצפויה למשפחתו של עופר בעת קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה או בעת גזירת עונשו של עופר בתוך מתחם העונש ההולם.

23. לוי הורשע בבית המשפט המחוזי בביצוע עבירת שוד. טרם מתן גזר הדין, הורה בית המשפט, לבקשת התביעה וחרף התנגדותו של לוי, על צירוף שני תיקים שעמדו לחובת לוי: האחד, כתב אישום שהיה תלוי נגדו בבית משפט השלום, שבו הואשם לוי בעבירת גניבה והודה בבית המשפט בביצוע העבירה אך טרם הורשע; השני, תיק שבו נחשד לוי בעבירת סחר בסמים, הודה בחקירתו, החקירה הסתיימה אך טרם הוגש כתב אישום. בעקבות צירוף התיקים הרשיע בית המשפט המחוזי את לוי בעבירת גניבה, שעונשה שלוש שנות מאסר, ובעבירת סחר בסמים, שעונשה עשרים שנות מאסר.

האם היה בית המשפט המחוזי היה מוסמך לעשות כן?

- א. בית המשפט היה מוסמך להרשיע את לוי גם בעבירת גניבה וגם בעבירת סחר בסמים.
- ב. בית המשפט היה מוסמך להרשיע את לוי בעבירת סחר בסמים, אך לא בעבירת גניבה.
- ג. בית המשפט לא היה מוסמך להרשיע את לוי בעבירת גניבה, אך לא בעבירת סחר בסמים.
- ד. בית משפט לא היה מוסמך להרשיע את לוי בעבירת גניבה ולא היה מוסמך להרשיע את לוי בעבירת סחר בסמים.

24. רונן הורשע בעבירה של ביצוע מעשה מגונה באבישי לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין. בית המשפט גזר על רונן עונש של שנת מאסר בפועל וכן חייבו בתשלום פיצוי לאבישי בסך 250,000 ש"ח בגין הטראומה הנפשית ממנה הוא סובל בשל מעשה העבירה.

מה הדין?

- א. בית המשפט היה רשאי לגזור על רונן קנס, שיועבר לקופת המדינה, אך לא לחייבו בפיצוי שיועבר לאבישי.
- ב. בית המשפט היה רשאי לחייב את רונן בתשלום פיצוי לאבישי, אך לא בסכום האמור.
- ג. בית המשפט היה רשאי לחייב את רונן בתשלום פיצוי בסכום האמור לאבישי.
- ד. בית המשפט היה רשאי לחייב את רונן בתשלום פיצוי על הנזק שגרם לאבישי, אולם לא ניתן להטיל פיצויים כאמור בגין נזק ממוני כמו סבל נפשי.

25. קין הועמד לדין בגין רצח אחיו הבל, עבירה שדינה מאסר עולם חובה. עקב מצבו הנפשי הקשה נשלח קין לבדיקה פסיכיאטרית. חוות הדעת הפסיכיאטרית העלתה כי עקב מצבו הנפשי הקשה, קין אינו מסוגל לעמוד לדין.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לצוות שקין יאושפז בבית חולים פסיכיאטרי אם נוכח כי ישנן ראיות לכאורה כי קין רצח את הבל. תקופת האשפוז המרבית תהא 25 שנים.
- ב. בית המשפט יצווה על אשפוזו של קין בבית חולים פסיכיאטרי. בית המשפט ידון מדי חצי שנה בהארכת תקופת האשפוז, בהתאם לחוות דעת פסיכיאטרית שתונח לפניו.
- ג. בית המשפט רשאי לצוות שקין יאושפז בבית חולים פסיכיאטרי, אם נוכח כי ישנן ראיות לכאורה כי קין רצח את הבל. תקופת האשפוז תהא ללא הגבלה, כמאסר עולם.
- ד. בית המשפט יצווה על אשפוזו של קין בבית חולים פסיכיאטרי. בית המשפט יקבע בצו את תקופת האשפוז המרבית בהתאם לטיעונים לעונש שיוצגו בפניו.

26. כנגד ניר ואלעד הקטינים הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע בצוותא של עבירת שוד. בית המשפט לנוער קבע כי הם ביצעו את העבירה והורה על החזקתו של ניר במעון לתקופה של שנה וחצי ועל החזקתו של אלעד - שמעורבותו בשוד הייתה חמורה יותר - במעון נעול לתקופה של שנתיים. עתה, לאחר שהוחזקו במעונות תקופה סבירה, סבור הממונה על המעונות (להלן: הממונה) כי לאור התנהגותו הבעייתית של ניר יש להעבירו למעון נעול עד לתום השנה וחצי.

מה הדין?

- א. הממונה רשאי להעביר את אלעד למעון שאינו נעול אם קיימות נסיבות המצדיקות את העברתו כאמור; הממונה אינו רשאי להעביר את ניר למעון נעול.
- ב. הממונה רשאי להעביר את אלעד למעון שאינו נעול אם קיימות נסיבות המצדיקות את העברתו כאמור; הממונה רשאי להעביר את ניר למעון נעול אם שוכנע שניר מסכן או עלול לסכן את עצמו או אחרים ולא ניתן להשיג את המטרה שבהעברתו להחזקה במעון נעול בדרך שפגיעתה בחירותו של ניר פחותה, ובלבד שנתן לניר הזדמנות להביע את עמדתו לעניין זה.
- ג. הממונה לא רשאי להעביר את אלעד למעון שאינו נעול; הממונה לא רשאי להעביר את ניר למעון נעול.
- ד. הממונה אינו רשאי להעביר את אלעד למעון שאינו נעול; הממונה רשאי להעביר את ניר למעון נעול אם שוכנע שניר מסוכן או עלול לסכן את עצמו או אחרים ולא ניתן להשיג את המטרה שבהעברתו להחזקה במעון נעול בדרך שפגיעתה בחירותו של ניר פחותה, ובלבד שנתן לניר הזדמנות להביע את עמדתו לעניין זה.

27. קייטי ואלכס הורשעו בתקיפת מיריה. בגזר הדין נדונה קייטי ל-6 חודשי מאסר, ואילו אלכס נידונה ל-10 חודשי מאסר. בגזר הדין נקבע כי שתי הנאשמות יחלו לרצות את עונשן ביום 1.1.2017.

אילו מהמשפטים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. אם קבע בית המשפט כי קייטי תרצה מחצית מעונשה בעבודות שירות, היא תיחשב כעובדת שירות החל מיום 1.1.2017. בית המשפט אינו רשאי לקבוע כי אלכס תרצה מחצית מעונשה בעבודות שירות.
- ב. אם קבע בית המשפט כי קייטי תרצה מחצית מעונשה בעבודות שירות, היא תיחשב כעובדת שירות מיום 1.4.2017. בית המשפט אינו רשאי לקבוע כי אלכס תרצה מחצית מעונשה בעבודות שירות.
- ג. אם קבע בית המשפט כי קייטי ואלכס יירצו מחצית מעונשן בעבודות שירות, הן ייחשבו כעובדות שירות החל מיום 1.1.2017.
- ד. אם קבע בית המשפט כי קייטי ואלכס יירצו מחצית מעונשן בעבודות שירות, קייטי תיחשב כעובדת שירות החל מיום 1.4.2017, ואלכס תיחשב כעובדת שירות החל מיום 1.6.2017.

28. רונן בן ה-19 מואשם ברצח. כנגד חברתו בת ה-15, דליה, הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של סיוע לרצח. שניהם נעצרו לאחר שבית המשפט קבע כי קיימות נגדם ראיות לכאורה להוכחת אשמתם. קצינת המבחן של דליה הגישה לבית המשפט לנוער תסקיר מבחן והציעה כי יינתן לגבי דליה צו להשגחה זמנית. בית המשפט לנוער סבר שאין מקום להסתפק בצו להשגחה זמנית וכי טובתה של דליה מחייבת להחזיקה במעון נעול לצרכי הסתכלות. דליה מסרבת בכל תוקף כי יינתן לגביה צו לצורכי הסתכלות.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין, ביהמ"ש לנוער אינו רשאי לצוות על החזקתה של דליה במעון נעול לצורכי הסתכלות.
- ב. ביהמ"ש לנוער רשאי לצוות על החזקתה של דליה במעון נעול לצורכי הסתכלות, לתקופה שלא תעלה על 45 ימים, אם התקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות את מתן הצו, ובלבד שדליה מיוצגת ע"י סניגור.
- ג. בית המשפט לנוער רשאי לצוות על החזקתה של דליה במעון נעול לצורכי הסתכלות, לתקופה שלא תעלה על 70 ימים, גם אם דליה אינה מיוצגת על ידי סניגור, ובלבד שבית המשפט ראה, מטעמים שירשמו, שלא ייגרם לה אי - צדק במתן הצו בשל כך.
- ד. ביהמ"ש לנוער רשאי לצוות על החזקת דליה במעון נעול לצורכי הסתכלות לתקופה שלא תעלה על 70 ימים, אם התקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות את מתן הצו, ובלבד שדליה מיוצגת ע"י סניגור.

29. רוני הורשע בעבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי ונגזרו עליו שלושה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. בנוסף, רוני התחייב לפי צו ביהמ"ש להימנע מביצוע עבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי למשך שנתיים. שנה לאחר שסיים את עבודות השירות, הוא נתפס שוב בביצוע עבירה של התנהגות פסולה במקום ציבורי והועמד לדין. ביהמ"ש קבע כי הוא ביצע את העבירה אך נמנע מלהרשיעו.

מה הדין?

- א. בנסיבות העניין, בית המשפט לא יצווה על תשלום סכום ההתחייבות.
- ב. בית המשפט יצווה על תשלום סכום ההתחייבות ואם רוני לא ישלם אותו הוא יישלח למאסר.
- ג. ביהמ"ש יצווה על תשלום סכום ההתחייבות, אם רוני לא ישלם אותו יהא דינו של הסכום כדין קנס.
- ד. ביהמ"ש יצווה על תשלום סכום ההתחייבות, אם רוני לא ישלם אותו יהא דינו של הסכום כדין חיוב בפיצוי.

30. הילה מרצה עונש מאסר בפועל. ועדת השחרורים קבעה כי הילה תשוחרר על תנאי לאחר שריצתה שני שלישים ממאסרה, כך שנותרה לה תקופת תנאי בת שנתיים. הוועדה קבעה כי על הילה יחול איסור יציאה מן הארץ במהלך תקופת התנאי וכן כי יהיה עליה להפקיד ערבות בסך 200,000 ש"ח כתנאי נוסף לשחרורה. חודשים אחדים לאחר שחרורה נסעה הילה במהלך חופשת הפסח לנופש באילת. במהלך החופשה היא גם נסעה לטיול של יום בפטרה שבירדן. לאחר חזרתה נעצרה הילה בטענה כי הפרה את אחד מתנאי השחרור בכך שיצאה מן הארץ. הילה המבוהלת זומנה לדיון בפני ועדת השחרורים. במהלך הדיון טענה הילה כי היא לא הבינה שיציאה בת כמה שעות למדינה סמוכה מהווה הפרה של התנאי.

מה הדין?

- א. ועדת השחרורים חייבת לבטל את שחרורה של הילה ולחייבה במאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי.
- ב. ועדת השחרורים רשאית שלא לבטל את שחרורה של הילה, ולהזהירה בלבד. כמו כן היא רשאית לקבוע שתחל לגבי הילה תקופת תנאי חדשה, שתחילה מיום האזהרה.
- ג. ועדת השחרורים רשאית שלא לבטל את שחרורה של הילה, ולהזהירה בלבד. במקרה כזה, ועדת השחרורים תקבע שתחל לגבי הילה תקופת תנאי חדשה שתחילתה מיום האזהרה.
- ד. ועדת השחרורים רשאית לבטל את שחרורה של הילה. במקרה כזה, ועדת השחרורים תחייב את הילה לשאת מאסר שאורכו כאורך תקופת התנאי.

31. גיורא הורשע בעבירה של חבלה חמורה כלפי גדי. בשלב הטיעונים לעונש טען גיורא כי היה נתון במצוקה נפשית עקב ההתעללות של גדי בו. לעומת זאת, התביעה טענה כי גיורא נהג באלימות רבה במיוחד כלפי גדי בעת ביצוע העבירה.

מה הדין?

- א. טענתו של גיורא טעונה הוכחה ברמה של מאזן הסתברויות (למעלה מ-50%); טענת התביעה טעונה הוכחה מעבר לספק סביר.
- ב. טענות הצדדים טעונות הוכחה מעבר לספק סביר.
- ג. טענות הצדדים טעונות הוכחה ברמה של מאזן הסתברויות (למעלה מ-50%).
- ד. טענות של גיורא טעונה הוכחה מעבר לספק סביר; טענת התביעה טעונה הוכחה ברמה של מאזן הסתברויות (למעלה מ-50%).

32. נועם נעצר בחשד לביצוע עבירות מין. בדיוני הארכת המעצר טען סגורו של נועם כי נועם מעורער בנפשו. על כן, הורה בית המשפט כי נועם יובא לבדיקה פסיכיאטרית. הבדיקה העלתה כי נועם אכן זקוק לאשפוז. התובע התנגד לאשפוזו של נועם בטענה שהחקירה נגדו עדיין בעיצומה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לצוות כי המשך המעצר יהיה בבית חולים או באגף פסיכיאטרי של בית הסוהר, ולצורך כך תיפסק החקירה.
- ב. בית המשפט רשאי לצוות כי המשך המעצר יהיה בבית חולים או באגף פסיכיאטרי של בית הסוהר, לאחר שתודיע המשטרה על השלמת הליך החקירה.
- ג. בית המשפט חייב לצוות על המשך המעצר בבית חולים או באגף פסיכיאטרי של בית הסוהר.
- ד. בית המשפט רשאי לצוות כי המשך המעצר יהיה בבית חולים או באגף פסיכיאטרי של בית הסוהר, ובלבד שיובטחו התנאים הדרושים לביצוע החקירה.

33. ביום 1.1.2017 הורשע ברק בביצוע עבירה של גניבת רכב ונידון לשישה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים. ביום 1.1.2018 הורשע ברק בביצוע עבירת גניבה נוספת ודינו נגזר באותו היום. בית המשפט שגזר את דינו בעבירה הנוספת החליט להאריך את תקופת התנאי בשנתיים נוספות לאחר ששוכנע שבנסיבות העניין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי. בית המשפט פירט את הטעמים להחלטתו.

מה הדין?

- א. תקופת התנאי הנוספת תחל ביום 1.1.2018, אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- ב. תקופת התנאי הנוספת תחל ביום 1.1.2019, אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- ג. תקופת התנאי הנוספת תחל ביום 1.1.2020, אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- ד. בנסיבות העניין, בית המשפט לא היה רשאי להאריך את תקופת התנאי.

34. עמית הורשע בעבירה של הפרעה לעובד הציבור לפי סעיף 288 לחוק העונשין: "המעליב בתנועות, במלים או במעשים, עובד הציבור, או דיין או פקיד של בית-דין דתי או חבר ועדת חקירה לפי חוק ועדת חקירה, התשכ"ט-1968, כשהם ממלאים תפקידם או בנוגע למילוי תפקידם, דינו-מאסר שישה חודשים".

איזו מבין החלופות הבאות משקפת את הדין הקיים בצורה מדויקת יותר?

- א. בית המשפט רשאי להטיל על עמית עונש של עד שישה חודשי מאסר, ועונש זה בלבד.
- ב. בית המשפט רשאי להטיל על עמית מאסר או קנס או שניהם כאחד.
- ג. בית המשפט רשאי להטיל על עמית קנס במקום מאסר, אולם אין הוא רשאי להטיל עונש מאסר ועונש קנס גם יחד.
- ד. אם בית המשפט הטיל על עמית את מלוא עונש המאסר הקבוע בחוק- שישה חודשים, הוא אינו יכול להטיל עליו בנוסף גם עונש קנס.

35. מורן הורשע בעשיית מעשה המרדה לפי ס' 133 לחוק העונשין ונידון לחמש שנות מאסר. לאחר שריצה את שנת המאסר הראשונה הורשע בביצוע עבירה נוספת של מעשה המרדה ונידון לשלוש שנות מאסר נוספות.

מתי מורן עתיד להשתחרר?

- א. בעוד 4 שנים, אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- ב. בעוד 5 שנים, אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- ג. בעוד 7 שנים, אלא אם הורה בית המשפט אחרת.
- ד. בעוד 7 שנים, מאחר שמדובר בעבירות המרדה.

36. דוד הורשע בעבירה של אי מניעת פשע לפי סעיף 262 לחוק העונשין: "מי שידע כי פלוני זומם לעשות מעשה פשע ולא נקט כל האמצעים הסבירים למנוע את עשייתו או את השלמתו, דינו- מאסר שנתיים". ביהמ"ש מעוניין לגזור על דוד עונש של שנתיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים וכן לחייבו לעשות שירות לתועלת הציבור לאחר שהתקבל תסקיר בעניינו.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לגזור על דוד עונש של שנתיים מאסר על תנאי או לחלופין לחייבו בצו שירות.
- ב. ביהמ"ש רשאי להטיל על דוד את העונשים האמורים, ובלבד שהוא הביע נכונות למלא אחר הוראות הצו.
- ג. בית המשפט רשאי להטיל על דוד צו שירות לצד עונש מאסר על תנאי מנימוקים מיוחדים שיירשמו.
- ד. בנסיבות העניין, לא ניתן לתת צו שירות.

37. דודו הורשע בעבירה של התפרעות לפי ס' 152 לחוק העונשין, שדינה מאסר שנתיים. בית המשפט החליט להטיל על דודו עונש מאסר בפועל של 10 חודשי מאסר, שישה מתוכם לריצוי בדרך של עבודות שירות.

מה הדין?

- א. דודו יישא את ששת חודשי המאסר בעבודת שירות רק לאחר תום תקופת המאסר בפועל, אלא אם קבע בית המשפט אחרת.
- ב. דודו יישא את ששת חודשי המאסר בעבודת שירות טרם ירצה את תקופת המאסר בפועל, אלא אם קבע בית המשפט אחרת.
- ג. לא ניתן להטיל עונש מאסר שחלקו בעבודת שירות וחלקו במאסר מאחורי סורג ובריח.
- ד. בנסיבות המקרה, לא ניתן היה להטיל עונש מאסר שחלקו בעבודות שירות וחלקו במאסר מאחורי סורג ובריח.

38. דני הורשע בעבירה של הסגת גבול ונגזר עליו עונש של ארבעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. בהמשך לכך נקבע כי דני ירצה את עבודות השירות בבית אבות בגבעתיים, שם יעבוד בימים א' עד ה' משעה 6:30 עד השעה 13:00, בהתאם לנהוג במקום.

מה הדין?

- א. במהלך ביצוע עבודות השירות ייחשב דני כעובד של בית האבות.
- ב. הממונה רשאי לאשר את תנאי עבודת השירות של דני.
- ג. דני רשאי לפצל את תקופת ביצוע עבודות השירות ולערוך הפסקות בין תקופה לתקופה, בתנאי שיקפיד על שעות העבודה.
- ד. בית המשפט בלבד רשאי לאשר את תנאי עבודת השירות של דני.

39. סעיף 284 לחוק העונשין, התשלז-1977 שכותרתו "מרמה והפרת אמונים" קובע:
"עובד ציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו- מאסר שלוש שנים".
עודד, שהוא עובד ציבור, ביצע יחד עם מנשה (שאינו עובד ציבור) מעשה מרמה הפוגע בציבור.
האם ניצן להרשיע את מנשה בעבירה של מרמה והפרת אמונים?

- א. לא, משום שמנשה אינו עובד ציבור.
- ב. כן, משום שהנתון של "עובד ציבור" הוא תנאי להתהוות העבירה.
- ג. לא, משום שהנתון של "עובד ציבור" הוא נתון אישי.
- ד. כן, משום שעודד הוא מבצע באמצעות אחר.

40. במהלך פגישה עסקית שקיימו פינג, אזרח יפני, ואריקה אזרחית שוודיה, בבית הקפה BDS בבלגיה ניסתה האחרונה לשדל את פינג לפרוץ לכספות בנק ישראל בירושלים ובכל לפגוע ברכוש של מדינת ישראל ולשבש פעילות תקינה של רשויות המדינה. פינג סירב והפריצה לא בוצעה. הנח כי בין השניים תועדה השיחה וכי יש אפשרות להביא את אריקה בפני שופט בישראל.
מה הדין?

- א. לא ניתן להטיל אחריות פלילית על אריקה בגין המעשה, שכן מדובר בניסיון לשידול לביצוע עבירה שבסופו שלד בר לא התבצעה, שנעשה על ידי אזרחית זרה כלפי אזרח זר אחר ללא כל זיקה וקשר לישראל.
- ב. מכיוון שמדובר בעבירת חוץ, ניתן להטיל אחריות פלילית על אריקה מכוח התחולה על עבירות חוץ שנעשו נגד המדינה או העם היהודי, ואולם לא תהיה העמדה לדין אלא בידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו בכתב, אם ראה שיש בכל עניין לציבור.
- ג. מדובר בעבירת פנים, ואין כל מניעה להטיל אחריות פלילית על אריקה בשל העבירה אם יוכחו יסודותיה.
- ד. מכיוון שמדובר בעבירת חוץ ניתן להטיל אחריות פלילית על אריקה מכוח התחולה על עבירות חוץ שנעשו נגד המדינה או העם היהודי, ואולם על השופט לוודא כי מדובר בעבירה גם לפי אותה מדינה וכי אריקה לא נשפטה כבר בגינה וזכותה ממנה, ואם הורשעה - לא נשאה את עונשה.

41. על נאור הוטל עונש של קנס, והוא מבקש בית המשפט כי הקנס ישולם בתשלומים (לשיעוריו).
מה הדין?

- א. בית המשפט חייב לקבוע כי הקנס ישולם בתשלומים, אך לא יהיה ניתן להטיל נאסר במקום קנס לגבי כל תשלום ותשלום.
- ב. בית המשפט רשאי לקבוע כי הקנס ישולם בתשלומים, ויהיה ניתן להטיל נאסר בנקום קנס לגבי כל תשלום ותשלום.
- ג. בית המשפט חייב לקבוע כי הקנס ישולם בתשלומים, ויהיה ניתן להטיל מאסר במקום קנס לגבי כל תשלום ותשלום.
- ד. בית המשפט רשאי לקבוע כי הקנס ישולם בתשלומים, אל לא יהיה ניתן להטיל נאסר במקום קנס לגבי כל תשלום ותשלום.

42. **מהי רמת נטל הוכחת הפטור עקב חרטה המנוי בסעיף 28 לחוק העונשין?**

- א. הוכחת הטענה ברמה מעבר לכל ספק סביר.
- ב. הוכחת הטענה ברמה של מאזן ההסתברויות.
- ג. הוכחה הטענה ברמת ודאות קרובה לוודאי.
- ד. הוכחת הטענה ברמת ניצוץ ראיתי.

43. שמחה התפרץ לביתו של ששון כדי לבצע שוד. ששון הדף את שמחה וגרם למותו. ההדיפה לא הייתה סבירה, אך לא הייתה בלתי סבירה בעליל.
מה הדין?

- א. ששון פטור מאחריות פלילית אם בית המשפט יחיל על המקרה את סייג ההגנה העצמית, אך ששון אינו פטור מאחריות פלילית אם בית המשפט יחיל על המקרה את סייג הגנת הבית ("הגנת בית מגורים בית עסק ומשק חקלאי מגודר")
- ב. ששון אינו פטור מאחריות פלילית אם בית המשפט יחיל על המקרה את סייג ההגנה העצמית, אך ששון פטור מאחריות פלילית אם בית המשפט יחיל על המקרה את סייג הגנת הבית.
- ג. ששון פטור מאחריות פלילית אם בית המשפט יחיל על המקרה את סייג ההגנה העצמית או את סייג הגנת הבית.
- ד. ששון אינו פטור מאחריות פלילית אם בית המשפט יחיל על המקרה את סייג ההגנה העצמית או את סייג הגנת הבית.

קראו את הקטע והשיבו על 3 השאלות שאחריו:

סעיף 355 (א) לחוק העונשין קובע: "הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 345, 348(א), (ב) או (ג), או 351(א). (ב) או (ג)(1) או (2), לא יפחת עונשו מרבע העונש המרבי שנקבע לאותה עבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו".
סעיף 345 (א)(1) לחוק העונשין קובע: "הבועל אישה שלא בהסכמתה החופשית, הרי הוא אונס ודינו-מאסר שש עשרה שנים".

44. אליק הורשע בניסיון לבצע עבירה לפי סעיף 345 (א)(1), וביל המשפט לא מצא סיבה להקל בעונשו.
מהו העונש המזערי שעל בית המשפט לגזור על אליק?

- א. 2 שנות מאסר.
- ב. 4 שנות מאסר.
- ג. 8 שנות מאסר.
- ד. אין עונש מזערי על מעשהו של אליק.

45. אלכסנדר הורשע בסיוע לעבירה לפי סעיף 345 (א)(1), ובית המשפט לא מצא סיבה להקל בעונשו.
מהו העונש המזערי שעל בית המשפט לגזור על אלכסנדר?

- א. 2 שנות מאסר.
- ב. 4 שנות מאסר.
- ג. 8 שנות מאסר.
- ד. אין עונש מזערי על מעשהו של אלכסנדר.

46. אליהו הורשע בשידול לפי סעיף 345(א)(1), ובית המשפט לא מצא סיבה להקל בעונשו.
מהו העונש המזערי שעל בית המשפט לגזור על אליהו?

- א. 2 שנות מאסר.
- ב. 4 שנות מאסר.
- ג. 8 שנות מאסר.
- ד. אין עונש מזערי על מעשהו של אליהו.

47. מאירה הישראלית טיילה ברחובות ניו דלהי שבהודו ואברם ההודי נטל ממנה את ארנקה בלא שתבחין בכך. כעבור כמה דקות גילה אברם להפתעתו שמאירה היא אזרחית ישראלית. אברם טרם נשפט על העבירה בהודו.
האם דיני העונשין של ישראל חלים על מעשה זה?

- א. כן.
- ב. כן, רק אם העונש על גניבה בהודו הוא שנה מאסר או יותר ואין חל לגביה סייג לאחריות פלילית בהודו.
- ג. לא, אלא אם אברם יוסגר לישראל בעבירה זו.
- ד. לא.

48. שלומי הוא עובד זוטרי בחברת "האיגוד בע"מ". במהלך מילוי תפקידו בחברה ביצע שלומי עבירת רשלנות ועבירת אחריות קפידה, אך לא ניתן לראות במעשיו את מעשיה של החברה.
מה הדין?

- א. החברה נושאת באחריות פלילית בשתי העבירות.
- ב. החברה נושאת באחריות פלילית בעבירת הרשלנות בלבד.
- ג. החברה נושאת באחריות פלילית בעבירת אחריות הקפידה בלבד.
- ד. החברה אינה נושאת באחריות פלילית בעבירות אלה.

49. הנח כי לעבירה מסוימת קבוע עונש חובה של שנתיים מאסר, ודוד הורשע בניסיון לביצועה. **מה הדין?**

- א. חובה להטיל על דוד עונש של שנתיים מאסר.
- ב. חובה להטיל על דוד שנת מאסר.
- ג. ניתן להטיל על דוד עד שנת מאסר.
- ד. ניתן להטיל על דוד עד שנתיים מאסר.

קראו את הקטע הבא וענו על 3 השאלות שלאחריו:

סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") נחקק בשנת 1990, והוא קובע: "ההורס או פוגע במזיד ברכב או בחלק ממנו, דינו – מאסר חמש שנים". הניחו כי המחוקק ביטל את הסעיף וקבע במקומו 3 עבירות חדשות הקובעות כדלהלן:

- 1413ה1: ההורס או פוגע ברכב או בחלק ממנו בכוונה, דינו – מאסר חמש שנים.
- 2413ה2: ההורס או פוגע ברכב או בחלק ממנו, דינו – מאסר שלוש שנים.
- 3413ה3: ההורס או פוגע ברכב או בחלק ממנו ברשלנות, דינו – מאסר שנה.

אורן שידל את בוריס ואת ג'ורג' לשדוד את דינה. בוריס וג'ורג' הסכימו לכך, וחילקו את התפקידים ביניהם, כך שבוריס יעמוד בפנינת הרחוב ויאבטח את השוד, ואילו ג'ורג' ישדוד את דינה כשהיא תעבור שם. אין קשר עין ביניהם. בזמן שג'ורג' שדד את דינה, בוריס הרס בכוונה את רכבה של ורד בלי ידיעתם או הסכמתם של ג'ורג' או של אורן, מכיוון שניסתה לנסוע על מנת להזעיק עזרה. בית המשפט קבע שבנסיבות העניין אדם מן היישוב יכול היה להיות מודע לאפשרות שכך יקרה.

50. מהו היסוד הנפשי הנדרש לצורך הטלת אחריות פלילית על אדם לפי סעיף 413 לחוק העונשין (סעיף המקורי שנחקק בשנת 1990)?

- א. מודעות להתנהגות + מודעות לנסיבות.
- ב. מודעות להתנהגות + מודעות לנסיבות + מודעות לאפשרות לגרימת התוצאות.
- ג. מודעות להתנהגות + מודעות לנסיבות + מודעות לאפשרות לגרימת התוצאות + פזיזות ביחס לתוצאות.
- ד. מודעות להתנהגות + מודעות לנסיבות + מודעות לאפשרות לגרימת התוצאות + כוונה ביחס לתוצאות.

51. מהי האחריות הפלילית של ג'ורג' להריסת רכבה של ורד?

- א. ג'ורג' יישא באחריות פלילית בעבירה לפי סעיף 1413ה1.
- ב. ג'ורג' יישא באחריות פלילית בעבירה לפי סעיף 2413ה2.
- ג. ג'ורג' יישא באחריות פלילית בעבירה לפי סעיף 3413ה3.
- ד. ג'ורג' לא יישא באחריות פלילית להריסת רכבה של ורד.

52. מהי האחריות הפלילית של אורן להריסת רכבה של ורד?

- א. אורן יישא באחריות פלילית בעבירה לפי סעיף 1413ה1.
- ב. אורן יישא באחריות פלילית בעבירה לפי סעיף 2413ה2.
- ג. אורן יישא באחריות פלילית בעבירה לפי סעיף 3413ה3.
- ד. אורן לא יישא באחריות פלילית להריסת רכבה של ורד.

53. על מה מאלה אי אפשר להחיל את הלכת הצפיות?

- א. הכוונה המיוחדת בעבירת הסיוע.
- ב. יסוד המטרה בעבירת הניסיון.
- ג. הקשר הסיבתי המשפטי.
- ד. בכולם חלה הלכת הצפיות.

54. כנגד אריאלה הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של התפרצות למקום מגורים. בפרשת ההגנה טענה אריאלה כי היא סובלת ממחלת ירח (הליכה מתוך שינה). בהנחה בטענתה עוררה ספק סביר שמא הדבר נכון והיא אכן הלכה מתוך שינה בעת שלכאורה ביצעה את העבירה.
מה הדין?

- א. על התביעה להוכיח מעבר למאזן ההסתברויות (51%) כי אריאלה לא הלכה מתוך שינה בעת שביצעה לכאורה את העבירה.
- ב. על אריאלה חובת הוכחה של מעבר למאזן הסתברויות (51%) כי הלכה מתוך שינה בעת שביצעה לכאורה את העבירה.
- ג. על התביעה להוכיח מעבר לספק סביר כי אריאלה לא הלכה מתוך שינה בעת שביצעה לכאורה את העבירה.
- ד. על אריאלה להוכיח מעבר לספק סביר כי הלכה מתוך שינה בעת שביצעה לכאורה את העבירה.

55. יוסי, חייל בשירות סדיר, פגש את אילנה בקניון פתח תקווה. באחת החנויות במהלך סיבוב קניות שעשו, החלו השניים לשוחח ויוסי הרגיש שהוא מתאהב וביקש מייד את מספר הטלפון של אילנה כדי שיוכלו לקבוע בצורה מסודרת דייט. לאחר שאילנה מסרה לו את מספר הנייד, שאל יוסי "רגע, בת כמה את?" אילנה שתקה ולאחר כדקה ענתה "בת 17". יוסי התקשר למחרת היום לאילנה וקבע פגישה איתה. אילנה ביקשה שיאסוף אותה ישר מסיום לימודיה ומסרה לו להגיע לחטיבת הביניים בן גוריון. הדבר נשמע ליוסי מוזר, אך הוא לא הוסיף לברר את העניין. השניים קיימו יחסי מין בהסכמה ובדיעבד התברר שאילנה בת 13 וחצי.

התביעה מעוניינת להרשיע את יוסי בעבירת האינוס סעיף 345 לחוק"ע המנוסחת כך :
הבועל אשה ;.....

(3) כשהאשה היא קטינה שטרם מלאו לה ארבע עשרה שנים, אף בהסכמתה דינו

האם במצב דברים זה, ניתן להרשיע את יוסי בעבירה זו?

- א. ניתן להרשיע את יוסי משום שחשד שגילה האמיתי אינו 17 ולמרות כך נמנע מלברר את העניין.
- ב. לא ניתן להרשיע את יוסי מאחר ואילנה אמרה לו שהיא בת 17 כיצד יכול היה לנחש אחרת.
- ג. לא ניתן להרשיע את יוסי מאחר ולא עומדת לו חזקת המודעות הנדרשת במחשבה פלילית.
- ד. ניתן להרשיע את יוסי בעבירה זו גם אם לא היה לו חשד שהצריך בירור וזאת לאור העובדה כי מדובר בילדה בת 13 וחצי.

56. אבי חבר בארגון פשיעה, התבקש ע"י בכיר הארגון למכור לצד שלישי סם מסוכן מסוג קוקאין. אבי קיבל מהבכיר את הסם ומכר אותו כפי שהתבקש. לאחר השלמת המכירה התברר לאבי כי החומר שהתקבל מהבכיר לידי אבינו קוקאין אלא קמח שדומה במראהו לקוקאין. אבי החליט לרצוח את הבכיר באמצעות רעל אך לא ידע שסוג הרעל שאותו בחר מצריך כמות כפולה מהכמות שבה הוא השתמש בכדי להביא למותו של אדם. כתוצאה מכך הבכיר נותר בחיים.

מה הדין?

- א. בנסיבות השאלה אבי לא יימצא אשם בעבירות של ניסיון לסחר בסם מסוכן ובעבירה של ניסיון לרצח.
- ב. בהתקיים יתר התנאים שבדין, עשוי אבי להימצא אשם בעבירות של ניסיון לסחר בסם מסוכן ושל ניסיון לרצח.
- ג. בהתקיים יתר התנאים שבדין, עשוי אבי להימצא אשם בעבירה של ניסיון בסם מסוכן אך לא בעבירה של ניסיון לרצח.
- ד. בהתקיים יתר התנאים שבדין, עשוי אבי להימצא אשם בעבירת הניסיון לרצח אך לא בעבירת ניסיון לסחר בסם מסוכן.

57. דניאל חזר מחו"ל ובבדיקה בנתב"ג התברר כי הנ"ל חולה בנגיף הקורונה. כחלק מהנוהל הקיים עליו להיכנס לבידוד על מנת שלא ידביק נוספים בנגיף. דניאל, שרק חזר מחו"ל ולא היה לו אוכל בביתו, החליט למרות הבידוד לרדת למסעדה הקרובה לביתו ולאכול. בדיקה משטרתית העלתה כי דניאל נמצא במסעדה.

התביעה מעוניינת להרשיע את דניאל בעבירה הקובעת כך :

"העושה בהתרשלות מעשה העלול להפיץ מחלה שיש בה סכנת נפשות דינו – מאסר שלוש שנים; עשה את המעשה במזיד, דינו – מאסר שבע שנים".

מה הדין?

- א. אם היסוד הנפשי של דניאל הוא כוונה- דינו מאסר שבע שנים; אם במחשבה פלילית- דינו מאסר שלוש שנים.
- ב. אם היסוד הנפשי של דניאל הוא רשלנות – דינו מאסר שלוש שנים; אם ביסוד נפשי של כוונה – דינו מאסר שבע שנים.
- ג. אם היסוד הנפשי של דניאל הוא רשלנות- דינו מאסר שלוש שנים; אם היסוד הנפשי של דניאל הוא קלות דעת- דינו מאסר שבע שנים.
- ד. אם היסוד הנפשי של דניאל הוא רשלנות דינו מאסר שלוש שנים; אם היסוד הנפשי של דניאל הוא מחשבה פלילית – דינו מאסר שבע שנים.

58. לספר החוקים התווספה עבירה חדשה הקובעת כך: "היורק על הקרקע לאחר צפייה בחתול שחור דינו – חודשיים מאסר". שושנה, אשר הבחינה בחתול שחור, מיד התכוננה לירוק לכיוון הרצפה וגילתה כי ירקה בטעות על כיס מכנסה.

מה הדין?

- א. שושנה בשלב ההכנה, ולא ניתן להטיל עליה עונש.
- ב. שושנה בשלב הניסיון, ולא ניתן להטיל עליה עונש.
- ג. שושנה בשלב ההכנה, וניתן להטיל עליה עונש.
- ד. שושנה בשלב הניסיון, וניתן להטיל עליה עונש.

59. להלן פירוט גזרי דין שהוטלו (לחוד) על הנאשמות מיכל, דינה, ויונה בעבירת גניבה שדינה שלוש שנות מאסר וקנס שלא יעלה על 75,300 ₪.

- (1) בית המשפט הרשיע את מיכל, והטיל עליה קנס בסך 30,000 ₪ וציווה עליה לתת התחייבות בסכום של 30,000 ₪ להימנע מעבירה לתקופה של שנתיים.
- (2) בית המשפט קבע שדינה ביצעה את העבירה, אך נמנע מלהרשיע אותה. בית המשפט ציווה על דינה לתת התחייבות, בסכום של 50,000 ₪ ולהימנע מעבירה לתקופה של שנתיים.
- (3) בית המשפט הרשיע את יונה וציווה עליה לתת התחייבות, בסכום של 30,000 ₪ ולהימנע מעבירה לתקופה של שנתיים בסכום של 30,000 ₪.

גזר הדין של מי מהנאשמות ניתן שלא כדין?

- א. מיכל ויונה.
- ב. דינה ויונה.
- ג. מיכל ודינה.
- ד. מיכל, דינה ויונה.

מרתון דיני ירושה

1. אליהו נפטר והותיר אחריו צוואה בכתב, בה ציווה את רכושו לשלושת ילדיו בחלקים שווים ולא ציווה דבר לאשתו. העיזבון כולל את דירת המגורים שלו ושל אשתו בת"א. ילדי המנוח, המתגוררים בי-ם, הגישו לרשם לענייני ירושה בירושלים בקשה לקיום הצוואה. האלמנה הגישה לרשם התנגדות לבקשה.

כיצד על הרשם לפעול?

- א. הרשם יעביר את הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בתל-אביב
- ב. הרשם יעביר את הבקשה לרשם לענייני ירושה בתל-אביב
- ג. הרשם ידון בבקשה ויכריע בה
- ד. הרשם יעביר את הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים

2. **מי רשאי להגיש בקשה לרישום ירושה בלשכת רישום המקרקעין של בעל נכס מקרקעין שנפטר?**

- א. אם קיימת צוואה, זוכה על פי הצוואה בלבד
- ב. אם לא קיימת צוואה, יורש על פי דין בלבד
- ג. אם קיימת צוואה, זוכה על פי הצוואה או יורש על פי דין בלבד
- ד. כל המעוניין בדבר.

3. יוהנה, אזרחית ותושבת שווייץ, היא אתאיסטית (חסרת דת) אשר כל נכסיה מצויים בשווייץ. יוהנה הגיעה לישראל בטיוול משפחתי שארגנה חברת תיירות שווייצרית, ולמראה העיר העתיקה בירושלים היא התרגשה ונפטרה בתחומי העיר ירושלים, לא לפני שביקשה להיקבר בישראל. בשל התארכות הליכי הקבורה בישראל מעוניינים שניים מבניה לקבל צו ירושה על נכסיה מבית המשפט בישראל.

מה הדין?

- א. בית המשפט המוסמך ליתן צו ירושה במקרה זה הוא בית המשפט לענייני משפחה בירושלים.
- ב. בית המשפט המוסמך ליתן צו ירושה במקרה זה הוא כל בית משפט לענייני משפחה בישראל.
- ג. בית המשפט המוסמך ליתן צו ירושה במקרה זה הוא בית המשפט המחוזי בירושלים.
- ד. אין בית משפט מוסמך בישראל ליתן צו ירושה במקרה זה.

4. משה ויעל, בעל ואישה, חתמו בשנת 2010 על צוואה הדדית שעל פיה כל אחד מהם מוריש את רכושו ישירות לילדיהם בחלקים שווים בין הילדים. יעל נפטרה בשנת 2012 ועיזבונה עבר על פי הצוואה ההדדית לילדי הצדדים בחלקים שווים. לאחר פטירתה של יעל החליט משה לשנות את צוואתו.

האם צוואתו החדשה תקפה?

- א. לא, מכיוון שהוא לא ירש את אשתו ולכן אינו יכול להשיב את אשר ירש.
- ב. לא, מכיוון שאשתו נפטרה ועם פטירתה פקעה זכותו לשנות את צוואתו.
- ג. כן, ובלבד שהיורשים יהיו הילדים (גם אם לא בחלקים שווים).
- ד. כן, אלא אם הצדדים הגבילו את זכותם לשנות את הצוואה ההדדית לאחר פטירת הראשון.

5. מיהו יורש על פי דין?

- א. מי שירש על פי צוואתו של המנוח.
- ב. מי שלא ירש על פי צוואתו של המנוח.
- ג. מי שירש מנוח שיש לו צוואה לפי חלוקה שקבועה בחוק.
- ד. מי שירש מנוח שאין לו צוואה או שיש לו צוואה חלקית, לפי חלוקה שקבועה בחוק.

6. מהו סולם העדיפויות בירושה על פי דין בהעדר בן או בת זוג?

- א. הילדים וההורים של המוריש יורשים ראשונים, הנכדים ואחים של המוריש יורשים שניים, הסבים והדודים יורשים שלישיים. אם אין אף קרוב משפחה המדינה יורשת.
- ב. הילדים הנכדים וצאצאיהם יורשים ראשונים, ההורים האחים וצאצאיהם יורשים שניים, הסבים והדודים וצאצאיהם יורשים שלישיים. אם אין אף קרוב משפחה המדינה יורשת.
- ג. הילדים יורשים ראשונים, ההורים והנכדים יורשים שניים והסבים והאחים יורשים שלישיים. אם אין אף קרוב משפחה המדינה יורשת.
- ד. הורים וצאצאיהם יורשים ראשונים, הילדים וצאצאיהם יורשים שניים, הסבים וצאצאיהם יורשים שלישיים. אם אין אף קרוב משפחה המדינה יורשת.

7. איזה מהמשפטים הבאים נכון?

- א. אם המוריש הניח בן זוג וסבא, בן הזוג ירש $\frac{1}{2}$. אם הסבא הוא הורה של אמא של המוריש ירש $\frac{1}{4}$ ויורשי אביו של המוריש ירשו $\frac{1}{4}$ הנותר.
- ב. אם המוריש הניח בן זוג וסבא, בן הזוג ירש $\frac{1}{2}$ והסבא ירש $\frac{1}{2}$.
- ג. אם המוריש הניח בן זוג וסבא, בן הזוג יורש $\frac{2}{3}$ והסבא יורש $\frac{1}{3}$.
- ד. אם המוריש הניח בן זוג וסבא, בן הזוג יורש $\frac{2}{3}$ הסבא יורש $\frac{1}{6}$ ויורשי הסבתא יורשים $\frac{1}{6}$.

8. איזה מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. מחלקה של בת הזוג הנשואה ינוכה מה שהיא מקבלת לפי כתובתה.
- ב. טרם העיזבון בת הזוג מקבלת חזרה את כל מה שקיבל בעלה במועד הנישואין.
- ג. בת הזוג מקבלת את כל מה שמגיע לה לפי חוק יחסי ממון, הלכת השיתוף או הסכם לפני חלוקת העיזבון.
- ד. בת הזוג זכאית בכל מקרה לקבל את מלוא זכויותיו של המוריש בדירת המגורים בנוסף לחלקה בהתאם לטבלת הירושה על פי דין.

9. טניה נפטרה והותירה אחריה סבתא ובת זוג. הירושה היא אינה על פי צוואה.

מה הדין?

- א. סבתה ובת זוגה של טניה ירשו מהעזבון בחלקים שווים.
- ב. סבתה תירש שליש מהעזבון.
- ג. בת זוגה תירש חצי מהעזבון.
- ד. סבתה תירש רבע מהעזבון.

10. מימי נפטרה והותירה אחריה ארבעה ילדים, שני נכדים לכל ילד, ובן זוג. בתה, מיה, הבכורה מבין ארבעת ילדיה, נהרגה בתאונה יומיים לאחר מותה של מימי. מימי לא ערכה צוואה.

מה הדין?

- א. בן זוגה יירש חצי מהעזבון והשאר יתחלק בין שלושת ילדיה בחלקים שווים.
- ב. בן זוגה יירש חצי מהעזבון והשאר יתחלק בין שלושת ילדיה ושמונת נכדיה בחלקים שווים.
- ג. בן זוגה יירש שליש מהעזבון והשאר יתחלק בין שלושת ילדיה, $\frac{1}{6}$ לכל אחד ו- $\frac{1}{12}$ לשני נכדיה מבתה מיכל.
- ד. בן זוגה יירש חצי מהעזבון והשאר יתחלק בין שלושת ילדיה, שמינית לכל אחד ו- $\frac{1}{16}$ לשני נכדיה מבתה מיכל.

11. טל נפטרה במפתיע והותירה אחריה את אלווין, בן זוגה הידוע בציבור. לא ידוע אם לטל קרובים נוספים.

אילו מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. אם אין לטל אף קרוב משפחה, אלווין יירש את כל העזבון.
- ב. אם לטל יש ילדים, אלווין יירש מחצית מהעזבון.
- ג. אם לטל יש הורים, אלווין יירש מחצית מהעזבון.
- ד. אם לטל יש אחים, אלווין יירש מחצית מהעזבון.

12. יורשיו של אברהם אינם מוכנים לתת לאדל, אלמנתו, את כתובתה.

מה הדין?

- א. סכום הכתובה נחשב לחוב של העזבון וערכאת השיפוט המוסמכת היא ביהמ"ש לענייני משפחה.
- ב. סכום הכתובה נחשב לחוב של העזבון ודרגתו שווה לזו של שאר חובות העזבון, ערכאת השיפוט המוסמכת היא בית המשפט לענייני משפחה.
- ג. סכום הכתובה נחשב לחוב של העזבון ודרגתו שווה לזו של שאר חובות העזבון, ערכאת השיפוט המוסמכת היא בית המשפט המחוזי.
- ד. סכום הכתובה נחשב לחוב של העזבון ודרגתו שווה לזו של שאר חובות העזבון במידה וסכום הכתובה אינו עולה על סכום סביר, ערכאת השיפוט המוסמכת היא בית המשפט המחוזי.

13. לאחר מותה של רחל, הודיעה בתה, קורל, כי אינה זקוקה לחלקה בעיזבון והיא מסתלקת לטובת אחותה הצעירה ממנה, שיר. לרחל שני בנים נוספים הטוענים כי קורל אינה יכולה לעשות זאת.

מה הדין?

- א. שלושת ילדיה של רחל, למעט קורל, ירשו בחלקים שווים.
- ב. קורל אינה יכולה להסתלק מין העיזבון.
- ג. שיר תירש חצי מהעיזבון ושני בניה של רחל ירשו רבע כל אחד.
- ד. בית המשפט יכריע בשאלת חלוקת העיזבון לפי שיקול דעתו.

14. רוי אומץ כשהיה בן חמש ע"י אמיר וינאי. לימים, נולדו להם שני ילדים נוספים. רוי נהרג בתאונת אופנוע כשהיה בן 29 והותיר אחריו בת זוג בהריון. 4 שנים לאחר מכן נהרגו אמיר וינאי בהתהפכות רכב והותירו שני ילדים, נכד, בנו של רוי.

מה הדין?

- א. העיזבון יחולק בין שני ילדיהם הנותרים, חצי חצי.
- ב. העיזבון יחולק בין שני ילדיהם ונכדם כך שכל אחד יירש שליש.
- ג. רוי אינו זכאי לרשת בשל היותו מאומץ ולכן גם בנו אינו זכאי לרשת.
- ד. על נכדם להגיש בקשה לבית המשפט במידה והוא רוצה לרשת את חלקו של אביו בעיזבון.

15. בגיל חמש ננטש דור ע"י אמו, לאה. בגיל שבע אומץ ע"י עמית ועופר. בגיל 24 מכר דור את החברה שלו ב-127,000,000 ש"ח, אך שנה לאחר מכן נפטר מסרטן. לאה, אמו, טוענת לחלקה בעיזבון.

מה הדין?

- א. לאה אינה זכאית לרשת את דור.
- ב. העיזבון יחולק חצי ללאה וחצי לעמית ועופר.
- ג. העיזבון יחולק בין לאה, עמית ועופר בחלקים שווים.
- ד. לאה אינה זכאית לרשת את דור ולכן יורשיו הם עמית ועופר בלבד.

16. דימה, מיליונר שהשתקע בסביון, נפטר והותיר אחריו עיזבון של מאות מיליונים ללא יורשים. המדינה ירשה את עיזבונו והחליטה להשקיע את הכסף ברכישת ספינות חדשות.

אילו מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. המדינה רשאית לרשת רק ככל שטענה כי אין יורשים ע"פ דין ומוגבלת בשימוש בעיזבון רק לצרכים הנקובים בחוק.
- ב. המדינה רשאית לרשת רק ככל שטענה כי אין יורשים על פי דין.
- ג. המדינה רשאית לרשת רק ככל שטענה כי אין יורשים על פי דין ומוגבלת בשימוש בעיזבון רק לצרכים הנקובים בחוק שהם חינוך, ביטחון, בריאות ועוד.
- ד. המדינה רשאית לרשת רק ככל שטענה כי אין יורשים על פי דין ומוגבלת בשימוש בעיזבון רק לצרכים הנקובים בחוק שהם מדע, סעד ועוד.

17. עומר הכניס בצוואתו סעיף לפיו ילדיו יהיו זכאים לחלקם בעיזבון רק ככל שייחתם הסכם ממון בינם לבין בני זוגם, במידה ולא יעשו זאת יהיו זכאים לשקל אחד מהעיזבון. עם מותו, טוענים ילדיו כי הם זכאים לעיזבון ע"פ דין ואביהם אינו יכול לחייבם בצוואתו לערוך הסכמי ממון על מנת לרשת וכי אף אם יסרבו לכך זכאותם לרשת עומדת.

מה הדין?

- א. בית משפט יכריע בהתאם לנסיבות ולשיקול דעתו.
- ב. ככל שלא יחתמו על הסכמי ממון, בניו של עומר לא זכאים לרשת אותו.
- ג. היות ומדובר בירושה על פי צוואה, רשאי עומר לקבוע תנאי זה. ככל שילדיו לא יחתמו על הסכמי ממון הם לא יעמדו בתנאי ולא יהיו זכאים לחלקם בעיזבון.
- ד. ככל שילדיו לא יחתמו על הסכמי ממון הם לא יעמדו בתנאי ולא יהיו זכאים לחלקם בעיזבון, אך אם עומר לא קבע מי יזכה אם לא יחתמו על הסכמי ממון, הם ירשו על פי דין.

18. אמיר נפטר והותיר אחריו הורים, אשר בהם תמך בזקנתם, בת זוג ובת, מיטל, נכה בשתי ידיה. בצוואתו הורה כי בת זוגו תירש את כל עיזבונו.

מה הדין?

- א. הוריו זכאים למזונות מין העיזבון.
- ב. בתו זכאית למזונות מין העיזבון.
- ג. בת זוגו זכאית למזונות מין העיזבון.
- ד. ללא קשר לצוואתו, בת זוגו, הוריו ובתו זכאים למזונות מין העיזבון.

19. אביו של יוסי, משה, נותר ללא עזרה עקב מותו המפתיע של בנו. ילדיו של יוסי מסוכסכים באשר לזכויותיהם בעיזבון. משה מחליט להגיש בקשה לקביעת מזונות לביהמ"ש אולם קץ הסכסוך אינו נראה באופק.

מה הדין?

- א. ביהמ"ש יכריע בשאלת המזונות רק לאחר שיוכרע הסכסוך הירושה ויקבע כיצד מתחלק העיזבון.
- ב. בית המשפט יחייב את שאר הירושים להגיע לפתרון תוך כשלושה חודשים על מנת שזכותם של הזכאים למזונות מין העיזבון לא תדחה זמן רב מדי.
- ג. לבית המשפט הסמכות לקבוע למשה מזונות זמניים עד גמר בירור הבקשה וללא כל קשר לסכסוך בין שאר הירושים.
- ד. משה אינו יכול להגיש בקשה למזונות, אלא רק לאחר חלוקת העיזבון.

20. שרון, חשד שאשתו סבטלנה משקרת לו ביחס לניהול ההוצאות המשותפות וכי היא מחזיקה חשבון בנק משלה ולכן החתים אותה על הסכם לפיו היא מוותרת על זכותה למזונות במקרה והוא נפטר. שרון העביר לבנו היחיד מנישואיו הראשונים את צוואתו, וכן את ההסכם עליו חתמה סבטלנה. עם מותו של שרון, טוען בנו, כי לסבטלנה אין כל זכאות למזונות מין העיזבון.

מה הדין?

- א. לסבטלנה אין כל זכות למזונות מין העיזבון.
- ב. ההסכם טעון אישור בית משפט.
- ג. ההסכם בטל ולסבטלנה זכאות על פי חוק.
- ד. ההסכם תקף אך סבטלנה יכולה להגיש בקשה מחודשת לבית המשפט.

21. ענבר, חברתו הטובה של אייר, נהגה להתגורר עמו בדירתו בירושלים בחצי השנה האחרונה. ענבר התאוששה ממות בתה ואייר תמך בה ודאג לפרנסתה. עם מותו דרשו יורשיו כי תפנה את הבית במהירות האפשרית שהרי אינה זכאית לדבר מעיזבונו.

מה הדין?

- א. ענבר רשאית לקבל את הדרוש לה לפרנסתה מן העיזבון למשך חודש אחד לאחר מותו של אייר.
- ב. ענבר רשאית לקבל את הדרוש לה לפרנסתה מן העיזבון למשך חודשיים לאחר מותו של אייר.
- ג. ענבר רשאית לקבל את הדרוש לה לפרנסתה מן העיזבון למשך 3 חודשים לאחר מותו של אייר.
- ד. ענבר רשאית לקבל את הדרוש לה לפרנסתה מן העיזבון למשך חצי שנה לאחר מותו של אייר.

22. ספיר הפקידה את צוואתה בידי שכנתה וחברתה בשלושים השנים האחרונות, נעמה. עם מותה של ספיר, לא מסרה נעמה את צוואתה לאיש, מאחר ושהתה תחילה בחו"ל כשנפטרה ספיר ושכחה מכך. רק לאחר מכן החליטה כי אין זה מעשה נכון למסור את הצוואה לאחר שעזבונו של ספיר כבר חולק.

מה הדין?

- א. ככל שנעמה הפרה את חובתה למסור את הצוואה ברגע שנודע לה על מות ספיר היא צפויה למאסר של כשלושה חודשים או לקנס.
- ב. על נעמה החובה למסור את הצוואה ברגע שנודע לה על מותה של ספיר.
- ג. ככל שנעמה הפרה את חובתה למסור את הצוואה ברגע שנודע לה על מות ספיר היא צפויה למאסר של כשלושה חודשים.
- ד. ככל שנעמה הפרה את חובתה למסור את הצוואה ברגע שנודע לה על מות ספיר היא צפויה לקנס.

23. בהיותו בן 21 ניסה בנו של מאיר לגרום למותו ואף הורשע בכך. שלושים שנה לאחר מכן נפטר מאיר ובצוואתו ציין כי סלח לבנו והוריש לו חצי מעיזבונו. בתו של מאיר טוענת כי אחיה אינו יכול לרשת משום שהורשע בניסיון לגרום למותו של אביהם.

מה הדין?

- א. בנו של מאיר אינו יכול לרשת אותו.
- ב. בנו של מאיר אינו יכול לרשת אותו משום שהורשע בניסיון לגרום למותו.
- ג. משום שמאיר מחל לבנו ועשה צוואה לטובתו יכול האחרון לרשת אותו.
- ד. בנו יכול לרשת אותו.

24. בר, בן ה-17, וגיל, בן ה-21, הם ילדיו ויורשיו של עמוס ז"ל. בר מוכן להסתלק מחלקו בעיזבונו בתנאי שגיל יהיה אחראי שהוא יתקבל להתמחות באוניברסיטה יוקרתית בעיצוב תעשייתי. גיל הסכים.

מה אינו נכון?

- א. הסתלקותו של בר אסורה.
- ב. הסתלקותו של בר מותרת.
- ג. הסתלקותו של בר היא הסתלקות על תנאי.
- ד. בר הוא קטין ולכן הסתלקותו דורשת אישור בית משפט.

25. יואל עשה את כל הונו מתפעול קזינו במס' ערים מרכזיות במזרח אירופה. לאחר מותו, ירשו 6 ילדיו את רכושו הרב שווה בשווה. שנה לאחר חלוקת העיזבון, הודיע זיו לאחיו כי חזר בתשובה וברצונו להסתלק מהעיזבון.

מה הדין?

- א. ניתן להסתלק הסתלקות כללית מהעיזבון.
- ב. חלקו של זיו בעיזבון יתחלק בין חמשת אחיו בחלקים שווים.
- ג. הסתלקותו של זיו דורשת אישור בית משפט ופתיחת ההליך מחדש.
- ד. לאחר שחולק העיזבון לא ניתן עוד להסתלק.

26. אליה, השקוע בחובות כבדים, יירש לאחר פטירת אמו 10,000,000 ₪ עם שלושת אחיו בחלקים שווים. נושיו של אליה מבקשים לעקל את זכויותיו בעיזבון של אמו עקב חובותיו כלפיהם.

מה הדין?

- א. לא ניתן לעקל את זכותו של אליה בעיזבון.
- ב. אליה יכול להסתלק מחלקו בעיזבון כך שלנושיו לא יהיה חלק בו.
- ג. נושיו זכאים לפנות לבית המשפט רק לאחר חלוקת העיזבון.
- ד. נושיו זכאים לעקל את זכותו בעיזבון בכל התקופה שלאחר מותה של אמו ועד לחלוקת העיזבון.

27. פאני נהרגה בתאונה כאשר צוואתה המקורית עמה בתיק המסמכים שנשאה. אחיינה טוען כי ככל שלא ניתן להגיש לבית המשפט צוואה מקורית, יש לבטלה והירושה תהיה על פי דין.

מה הדין?

- א. ככל שלא ניתן להגיש את הצוואה המקורית הצוואה בטלה.
- ב. ככל שהוכח שהצוואה המקורית הושמדה בנסיבות שאין בהם כדי לבטלה בית המשפט רשאי להתיר הגשת העתק.
- ג. בית המשפט רשאי להתיר הוכחת צוואה בהגשת העתק.
- ד. ניתן להגיש העתק צוואה לשם צו קיום צוואה.

28. שירה, בעלת הון, הותירה צוואה בה היא מורה לחלק רק את נכסיה הנזילים שווה בשווה בין ארבעת ילדיה. בנוסף, שירה הייתה הבעלים של כ-4 בניינים, אשר הורתה בצוואתה להוריש את הבניין בחיפה לבתה הבכורה ואת הבניין ביפו, לבתה הצעירה. שני ילדיה הנותרים טוענים כי על שני הבניינים האחרים להתחלק ביניהם.

מה הדין?

- א. בית המשפט יכריע במחלוקת ורק לאחר מכן ייתן צו קיום צוואה.
- ב. רכושה של שירה יתחלק בהתאם לצוואתה וינתן צו קיום צוואה.
- ג. היות וצוואתה של שירה אינה מסדירה כראוי את חלוקה רכושה בין יורשיה העיזבון יחולק על פי דין וינתן צו ירושה.
- ד. ביחס לנכסיה הנזילים ולשני הבניינים ינתן צו קיום צוואה וביחס ליתר העיזבון ינתן צו ירושה.

29. שושי נפטרה והותירה אחריה נכסים רבים. 24 אנשים טוענים לזכויות בעיזבונה והמחלוקות רבות. אע"פ שהוגשה בקשה למתן צו ירושה, העביר הרשם לענייני ירושה את הבקשה לביהמ"ש.

אילו מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. ככל שהוגשה התנגדות לבקשה למתן הצו הרשם לענייני ירושה יעביר את הבקשה לדיון בבימ"ש.
- ב. ככל שעל הירושה חל משפט בינלאומי פרטי הרשם לענייני ירושה יעביר את הבקשה לדיון בבימ"ש.
- ג. ככל שקיימים מעל 20 יורשים לעיזבון הרשם לענייני ירושה יעביר את הבקשה לדיון בביהמ"ש.
- ד. ככל שהרשם לענייני ירושה רואה לנכון להעביר את הבקשה לדיון בביהמ"ש הוא יכול לעשות זאת.

30. יורשיה של קיסרית מעוניינים כי נכדתה רותי, שאינה נמנית בין היורשים, תמונה כמנהלת העיזבון אך רותי לא מעוניינת בכך. הם מעוניינים כי תמונה לתפקיד בכל זאת בשל העובדה שסייעה לה רבות במהלך השנים בניהול עסקיה.

מה הדין?

- א. ככל שרוב היורשים מציגים עמדה זו בפני בית המשפט, רותי תמונה למנהלת העיזבון.
- ב. על רותי לתת את הסכמתה למינוי לבית המשפט.
- ג. על רותי לתת את הסכמתה למינוי לבית המשפט או לרשם לענייני ירושה.
- ד. בשל העובדה כי סייעה בניהול עסקיה במהלך השנים האחרונות תידרש רותי להסביר לבית המשפט מדוע אינה מסכים לקבל את המינוי ובית המשפט יצטרך לאשר זאת.

31. אלי נפטר והרשם לענייני ירושה מינה מנהל עיזבון לעיזבון.

אילו מהמשפטים הבאים אינו נכון?

- א. ככל שהבקשה למינוי מנהל עיזבון הוגשה בהסכמת כל הצדדים הנוגעים בדבר הרשם יכול למנות מנהל עיזבון.
- ב. ככל שמדובר בצוואה אשר נקבע בה כי ימונה מנהל עיזבון וכן זהותו הרשם יכול למנות מנהל עיזבון.
- ג. לרשם לענייני ירושה סמכות מקבילה למנות מנהל עיזבון במקרים מסוימים הקבועים בחוק.
- ד. ככל שמדובר בעיזבון אשר פחות מעשר מיליון ש"ח הרשם יכול למנות מנהל עיזבון.

32. מס' שבועות לאחר מותו של דובי, גילו יורשיו כי בשל מותו חברת הביטוח צריכה להעניק סכום של 2,000,000 ₪ למוטב אותו בחר דובי. יורשיו טוענים כי כספים אלו נכללים בעיזבון.

מה הדין?

- א. בשל מותו של דובי, כספים אלו נכללים בעיזבון.
- ב. מוטב אינו יורש על פי חוק הירושה וקיימת לו זכות עצמאית חוזית לקבל את הכספים, ככל שדובי ציין מוטב. הוראות הפוליסה גוברות על חלוקת העיזבון על פי דין וגם על הוראות צוואה במידה וישנה אלא אם כן היא מתייחסת לכך מפורשות.
- ג. מוטב אינו יורש על פי חוק הירושה וקיימת לו זכות עצמאית חוזית לקבל את הכספים, ככל שדובי ציין מוטב, הוראות הפוליסה גוברות על חלוקת העיזבון על פי דין.
- ד. הוראות חלוקת העיזבון על פי דין גוברות על הוראות הפוליסה.

33. בעת ששכב במיטת חוליו, ציווה סבו של אלעד את כל רכושו לאלעד בצוואה שנערכה בעל-פה בפני שני עדים, בהתאם לכללים הקבועים בחוק הירושה. משנפטר הסב, הגיש אלעד לרשם הירושה בקשה למתן צו לקיום הצוואה.

האם מוסמך רשם הירושה ליתן את הצו לקיום הצוואה?

- א. לא.
- ב. כן, משום שהצוואה תקפה ונערכה בהתאם לכללים שבחוק הירושה.
- ג. כן, ובלבד שלא הוגשה התנגדות לבקשה.
- ד. לא, רק אם אלעד הוא קטין או פסול דין.

34. באיזה מקרה מבין המקרים הבאים הרשם לענייני ירושה אינו רשאי למנות מנהל עיזבון בבקשה למתן צו ירושה או צו לקיום צוואה שנדונה בפניו?

- א. אם הבקשה למינוי מנהל עיזבון הוגשה בהסכמת הצדדים.
- ב. אם המוריש קבע בצוואתו מי יהיה מנהל העיזבון.
- ג. מיוזמתו, מבלי שהתבקש לכך, אם ראה שיש צורך במינוי מנהל עיזבון.
- ד. אף תשובה אינה נכונה, משום שבסמכות הרשם למנות מנהל עיזבון בכל המקרים שבחלופות.

35. דני ודנה היו נשואים במשך כ-30 שנה החל בשנת 1980. במהלך שנים אלו צברו את כל רכושם וכולו נרשם על שמו של דני. דנה זכאית למחצית הרכוש מכוח חוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1973. במהלך הנישואים נולדו להם שני ילדים. דני, שהיה טיפוס ממורמר ומעולם לא שמח בחלקו, תלה מגרעותיו אלו בדנה, ולכן כתב צוואה ובה הוריש את כל הרכוש הרשום על שמו לילדיו בלבד. דני נפטר.

מה הדין?

- א. "מצווה לקיים את רצון המת". דני הוא הבעלים על הרכוש הרשום על שמו, ולכן רשאי להורישו לכל מי שעולה בדעתו. לכם הילדים נוטלים את כל הרכוש.
- ב. לא ניתן סתם לנשל את הבן זוג מהירושה, ולכן הצוואה פסולה. הירושה תהיה על פי דין.
- ג. על אף הצוואה זכאית דנה למחצית מהרכוש מכוח חוק יחסי ממון. את המחצית השנייה רשאי דני להוריש לילדיו, והם בלבד יזכו בה.
- ד. על אף הצוואה זכאית דנה למחצית מהרכוש מכוח חוק יחסי ממון. במחצית השנייה הירושה תהיה על פי דין, כלומר מחצית (שהיא רבע) לדנה, ומחצית (שהיא רבע) לילדים.

36. לאחר 30 שנות נישואין נפטרה אשתו של שמעון ממחלה ממושכת. להם 3 ילדים בגירים. שמעון (יהודי), שהיה בעל רכוש רב, החליט להפיג את צערו באמצעות טיולים ברחבי העולם. באחד מהטיולים פגש בניקול, צרפתייה נוצרייה. הם נישאו בנישואין אזרחיים. לאחר תקופה קצרה נפטר שמעון ללא צוואה. בניו שואלים אם ניקול זכאית לירושה או לחלקה.

מה הדין?

- א. כן, ניקול יורשת כבת זוג לכל דבר ועניין, ולפיכך היא יורדת מחצית והילדים כולם יחד יורשים מחצית.
- ב. שאלה זו נותרה בצריך עיון בפסיקת בית המשפט העליון.
- ג. לא. על פי הדין האישי של שמעון הנישואים לא תופסים, שכן מדובר בנישואין בין יהודי ללא יהודייה, ולכן ניקול לא יכולה להיחשב כבת זוג על פי חוק הירושה.
- ד. לא. ניקול לא יכולה להיחשב כבת זוג לאור העובדה שהנישואין הם נישואין אזרחיים ולא התקיימו בארץ.

37. שמעון היה נשוי לדרורית במשך כ-30 שנה. מנישואים אלו נולד להם לוי אשר הלך זה מכבר לבית עולמו ולא הותיר אחריו צאצאים. שמעון נפטר ולא הותיר אחריו צוואה. הוא הותיר אחריו את אביו.

מה הדין?

- א. אם נותרו ילדים על דרורית לחלוק עימם את העיזבון חצי בחצי, אולם במקרה שהמנוח לא הותיר ילדים, היא זוכה בכל העיזבון.
- ב. דרורית נוטלת את המיטלטלין, כולל מכונית הנוסעים, השייכים למשק הבית המשותף, ונוטלת משאר העיזבון שני שלישים, בעוד האב נוטל שליש.
- ג. דרורית נוטלת את המיטלטלין, כולל מכונית הנוסעים, השייכים למשק הבית המשותף, ונוטלת משאר העיזבון מחצית, בעוד האב נוטל מחצית.
- ד. בהיותו "שאר הדם" היחיד נוטל האב את כל העיזבון, למעט המיטלטלין ומכונית הנוסעים, השייכים למשק הבית המשותף.

38. אבי ושרה נשואים ולהם בן יחיד, קטין, ששמו יצחק. בני המשפחה נסעו ברכב שבו נהג אבי ללא רישיון תקף עקב שלילת רישיונו וללא ביטוח חובה. למרבה הצער אירעה תאונה, ויצחק נהרג. בהמלצת עורך דינם, תבעו אבי ושרה את קרנית כיורשיו של יצחק. לאחר מחשה נוספת, כדי להימנע מתביעת שיבוב של קרנית נגד אבי, הסתלק אבי מעיזבונו של יצחק, וניתן צו ירושה שבו רק שרה יורשת את יצחק. נתון כי קרנית לא יכולה הייתה לדעת את העובדות שלעיל לפני מתן צו הירושה. קרנית הגישה בקשה לתיקון צו הירושה.

מה הדין?

- א. לקרנית מעמד של "מעוניין בדבר" לפי חוק הירושה, ולפיכך היא רשאית להגיש בקשה לתיקון צו הירושה.
- ב. מאחר שעד כה קרנית לא הגישה תביעת שיבוב, הרי שהיא אינה נחשבת ל"מעוניין בדבר" לפי חוק הירושה, ואינה במעמד המאפשר לה הגשת בקשה לתיקון צו הירושה.
- ג. מניעת הסתלקות מעיזבון היא פגישה בחופש הקניין, ועל כן אי אפשר להגיש בקשה שעניינה מניעת הסתלקות מירושה.
- ד. לא ניתן להסתלק מעיזבון של קטין, ולכן אבי ושרה הם היורשים של יצחק ועל הרשם חובה לתקן את צו הירושה.

39. רוני אחיין של משה וקרוב המשפחה היחיד שהיה לו, הגיע ארצה לביקור לאחר 20 שנות היעדרותו. במהלך ביקורו בארץ הוא גילה כי רשות המיסים פרסמה הודעה בעיתון על כוונתה לחלט כספים מבנק לאומי על סך 15,000 ש"ח בגין חובו החלוט של משה אשר הלך לעולמו וטרם הוגש בעניינו צו ירושה או צו קיום צוואה.

מה ביכולתו של משה לעשות?

- א. לפנות לביהמ"ש בבקשת התנגדות וזאת בתוך 45 יום מיום פרסום ההודעה.
- ב. אין באפשרותו לעשות דבר, מלבד להסכים לחילוט החוב.
- ג. לפנות לממונה על הגבייה ברשות בבקשת התנגדות וזאת בתוך 45 יום מיום פרסום ההודעה.
- ד. רשות המיסים אינה רשאית לפנות בבקשה לחילוט חוב.

40. שובל הגישה בקשה לצו קיום צוואה על עיזבון משה, אביה. במסגרת הבקשה ביקשה שובל כי הרשם לענייני ירושה ימנה אותה כמנהלת עזבון זמני. הרשם דחה את בקשתה למינוי מנהל עזבון זמני. שובל מעוניינת להגיש ערעור החלטת הרשם.

מה הדין ?

- א. עליה להגיש את הערעור לביהמ"ש מחוזי בתוך 15 ימים מהיום שנודע לה על ההחלטה.
- ב. עליה להגיש את הערעור לביהמ"ש לענייני משפחה בתוך 20 ימים מהיום שנודע לה על ההחלטה.
- ג. עליה להגיש את הערעור לביהמ"ש לענייני משפחה בתוך 15 ימים מהיום שנודע לה על ההחלטה, ביהמ"ש לענייני משפחה ישב במוטב תלתא.
- ד. עליה להגיש את הערעור לביהמ"ש לענייני משפחה בתוך 15 ימים מהיום שנודע לה על ההחלטה, ביהמ"ש לענייני משפחה ישב בדן יחיד.

מרתון דיני משפחה

1. בין דוד ליונתן מתבררת תביעה בבית המשפט לענייני משפחה בגין סכסוך משפחתי. במהלך בירור התביעה, ממנה בית המשפט את גדעון כמומחה מטעם בית המשפט, אלא שדוד מעוניין להגיש חוות דעת מומחה מטעמו.

האם רשאי דוד להגיש חוות דעת מומחה מטעמו?

- א. לא, ובלבד שהמומחה מטעם בית המשפט מונה בהסכמת הצדדים.
- ב. כן. בבית המשפט לענייני המשפחה בעל דין תמיד רשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו, בין אם מונה מומחה בית המשפט ובין אם לאו.
- ג. לא. אם בית המשפט לענייני משפחה מינה מומחה, בעל דין אינו רשאי, בשום מקרה, להגיש חוות דעת מומחה מטעמו.
- ד. כן, אם קיבל את רשות בית המשפט לכך.

2. עקב משבר בחיי הנישואים בין חיים לשרית, עזב חיים את ביתם המשותף בחיפה ובמקום זאת שכר דירת חדר בתל אביב. לאחר שחיים עזב את הבית המשותף, נאלצה שרית יחד עם אמיר, בנם, לחזור לבית הוריה בבאר שבע. כעת, אמיר מבקש להגיש תביעה למזונות נגד חיים, אביו.

לאיזה בית משפט לענייני משפחה יש את הסמכות המקומית לדון בתביעה?

- א. לבית המשפט בבאר שבע או בתל אביב.
- ב. לבית המשפט בחיפה או בבאר שבע.
- ג. לבית המשפט בבאר שבע.
- ד. לבית המשפט בחיפה.

3. חוק בית המשפט לענייני משפחה קובע את סמכות בית המשפט לדון בתביעה אזרחית בין אדם לבין בני משפחתו.

איזו תביעה לא תידון בבית המשפט לענייני משפחה משום שאין מדובר ב"בן משפחה"?

- א. תביעה בין אדם לבין בת זוגתו שלעבר, שהייתה נשואה לו כדן.
- ב. תביעה בין אדם לבין הידועה בציבור שלו.
- ג. תביעה בין אדם לבין סבתא של בת זוגתו.
- ד. אף תשובה אינה נכונה, משום שכל התביעות שבחלופות הן בין בני משפחה.

4. בתביעה המתבררת בבית המשפט לענייני משפחה הורה השופט על קיום קדם משפט מבלי שהתייחס לעניין התייצבות בעלי הדין לקדם המשפט. התובע שואל אותך האם עליו להתייצב לקדם המשפט ומה משמעות אי התייצבותו.

מה תאמר לתובע?

- א. רק בעל דין שהוא פסול דין נדרש להתייצב לקדם המשפט. אם התובע לא התייצב לקדם המשפט רשאי בית המשפט לדחות את מועד הדיון.
- ב. בעל דין, למעט בעל דין שהוא פסול דין, נדרש להתייצב לקדם המשפט. אם התובע לא התייצב לקדם המשפט רשאי בית המשפט לדחות או למחוק את התביעה.
- ג. בעל דין, לרבות בעל דין שהוא פסול דין, אינו נדרש להתייצב לקדם המשפט. אם התובע לא התייצב לקדם המשפט רשאי בית המשפט לדחות את מועד הדיון, רק אם יהיה בכך כדי לייעל את המשפט.
- ד. בעל דין, לרבות בעל דין שהוא פסול דין, נדרש להתייצב לקדם המשפט. אם התובע לא התייצב לקדם המשפט בית המשפט את התביעה או ידחה אותה אם מצא טעמים מיוחדים לכך.

5. הרשם לענייני ירושה הורה על מתן צו ירושה, לבקשת כל היורשים ומבלי שהוגשה התנגדות כלשהי לבקשה. מיד לאחר מתן הצו, נוכח אחד היורשים לדעת שהופלה לרעה לעומת שאר היורשים וברצונו לערער על החלטת הרשם.

כיצד ניתן לערער על החלטת הרשם לענייני ירושה?

- א. לבית המשפט המחוזי תוך 15 ימים. בית המשפט המחוזי ידון בערעור בשופט אחד.
- ב. לבית המשפט המחוזי תוך 20 ימים. בית המשפט המחוזי ידון בערעור השלושה שופטים.
- ג. לבית המשפט לענייני המשפחה תוך 20 ימים. בית המשפט לענייני המשפחה ידון בערעור בשופט אחד.
- ד. לבית המשפט לענייני משפחה תוך 15 ימים. בית המשפט לענייני משפחה ידון בערעור בשופט אחד.

6. במסגרת תביעה שהגישה שגית נגד אורן בבית המשפט לענייני משפחה, הגיש אורן כתב הגנה ובו הוא פרט את טענותיו לפיהן יש לדחות את תביעתה של שגית על הסף, משום שאין בטענותיה אמת. שגית חוששת שמא בית המשפט יאמין לטענותיו של אורן והיא מעוניינת להשיב עליהן.

מה על שגית לעשות כדי להשיב לטענות שבכתב ההגנה של אורן?

- א. להגיש כתב תשובה תוך 15 ימים.
- ב. לבקש את רשות בית המשפט להגיש כתב תשובה.
- ג. להגיש כתב תשובה תוך 10 ימים.
- ד. שגית אינה יכולה, בשום מקרה, להגיש כתב תשובה לכתב ההגנה.

7. האם סכסוך כספי בין סב לנכד על סך 5 מיליון ש"ח יתברר בבית המשפט לענייני משפחה?

- א. כן. תמיד, משום שמדובר על בני משפחה.
- ב. לא. בשום מקרה, משום שלא מדובר על בני משפחה.
- ג. כן, ובלבד שעילת הסכסוך נובעת מסכסוך בתוך המשפחה.
- ד. לא, משום ששווי התביעה אינו מצוי בסמכות בית המשפט לענייני משפחה.

8. איזה מבין ההליכים הבאים מצוי בסמכותו הייחודית של בית המשפט לענייני משפחה?

- א. תובענה אזרחית שעילתה סכסוך בתוך המשפחה שהגיש אדם נגד אחיינו.
- ב. תובענה לקביעת גיל.
- ג. תובענה לפיצויי פיטורין שהגיש אשה כנגד בעלה, שהוא גם מעסיקה.
- ד. תובענה לשלום בית.

9. אריק ודנה הם זוג גרוש. בני הזוג הגיעו להסכם גירושין אשר קיבל תוקף של פסק דין שלפיו ילדם המשותף של אריק ודנה - משה - יישאר בחזקתה של דנה ואריק ישלם מזונות למחייתו. הואיל ואריק אינו משלם את המזונות כפי שנקבע בהסכם הגירושין, דנה תובעת אותו ביהמ"ש לענייני משפחה בשם משה. ביהמ"ש לענייני משפחה מקבל את התביעה. אריק ממשיך שלא לשלם את המזונות שנפסקו.

כיצד אמורה דנה לפעול כדי לממש את פסק הדין?

- א. על ידי פתיחת הליכים בלשכת ההוצאה לפועל נגד אריק.
- ב. הליך הביצוע של פסק הדין יתבצע ע"י ביהמ"ש לענייני משפחה עצמו.
- ג. הליך הביצוע של פסק הדין יתבצע ע"י ביהמ"ש לענייני משפחה עצמו, אולם ביהמ"ש רשאי להורות כי פסה"ד יבוצע ע"י לשכת ההוצאה לפועל או בדרך שנראית לו יעילה וצודקת יותר בנסיבות העניין.
- ד. על-ידי פניה ליחידת הסיוע בבית המשפט לענייני משפחה.

10. יעקב, אזרח ישראלי המתגורר בשנים האחרונות בארצות הברית, טוען שגילו שרשום בתעודת הזהות הישראלית שלו הוא שגוי, ולמעשה הוא מבוגר בשנה.

מה הדין?

- א. יעקב רשאי להגיש תובענה לסעד הצהרתי לבית המשפט המחוזי שיורה על תיקון גילו. הואיל ויעקב הוא תושב חוץ שאין לו מען בארץ, התובענה תוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים.
- ב. יעקב רשאי להגיש תביעה אזרחית לבית משפט השלום שבה יבקש צו המורה על תיקון גילו. הואיל ויעקב הוא תושב חוץ שאין לו מען בארץ, התובענה תוגש לכל בית משפט שלום ברחבי הארץ.
- ג. יעקב רשאי להגיש בקשה לקביעת גיל לבית המשפט לענייני משפחה. הואיל ויעקב הוא תושב חוץ שאין לו מען בישראל, הבקשה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו.
- ד. יעקב רשאי להגיש עתירה מינהלית לבית משפט לעניינים מינהליים שבמסגרתה יבקש להורות על תיקון מרשם האוכלוסין. הואיל ויעקב הוא תושב חוץ, התובענה תוגש לבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים.

11. נישואיהם של רונית ורוני עלו על שרטון. לפיכך הגישה רונית נגד רוני תביעה לבית המשפט לענייני משפחה לתשלום מזונות, משמורת וזכויות רכושיות. רונית מעוניינת לבסס את תביעתה על מסמכים שנמצאים בידיו של רוני ושלא צורפו במסגרת כתבי הטענות שהגיש לבית המשפט.

מה הדין?

- א. בית משפט לענייני משפחה אינו מוסמך להורות על גילוי מסמכים מעבר למסמכים שצורפו לכתבי הטענות שהגישו הצדדים.
- ב. בית המשפט לענייני משפחה מוסמך ליתן צו לגילוי מסמכים כללי עוד בשלב קדם המשפט.
- ג. רוני בית המשפט לענייני משפחה מוסמך ליתן צו לגילוי מסמכים רק לאחר שיתיים שלב החקירות, ואם לא יחשוף מסמכים אלו בחקירתו.
- ד. בית משפט לענייני משפחה מוסמך ליתן צו לגילוי מסמך ספציפי בלבד.

12. ראובן תבע את אחיו שמעון בבית המשפט המחוזי בתובענה אזרחית בעניין שהיה ביניהם, שאינו נובע מיחסי המשפחה. שמעון, שכעס מאוד בגין תביעה זו, החליט להגיש תביעה שכנגד נגד אחיו ראובן, תביעה אזרחית שעילתה סכסוך משפחתי שהיה ביניהם, ובה הוא עתר לפיצוי של חצי מיליון ש"ח.

מה הדין?

- א. חובה לפצל את התביעות. התביעה של ראובן תישאר בבית המשפט המחוזי, אך התביעה של שמעון תועבר לבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. חובה לפצל את התביעות. התביעה של ראובן תישאר בבית המשפט המחוזי, אך התביעה של שמעון תועבר לבית משפט השלום בגלל סכומה.
- ג. על שתי התביעות להתברר בבית המשפט המחוזי שבו הוגשו.
- ד. בית המשפט המחוזי רשאי להעביר את שתי התביעות לבית המשפט לענייני משפחה.

13. בעקבות סכסוך שהתגלע לראשונה עם בן זוגה מעוניינת ורדה להגיש לבית המשפט לענייני משפחה בקשה למזונות זמניים. בבית המשפט לענייני משפחה לא מתנהל תיק ביניהם, ובמהלך השנה החולפת לא הוגשה בקשה ליישוב סכסוך בין אותם צדדים.

מה הדין?

- א. ורדה רשאית להגיש בקשה למזונות זמניים, ובמסגרת הבקשה לכלול את כל הטענות העובדתיות הרלוונטיות לעניין.
- ב. ורדה אינה רשאית להגיש בקשה למזונות זמניים אלא במסגרת תיק עיקרי בין בני הזוג, אשר המבוקש בו כולל גם מזונות.
- ג. ורדה רשאית להגיש בקשה למזונות זמניים אם תתחייב להגיש תובענה בעניין בתוך 7 ימים.
- ד. ורדה אינה רשאית להגיש בקשה למזונות זמניים כהליך ראשון בין בני הזוג.

14. דני הגיש התנגדות לקיום צוואתו של שמעון ז"ל, דודו של דני, לרשם לענייני ירושה ועתר לביטולה בטענה כי שמעון, הגם שלא הוכרז פסול דין, היה חולה נפש במועד עריכת הצוואה ולא ידע להבחין בטיבה של צוואה. הבקשה לקיום צוואה והתנגדות דני לצוואה הועברו על ידי הרשם לענייני ירושה לבית המשפט לענייני משפחה. דני רוצה להוכיח את טענתו בדבר היעדר כשרות של שמעון לצוות באמצעות מומחה מתחום הרפואה.

מה הדין?

- א. דני היה צריך להגיש חוות דעת של מומחה רפואי לתמיכה בטענותיו ביחד עם התנגדותו שהוגשה לרשם לענייני ירושה. משלא עשה כן רק שופט בית המשפט לענייני משפחה רשאי למנות מומחה רפואי לבחינת הטענה, מיוזמתו שלו ובמסגרת שלב ההוכחות.
- ב. דני רשאי להגיש חוות דעת של מומחה רפואי מטעמו לתמיכה בטענותיו, בד בבד עם הגשת תצהירי עדות רשאית מטעמו.
- ג. דני רשאי כבר בשלב קדם המשפט, להגיש בקשה למינוי מומחה רפואי מטעם בית המשפט, על מנת שזה יגיש לבית המשפט חוות דעת בכתב בדבר כשרותו של שמעון לצוות במועד עריכת הצוואה.
- ד. משנתון כי שמעון לא הוכרז פסול דין במועד עריכת הצוואה, דני כלל לא היה רשאי להתנגד לצוואה בטענה כי שמעון לא ידע להבחין בטיבה של צוואה, ומשכך גם לא יתאפשר לו להוכיח טענה זו באמצעות מומחה רפואי.

15. חיים, דודו של דני, נפטר לאחר שלקה בדום לב במהלך טיול על חוף ימה של תל אביב, כשהוא מותיר אחריו חוב לדני בסכום של 100,000 ש"ח. עזבונו של חיים ז"ל מנוהל על ידי מנהל עיזבון שמינה בית המשפט לענייני משפחה בעיר ירושלים, שם התגורר חיים עד לפטירתו. דני, שאינו יורשו של חיים, מעוניין לגבות את החוב האמור.

מה הדין?

- א. דני רשאי להגיש כתב תביעה נגד מנהל עזבון המנוח חיים לבית המשפט לענייני משפחה בעיר תל אביב.
- ב. דני רשאי להגיש תביעה נגד מנהל עזבון המנוח חיים לבית המשפט לענייני משפחה בעיר ירושלים. התביעה תידון לפני אותו שופט שמינה את מנהל העיזבון.
- ג. דני רשאי להגיש תביעה נגד מנהל עזבון המנוח חיים לבית משפט השלום בעיר ירושלים.
- ד. דני אינו רשאי להגיש תביעה לגביית החוב בשלב זה, ועליו להמתין עד שיסתיים הליך ניהול העיזבון והעיזבון יחולק ליורשי חיים, ואז להגיש תביעה נגד היורשים, כפי חלקיהם בעיזבון, לבית המשפט לענייני משפחה בעיר ירושלים.

16. שופטת בית המשפט לענייני משפחה בנצרת החליטה למנות את חיים, עובד סוציאלי, שיגיש לה חוות דעת מומחה בכתב בנוגע לצדדים לתביעת גירושם המונחת בפניה. בעלי הדין התנגדו לעצם ההחלטה על מינוי מומחה, וכן הודיעו שבכל מקרה הם מבקשים שחיים לא ימונה כמומחה. חרף בקשתם מינה בית המשפט את חיים כמומחה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי היה למנות את חיים כמומחה.
- ב. בית המשפט לא היה רשאי למנות אף מומחה לאור התנגדות הצדדים לעצם ההחלטה למנות מומחה.
- ג. בית המשפט רשאי היה למנות מומחה על אף התנגדות הצדדים לעצם המינוי, אך לא את חיים לאור התנגדות הצדדים למינויו.
- ד. על בית המשפט היה לחייב את הצדדים ליתן לו שמות של מומחים מוסכמים ולמנות אחד מהם.

17. לירון מעוניינת לקבל צו הגנה על פי חוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 עבור נועם אחיינה הקטין.

מה הדין?

- א. על לירון להגיש את הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. על לירון להגיש את הבקשה לבית המשפט לנוער.
- ג. על לירון להגיש את הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה או לבית המשפט לנוער.
- ד. בנסיבות העניין לירון אינה מורשית להגיש את הבקשה.

18. בשנת 2010 נתן בית המשפט לענייני משפחה צו הירושה המצהיר כי משה הוא יורשו היחיד של מר שוורץ ז"ל, שנשפה בשואה ביחד עם אשתו וילדיו. צו הירושה ניתן לאחר שמשה הוכיח כי הוא בן דודתו של המנוח ויורשו היחיד. בשנת 2017 נודע ליעקב על צו הירושה שניתן. לטענת יעקב, צו הירושה שניתן אחר המנוח הוא תוצאה של מעשה מרמה וזיוף מסמכים שביצע משה, שאין לו שום קרבה משפחתית למנוח ולכל היותר הוא בן דודתו של אדם אחר ששמו זהה לשמו של המנוח. יעקב טוען כי הוא קרוב משפחתו היחיד של המנוח ויורשו על פי דין. יעקב מעוניין להגיש תביעה לביטול צו הירושה וחוות דעת מומחה מטעמו לצורך הוכחת טענת הזיוף. בין יעקב למשה אין קרבת משפחה או היכרות קודמת.

מה הדין?

- א. יעקב רשאי לפנות לבית המשפט המחוזי בתביעה לביטול צו הירושה ורשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו להוכחת טענת הזיוף.
- ב. יעקב רשאי לפנות לבית המשפט לענייני משפחה בתביעה לביטול צו הירושה ורשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו להוכחת טענת הזיוף.
- ג. יעקב רשאי לפנות לבית המשפט לענייני משפחה בתביעה לביטול צו הירושה, אך אינו רשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו בטרם פנה לבית המשפט לענייני משפחה בבקשה למינוי מומחה מטעם בית המשפט ובקשתו נדחתה.
- ד. יעקב אינו רשאי להגיש תביעה לביטול צו הירושה משחלפו שנים מאז שניתן.

19. מוטי וגאולה בני זוג המצויים בהליכי גירושין בבית הדין הרבני, אשר דן בכל הסוגיות הכרוכות בגירושין, לרבות במשמורת הילדים. לאחרונה נהג מוטי באלימות קשה כלפי בתם הקטינה אודליה. גאולה רוצה לבקש שיינתן נגד מוטי צו הגנה לפי החוק למניעת אלימות במשפחה התשנ"א-1991, לשם הרחקתו המיידית של מוטי מדירת המגורים שבה גרה אודליה.

לאיזו ערכאה עליה להגיש את הבקשה לצו הגנה נגד מוטי?

- א. היות שבית הדין הרבני החל לדון בעניין המשפחה, ובפרט בנושא המשמורת על אודליה, על גאולה להגיש את הבקשה לבית הדין הרבני בלבד.
- ב. לבית הדין הרבני אין סמכות לדון בבקשות לצו הגנה לפי החוק למניעת אלימות במשפחה, על כן עליה להגיש את הבקשה לבית המשפט לענייני משפחה בלבד.
- ג. על גאולה להגיש את הבקשה לבית המשפט המחוזי במקום מגוריהן המשותף האחרון, שהוא הערכאה המוסמכת לדון בבקשות לצווי הגנה.
- ד. גאולה רשאית להגיש את הבקשה לבית משפט השלום או לבית המשפט לענייני משפחה או לבית הדין הרבני – לפי בחירתה.

20. יוסף הגיש בקשה ליישוב סכסוך לבית המשפט לענייני משפחה נגד ברכה, אשתו. לאחר שבועיים התייצבו בני הזוג לפגישת מהו"ת ביחידת הסיוע. הפגישה נכשלה, ותקופת עיכוב ההליכים לא הוארכה. ברכה ספרה בקוצר רוח את הימים, וכשחלפו 61 ימים מן היום שבו הגיש יוסף את הבקשה ליישוב סכסוך, הגישה ברכה לבית המשפט לענייני משפחה תביעה למזונות אישה נגד יוסף. יוסף התרגז, ולמחרת הגיש תביעת גירושין נגד ברכה לבית הדין הרבני, וכרך בתביעתו את מזונות האישה.

איזו מבין התביעות דינה להימחק?

- א. בית הדין הרבני ימחק את התביעה של יוסף בעניין מזונות האישה; התביעה למזונות אישה הוגשה קודם לכן מטעם ברכה לבית המשפט לענייני משפחה אשר קנה סמכות לדון בסוגיה זו בשל "מרוץ הסמכויות".
- ב. בית הדין הרבני ימחק את התביעה של יוסף למזונות אישה מכיוון שהבקשה להליך יישוב הסכסוך הוגשה לבית המשפט לענייני משפחה. על כן, היה עליו להגיש את התביעה לאותה ערכאה שאלה הוגשה הבקשה ליישוב סכסוך.
- ג. בית המשפט לענייני משפחה ימחק את התביעה של ברכה למזונות אישה מכיוון שאין לברכה זכות להגיש תביעה במועד זה.
- ד. שתי התביעות יימחקו מכיוון שטרם חלפו 60 ימים מאז התקיימה פגישת המהו"ת האחרונה, ועל כן עדיין לא חלפה תקופת עיכוב ההליכים הקבועה בחוק.

21. איזה מבין המשפטים הבאים אינו נכון בנוגע לבית המשפט לענייני משפחה?

- א. בתביעת מזונות לאחר שהוגש כתב הגנה אין לתובעת זכות להגיש כתב תשובה אלא אם קיבלה רשות מבית המשפט.
- ב. אין להגיש תביעה שכנגד או הודעת צד ג' ביחד עם כתב ההגנה בתיק העיקרי.
- ג. לפני הגשת תביעה בעניין של סכסוך משפחתי של הורה נגד בנו הבגיר אין חובה להגיש תחילה בקשה ליישוב סכסוך.
- ד. כל הדיונים בבית המשפט לענייני משפחה נידונים בדלתיים סגורות.

22. שירה וינאי הם זוג נשוי המתגורר בתל אביב ומבקש לאמץ קטין בן 3 המתגורר בירושלים.

לאן תוגש בקשתם למתן צו אימוץ לקטין המתגורר בירושלים?

- א. לבית משפו לענייני משפחה בתל אביב.
- ב. לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים.
- ג. לבית המשפט לענייני משפחה או לבית הדין הדתי בתל אביב, לפי בחירתם של שירה וינאי.
- ד. לבית המשפט לענייני משפחה או לבית הדין הדתי בירושלים, לפי בחירתם של שירה וינאי.

23. באיזה מבין ההליכים הבאים ניתן לנקוט מבלי להגיש תחילה בקשה ליישוב סכסוך?

- א. סכסוך בין רועי בן ה-19 ואביו שלום.
- ב. תובענה בקשר לדירת המגורים שרכשו בני הזוג עמי ודנה.
- ג. בקשת שמחה, אימו של אלון בן ה-10, לאשר פעולה רפואית דחופה בענייני אלון.
- ד. קביעת אבהותו של ששון שלא בהסכמה.

24. במסגרת הליך גירושין המתנהל בבית המשפט לענייני משפחה, נשמעה עדות של טל בן ה-10.

מה הדין?

- א. בית המשפט לענייני משפחה רשאי לשמוע עדותו של קטין שלא בנוכחות איש או בנוכחות אדם שבית המשפט התיר לו להיות נוכח בדיון.
- ב. לטל כלל אסור להעיד מפאת גילו.
- ג. לטל אסור להעיד נגד הוריו.
- ד. בית המשפט לענייני משפחה חייב לשמוע עדותו של קטין שלא בנוכחות איש או בנוכחות אדם שבית המשפט התיר לו להיות נוכח בדיון.

25. יעל, בתו של דני, עובדת במשרדו מזה כ- 5 שנים. לאחרונה עלו יחסיהם על שרטון בעקבות אי תשלום שכרה באופן מלא, ויעל החליטה להגיש נגד אביה תביעה בעניין.

היכן תידון התביעה?

- א. בבית הדין האזורי לעבודה.
- ב. בבית המשפט לענייני משפחה.
- ג. מאחר שמדובר בסכסוך בין בני משפחה, התביעה תידון אצל רשם בית הדין האזורי.
- ד. בבית הדין הארצי לעבודה.

26. נילי הגישה לבית המשפט לענייני משפחה בקשה ליישוב סכסוך בינה לבין בעלה גדי. השניים הופנו לפגישת מהו"ת. יחידת הסיוע החליטה שלא להאריך את משך תקופת ישיבת המהו"ת. משלא הצליחו הצדדים להגיע להסדר, הגישה נילי תובענה לבית המשפט לענייני משפחה.

האם נהגה נילי כדיון?

- א. כן. אם הצדדים לא הגיעו להסדר, רשאי הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב סכסוך, להגיש בתוך 15 ימים מסיום תקופת עיכוב ההליכים תובענה בעניין הסכסוך לערכאה מוסמכת.
- ב. לא. בשל מרוץ הסמכויות רשאי גם גדי להגיש תובענה.
- ג. כן. אם הצדדים לא הגיעו להסדר, רשאי הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב הסכסוך, להגיש בתוך 14 ימים מסיום תקופת עיכוב ההליכים תובענה בעניין הסכסוך לערכאה המוסמכת.
- ד. כן. אם הצדדים הגיעו להסדר, רשאי הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב הסכסוך, להגיש בתוך 15 ימים מסיום תקופת עיכוב ההליכים תובענה בעניין הסכסוך לערכאה המוסמכת.

27. אימו של דני בן ה-20 הגישה בקשה ליישוב הסכסוך ביניהם לבית המשפט לענייני משפחה. הצדדים הופנו ליחידת הסיוע וקיימו מספר פגישות מהו"ת. ביום 1.1.18 התקיימה ישיבת המהו"ת האחרונה.

תוך כמה זמן על הצדדים להודיע ליחידת הסיוע אם הם מעוניינים להמשיך בהליך החלופי ליישוב הסכסוך?

- א. בתום 5 ימים מיום פגישת המהו"ת האחרונה, יודיע כל אחד מהצדדים ליחידה אם הוא מעוניין להמשיך בהליך החלופי ליישוב הסכסוך.
- ב. בתום 3 ימים מיום פגישת המהו"ת האחרונה, יודיע כל אחד מהצדדים ליחידה אם הוא מעוניין להמשיך בהליך החלופי ליישוב הסכסוך.
- ג. בתום 15 ימים מיום פגישת המהו"ת האחרונה, יודיע כל אחד מהצדדים ליחידה אם הוא מעוניין להמשיך בהליך החלופי ליישוב הסכסוך.
- ד. בתום 10 ימים מיום פגישת המהו"ת האחרונה, יודיע כל אחד מהצדדים ליחידה אם הוא מעוניין להמשיך בהליך החלופי ליישוב הסכסוך.

28. שירה המיוצגת על ידך, מבקשת להגיש לבית המשפט לענייני משפחה תביעה לאימוץ דני בן ה-5.

האם לבית המשפט לענייני משפחה הסמכות לדון בבקשתה?

- א. כן. לבית המשפט לענייני משפחה סמכות הייחודית לדון בענייני אימוץ.
- ב. כן. לבית המשפט לענייני משפחה נתונה סמכות מקבילה לזו של בית הדין הרבני לדון בעניינים הנוגעים לאימוץ, גם ללא הסכמת הצדדים הנוגעים בדבר.
- ג. כן. לבית המשפט לענייני משפחה נתונה סמכות מקבילה לזו של בית הדין הרבני לדון בעניינים הנוגעים לאימוץ, אם ניתנה הסכמת הצדדים הנוגעים בדבר.
- ד. כן. לבית המשפט לענייני משפחה נתונה סמכות מקבילה לזו של בית הדין הרבני לדון בעניינים הנוגעים לאימוץ, אם ניתנה הסכמתם בכתב של הצדדים הנוגעים בדבר.

29. בית המשפט לענייני משפחה מינה מומחה מטעמו. שאול, בעל דין בהליך אשר מיוצג על ידך מעוניין לדעת תוך כמה זמן תוגש חוות דעתו של המומחה והאם יוכל להגיש שאלות הבהרה לאחר שתתקבל חוות דעתו.

מה הדין?

- א. חוות דעת המומחה תוגש לבית המשפט תוך 45 ימים מיום מינויו. שאול רשאי להגיש למומחה שאלות הבהרה בכתב בתוך 14 ימים מיום קבלת חוות הדעת.
- ב. חוות דעת המומחה תוגש לבית המשפט תוך 30 ימים מיום מינויו. שאול רשאי להגיש למומחה שאלות הבהרה בכתב בתוך 14 ימים מיום קבלת חוות הדעת.
- ג. חוות דעת המומחה תוגש לבית המשפט תוך 45 ימים מיום מינויו. שאול חייב להגיש למומחה שאלות הבהרה בכתב בתוך 14 ימים מיום קבלת חוות הדעת.
- ד. חוות דעת המומחה תוגש לבית המשפט תוך 30 ימים מיום מינויו. שאול חייב להגיש למומחה שאלות הבהרה בכתב בתוך 14 ימים מיום קבלת חוות הדעת.

30. רננה הגישה תביעה לבית המשפט לענייני משפחה בירושלים בעניין חוק אמנת האג (החזרת ילדים חטופים תשנ"א-1991) נגד איתן, בן זוגה, בעניין ילדיהם הקטינים המשותפים. איתן ביקש, בהסכמת רננה, ארכה של 7 ימים להגשת תשובתו לתביעה.

מה הדין?

- א. דין הבקשה להידחות. בית המשפט אינו רשאי לסטות מהמועדים הקבועים בחוק הנוגעות לעניין החזרת ילדים חטופים ללא קבלת חוות דעת בדבר טובת הילדים.
- ב. דין הבקשה להידחות. בית המשפט אינו רשאי לסטות מהמועדים הקבועים בחוק הנוגעות לעניין החזרת ילדים חטופים.
- ג. דין הבקשה להתקבל אם יימצאו טעמים מיוחדים שיירשמו וינתן אישור נשיא בית משפט השלום במחוז ירושלים.
- ד. דין הבקשה להתקבל אם יימצאו טעמים מיוחדים שיירשמו.

31. ראובן ושרה התגרשו. התביעה לאיזון משאבים בין בני הזוג התנהלה בפני בית המשפט לענייני משפחה. בפסק הדין נקבע כי ראובן יעביר לשרה סך של 200,000 ₪. ראובן לא מקיים את חלקו זה.

מהי הדרך הנכונה העומדת לרשותה של שרה לגבות את הסכום שציווה בית המשפט?

- א. פתיחת הליך לביצוע פסק הדין בבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. פתיחת הליך לביצוע פסק הדין בלשכת ההוצאה לפועל. אין צורך לבקש אישור מבית המשפט לענייני משפחה.
- ג. הגשת תביעה חדשה בבית המשפט לענייני משפחה בגין אי קיום פסק הדין.
- ד. פתיחת הליך מכוח פקודת ביזיון בית משפט בבית משפט השלום.

32. הליך גירושיהם של דני וגילי נדון בבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב. לאחר שהתגרשו ובשל מחלוקת שהתגלעה בעניין גובה מזונות ילדיהם המשותפים, מעוניינת גילי לתבוע את דני על גובה המזונות.

להיכן תוגש התביעה?

- א. התובענה תוגש לכל בית משפט לענייני משפחה.
- ב. התובענה תוגש בהתאם להחלטת נשיא בית משפט השלום או סגן נשיא בית המשפט לענייני משפחה.
- ג. התובענה תוגש בהתאם להחלטת נשיא בית משפט השלום או סגנו.
- ד. התובענה תוגש לבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב.

33. בית המשפט לענייני משפחה הוציא צו הגנה לפי חוק למניעת אלימות במשפחה אשר אוסר על שלום להיכנס לביתה של בת זוגתו לשעבר. שלום מעוניין לערער על פסק הדין.

מה עליו לעשות?

- א. עליו להגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט השלום בתוך 45 ימים.
- ב. עליו להגיש ערעור בתוך 30 ימים לבית משפט השלום, שידון בשלושה שופטים.
- ג. עליו להגיש בתוך 45 ימים ערעור לבית המשפט המחוזי, שידון בשופט אחד.
- ד. עליו להגיש בקשת רשות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי, שידון בשלושה שופטים.

34. רונן ויפית, הוריה של יסמין, מצויים בסכסוך גירושין מר. במסגרת הסכסוך מסרבת יפית לאפשר לחנן וחנה, הוריו של רונן, להיפגש עם יסמין נכדתם.

מה תיעצו לחנן וחנה?

- א. על חנן וחנה להגיש תביעה לצו עשה נגד יפית בעניין קביעת דרכי קשר בינם לבין יסמין.
- ב. על חנן וחנה לדרוש מרונן להגיש תביעה בשמם לקביעת הסדרי ראייה בינם לבין יסמין.
- ג. על חנן וחנה להגיש בקשה ליישוב סכסוך בינם לבין יפית בעניין קביעת דרכי קשר בינם לבין יסמין.
- ד. אין סעד העומד לרשותם של חנן וחנה.

35. ביום 1.1.15 הוגשה תובענה לבית המשפט לנוער נגד סמי בן ה-15. כחודש לאחר מכן, הגישה אימו תובענה בעניינו לבית המשפט לענייני משפחה.

מה הדין?

- א. נשיא בית משפט השלום רשאי להורות כי התובענה שהוגשה לבית המשפט לנוער תועבר לדיון בבית המשפט לענייני משפחה, אם יש בתביעה כדי להשפיע על עניינו של הקטין שנדון בבית המשפט לענייני משפחה.
- ב. שופט בית משפט השלום רשאי להורות כי התובענה שהוגשה לבית המשפט לנוער תועבר לדיון בבית המשפט לענייני משפחה, אם יש בתביעה כדי להשפיע על עניינו של הקטין שנדון בבית המשפט לענייני משפחה.
- ג. נשיא בית משפט השלום חייב להורות כי התובענה שהוגשה לבית המשפט לנוער תועבר לדיון בבית המשפט לענייני משפחה, אם יש בתביעה כדי להשפיע על עניינו של הקטין שנדון בבית המשפט לענייני משפחה.
- ד. שופט בית משפט השלום שמונה על ידי נשיא בית משפט השלום רשאי להורות כי התובענה שהוגשה לבית המשפט לנוער תועבר לדיון בבית המשפט לענייני משפחה, אם יש בתביעה כדי להשפיע על עניינו של הקטין שנדון בבית המשפט לענייני משפחה.

36. דני ואבי הם אחים, אשר מינו את יואל כדן לשמש כבורר בסכסוך בינם לבין הבנק. לאחר מתן פסק הבוררות, הגישו האחים לבית המשפט לענייני משפחה בקשה לביטול פסק הבוררות. בית המשפט לענייני משפחה נעתר לבקשתם. הבורר מעוניין לערער על ההחלטה.

מה הדין?

- א. על הבורר להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי שידון בו ב-3 שופטים.
- ב. על הבורר להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי שידון בו ב-3 שופטים.
- ג. על הבורר להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי שידון בו בדן יחיד.
- ד. על השופט להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי שידון בו בדן יחיד.

37. ב-2010 נתן ביהמ"ש לענייני משפחה צו הירשה המצהיר כי משה הוא יורשו היחיד של מר שוורץ ז"ל 2010 שנספה בשואה ביחד עם אשתו וילדיו. צו הירשה ניתן לאחר שמשה הוכיח כי הוא בן דודתו של המנוח ויורשו היחיד. בשנת 2017 נודע ליעקב על צו הירשה שניתן. לטענת יעקב, צו הירשה שניתן אחר מות המנוח הוא תוצאה של מעשה מרמה וזיוף מסמכים שביצע משה, שאין לו שום קרבה משפחתית למנוח ולכל היותר הוא בן דודתו של אדם אחר ששמו זהה לשמו של המנוח. יעקב טוען כי הוא קרוב משפחתו היחיד של המנוח ויורשו על פי דין. יעקב מעוניין להגיש תביעה לביטול צו הירשה וחוות דעת מומחה מטעמו לצורך הוכחת טענת הזיוף. בין יעקב למשה אין קרבת משפחה או היכרות קודמת.

מה הדין?

- א. יעקב רשאי לפנות לבית המשפט המחוזי בתביעה לביטול צו הירשה ורשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו להוכחת טענת הזיוף.
- ב. יעקב רשאי לפנות לבית המשפט לענייני משפחה בתביעה לביטול צו הירשה ורשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו להוכחת טענת הזיוף.
- ג. יעקב רשאי לפנות לבית המשפט לענייני משפחה בתביעה לביטול צו הירשה, אך אינו רשאי להגיש חוות דעת מומחה מטעמו בטרם פנה לבית המשפט לענייני משפחה בבקשה למינוי מומחה מטעם בית המשפט ובקשתו נדחתה.
- ד. יעקב אינו רשאי להגיש תביעה לביטול צו הירשה משחלפו שנים מאז שניתן.

מרתון דיני קניין

1. לירון חתמה על הסכם מכירה עם רשות מקרקעי ישראל למכירת דירת מגורים במודיעין, המצויה בבעלות מדינת ישראל, לתקופה בת 99 שנים. עוד בטרם נרשמה המכירה על שמה, נפגשה לירון עם חרות והתחייבה למכור לה את זכויותיה בדירה. השתיים סיכמו בפירוט את פרטי העסקה בשיחה על כוס קפה, שלה היה עד בעלה של חרות. למחרת היום שוחחה לירון עם חברתה מיטל, שמאית מקרקעין במקצועה, אשר ציינה בפניה כי על פי חוות דעה המקצועית שווי הדירה מוערך בכשלושה מיליון ש"ח. משכך התחרטה לירון וכעת היא מסרבת לעמוד בהתחייבותה.

האם התחייבותה של לירון כלפי חרות תקפה וניתנת לאכיפה?

- א. לא. מדובר בעסקה במקרקעין הטעונה מסמך בכתב.
- ב. כן. אין מדובר בעסקה הטעונה מסמך בכתב.
- ג. לא. אומנם אין מדובר בעסקה במקרקעין, אולם לפי אופי העסקה יש חובה על סיכומה במסמך בכתב.
- ד. כן. על פי כללי תקנת השוק אין צורך במסמך בכתב במקרה זה.

2. תקווה חתמה על חוזה לרכישת דירתו של יצחק על סמך מסמכים שהציג לה אדם בשם יעקב שעל פיהם הוא מיופה כוח של יצחק הבעלים הרשום של הדירה. תקווה נרשמה כבעלת הדירה בלשכת המקרקעין ועברה להתגורר בה עם משפחה כעבור כמה חודשים התגלה כי יעקב הציג ייפוי כוח מזויף. יצחק טוען כי אין תוקף להעברת הבעלות לתקווה.

מה הדין?

- א. יצחק צודק. תקווה רכשה זכות במקרקעין על בסיס מסמכים מזויפים, ואינה זכאית להגנת תקנת השוק, אף אם השלימה בתום לב את העסקה ברישום.
- ב. יצחק טועה. תקווה כבר השלימה את הרישום כבעלת הזכות ולכן נהנית מהגנה של תקנות השוק.
- ג. יצחק צודק. רכישה על סמך ייפוי כוח שוללת את הגנת תקנת השוק בכל מקרה.
- ד. יצחק טועה, תקווה נרשמה כבעלת זכות הבעלות ואף עברה להתגורר בדירה, ולכן כל שנותר ליצחק הוא להגיש תביעה נגד יעקב הנוכל.

3. בין יוסי לדינה קיים הסכם שיתוף במקרקעין שאינו רשום במרשם המקרקעין. חלי רכשה את זכותו של יוסי במקרקעין. חלי טוענת כי הסכם השיתוף אינו מחייב גם אם ידעה על אודותיו.

מה הדין?

- א. רק הסכם שיתוף שנרשם במרשם המקרקעין יהיה תקף כלפי חלי. חלי אינה כפופה להסכם שלא נרשם ואין לה חובה לברר מיוזמתה אם קיים הסכם כזה.
- ב. על דינה חלה החובה לנהוג בתום לב באמצעות רישומו של הסכם השיתוף במרשם המקרקעין בזמן סביר באופן שיביא אותו לידיעת כולי עלמא, ומשלא עשתה כן תגבר עליה חלי, גם אם ידעה על ההסכם וגם אם עצמה עיניה מלדעת.
- ג. על דינה חלה החובה לנהוג בתום לב באמצעות רישומו של הסכם השיתוף במרשם המקרקעין בזמן סביר באופן שיביא אותו לידיעת כולי עלמא, ואולם גם על חלי מוטלת החובה לנהוג בתום לב, ואם ידעה על ההסכם, ידה על התחתונה.
- ד. הסכם שיתוף מקרקעין מחייב רק את הצדדים לו (יוסי ודינה) גם אם נרשם וגם אם לא נרשם. ולכן ברור שחלי גוברת על ההסכם גם אם ידעה על אודותיו וגם אם לא ידעה על אודותיו.

4. שלומית היא בעלת קרקע. ביום 10.7.15 היא חתמה על תצהיר שבו התחייבה להעניק את זכויותיה בקרקע במתנה לבתה סוניה, וכן על ייפוי כוח בלתי חוזר להעברת הזכויות בקרקע לסוניה. והנה, ביום 10.1.16 מכרה שלומית את זכויותיה לגנדי, ששילם ללא תמורה. העסקה לא הסתיימה ברישום. ביום 10.6.16 חתמה סוניה על תצהיר קבלת מתנה, ואין ראייה כי ידעה לפני מועד זה על התצהיר וייפוי הכוח שחתמה עליהם שלומית קודם לכן. הניחו כי סוניה ידעה עליהם במעמד החתימה על התצהיר מטעמה (ביום 10.6.16 כאמור). הזכויות בקרקע נרשמו על שם סוניה ביום 1.1.17.

איזה מהתשובות הבאות משקפת את הדין הקיים?

- א. סוניה תגבר על גנדי ותיחשב לבעלת הקרקע משום שהזכויות נרשמו על שמה.
- ב. גנדי יגבר על סוניה וייחשב לבעל הקרקע משום שהסכם להעברת זכויות במקרקעין ללא תמורה (הסכם מתנה) לעולם לא יוכל לגבור על התחייבות להעברת זכויות בתמורה.
- ג. סוניה תגבר על גנדי ותיחשב לבעלת הקרקע, שכן ההתחייבות להעביר לה אותה קודמת בזמן.
- ד. גנדי יגבר על סוניה וייחשב לבעל הקרקע משום שעסקת המכר קדמה בזמן לעסקת המתנה שהתגבשה רק ביום חתימות סוניה על תצהיר קבלת המתנה.

5. פינוקיו גידל בחצר ביתו עצי לימון. והוא גידר את החצר. שמשון עבר באקראי ליד הבית, ואסף כמה לימונים שנפלו מן הענף מחוץ לגדר לאחר סערת אמש. ומבלי לקבל רשות מפינוקיו. שמשון מכר את הלימונים בערך כפול ממחיר השוק ליובב.

מה הדין?

- א. שמשון בלבד חב לפינוקיו בתשלום ערך השוק של הלימונים.
- ב. שמשון בלבד חב לפינוקיו בתשלום ערך המכירה בפועל של הלימונים.
- ג. שמשון ויובב חבים ביחד ולחוד ולפינוקיו בתשלום ערך המכירה בפועל של הלימונים.
- ד. שמשון ויובב אינם חבים לפינוקיו דבר, והם רשאים לנהוג כך גם למחרת.

6. ביום 3.4.2012 נכרת הסכם מכר, ולפיו רכשה מירב דירת גג (פנטהאוז) בת 5 חדרים בבית משותף בראשון לציון מבעליה הקודמים. בהסכם המכר צוין כך: "הבעלים מוכרת בזאת למירב את מלוא זכויותיה בדירה שאליה צמוד גג הבניין. הצמדה זאת נרשמה אף בתקנון הבית המשותף". ביום 1.7.2012 אישר רשם המקרקעין את רישום הזכויות בדירה על שמה של מירב ובעלותה נרשמה בפנקס הבתים המשותפים. למחרת היום התייצבה מירב במשרדי הוועדה המקומית ראשון לציון ובידה בקשה למתן היתר בנייה לבניית שתי קומות נוספות על גג הבית המשותף, בהתאם לתוכנית בניין עיר החלה על הבית המשותף. לתדהמתה של מירב, סירבה הוועדה המקומית לבקשתה והציגה בפני מירב מכתב שעליו חתומים 50% מדירי הבניין, ובו הובעה התנגדותם לבניית תוספת קומות על גג הבניין.

מירב פונה למשרדך ומבקשת את חוות דעתך – האם צדקה הוועדה במקומית בהחלטתה?

- א. ההחלטה של הוועדה המקומית אינה נכונה, זכויותיה של מירב בגג הבית המשותף הן קנייניות.
- ב. ההחלטה של הוועדה המקומית נכונה, אולם כאשר תציג מירב אישורים בכתב מבעלי דירות שבבעלותם שני שלישים מהדירות בבית המשותף תאשר הוועדה את בקשתה של מירב.
- ג. ההחלטה של הוועדה המקומית נכונה, זכויותיה של מירב בגג הבית המשותף אינן מעניקות לה את זכויות הבנייה על גביו.
- ד. ההחלטה של הוועדה המקומית אינה נכונה, שכן נדרשת התנגדותם של רוב דיירי הבית המשותף.

7. עופר וזיוה בני זוג ובעלים במשותף של דירת מגורים שבה הם מתגוררים כך שכל אחד מהם מחזיק במחצית הזכויות בדירה. לפני כ-3 חודשים הלך עופר לעולמו ובהתאם לצו קיום צוואתו הוכרה אחייניתו יעל כירושת היחידה של כל רכוש. אמש השלימה יעל את העברת זכות הבעלות של עופר המנוח על שמה בלשכת רישום המקרקעין. יעל מתלבטת אם למכור את חלקה בדירה לידידתה הדס או לחלופין להעביר את חלקה ללא תמורה לאחיה מיכאל.

מה הדין?

- א. יעל רשאית למכור את זכויותיה להדס או להעבירן למיכאל, אך חובה עליה להציען תחילה לזיוה.
- ב. יעל רשאית להעביר את זכויותיה למיכאל מבלי להציען תחילה לזיוה. על מנת שיעל תהא רשאית למכור את זכויותיה להדס, עליה להציען תחילה לזיוה.
- ג. יעל רשאית למכור את זכויותיה להדס או להעבירן למיכאל מבלי להציען תחילה לזיוה.
- ד. יעל רשאית למכור את זכויותיה להדס מבלי להציען תחילה לזיוה. על מנת שיעל תהא רשאית להעביר את זכויותיה למיכאל, עליה להציען תחילה לזיוה.

8. ראובן הוא דייר בדירה בבניין ישן במרכז ת"א שאינו רשום בפנקס הבתים המשותפים ואשר הזכויות בו רשומות במשותף על אותה חלקה ("מושע"). ראובן רשום כבעלים של 1/10 מהחלקה. לא נרשם הסכם שיתוף בלשכת רישום המקרקעין. ראובן מעוניין למשכן את זכויותיו בנכס לשם פירעון חובותיו

האם הוא צריך לשם כך את הסכמת יתר השותפים?

- א. במקרה של בעלות במשותף כל שותף במקרקעין חייב לקבל את הסכמת יתר השותפים לביצוע כל עסקה, למעט למכירת חלקו, ומכאן שראובן חייב לקבל את הסכמתם לרישום משכנתא.
- ב. כל שותף ראשי לעשות בחלקו עסקה, בלי הסכמת יתר השותפים. עסקה במקרקעין יכולה להיות גם משכון הנכס, ולכן ראובן אינו נדרש לקבל את הסכמת יתר השותפים.
- ג. הואיל וראובן בעלים של פחות ממחצית הזכויות בחלקה אין הוא יכול לעשות בחלקו עסקה ללא הסכמת רוב השותפים.
- ד. רק אם היה נערך בין השותפים הסכם שיתוף המאפשר זאת היה יכול ראובן לרשום משכנתא ללא צורך בהסכמת יתר השותפים.

9. נעמה ונועם הם בעלי דירות בבית משותף. נעמה התקינה בריכת שחייה על גג הבניין, שהוא חלק מן הרכוש המשותף. נעמה אפשרה כניסה לבריכה רק לבן זוגה ולילדיה, ומיתר הדיירים היא דרשה דמי כניסה למימון חלקם בעלות רכישת הבריכה והתקנתה. נועם הגיש תביעה למפקח על המקרקעין שיורה על פינוי הבריכה שמהווה הסגת גבול. המפקח קיבל את טענותיו של נועם והורה לנעמה לסלק את הבריכה מן הגג.

מה הדין?

- א. נעמה רשאית להגיש ערעור בזכות לביהמ"ש המחוזי אשר ידון בערעור בהרכב של שלושה שופטים. על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי ראשי מי מהצדדים להגיש ערעור בזכות לבית המשפט העליון.
- ב. נעמה רשאית להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי אשר ידון בערעור בן יחיד. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי ראשי מי מהצדדים להגיש ערעור בזכות לבית המשפט העליון.
- ג. נעמה רשאית להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי אשר ידון בערעור בהרכב של שלושה שופטים. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי ראשי מי מהצדדים להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- ד. נעמה רשאית להגיש ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי אשר ידון בערעור בן יחיד. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי ראשי מי מהצדדים להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

10. יוחאי נפטר והותיר אחריו יורשים רבים. בין היורשים נחתם הסכם חלוקת עיזבון שלא הוגשה בקשה לאישורו בבית המשפט. חלק מן היורשים מעוניינים לרשום את ההסכם בלשכת רישום המקרקעין.

מה הדין?

- א. לצורך רישום ההסכם נדרשת בקשה של רוב היורשים.
- ב. לצורך רישום ההסכם נדרשת בקשה של שני שלישים לפחות מן היורשים.
- ג. לצורך רישום ההסכם נדרשת בקשה של שלושה רבעים לפחות מן היורשים.
- ד. לצורך רישום ההסכם נדרשת בקשה של כל היורשים.

11. בין איברהים לסעידה נכרתה עסקת שכירות בחלק מסוים מן המקרקעין של איברהים. הרישום הקיים של המקרקעין מבוסס על תוכנית מאושרת כדין לפי חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

מה הדין?

- א. לצורך רישום העסקה תצורף לשטר העסקה גם תוכנית שהוכנה ונחתמה בידי מודד.
- ב. לצורך רישום העסקה אין צורך לצרף לשטר העסקה גם תוכנית שהוכנה ונחתמה בידי מודד.
- ג. העסקה תקפה, אך כלל אי אפשר לרשום את העסקה.
- ד. העסקה אינה תקפה ואי אפשר לרשמה.

12. משא ומתן בעסקת נדל"ן מורכבת הסתיים בהצלחה באישון לילה. הצדדים לעסקה החלו לחתום על שטרי העסקה, ודני, הבעלים הרשום של המקרקעין, הבחין שאין ברשותו כל תעודה מזהה.

מה הדין?

- א. חתימת דני על שטרי העסקה אינה יכולה להיות תקפה בלא שיציג תעודת זהות או דרכון בר תוקף. אין מנוס מדחיית חתימתו על השטרות למועד אחר.
- ב. חתימת דני על שטרי העסקה תהיה תקפה אם הוכחה זהותו בדרך שהיא להנחת דעת המחטים.
- ג. החתימה על שטרי העסקה באותו מעמד תהיה תקפה רק אם ייתן דני ייפוי כוח לאחד מן הנוכחים שברשותו תעודת זהות או דרכון בר תוקף, והוא יחתום במקומו על שטרי העסקה.
- ד. חתימת דני על שטרי העסקה תהיה תקפה אך ורק אם הוא מופר למחטים באופן אישי.

13. חברת הנדל"ן "משרד לכל עת" חתמה עם עו"ד יצחק על הסכם שכירות של משרד בבעלותה הרשומה במרשם לפרק זמן של 4 שנים ללא הארכות. בד בבד חתמה החברה עם אתי, בהסכמתו של יצחק, על הסכם למתן זיקת הנאה בחצר המשרד, שהיא חלק משטח המשרד, שמעגן את זכות המעבר של אתי דרך חצר המשרד לרחוב המקביל שבו אתי מתגוררת.

מה הדין?

- א. הסכם השכירות טעון רישום. אי אפשר לרשום את הסכם זיקת ההנאה בתנאים המפורטים לעיל.
- ב. הצדדים רשאים לרשום את הסכם השכירות. הסכם זיקת ההנאה טעון רישום.
- ג. הסכם השכירות והסכם זיקת ההנאה טעונים רישום.
- ד. הצדדים רשאים לרשום את הסכם השכירות. אי אפשר לרשום את הסכם זיקת ההנאה בתנאים המפורטים בשאלה.

14. בהתאם להסכם בין חיים לוולדימיר, ניתנה לוולדימיר זכות קדימה במקרקעין של חיים ל-10 שנים, שנרשמה בלשכת רישום המקרקעין. בתום התקופה פונה חיים ללשכת רישום המקרקעין לביטול רישומה של הזכות.

מה הדין?

- א. רשם המקרקעין מוסמך לבטל את רישום הזכות אם נוכח שזו פקעה, אף ללא צורך בשמיעת עמדתם של צדדים נוספים.
- ב. מפקח על רישום המקרקעין מוסמך לבטל את רישום הזכות אם נוכח שזו פקעה, בכפוף למתן הזדמנות לכל אדם שזכותו עלולה להיפגע מכך להביא בפניו את טענותיו וראיותיו.
- ג. מפקח על רישום המקרקעין מוסמך לבטל את רישום הזכות אם נוכח שזו פקעה, אף ללא צורך בשמיעת עמדתם של צדדים נוספים.
- ד. רשם המקרקעין מוסמך לבטל את רישום הזכות אם נוכח שזו פקעה, בכפוף למתן הזדמנות לכל אדם שזכותו עלולה להיפגע מכך להביא בפניו את טענותיו וראיותיו.

15. במסגרת עסקת מיזוג של שני בנקים לבנק אחד בעל שם חדש התברר כי יש לרשום את כל מאות המשכנתאות הרשומות לטובת הבנקים המתמזגים כרשומות על שם הבנק החדש. נשאלת אם יש אפשרות לחסוך בעלות האגרות הכרוכה בכך.

מה הדין?

- א. יש להגיש לרשם המקרקעין בקשה לפטור מאגרה עם כל בקשה לשינוי הרישום של כל משכנתה.
- ב. יש להגיש לשר המשפטים בקשה להתקין הוראת שעה שתפטור מאגרה את העברת המשכנתאות לטובת הבנק החדש.
- ג. יש להגיש בקשה לממונה על המרשם לפטור את העברת המשכנתאות מאגרה.
- ד. שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר, והם בלבד, מוסמכים ליתן הוראה לפטור את העברת המשכנתאות מאגרה.

16. שרית הגישה למפקח על רישום המקרקעין תביעה נגד משה, שכנה לבניין, בטענה להסגת גבול מצדו לשטח דירתה. לאחר שמשה הגיש כתב הגנה פנתה אליו שרית בבקשה לגילוי מסמכים כללי. לאחר שמשה לא נענה לבקשתה הגישה שרית למפקח בקשה למתן צו לגילוי מסמכים כללי. המפקח קיבל את בקשתה של שרית.

מה הדין?

- א. משה רשאי להגיש ערעור בזכות על החלטת המפקח לבית המשפט המחוזי.
- ב. משה רשאי להגיש בקשת רשות ערעור על החלטת המפקח לבית המשפט המחוזי.
- ג. משה רשאי להגיש ערר על החלטת המפקח לממונה על המרשם.
- ד. משה אינו רשאי לערער, להגיש בקשת רשות ערעור או לערר על החלטת המפקח בשלב זה.

17. עודד הגיש בקשה לרישום מקרקעין שעדיין אינם רשומים בפנקסי המקרקעין. הודעה על בקשת הרישום פורסמה כדין. יוסי מבקש להגיש למפקח על רישום המקרקעין התנגדות לרישום.

מה הדין?

- א. יוסי רשאי להגיש התנגדות בתוך 60 ימים מיום פרסום ההודעה ברשומות אם הוא מעוניין בדבר.
- ב. יוסי רשאי להגיש התנגדות בתוך 60 ימים מיום פרסום ההודעה ברשומות רק אם הוא טוען לזכות במקרקעין.
- ג. יוסי רשאי להגיש התנגדות בתוך 30 ימים מיום פרסום ההודעה ברשומות אם הוא מעוניין בדבר.
- ד. יוסי רשאי להגיש התנגדות בתוך 30 ימים מיום פרסום ההודעה ברשומות רק אם הוא טוען לזכות במקרקעין.

18. ביישוב נווה שלו התפרסמה הודעת הסדר. הן נדב הן חגי מעוניינים לתבוע רישום על שמם של אותם המקרקעין ביישוב.

מה הדין?

- א. על שניהם להגיש את תביעותיהם לפקיד ההסדר, ועל הפקיד להעביר את הסכסוך לבית המשפט המחוזי שבאזורו המקרקעין.
- ב. על שניהם להגיש את תביעותיהם לפקיד ההסדר, ועל הפקיד להעביר את הסכסוך לבית משפט השלום שבאזורו המקרקעין.
- ג. על שניהם להגיש את תביעותיהם לבית המשפט המחוזי שבאזורו המקרקעין, ובמקביל עליהם למסור הודעה על כך לפקיד ההסדר.
- ד. על שניהם להגיש את תביעותיהם לפקיד ההסדר, שיקבע לפי שיקול דעתו בלבד אם למסור את הסכסוך לבית המשפט או לבוררות.

19. אלי, בעל דירה בבית משותף, מעוניין לרשום בפנקס הבתים המשותפים את החניה הצמודה לדירתו על שם שושנה, בעלת דירה אחרת באותו הבניין. שושנה מסכימה לכך.

מה הדין?

- א. אי אפשר לרשום את השינוי המבוקש מאחר שהרישום מתייחס רק לחלק מסוים מתוך המקרקעין.
- ב. אפשר לרשום את השינוי המבוקש רק אם תתקבל הסכמת רוב בעלי הדירות שבבניין.
- ג. אפשר לרשום את השינוי המבוקש רק אם תתקבל הסכמת כל בעלי הדירות שבבניין.
- ד. אפשר לרשום את השינוי המבוקש, ובלבד שניתנה הודעה כחוק על כך ליתר בעלי הדירות שבבניין וניתנה להם הזדמנות לטעון את טענותיהם.

20. שלמה מכר את דירתו לאבי. שניהם הופיעו בלשכת רישום המקרקעין. רשם המקרקעין אישר את העסקה ורשם אותה בפנקסי המקרקעין. ביום ביצוע העסקה נודע הדבר לאשתו של שלמה, רחל, והיא מעוניינת לערור על החלטת הרשם לאשר את העסקה.

מה הדין?

- א. רחל רשאית להפנות את הערר על החלטת הרשם רק לממונה על המרשם.
- ב. רחל רשאית להפנות את הערר על החלטת הרשם רק למפקח על רישום המקרקעין.
- ג. במקרה זה אין לרחל אפשרות לערור על החלטת הרשם, אלא יש לבקש סעד אחר.
- ד. רחל רשאית להפנות את הערר על החלטת הרשם לממונה על המרשם או למפקח על רישום המקרקעין, לפי רצונה.

21. אליעזר הגיש ללשכת רישום המקרקעין בקשה לרישום צו הירשה, ונמצא שלגבי המקרקעין הרשומים על שם המוריש רשומה הערת אזהרה על התחייבות בעל המקרקעין לעשות בהם עסקה.

מה הדין?

- א. אין כל אפשרות לרשום את צו הירשה כל עוד לא תימחק הערת האזהרה.
- ב. אפשר לרשום את צו הירשה אך ורק בצו של בית משפט.
- ג. אפשר לרשום את צו הירשה, ובלבד שצורפה לבקשה הסכמת הזכאי על פי ההערה.
- ד. אפשר לרשום את צו הירשה בכפוף להערת האזהרה.

22. נדב הוא הבעלים של כל הדירות בבית משותף, והוא מבקש לרשום תקנון לבית המשותף.

מה הדין?

- א. אי אפשר לרשום תקנון אם כל הדירות בבית המשותף הן בבעלותו של אדם אחד.
- ב. הבקשה לרישום תקנון תוגש למפקח על רישום מקרקעין, מכיוון שנדב הוא הבעלים של כל הדירות בבית המשותף, אין צורך לאמת את חתימתו על הבקשה.
- ג. הבקשה לרישום תקנון תוגש לממונה על המרשם, מכיוון שנדב הוא הבעלים של כל הדירות בבית המשותף, אין צורך לאמת את חתימתו על הבקשה.
- ד. הבקשה לרישום תקנון תוגש למפקח על רישום מקרקעין, חתימתו של נדב על הבקשה תאומת בדרך שמאמתים חתימה על שטר עסקה.

23. יהודה הוא בעלי מקרקעין המצויים ברמלה, ויהושע הוא בעל זכות קדימה בהם, והוא משכיר את המקרקעין לצד שלישי. יהודה מעוניין למכור את המקרקעין לאחותו ציפורה. יהודה שלח ליהושע בדואר רשום הצעה מפורטת הכוללת את הסכום הנדרש בעד המקרקעין, וכן שלח העתק לכל נמען דרוש כדין והעותקים התקבלו. יהושע טרם הגיב להצעה.

מה הדין?

- א. על רשם המקרקעין לרשום הערה על שליחת ההצעה ליהושע.
- ב. מאחר שיהושע טרם הגיב אין מדובר בעסקה במקרקעין, לכן לא ירשום רשם המקרקעין כל הערה על שליחת ההצעה ליהושע.
- ג. יהודה רשאי לפנות לרשם המקרקעין באופן ישיר כדי שירשום הערה על שליחת ההצעה ליהושע, אך אין מוטלת עליו חובה כזו. אם פנה רשאי הרשם לרשום הערה.
- ד. יהודה רשאי לפנות לרשם המקרקעין באופן ישיר כדי שירשום הערה על שליחת ההצעה ליהושע, אך אין מוטלת עליו חובה כזו. אם פנה על הרשם לרשום הערה.

24. משה, דייר בבית משותף, מעוניין להצמיד לדירתו במרשם המקרקעין גינה קטנה הנמצאת בצד הבית המשותף, שהיא חלק מהרכוש המשותף. לנוכח התנגדותו של שכנו אהרון להצמדה, הסכימו משה ואהרון להעביר את ההצמדה לדירתו של אהרון כעבור 5 שנים מיום שתוצמד לדירתו של משה.

מה הדין?

- א. הצמדה של חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית מחייבת את הסכמת כל בעלי הדירות. הוצמד חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית אפשר להעבירו לדירה אחרת בבית ללא הסכמת בעלי הדירות האחרים, ובלבד שניתנה לכל בעל דירה או לבעל זכות בדירה שלא הגיש את הבקשה הודעה מוקדמת והזדמנות לטעון את טענותיו.
- ב. הצמדה של חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית מחייבת את הסכמת רוב של בעלי הדירות ששני שלישים של הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם. הוצמד חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית אפשר להעבירו לדירה אחרת בבית בהסכמת רוב של בעלי הדירות ששני שלישים של הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם.
- ג. הצמדה של חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית מחייבת את הסכמת כל בעלי הדירות. משהוצמד חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית אפשר להעבירו לדירה אחרת בבית בהסכמת כל בעלי הדירות.
- ד. הצמדה של חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית מחייבת את הסכמת רוב של בעלי הדירות ששני שלישים של הרכוש המשותף צמודים לדירותיהם. הוצמד חלק מסוים מהרכוש המשותף לדירה פלונית אפשר להעבירו לדירה אחרת בבית רק בהסכמת כל בעלי הדירות.

25. לבית המשפט הוגש כתב אישום בעבירה לפי חוק התכנון והבנייה, שההרשעה בה עלולה לגרור אחריה צו להריסת בניין שנבנה ללא היתר.

מה הדין?

- א. יושב ראש הוועדה המחוזית או יושב ראש הוועדה המקומית רשאי לבקש מבית המשפט להורות לרשם המקרקעין לרשום בפנקסי המקרקעין הערה בדבר כתב האישום על יד רישום המקרקעין שהאישום מתייחס אליהם.
- ב. יו"ר הוועדה המחוזית או יושב ראש הוועדה המקומית רשאי להורות לרשם המקרקעין לרשום בפנקסי המקרקעין הערה בדבר כתב האישום על יד רישום המקרקעין שהאישום מתייחס אליהם.
- ג. יושב ראש הוועדה המחוזית או יושב ראש הוועדה המקומית חייב לבקש מבית המשפט להורות לרשם המקרקעין לרשום בפנקסי המקרקעין הערה בדבר כתב האישום על יד רישום המקרקעין שהאישום מתייחס אליהם.
- ד. יושב ראש הוועדה המחוזית או יושב ראש הוועדה המקומית רשאי לבקש מן הממונה על המרשם להורות לרשם המקרקעין לרשום בפנקסי המקרקעין הערה בדבר כתב האישום על יד רישום המקרקעין שהאישום מתייחס אליהם.

26. חגי הגיש בקשה לרישום ירושה של שכירות, שלפי תנאיה רשאי המשכיר לבטלה בשל מותו של השוכר.

מה הדין?

- א. רשם המקרקעין ירשום את הירושה, ימציא למשכיר הודעה על הבקשה, ויבקשו שיודיע אם מבקש לרשום הערת אזהרה בתוך 14 ימים מיום קבלת ההודעה.
- ב. רשם המקרקעין יעכב את רישום הירושה, ימציא למשכיר הודעה על הבקשה, ויבקשו שיודיע את עמדתו בתוך 14 ימים מיום קבלת ההודעה.
- ג. רשם המקרקעין ירשום את הירושה, אלמלא הוגשה התנגדות לביהמ"ש המוסמך וניתן צו מתאים.
- ד. רשם המקרקעין יעכב את רישום הירושה, ויעביר את ההכרעה לבית המשפט המוסמך על מנת שיוציא צו מתאים.

27. ששון רכש דירה מעזרא הקבלן. לחוזה לא צורף מפרט בעת חתימתו.

מה הדין?

- א. על עזרא לספק לששון כל דבר שהיה אמור להופיע במפרט באיכות גבוהה בהתחשב בנסיבות העניין.
- ב. על עזרא לספק לששון כל דבר שהיה אמור להופיע במפרט באיכות סבירה.
- ג. על ששון לספר לעזרא מפרט, ועל עזרא לספק לששון את האמור במפרט, ובלבד שהמפרט סביר בנסיבות העניין.
- ד. המפרט הוא חלק בלתי נפרד מהחוזה, לכן אם לא צורף מפרט יראו את הצדדים כאילו שלא הסכימו על התוכן שהיה אמור להופיע במפרט.

28. דוד חתם על הסכם מכר לרכישת הזכויות בדירת מגורים הרשומה על שמו של יוסף. בפנקסי המקרקעין רשום כי הדירה נרשמה על שמו של יוסף בהתאם לפסק דין. דוד מעוניין לעיין בפסק הדין ובשאר המסמכים ששימשו יסוד לרישום האמור (להלן: המסמכים).

מה הדין?

- א. דוד רשאי להגיש לרשם המקרקעין בקשה לעיין במסמכים. סירב הרשם לבקשה, רשאי דוד להגיש ערר לממונה על המרשם.
- ב. דוד רשאי להגיש לרשם המקרקעין בקשה לעיין במסמכים. סירב הרשם לבקשה, רשאי דוד להגיש עתירה מינהלית לבית המשפט לעניינים מינהליים.
- ג. דוד רשאי להגיש לממונה על המרשם בקשה לעיין במסמכים. סירב הממונה על המרשם לבקשה, רשאי דוד להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי.
- ד. דוד רשאי להגיש לממונה על המרשם בקשה לעיין במסמכים. סירב הממונה על המרשם לבקשה, רשאי דוד להגיש ערעור מינהלי לבית המשפט לעניינים מינהליים.

29. זהבה הגישה בקשה לתיקון רישום לא נכון של גבולות מקרקעין לא מוסדרים.

מה הדין?

- א. המפקח יורה על מסירת הודעה על הבקשה לכל מי שנכלל ברשימה של בעלי הזכות במקרקעין שצירפה זהבה לבקשתה, וזאת בנוסף לפרסום ברשומות.
- ב. הרשם יורה על מסירת הודעה על הבקשה לכל מי שנכלל ברשימה של בעלי הזכות במקרקעין שצירפה זהבה לבקשתה, וזאת בנוסף לפרסום ברשומות.
- ג. למפקח יש שיקול דעת אם למסור הודעה לכל מי שנכלל ברשימה של בעלי הזכות במקרקעין שצירפה זהבה לבקשתה, נוסף לפרסום ברשומות.
- ד. לרשם יש שיקול דעת אם למסור הודעה לכל מי שנכלל ברשימה של בעלי הזכות במקרקעין שצירפה זהבה לבקשתה, נוסף לפרסום ברשומות.

30. שרית השכירה לרחל את דירתה ל-3 שנים. בחוזה השכירות נקבע כי לרחל תהא אופציה להארכת תקופת השכירות לשנתיים נוספות.

מה הדין?

- א. השכירות טעונה רישום בלשכת רישום המקרקעין.
- ב. השכירות טעונה רישום בלשכת רישום המקרקעין רק אם תממש רחל את האופציה שניתנה לה להארכת תקופת השכירות.
- ג. השכירות אינה טעונה רישום בלשכת רישום המקרקעין ואינה ניתנת לרישום.
- ד. השכירות אינה טעונה רישום בלשכת רישום המקרקעין, אולם היא ניתנת לרישום אם ביקשו זאת הצדדים.

31. ב-2004 נרשם בלשכת רישום המקרקעין עיקול לטובת יצחק על חלקת מקרקעין שבבעלותו של אברהם.
מה הדין?

- א. משחלפו 10 שנים מיום רישום העיקול ולא הוגש לרישום צו להארכת תוקפו, העיקול בטל, ועל רשם המקרקעין למוחקו. המחיקה מהמרשם כעבור 10 שנים אינה טעונה הודעה כלשהי.
- ב. משחלפו 10 שנים מיום רישום העיקול רשאי הרשם למוחקו אלא אם כן הוגש צו להארכת תוקפו. החליט הרשם למחוק את העיקול כאמור, ישלח הודעה, לפחות 45 ימים לפני המחיקה, ליצחק, ככל שמענו ידוע, או יפרסם על כך הודעה בשני עיתונים יומיים.
- ג. רק כשיחלפו 25 שנים מיום רישום העיקול ולא יוגש לרישום צו להארכת תוקפו, יהא העיקול בטל, ועל רשם המקרקעין יהיה למוחקו מהמרשם. המחיקה מהמרשם כעבור 25 שנה אינה טעונה הודעה כלשהי.
- ד. רק כשיחלפו 25 שנים מיום רישום העיקול רשאי יהיה הרשם למוחקו אלא אם כן הוגש צו להארכת תוקפו. החליט הרשם למחוק את העיקול כאמור, ישלח הודעה, לפחות 45 ימים לפני המחיקה, ליצחק, ככל שמענו ידוע, או יפרסם על כך הודעה בשני עיתונים יומיים.

32. ללילך זיקת הנאה במקרקעין של אבנר וזכות קדימה במקרקעין של אסף. שתי הזכויות רשומות בלשכת רישום המקרקעין. אבנר ואסף מבקשים לבטל את זכויותיה של לילך במקרקעין שלהם. אבנר פונה לרשם המקרקעין, ואילו אסף פונה למפקח על רישום המקרקעין.
מה הדין?

- א. הרשם רשאי לבטל את זיקת ההנאה אם בנסיבות המקרה יהיה זה צודק ויעיל. בנסיבות השאלה המפקח אינו רשאי לבטל את זכות הקדימה.
- ב. הרשם אינו רשאי לבטל את זיקת ההנאה, והמפקח אינו רשאי לבטל את זכות הקדימה.
- ג. הרשם רשאי לבטל את זיקת ההנאה אם בנסיבות המקרה יהיה זה צודק ויעיל. המפקח רשאי לבטל את זכות הקדימה אם בנסיבות המקרה יהיה זה צודק ויעיל.
- ד. הרשם אינו רשאי לבטל את זיקת ההנאה. המפקח רשאי לבטל את זכות הקדימה אם בנסיבות המקרה יהיה זה צודק ויעיל.

33. שוקי הוא בעלים של בית פרטי בפתח תקווה שאינו בית משותף. שוקי ביקש להשכיר את חניית הבית לתקופה של 25 שנה ולמכור את הקומה התחתונה של ביתו. רשם המקרקעין סירב לרשום את העסקאות במרשם המקרקעין.
מה הדין?

- א. הרשם טעה בהחלטתו שלא לרשום את עסקת השכירות של החניה, וצדק בהחלטתו שלא לרשום את עסקת מכירת הקומה התחתונה.
- ב. הרשם צדק בהחלטתו שלא לרשום את עסקת השכירות של החניה, וטעה בהחלטתו שלא לרשום את עסקת מכירת הקומה התחתונה.
- ג. הרשם צדק בשתי החלטותיו, אין תוקף לעסקה בחלק מסוים של המקרקעין.
- ד. הרשם טעה בשתי החלטותיו, היה עליו לרשום את שתי העסקאות.

34. שבתאי הוא בעל דירה בבית הרשום בפנקס הבתים המשותפים. שבתאי הגיש בקשה לתיקון צו הרישום. המפקח מסר הודעה על כך ליתר בעלי הדירות, ואליה צורף גם העתק בקשתו של שבתאי. בהודעה צוינה האפשרות לטעון טענות לבקשה. שמואל מבקש להתנגד לבקשה.

מה הדין?

- א. שמואל רשאי להגיש למפקח את טענותיו בכתב בתוך 15 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה. המפקח ידון בעניין על סמך החומר בכתב שהוגש לו, אלא אם יורה על קיום דיון לפניו מטעמים מיוחדים.
- ב. שמואל רשאי להגיש למפקח את טענותיו בכתב בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה. המפקח ידון בעניין על סמך החומר בכתב שהוגש לו, אלא אם יורה על קיום דיון לפניו מטעמים מיוחדים.
- ג. שמואל רשאי להגיש למפקח את טענותיו בכתב בתוך 15 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה. המפקח יקיים דיון בעניין, אלא אם יחליט מטעמים מיוחדים כי אפשר להסתפק לצורך הכרעתו בחומר בכתב שהוגש לו.
- ד. שמואל רשאי להגיש למפקח את טענותיו בכתב בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה לו ההודעה. המפקח יקיים דיון בעניין, אלא אם יחליט מטעמים מיוחדים כי אפשר להסתפק לצורך הכרעתו בחומר בכתב שהוגש לו.

35. אילנה מתגוררת בבית משותף והגג הוא חלק מהרכוש המשותף. בעקבות חיבתה של אילנה למקלחות חמות ובעקבות חשבון החשמל האחרון שקיבלה, החליטה אילנה להתקין דוד שמש על גג הבית המשותף. על הגג די מקום להתקין דודי שמש לכל הדיירים, אך אף לא אחד מהם נהג כך והדיירים כלל לא עושים שימוש בגג. תקנון הבית המשותף אינו מיעד שימוש לגג. הוועדה המקומית לתכנון ובניה אישרה את ההתקנה, וההתקנה לא צפויה לפגוע בחזות המבנה.

מה הדין?

- א. אילנה זקוקה לאישור של שלושה רבעים מבעלי הדירות בבניין.
- ב. אילנה זקוקה לאישור של שני שלישים מבעלי הדירות בבניין.
- ג. אילנה זקוקה לאישור של מחצית מבעלי הדירות בבית.
- ד. אילנה אינה זקוקה לאישור מבעלי הדירות, והיא רשאית לפועל על דעת עצמה.

36. יואב אבישי ועמשה רכשו יחד שדה מקרקעין באזור הגלבע, בחלקים שווים. מכיוון ששלושתם חברים זה שנים רבות, החליטו להסכים בהסכם השיתוף כי כל שותף רשאי למכור את חלקו לצד השליש רק בחלוף 10 שנים מיום חתימת ההסכם ובהסכמת שני השותפים האחרים בלבד. עמשה החליט למכור את חלקו לאבנר תמורת תשלום כספי גבוה מהמקובל, אל יואב ואבישי מתנגדים לכך נרחצות.

מה הדין?

- א. עמשה רשאי למכור את חלקו לאבנר מיד.
- ב. עמשה רשאי למכור את חלקו לאבנר רק בחלוף 5 שנים מיום חתימת ההסכם.
- ג. עמשה רשאי למכור את חלקו לאבנר רק בחלוף 10 שנים מיום חתימת ההסכם.
- ד. עמשה לא יהיה רשאי למכור את חלקו לאבנר אלא לאחר קבלת הסכמה של יואב ושל אבישי.

37. שלי ותמי שותפות במקרקעין ורשומה לטובתן זכות קדימה הדדית ביחס למקרקעין. שלי, אשר מעוניינת למכור את חלקה במקרקעין, מודיעה על כך לתמי בכתב, מציינת את התמורה המתבקשת בגין חלקה במקרקעין, ומציעה לה לרכוש את חלקה בטרם מכירתם לצד ג'. תמי מתלבטת, ולבסוף מודיעה לשלי בחלוף 30 יום כי היא מעוניינת לרכוש את חלקה במקרקעין ובחלוף 7 ימים נוספים אף מפקידה בידי הרשם את סכום התמורה בצירוף המיסים הנדרשים. שלי מודיעה לטלי כי העסקה כבר לא רלוונטית היות שיום לפני שהפקידה את התמורה בידי הרשם, מכרה שלי את חלקה במקרקעין לצד ג' ששילם באותו היום את מלוא התמורה בגין חלקה במקרקעין.

מה הדין?

- א. שלי הייתה רשאית למכור את חלקה במקרקעין לצד ג' היות ששילם את מלוא התמורה בגין כך.
- ב. שלי לא הייתה רשאית למכור את חלקה במקרקעין לצד ג' היות שתמי שותפתה למקרקעין ורשומה לטובתה זכות קדימה במקרקעין.
- ג. שלי הייתה רשאית למכור את חלקה במקרקעין לצד ג' היות שתמי לא הפקידה בידי הרשם את מלוא התמורה בגין המקרקעין בצירוף מיסים נלווים בתוך 30 יום ממועד קבלת הצעתה של שלי.
- ד. שלי לא הייתה רשאית למכור את חלקה במקרקעין לצד ג' היות שתמי הודיעה לה בתוך 30 יום ממועד הצעתה כי ברצונה לרכוש את המקרקעין.

38. שירי ולירי שותפות במקרקעין. בין השתיים קיים הסכם שיתוף ולפיו הן אינן רשאיות לדרוש את פירוק השיתוף במקרקעין לתקופה של 5 שנים ממועד חתימת הסכם השיתוף (להלן: "התניה בהסכם"). בחלוף 3.5 שנים ממועד חתימת ההסכם נתגלעו בין השתיים חילוקי דעות מהותיים באשר לפרויקט בנייה שלירי מעוניינת לקדם בשטח המקרקעין כאשר שירי פועלת במכוון ובחוסר תום לב למען סיכול הפרויקט. לירי מעוניינת לפרק את השיתוף בין השתיים אך אובדת עצות בשל התניה בהסכם.

מה הדין?

- א. לירי רשאית לבנות גדר שתחלק את המקרקעין בשל התנהלותה חסרת תום הלב של שירי.
- ב. לירי צריכה להמתין בסבלנות עד לחלוף 5 שנים ממועד ההסכם, ואז תוכל לפנות לבית המשפט בתביעה לפירוק השיתוף.
- ג. לירי יכולה לפנות לבית המשפט ולהגיש תביעה לפירוק שיתוף בשים לב להתנהלותה של שירי. בית המשפט יהיה רשאי לצוות על פירוק השיתוף, ובלבד שחלפו 5 שנים מיום חתימת ההסכם.
- ד. לירי יכולה לפנות לבית המשפט ולהגיש תביעה לפירוק שיתוף בשים לב להתנהלותה של שירי. בית המשפט יהיה רשאי לצוות על פירוק השיתוף.

39. ברח' אלכסנדרוני בתל אביב ממוקם מבנה שהוא "בניין רכבת" שכולל אגפים ומתקנים נפרדים. בין המשפחות שמתגוררות במבנה זה מתעוררים חילוקי דעות באשר לנשיאה בהוצאות ההחזקה של הרכוש המשותף (להלן: "שאלת הוצאות ההחזקה") ובאשר להצמדה של חלקים מסוימים מהרכוש המשותף לדירות מסוימות (להלן: "שאלת ההצמדה"). אין בתקנון הבניין הוראות בנושאים אלה. המפקחת נדרשת להכריע בסכסוך זה.

מה הדין?

- א. למפקחת סמכות להכריע בשאלת הוצאות ההחזקה אך לא בשאלת ההצמדה.
- ב. למפקחת אין סמכות להכריע בשאלות הנ"ל.
- ג. למפקחת סמכות להכריע בשאלות ההצמדה אך לא בשאלת הוצאות ההחזקה.
- ד. למפקחת סמכות להכריע הן בשאלת הוצאות ההחזקה והן בשאלת ההצמדה.

40. במשך שנים אורי מחנה את רכבו הפרטי במעבר צדדי שצמוד לבית הפרטי שלו אך שייך למקרקעין של שכנו – דוד. בחלוף 25 שנים מאז שהחל השימוש האמור, מוכר דוד את המקרקעין לחזי. אורי ממשיך להחנות את רכבו באותו מעבר. בחלוף 7 שנים נוספות מאז שחזי רכש את המקרקעין מחליט חזי להפסיק את השימוש הנ"ל, ומודיע לאורי כי אין לו זכות להחנות את רכבו במעבר זה.

מה הדין?

- א. בנסיבות המתוארות לאורי אין זכות להמשיך ולהחנות את רכבו כאמור, היות שחזי הודיע לאורי על התנגדותו בחלוף 7 שנים מאז שרכש המקרקעין.
- ב. בנסיבות המתוארות לאורי יש זכות להמשיך ולהחנות את רכבו כאמור, היות שרכש את הזכות ואף רשאי לדרוש את רישומה.
- ג. בנסיבות המתוארות לאורי אין זכות להמשיך ולהחנות את רכבו כאמור, היות שדוד לא הודיע לחזי בעת מכירת המקרקעין כי אורי עושה שימוש בזכות זו.
- ד. בנסיבות המתוארות לאורי, אין זכות להמשיך ולהחנות את רכבו כאמור, היות שאורי לא רשם את השימוש בזכות זו בפנקסי רישום המקרקעין עובר לרכישת המקרקעין על ידי חזי.

41. חלקה בבעלותו של תומר בגבעתיים הופקעה בהודעה של שר האוצר לפי סעיף 19 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור) לפני 6 שנים, והרשות המפקיעה תפסה חזק במקרקעין. תומר מעוניין לקבל פיצויים בגין הפקעת המקרקעין.

מה הדין?

- א. התביעה תתיישן כעבור 7 שנים.
- ב. התביעה תתיישן כעבור 15 שנים.
- ג. התביעה תתיישן כעבור 25 שנים.
- ד. אם המקרקעין רשומים בפנקס הזכויות, התביעה לא תתיישן.